THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

OFFICIAL REPORT.

Forty Third Day of the Fourth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 10*th March* 1965.

THE HOUSE MET AT HALF PAST EIGHT OF THE CLOCK.

[*Mr. Speaker in the Chair.*]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

SADACHARA SAMITHIS

1215—

*1794 Q.—*Sarvasri A.P. Vajravelu Chetty (Kuppam), N. Venkataswamy, N Prasada Rao and Ramachandar Rao Deshpande* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

The steps so far taken by Government to deal with corruption particularly after the campaign started by the Central Government Home Minister in forming Sadachar Samithis, etc. ?

The Chief Minister (*Sri K. Brahmananda Reddy*) :—The Government have set up one side an high power Vigilance Commission to combat corruption and on the other an Administrative Reforms Committee to suggest reforms in administration and measures for checking the evil of corruption at all levels.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ):— అధ్యక్షా, High power vigilance committee ని set up చేశామన్నారు. దానిపవర్సు ఏమిటి ? దానిలో సభ్యులు ఎవరు ?

Sri K. Brahmananda Reddy:— The Vigilance Commission is headed by one retired Judge of the High Court, Sri Seshachalapathi.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— వారి పేర్లు కావాలి. The question is his name and powers.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :— పేర్లు ఇదివరకే చెప్పడము జరిగింది. I think it was laid on the Table of the House; but if it is not laid, I will see that it is laid.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు) — అధ్యక్షా, విజిలెన్సు కమిషన్‌కు అనుబంధముగా జిల్లా లెవెల్‌లో కూడ ఏమైనా ఏర్పాటుచేసే ఉద్దేశ్యము ప్రభుత్వానికి వున్నదా ? ఉన్నట్లయితే ఏమిచర్యలు తీసుకొంటున్నారు ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — Districts లో ఏదో విజిలెన్సు ఆఫీసర్సు అని వుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) — అధ్యక్షా, విజిలెన్సు ఆఫీసరు అన్నారు విజిలెన్సు కమీషనరు అన్నారు. వారు ఏమేమి విచారించ వచ్చు? ఒక్క గవర్నమెంటు ఆఫీసర్లవరకే విచారిస్తారా ? గెజిటెడ్ ఆఫీసర్ల విషయములో విచారిస్తారా లేదా? దానికి తోడుగా తాలూకా సదాచార సమితులు ఏర్పాటు చేయడానికి proposals వున్నవా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి·— తాలూకాలలో సదాచార సమితులు ఏమీ లేవు. ఉండబోవు ఇక్కడ విజిలెన్సు కమీషను వుంది. తమకు తెలుసు. Enquiry చేసిన తరువాత రు. 1,000ల పైన వున్న గెజిటెడ్ ఆఫీసర్సు అయితే విజిలెన్సు కమీషనరునే ఎంక్వయిరీ చేయమన్నాము. కాని వారు ఈ మధ్య వచ్చి మాట్లాడారు. కొంత రూల్సు అమెండుమెంటు జరగవలసిన అవసరము వుంది.

श्री रामचन्दर राव देशपाडे (नारायणखेड) –अध्यक्ष महोदय। विजिलेस ऑफिस कहा गया। विजिलेस कमीशन कहा गया। सदाचार कमीशन कहा गया। क्या यह तीनों एक ही हैं या अलग अलग है.

श्री के. ब्रह्मानद रेड्डी ·–विजिलेस कमीशन और सदाचार समिति में कोअी संबंध नहीं है।

శ్రీ యమ్. రామగోపాలరెడ్డి (మేయిదారమ్) :— అధ్యక్షా, విజిలెన్స్ కమీషనుతో, ప్రభుత్వముతో కాని పనులు సదాచారసమితివల్ల అవుతాయా? దీనిపేరు ఇలావుండకుండా వుంటే బాగుంటుందని నేను అనుకొంటున్నాను,

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఎవరి అభిప్రాయాలు వారికి వుండవచ్చు.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య (యెర్రగొండిపాలెం) —అధ్యక్షా, సదాచార సమితి శాస్త్రము మొత్తముపైన ఏమైనా వుందా? అట్లావుండే స్టేటు సదాచార సమితి [illegible] ఎవరు? వారానికి ఒక రోజున ·నందా గారు complaints తీసుకొని ఆయా డిపార్టుమెంట్సుకు పంపించేవారు ఆ విధముగా ముఖ్యమంత్రిగారు చేయడానికి ఏమైనా ఆలోచన చేస్తున్నారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇవన్నీ జరుగుతున్నవి. ప్రత్యేకముగా సదాచార సమితివల్ల ఏమి ఉపయోగము కలుగుతుందో తెలియదు, వారు

receive చేసినా సదాచార సమితి receive చేసినా గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటు ద్వారా రూట్ చేయవలసినదే ఎంక్వయిరీ చేసే ఏజన్సీ గవర్నమెంటు ఏజన్సీయే. పబ్లిక్ complaints ఇచ్చినపుడు డిపార్టుమెంటల్ ఎంక్వయిరీ కావలసివుంటుంది. సభ్యుల సంగతి నాకు తెలియదు. కాని మన రాష్ట్రములో వున్న సదాచార సమితికి అధ్యక్షులుగా యమ్. నరసింగరావు గారు వున్నారను కొంటాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.— అధ్యక్షా, జిల్లాలో ఏస్థాయివుంది? వీరిపైన వచ్చిన complaints ని refer చేస్తే ఎంక్వయిరీ చేసేది క్రైంబ్రాంచా లేక వారికి ప్రత్యేకముగా ఒక ఏజన్సీ ఏర్పాటు చేయకపోతే వీరిమీద చార్జెస్ వస్తే ఏమిచేస్తారు? అది వివరముగా చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — అట్లా మనము ఎంతవరకు పోతాము. వారి పైన complaints వస్తే, మరల ఎంక్వయిరీ చేసే వారిపైన వస్తే, ఇవన్నీ చాల కష్టము Anti-curruption Bureau వుంది. బాగానే పనిచేస్తున్నది.

శ్రీ జి సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ).— అధ్యక్షా, ఈ సదాచార సమితి అప్లికేషన్సు receive చేసుకొనడము వరకు మాత్రమే అని తెలుస్తున్నది దీని నుంచి ప్రయోజనము ఏమిటి? సదాచారసమితి ఏర్పడినదానినుంచి ఏ విధముగా చేయగలుగుతుందీ చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.— సదాచార సమితి పని జీతము, భత్యము effective గా పనిలేని పని. ఇది వేరు.

श्री रामचन्दर राव देशपाडे —यह स्टेट लेवल पर जो विजिलेस कमीशन होना आपने फरमाया है मै जानना चाहता हू कि वह कमीशन मुकरर होने के बाद से अब तक जो केसेस उसको रेफर किये गये है क्या उनका परिणाम भी निकला है। और क्या उनका परिणाम उत्साहवर्दक है।

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.— ఉపయోగముగా వుంది. ఇదివరకు చెప్పాము. Tribunal disciplinary proceedings కి పోయివచ్చిన తరువాత ఒక రిటైర్డు జడ్జి ఇవన్నీ చూస్తారు. తరువాత ఏమి నిర్ణయము చేస్తే అది almost final అది రికమెండేషన్ అనుకోండి. గవర్నమెంటు accept చేయవలసినదే. పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషన్ తీర్మానాలకు ఏ అధికారము. ఏ హోదా ఇస్తున్నామో అదే హోదా దీనికి ఇస్తున్నాము అంటే వారు చేసిన రికమెండేషన్ ప్రభుత్వము కనుక అంగీకరించక పోయినట్లయితే ఇక్కడ శాసన సభలో చెప్పవలసిన అవసరము వుంది.

श्री रामचन्दर राव देशपाडे —क्या यह कमीशन केवल भ्रष्टाचार के केसेस देखेगा या प्रशासन में होनेवाली गडबड की चीजो पर भी विचार करेगा.

I want to know whether the Commission would enquire into cases of corruption only or also into cases of inefficiency in administration and the like.

Sri K. Brahmananda Reddy :—No, Sir, they enquire only into corruption and the like.

శ్రీ పి నారాయణరెడ్డి (నిర్మల్) — అధ్యక్షా, సదాచార సమితి తరఫున జిల్లాలలో, తాలూకాలలో గూఢచారులను ఏర్పాటుచేశారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — సదాచారులు వేరు. గూఢచారులు వేరు.

శ్రీ యస్. ప్రసాదరావు (ఖమ్మమ్) — అధ్యక్షా, సదాచార ఉద్యమము ఏర్పాటుచేసిన తరువాత ఎంతమంది అధికారులు సదాచారముగా ప్రవర్తిస్తామని ప్రభుత్వానికి తెలియచేశారు?

Sri K. Brahmananda Reddy:— Until the contrary is proved, every body must be taken to be a Sadachar.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ — అధ్యక్షా, విజిలెన్సు కమిటీ ఏదయితే appoint చేశారో అది ఉద్యోగస్థుల కరప్షన్‌గాక మంత్రుల మీద ఏమైనా ఆరోపణలుంటే అవికూడ విచారించె దానికి విజిలెన్సు కమీషనుకు అధికారం వుందా ? లేక మంత్రులపైన ఆరోపణలు వుంటే వాటి విషయములో విచారించే దానికి వేరే ఏమైనా ఏర్పాటువున్నదా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి .—మంత్రులపైన విచారణ చేయడానికి, శాసన సభ్యులపైన విచారణ చేయడానికి విజిలెన్సు కమీషన్‌కు అధికారములేదు.

శ్రీ యమ్. రామగోపాలరెడ్డి :—అధ్యక్షా, సదాచార సమితిని ప్రభుత్వము గుర్తించినదా ?

Is it a recognised body ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి .—Recognised అంటే మేము ఒప్పుకొన్నాము అని.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరము) —సదాచారసమితిని గుర్తించాము అన్నారు కమిటీలోని సభ్యులపేర్లు చెబితే వారికి తెలియపరచడానికి వీలుంటుంది.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :— పేర్లు జ్ఞాపకములేదు కాని యం. నరసింగ రావుగారు దానికి head.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, శాసనసభ్యులను, మంత్రులను విచారణ చేయడానికి వారికి అధికారము ఇస్తారా ? దానికి తగిన agency వుంటే చెబుతారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది మంచిదికాదు. శాసనసభ్యులపైన వచ్చినా, మంత్రులపైన వచ్చినా అది అసెంబ్లీవుంది. Code of conduct for ministers మేము ఏర్పాటు చేసుకొన్నాము. అది table మీద పెట్టారో లేదో పెట్టారను కొంటాను.

If not I will lay it on the Table of the House మంత్రులపైన, శాసనసభ్యులపైన శాసనసభకు హక్కుతప్ప ఒక గవర్నమెంటు కమీషనుకి హక్కు వుండడము ఎప్పుడూ మంచిదికాదు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (కొత్తూరు) —అధ్యక్షా, అవినీతిని మద్యపాన నిషేధ డిపార్టుమెంటువారు మన దేశములో చాల అభివృద్ధి చేశారు ఈ ఆఫీసర్ల విషయములో ఏదయినా మందువున్నదా ? లేక అవినీతి అలా పెరిగిపోవడమేనా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చేస్తున్నాము ప్రొహిబిషన్ ఆఫీసర్సు కూడ దానిలోనే వస్తారు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు (తవనంపల్లి) —అధ్యక్షా, మంత్రులు, శాసనసభ్యులు ఏమైనా లంచాలు తీసుకొన్నప్పుడు అటువంటి cases వున్నట్లయితే శాసనసభకు అధికారము వుండాలని అన్నారు. అలాంటివి శాసనసభలో చర్చించడానికి అనుమతిస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — మంత్రులు ఏదైనాచేస్తే తప్పకుండా మమ్ములను తీసిపారవేయడానికి సభ్యులకు అధికారమువుంది అంతేతప్ప డెమ్రక్రసీలో మంత్రులపైన అధికారిచేత ఎంక్వయిరీ చేయించడము సబబుకాదు. మంచిది కాదు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు —అధ్యక్షా, పార్టీ గవర్నమెంటులో అధికారములోవున్న వారు లంచాలుతీసారు అనుకోండి మైనారిటీ అయితే ఏదయినా చేయవచ్చు. అధికారములోవున్న వారు లంచాలు తీసుకొన్నప్పుడు వారిని తీసివేయాలంటే no confidence motion తప్ప మిగతా వాటివల్ల ఏమీకాదు. వారు మంత్రులుగా, శాసనసభ్యులుగా వున్నంతవరకు అలాగే లంచాలు తీసుకోవచ్చు. వారిపైన అధికారులు ఏమీ విచారణ చేయనక్కరలేదా అని అడుగుతున్నాము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —మంత్రులుగాని, మంత్రివర్గము వారుకాని ఎవరైనా లంచాలు తీసుకొంటే దానియొక్క ప్రతిఫలము ఆ పార్టీయే అనుభవిస్తుంది.

Mr. Speaker :—Apart from that, we know what has happened in Orissa and Punjab. You can always bring it to the notice of the Head of the Organisation to which they belong or to the Prime Minister and then they appoint Tribunals and get these things enquired into. Ultimately you know what happened in the case of Kairon and again in the case of Orissa Chief Minister as well as Patnaik. Whenever allegations are made against the Ministers, certainly you can bring them to the notice of the Prime Minister or somebody for them to take action.

Sri K. Brahmananda Reddy :—No Sir ; under the Code of Conduct any complaint is brought to the notice of the Chief Minister in the State ; if it is in the Centre, it is the Prime Minister.

Mr. Speaker :—If it is against the Ministers ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—To the Chief Minister, Sir.

Sri P. Rajagopal Naidu :—What happend is–a Tribunal has been appointed or C.I.B. has been posted to enquire into the matter; likewise, if in a State, ministers are corrupt then a Commission can be appointed to enquire into the matter.

Mr. Speaker :—Whenever cases are brought to the notice of the Chief Minister, he might think of doing so, if there is prima facie case.

శ్రీ యం. రాంగోపాలరెడ్డి:— స్వతంత్రపార్టీ పక్షాన రాజగోపాల నాయుడుగారు మాట్లాడుతూ శాశ్వతంగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వుంటుంది, వారిమీద ఒకరు వుండాలని అంటున్నారు. అపొజిషన్‌వారు ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసినప్పుడు ఇబ్బంది అవుతుందేమో ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:— వారి జీవితకాలంలో ఆ ఆశ లేదు కాబట్టి చెబుతున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఎవరు వచ్చినా ఎప్లయి అవుతుంది. వారు, వీరు అని కాదు. తమరు ఒరిస్సా ఉదాహరణగా చెప్పారు. ఒరిస్సాలో చార్జి వచ్చింది చీఫ్ మినిష్టరుమీద. అటువంటప్పుడు కంగ్రెన్సీ వస్తుందేమో. చీఫ్ మినిష్టరుకు పిటిషన్ పెట్టుకొంటే ఆయన మానుకొంటారు కదా.

Mr Speaker :—As the Chief Minister has pointed out, if it is against the Chief Minister of a State, then you can bring it to the notice of the Prime Minister; but if it is against the Minister of any State, then you can bring it to the notice of the Chief Minister.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ఎవరైనా వారిలో వారికి లుకలుకలు వచ్చినప్పుడే బైటకు వస్తున్నాయి కాని లేకపోతే రావు. అందువల్ల వేరే ఏదైనా ఏజన్సి వుంటే చెప్పుకోటానికి వీలుంటుది. లేకపోతే తోసేస్తారు.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆ మాదిరిగా అయితే డెమోక్రసి ఫంక్షన్ కాలేదు. అనేకరకాల ఎలిగేషన్స్ చేస్తూవుంటారు. ప్రతిదానికి వాల్యూ ఇస్తే ఏ గవర్నమెంటు కాని, స్టెబిలిటితో, ప్రిస్టేజ్‌తో ఫంక్షన్ చేయటం కష్టం. చాలా రిస్ట్రెయిన్ ఉపయోగించుకోవాలి; ముఖ్యంగా శాసనసభలో, ఆకాశరామన్న, ఎనానిమస్, సైన్డ్స్, ఫోర్జ్‌డ్ ఇలా రకరకాల ఉత్తరాలు వస్తూవుంటాయి. మనం జాగ్రత్తగా వుండాలి మన రాష్ట్రం విషయమే కాదు, దేశం మొత్తం మీద మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కడైనా సరే దీనిని జాగ్రత్తగా డీల్ చేయాలి. ఫ్రివలస్‌గా చేస్తే వున్నవిచూస్తే చాలా భంగం కలుగుతుంది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు —ఎనానిమస్, యువానిమష్, సైన్డ్, ఫోర్జ్‌డ్ ఉత్తరాలు ఎన్నో ఉత్తరాలు వస్తూవుంటాయని, గవర్నమెంటు యొక్క ప్రిస్టేజ్ కాపాడాలని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మంత్రులపై వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారికి రిపోర్టు చేయాలన్నారు. ప్రభుత్వం తన ప్రిస్టేజ్ కాపాడుకోటానికి మంత్రిపై ఏలాటి ఆక్షేపణ వచ్చినా ఎనానిమస్ అనో, ఏదో చెప్పి, బుట్టధాఖలు చేసే ప్రమాదంలేదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— బుట్టదాఖలు చేయవలసినవి వుంటాయి. చాలా ఫ్రివలస్‌గా వున్నవి బుట్టక్రిందకు వెడతాయి. కాని నిజంగా ఏదైనా వున్నప్పుడు

Naturally the Chief Minister of the State will make his own enquiries. If there is a prima facie case, other results will follow.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రా రెడ్డి.— ఆలిండియా లెవెల్‌లో సదాచార సమితి ఏర్పడింది మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి ఎక్స్ మినిష్టర్ యం. నర్సింగరావు గారు దీనికి హెడ్‌గా వున్నారు. మరి సభ్యులు ఎవరో ఎందుకు చెప్పలేదు ?

Sri K Brahmananda Reddy :—Sadachar Samithis are to deal with corruption particularly; this is a matter dealing with corruption.

Mr Speaker :—The Member wants to know the names of the Members of the Sadachar Samithi.

Sri K. Brahmananda Reddy :—ఇంకా members ను వేసినట్లు లేదండి. I can reveal that, Sir, there is a letter from the Home Minister, he talked to me previously also before writing to me—whether I am agreeable to the name of Sri Narasing Rao; I said 'Yes'.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రా రెడ్డి — ఏక సభ్యుని వేసినట్లు దాని అర్థమా లేక ఇతరులనుకూడా వేసే ఆలోచన వున్నదా ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, recently, the Samyukta Sadachar Samithi suggested the name of Sri M Narasing Rao, to be the Chairman of the State Branch to be set up by them. The State Government said they have no objection for the name suggested. It is hoped that they would nominate Sri M Narasing Rao as Chairman of the State Branch to be formed There is the question of formation of similar Samithis at the District and Lower levels of the State; the State Government have nothing to do with the formation of such Samithis.

శ్రీ పి. వెంకటకృష్ణా రెడ్డి :—సదాచార సమితులకు ప్రభుత్వం విరాళాలు కాని, ఎయిడ్ కాని, రెమ్యునరేషన్ కాని ఇస్తున్నదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి .—రెమ్యునరేషన్ ఇస్తే అది సదాచార సమితి క్రిందికిరాదు. ఎయిడ్ ఇవ్వటంలేదు, ఫండ్స్ ఇవ్వటంలేదు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం (వుయ్యూరు) :—యం. నర్సింగరావుగారు భారత సేవక్ సమాజ్‌కు ఆంధ్రప్రదేశ్ శాఖకు ప్రెసిడెంటుగా వున్నారు. ఆయనను మామూలుగా పెట్టినట్లు మీటింగ్‌లో చెప్పారు. అంతకన్నా ఎక్కువ లేదన్న సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసునా ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Thank you, Sir. for the information.

ADVERSE REMARKS ON THE OFFICERS

1216—

*2733. *Sri K. Rajamallu (Chinnur) :*—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(*a*) whether it is a fact that the Government has given up the procedure of communicating adverse remarks, if any on, officers, ever since the integration of Telangana ; and

(*b*) will the Government consider to introduce the procedure of communicating adverse remarks, if any, to the concerned so as to enable them to represent their point of view ?

Sri K. Brahmananda Reddy :

(*a*) No Sir.

(*b*) Does not arise as the procedure is already laid down and is in vogue.

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—ఇదివరకు తెలంగాణా offices లో adverse remarks ఉంటే communication చేయడంలేదని చాలా discontent ఉన్నదని ప్రభుత్వానికి తెలుసును, ఇదివరకు అయితే చాలా complaints ఉన్నాయి. కనుక వెంటనే అటువంటి వాటిని communicate చేయడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Discontent ఎక్కడ లేదు ; ఇది జరుగుతున్నటువంటి విషయమే. కొత్త విషయం కాదు. ఏదైనా remediable విషయాలు ఉన్నప్పుడు తప్పకుండా వారికి పంపాలనే ఉంది. వారు దానికి సమాధానము పంపుకోవచ్చు, ఆ adverse remarks విచారణ చేసిన తరువాత అది సక్రమంగా కాకపోతే దానిని తీసిపారేయవచ్చు, సక్రమమని అనుకున్నప్పుడు అది confidencial file లో ఉంటుంది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—ఈ adverse remarks ఎప్పుడు communicate చేయాలి, ఎంత time లో communicate చేయాలి అనేది ఉన్నదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— Time ఏమీ లేదండి, As soon as..... confidential report లో ఆ adverse remarks చూసిన తరువాత వారిని అడుగుతారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—అసలు practice లో ఏమిటంటె, adverse remarks దాంట్లో ఉన్నప్పటికి వాటిని సాధారణంగా communicate చేయడం లేదు. అదంతా వ్రాయడం అయిపోయిన తరువాత మరల ఎప్పుడో వారు ఇంకొక చోటికి transfer అయిన తరువాత, వాటికి effect ఇచ్చేటట్లు జరుగుతున్నది. కనుక ఆ adverse remarks అనేవి ఒక reasonable time లోపల communicate చేయాలని instructions పంపించగలరా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—పంపించే ఉన్నాయండి ; ఇదివరకే.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—But it is not implemented, Sir.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇప్పుడు ఇంకొకటి ఉన్నది. ఒక వేళ, ఏదైనా appreciation of his work promotion వగైరాలు వచ్చినప్పుడు, adverse remarks ఉంటె, ఆయన explanation తీసుకొని ఉండకుండా ఉంటే దానికి పెద్ద value ఉండదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—దానిని communicate చేసే దానికి ఒక time limit fix చేస్తారా అని.

Sri K. Brahmananda Reddy :—There is no actual time limit but when once a superior officer makes remarks, the instructions say that he has to ask him to explain about the adverse remarks. After the Registrar of the Range or the Head of the Department, as the case may be, sends a particular report, the officer immediately above the reporting officer should be the one to communicate the adverse remarks appearing in the report. In the case of Assistant Collector and Deputy Collector, it should be the Member Board of Revenue, in the case of Director of Agriculture, it should be the Chief Secretary, in the case of Tahsildar, etc . . . The form of communication is of great importance and it should be such that it has not unduly to discourage and embitter the Officer. A copy should be, as far as possible, made to him. Therefore, the communication should work very carefully and while communicating the defects, good work also should be mentioned.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— Rules ఏమో ఉన్నవండి. అవి అమలుజరిగింది ఎక్కడైన ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను. ఎందువల్లనంటె, వాళ్ళకు ఎప్పుడైనా అనుమానం వచ్చి అడిగితే, అసలు వ్రాయలేదంటారు. లేక మీకు అనుకూలంగా వ్రాస్తే మీకెందుకు పంపించాలి. కాకపోతే వాళ్ళకు ఎప్పుడైనా promotion వచ్చేటప్పుడు అది వాళ్ళకు ఎదురుగా కూర్చొంటుంది. అందువల్ల ఎన్ని పంపించినారో ఒక tabular ఇస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.—నేను dozens కొద్ది చూశాను పంపించినవి.

OPENING OF A SUB-TREASURY AT CUMBUM

1217—

*3688 Q. *Sri P. Subbaiah* :—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state:

(a) whether the Government propose to open a sub-treasury at Cumbum; and

(b) if so, whether it will be started during this financial year?

The Minister for Finance (Dr. M. Chenna Reddy) :—(a) Yes, Sir.

(b) The Sub-Treasury will be opened during the next financial year i. e. 1965-66 subject to the condition that the scheme is approved by the Legislature.

EDUCATIONAL CONCESSIONS TO N. G. Os CHILDREN

1218—

*1259 (E) *Q—Sri Tenneti Viswanathan (Put by Sri P Rajagopala Naidu)* —Will the hon Minister for Education be pleased to state·

(*a*) whether the educational concessions to the Children of the N G Os granted in G O Ms. No. 1725,Education' dated 26-5-1959 is available to them in the aided schools' particularly in Mission Schools;

(*b*) if so, whether it was allowed during the last academic year;

(*c*) if not, whether the Government will give the aid direct to the N.G Os. instead of routing it through the schools, and

(*d*) what is the position for the current school year ?

Sri K. Brahmananda Reddy.—
(*a*) Yes, Sir.

(*b*) Yes, Sir, excepting 17 Mission Schools located in twin cities and one at Kazipet which did not opt to remain in the Revised Grant-in-aid Rules.

(*c*) *and* (*d*), Yes Sir Orders have since been issued in Memo No. 1929-CC2/64-11, dated 6-10-1964 (a copy of which is placed on the Table of the House) to the effect that the District Educational Officer or the Inspectress concerned should re-imburse to the children concerned through the managements concerned after obtaining their acknowledgement. Orders have been issued for sanctioning the arrear claims of the last acadamic year also.

PAPERS PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

Copy of Government Memo. No. 1929 *CC2/64-11, Edn dated* 6-10-1954 *as subsequently amended.*

Sub :—Education—Secondary—Recognition of Schools without grant-in-aid subject to certain conditions—Amendment—Issued.

Ref: 1. Government Memo. No. 4887-F1/63-6, Education, dated 30-3-1964.
2. From the Andhra Pradesh Secretariat Association, representation, dated 24-4-1964.
3. From the Secretary, Andhra Pradesh Civil Services Joint Staff Council Lr. No. 819/64-7/GAD (Ser.F), dated 10-7-1964.
4. From the Director of Public Instruction, Rc. No. 421/D4/64, dated 19-6-1964 and dated 31-7-1964.
5. From the Secretary, Andhra Pradesh Civil Services Joint Staff Council, Lr. No. 997/64-7, GAD (Ser-F) dated 12-8-1964.

The following shall be added after the first sentence in clause (*ix*) under para 2 of Memo No 4887-F1/63-6, Education, dated 30-3-1964.

"Where such managements do not provide the educational concessions prescribed in the Departmental rules, the amount due towards educational concessions to the children of N.G Os will be sanctioned by the concerned District Educational Officers and the Inspectresses of Girls' School and reimbursed to the children concerned at standard rates specified in para 3 of G O. Ms No. 1725, Education, dated 26-5-1959 and also subject to the stipulations prescribed therein through the managements concerned after obtaining their acknowledgement. The District Educational Officers or the Inspectresses of Girls Schools having jurisdiction over the institutions shall sanction the claims of the students on a quarterly basis".

The Director of Public Instruction is requested to issue necessary instructions in the matter to the concerned Institutions and the District Educational Officers and the Inspectresses of Girls' School concerned. He is also requested to take immediate action for the sanction of the arrear claims of the last academic year, 1963-64.

(This Memo issues with the concurrence of F.A. (Edn), *vide* his U O. No 3959-F.A /Edn. I, dated 23-9-1964.)

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఇప్పుడు ఈ 17 Mission Schools కు ఇది వర్తించదని చెప్పారు. ఎందువల్ల వర్తించదండి. ఒకవేళ ఆ Mission Schools apply చేయకుండా పోతే, అక్కడ వున్నటువంటి students suffer అవుతారు కనుక వాళ్లకు కూడా వర్తించేటట్లు చేస్తారా?

Sri K Brahmananda Reddy.— Where such managements do not provide the educational concessions prescribed in the Departmental rules the amount due towards educational concessions to the children of N. G. Os. will be sanctioned by the concerned District Educational Officers and the Inspectresses of Girls' School and reimbursed to the children concerned at standard rates specified in para 3 of G. O. Ms. No. 1725, Education, dated 26-5-1959 and also subject to the stiqulations prescribed therein through the managements concerned after obtaining their acknowledgement. The Girls Schools having jurisdiction over the institutions shall sanction the claims of the students on a quarterly basis.

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు ·— ఇప్పుడు ఇక్కడ Management provide చేయక పోవచ్చు. ఇప్పుడు కొన్ని managements provide చేయలేదని తేలింది. ఈ అనుభవం తరువాతనైనా ఈ conditions లేకుండా direct గా ఎందుకు చేయకూడదు; Where such management do not provide educational concessions prescribed in the Departmental Rules అన్నారు. అందువల్ల managements కొన్ని చేయలేదని experience వల్ల తేలింది, గనుక ఆ ఇచ్చేడబ్బు ఏదో వారికే direct గా ఇవ్వవచ్చు కదా, not through management.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఎట్లా ఇస్తామండి, it must reach him, ఏమైతే మేము outside grant in-code ఉంటాయని చెప్పారో ఆ 17, 18 తప్ప కొందమా వాటిలో regular గా జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు :— కొన్ని managements లో ఉన్న teachers గాని, ఇతర N. G Os. గాని అసలు concessions రావడంలేదని complaint చేయడానికి ధైర్యం ఉండకపోవచ్చు, ఆ management వొత్తిడివల్లగాని, వారి భయంవల్లగాని complaint చేయకుండా పోవచ్చు. అందువల్ల దానిని Department ద్వారా కాకుండా direct గా ఎందుకు పంపించకూడదని ఆ conditions ఏమీ లేకుండా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— కష్టమండి. Through the management చేస్తేనే, ఆ accounts అవి తేలడానికి వీలుంటుంది. ఇక్కడ నుంచి ఇష్టం వచ్చినట్లు ఎవరికో పంపించివేస్తే, దాని లెక్కలు చూడడం అదంతా కష్టమవుతుంది.

EDUCATIONAL CONCESSIONS TO THE CHILDREN OF POLITICAL SUFFERERS

1219—

* 1407 Q.—*Sarvasri P. Rajagopal Naidu, P. Narayana Reddy, K. Mara Reddy and A. P. Vajravelu Chetty*.—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(*a*) the number of awards of educational concessions given to the children and grand-children of Political Sufferers during 1963-64;

(*b*) the amount given to them ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— (*a*) 3,705 awards.

(*b*) Rs. 1,83,611.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. One lakh and above చేశారు, కాని ఇది మార్చివరకు తీసుకోవడంలేదు. కాబట్టి ఇది quarterly నో, monthly నో ఇచ్చేటట్లు చూస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :— I have no information whether they are distributed quarterly or yearly. I will find out.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— నాకు తెలిసినంతవరకు Education Department నుంచి distribute చేస్తున్నారు. వారు ఈ సంవత్సరం కూడా మార్చివరకు distribute చేయడంలేదు అని అనేకచోట్ల చెప్పడం జరుగుతున్నది. మీరేమైనా దేశభక్తులకు ఇవ్వడం బాగుందని ఇస్తే సకాలములో ఇవ్వడానికి ఇప్పుడైనా చర్యలు తీసుకొంటారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :— I do not know the actual position, whether it is quarterly, half-yearly or yearly, But I will try if it can be done quarterly.

EDUCATIONAL HELP FOR TELUGU CHILDREN IN MADRAS

1220—

*3235 Q —*Sri M. Pitchaiah (Put by Sri Pillalamarri Venkateswarlu)* —Will the hon. Minister for Education be pleased to state.

(*a*) whether the State Government is providing any help for the development of Education for the school going Telugu children in Madras city ; and

(*b*) the nature of the same ?

Sri K. Brahmananda Reddy —(*a*) No, Sir

(*b*) *Does not arise.*

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— No, అని చెప్పారు. ఎందువల్ల వాళ్లకు help చేయడంలేదు. ముఖ్యంగా మద్రాసులో అప్పుడు మనమంతా Composite State లో ఉన్నప్పుడు, అనేక కారణాలవల్ల అక్కడ ఉండేటటువంటి పాఠశాలల నుంచి తెలుగు తొలగించడం జరుగుతూ వచ్చినటువంటి సందర్భంలో ప్రత్యేకంగా అక్కడ తెలుగు చదువుకోవాలని అభిలాష ఉన్నటువంటి వారికి సహాయం చేయడానికి ప్రభుత్వము ఎందువల్ల చర్యతీసుకోవడంలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అంటే, ఇప్పుడు కొన్ని schools ఉన్నాయి మనకు, మనకు అంటే మనవికాదు సుమా. For instance త్యాగరాయ నగర్ లో ఉండే శ్రీహరిరావునాయుడుగారు చదువుకొన్న పెద్ద school దానికి ఈ మధ్య building grants కావాలంటే 30 వేలో ఎంతో ఇచ్చారు. ఇప్పుడు నా దగ్గర ఇంకొకటి pending గా ఉన్నది. Kesari High School, Mylapore వారికి ఏదో సహాయం చేస్తున్నాము. ఇంకొకచోట ఎక్కడో ఉన్నదండి ఏదో పేట, దానికి ఏదో అడిగితే దానికి సహాయం చేస్తున్నాము. అట్లా ఎప్పుడైనా ఎవరైనా building grants కావాలన్నప్పుడు, ఇంకేదైనా వారికి ఇబ్బందులు ఉన్నప్పుడు, రాష్ట్రేతరంలో తెలుగువారికి సహాయం చేసేటటువంటి పద్ధతిలో చేస్తున్నాము. అట్లాగే కరగ్ పూర్ లో సహాయం చేశాము. అట్లాగే కలకత్తాలో చేశాము, అట్లాగే బొంబాయిలో చేశాము. అనేకచోట్ల మనకు తోచిన విధంగా వాళ్లకు సహాయపడుతున్నాము.

Sri T. Balakrishnayya (Satyavedu) :— Mr. Speaker Sir, may I know whether any scholarship is granted to the Andhra students studying in Madras State for want of courses in our State ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఇదివరకు మద్రాసునుంచి విభాగం అయి వచ్చినతరువాత ఏదైనా కోర్సు ఇక్కడ లేక అక్కడవున్న కోర్సుకు డబ్బు ఇచ్చి చదివించుకొంటున్నాము. ఇప్పుడు అన్నీ అయిపోయినవి అనుకుంటారు. ఏదైనా లెదర్ టెక్నాలజీ అటువంటివి ఒకటి రెండు అక్కడ ఉన్నవేమోగాని కడమావి ఇక్కడనే ఉన్నవి.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :— ఇక్కడ కోర్సు ఉన్నప్పటికీ అక్కడ విధిలేక చదవవలసివచ్చిన వారికి ప్రభుత్వం సహాయం చేసే ప్రయత్నము చేస్తుందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇప్పుడు కొన్ని స్కాలర్‌షిప్స్ వగైరా ఇస్తున్నారు. "Certain percentage of students of this state studying in other states" అనికూడ ఉన్నది. ఈమధ్య merit scholarships గురించి ఒక ప్రశ్నలో చెప్పాను. I think, about 50 or more are being given to the students of this State studying in other States

SCHOOLS FOR MUTE AND DUMB

1221—

*203 (3757) Q.—*Sarvasri N. Venkataswamy and A.P. Vajravelu Chetty (Put by Sri P V Ramana)* —Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(*a*) the number of schools for the Mute and the Dumb in the State;

(*b*) the number of students enrolled in the years 1962-63 and 1963-64 in those institutions ?

Sri K Brahmananda Reddy :— (*a*) Sir, Two Schools.

(*b*) Number of students enrolled 73 in 1962-63; 67 in 1963-64

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య .— వీటికి ఎంత గ్రాంటు ఇస్తున్నారు? వీటిని గవర్నమెంటే నడుపుతోందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — గవర్నమెంటు భరిస్తోంది—బోర్డింగ్ చార్జెస్ నెలకు రు. 20 లు, books allowance సంవత్సరానికి రు. 15 లు, క్లోతింగ్ అలవెన్సు (clothing allowance) రు. 30 లు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ .— 1962-63 నుంచి 1963-64 కు వచ్చేటప్పటికి దానిలో ఉండే విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గింది. ఎందువల్ల ? అప్లికేషన్సు రావడం లేదా ? లేక dumb and deaf—చదువుకొనువారు ఉండటంలేదా ?

Sri K. Brahmananda Reddy .— The total number of students on rolls including new admissions during the year 1964-65 in the above two schools on 1-10-1964 is 152 and 80. Only during that year.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — దానికి అక్కడ ఉండే wardens చూపించవలసిన సౌహార్ద్రత చూపించనందున, illtreatment వల్ల వారు వెళ్ళిపోతున్నారని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా ? అది ఉంటే సరిచేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి .— Ill-treatment ఏమీ లేదు; ఎవరూ వెళ్ళిపోలేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— Deaf and Dumb వారు రాష్ట్రం మొత్తంమీద చాలామంది ఉన్నారు. వారికి ఈ స్కూల్సులో admissions కొరకు ఉన్న rules and regulations ఏమిటి ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అవి ఆ స్కూలువద్ద ఉంటాయి.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :— Deaf and dumb వారు అక్కడ చదువుకొన్న తరువాత వారిలో ఎంతమంది ఉద్యోగాల్లోకి వెళ్ళారు? వారికి ఉద్యోగాల guarantee ప్రభుత్వం ఇస్తుందా?

Sri K Brahmananda Reddy :— Guarantees, assurances లేవు. "The total number of people rehabilitated during 1962-63—12 deaf persons and efforts have been made to rehabilitate half a dozen dumb persons" వీరికి Employment Exchange for Handi-capped—అక్కడ ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకొని గవర్నమెంటులోనే కాకుండ private organisations లో కూడ వృత్తి సదుపాయం కలిగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :— ఈరెండు స్కూల్సు ఎక్కడ ఉన్నవి. ఇది ఆదర్శవంతమైన పనికాబట్టి ప్రతి జిల్లాలో ఈ స్కూల్సు ప్రారంభించడానికి ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉన్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— 1. మలక్‌పేట, హైదరాబాదు; 2. కాకినాడ. ఈ 65-66 లో ఇంకా రెండు పెట్టాలని ఉన్నది—ఆంధ్రలో ఒకటి, తెలంగాణాలో ఒకటి అయితే ప్రస్తుతం శ్రీకాకుళానికి chance రాకపోవచ్చును—అక్కడ అంతా బాగానే ఉన్నారు—no deaf people!

శ్రీ టి. బాలకృష్ణయ్య :—ఇంకా రెండు స్కూల్సు పెట్టుతామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు దయచేసి రాయలసీమ జిల్లాల్లో ఎక్కడైనా ఒకచోట అలాంటి స్కూలు ప్రారంభిస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — రాయలసీమ అనికాదు. ఆ ప్రాంతంలో—నెల్లూరు, చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు, అనంతపురం—ఆ ప్రాంతంలో ఒకటి పెట్టుతాము. ఇక్కడ హైదరాబాదులో ఉన్నది—తెలంగాణాలో rural districts లో ఎక్కడైనా ఒకచోట పెట్టుతాము—

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— కడపలో ఉన్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అది Blind కేమో. గుంటూరులో కూడ రెంటచింతలలో ఉన్నది—Very old school.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — శ్రీకాకుళంలో dumb and deaf వారు లేరన్నారు. ఏ ఏ జిల్లాలో ఎంతెంతమంది ఉన్నారో తెలుసా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నాకు ఎక్కువ తెలియదు. కృష్ణాజిల్లాలో ఎక్కువ ఉన్నట్లుంది. (నవ్వు)

Government Hospital at Gannavaram

1222—

*2318 Q.—*Sri Vavilala Gopalakrishnayya* :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

the stage at which the extension of the Government Hospital at Gannavaram, Krishna District to 25 beded hospital stands ?

The Minister for Health and Medical (Sri Y Sivarama Prasad)—: It is proposed to be taken up during the Fourth Five-Year Plan period.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— Fourth Plan లో చేర్చారు. ఎందువల్లనంటే Third Plan లోవి ఎగిరిపోతున్నవి. అప్పుడైనా ఇది implement చేస్తారా ? లేక Plan లో చేర్చామని సంతృప్తి పరచడానికి చెబుతున్నారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్:— Fourth Plan లో అయినా అక్కడ పెట్టుదామనే ఉద్దేశంతో estimates plans జరుగుచున్నవి.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు —అక్కడ హాస్పిటలు చాలకాలంనుంచి ఉన్నది. పెద్ద స్థలం ఉన్నది. కాని హాస్పిటల్ వాతావరణం తీసుకురావడానికి 25 beds hospital చేసేముందు చుట్టూ గోడలుకట్టి తగిన వాతావరణం create చేసి మందులు అవన్నీ ఏర్పాటుచేస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్:— Provision చూపించి చేస్తాము. ఇప్పుడు అక్కడ హాస్పిటల్ లేదు. అక్కడ ఉన్నది డిస్‌పెన్సరీ Beds లేవు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:— గన్నవరం తాలూకా ఆఫీసు హెడ్ క్వార్టర్సు; సమితి హెడ్‌క్వార్టర్సు అక్కడనే ఉన్నవి. ఒక పెద్ద ఫ్యాక్టరీ కట్టుతున్నారు. పశువులకు దాణావేసే godowns వల్ల—వీటన్నింటి దృష్ట్యా గన్నవరం చాల పెద్దది అయినది. అక్కడ 25 బెడ్స్ కలిగిన హాస్పిటల్ కట్టడానికి గత రెండు మూడు సంవత్సరాల నుంచి చెబుతున్నారు. ఎప్పటికప్పుడు పోతోంది. దానిని నాల్గవ ప్రణాళికలో వేశారంటే ఎంత అన్యాయం ? అది ప్రభుత్వం తిరిగి ఆలోచిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్:— నాల్గవ ప్లానులో వేశామంటే అన్యాయం కాదు—అప్పటికైనా చేద్దామని ఉన్నది. ఈ లోపల వీలుంటే చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాము—

శ్రీ యం. రాంగోపాలరెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఈ గన్నవరం హాస్పిటల్ విషయం మంత్రిగారు, కాకాని వెంకటరత్నంగారికి ప్రత్యేక అభిమానం చూపిస్తున్నారు, ఇదే అభిమానం ఇతరచోట్లకూడ చూపిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ప్రత్యేక అభిమానం చూపియుంటే ఇదివరకే హాస్పిటల్ అయిఉండేది. అది చూపించలేదనే వెంకటరత్నంగారి కంప్లైంట్.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:— ఈమధ్య గన్నవరం అభివృద్ధి చెందుతున్నది. అనేక పరిశ్రమలు వస్తున్నాయి, తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్స్‌లో గవర్నమెంట్ హాస్పటల్ పెడతామంటున్నారు. అదికూడ తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్స్. కాబట్టి అక్కడ డిస్‌పెన్సరీయే ఎందుకు ఉన్నది ? అక్కడ హాస్పటల్ పెట్టటానికి ఆ స్కీముక్రింద ఎందుకు తీసుకోలేదు ? నాలుగవ ప్రణాళికవరకు ఆగకుండా ఇప్పుడే అక్కడ హాస్పటల్ పెట్టటానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ — సాధ్యమైనంత త్వరలో చేస్తాము. కనీసం నాలుగవ ప్రణాళికలో అయినా తప్పకుండా చేస్తాము.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు — వారు 25 పడకలు గల హాస్పటల్ నాలుగవ ప్రణాళికలో చేయవచ్చును ఇప్పుడు దానిని డిస్పెన్సరీగా ఉంచకుండా, గవర్నమెంటు హాస్పటల్‌గా చేసి, గవర్నమెంట్ హాస్పటల్‌గా ట్రీట్‌చేసి దానికి అవసరమైన మందులు ఇప్పిస్తారా ?

శ్రీ వై శివరామప్రసాద్ —అదే చేస్తున్నాము. బిల్డింగ్స్‌కు ప్లాను, ఎస్టిమేట్స్ తయారవుతున్నవి. అని కాగానే చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ జి. సి వెంకన్న·— ఈ ఎక్స్‌టెన్షన్స్–కొత్త హాస్పటల్స్ నాలుగవ ప్లానులో పెడతామన్నారు. ఇది సభ్యులయొక్క వత్తిడిపైన–ఆ క్రయిటీరియా పైన తీసుకొంటున్నారా ? లేక వేరే క్రయిటీరియా ఏదైనా ఉన్నదా ?

మిష్టర్ స్పీకర్ — ఆ విధంగా చేస్తూవుంటే–వెంకయ్యగారుకూడ వచ్చి మీపైన (మంత్రిగారిపైన) వత్తిడి చేస్తారు.

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ — అక్కడ ఉన్న అవసరములను కనుక్కొని, ఆ అవసరాలనుబట్టి చేస్తూ ఉంటాము.

Mr. Speaker:— I think it is being done according to a phased programme in the Taluk headquarters which is going on.

LOCAL FUND DISPENSARY AT CHAGALAMARRI.

1223—

*1625 Q.—*Sri S. Jayaraju (Put by Sri P. Subbayya)* —Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(*a*) whether there is any proposal to convert the Local Fund Dispensary at Chagalamarri (Allagadda Taluk) Kurnool District as Government Hospital ;

(*b*) if so when ; and

(*c*) what is the percentage of attendance in the last three years ?

Sri Y. Sivarama Prasad.—(*a*) No,Sir.

(*b*) Does not arise

(*c*) Daily average number of patients treated:

1961	.. 80
1962	.. 70
1963	.. 70

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య —చాగలమర్రి కడపజిల్లా బోర్డర్‌లో ఉంది. అక్కడ చాలామంది పేషంట్స్ ఉన్న ప్రాంతం అది చాలా దూరంగా హెడ్‌క్వార్టర్స్

హాస్పటల్ ఉన్న ప్రాంతం అది. కాబట్టి అక్కడ ఉన్న లోకల్ ఫండ్ డిస్పెన్సరీని గవర్నమెంట్ హాస్పటల్‌గా మార్చటానికి ప్రభుత్వం తిరిగి ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ — పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ పి. నారాయణరెడ్డి (వడమలపేట) ·— ఎ-కు జవాబు చెబుతూ- నో-అన్నారు ఎందుకు నో-అన్నారో కారణాలు చెబుతారా?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ — ఇప్పుడు దానికి ప్రపోజల్స్ లేవు కనుక నో-అన్నాను.

AYURVEDIC DISPENSARY IN KOONUR VILLAGE

1224—

*1686 Q —*Sri K. Raghavulu (Put by Sri Ramachandra Rao Desapande)* —Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state·

(a) whether it is a fact that an Ayurvedic Dispensary has been started in Koonur village in Warangal Taluk and District during 1963,

(b) whether it is also a fact that the medicines for the said hospital have not been supplied by the Government till now; and

(c) if so, the reasons therefor ?

Sri Y. Sivarama Prasad·—(a) No, Sir. The dispensary started functioning only from 19-3-1964.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

THIRTY BEDED HOSPITAL AT KANKIPADU

1225—

*1742 Q —*Sri M. Lakshmana Swamy (Put by Sri V Visweswara Rao)* :—Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government once proposed to construct a thirty beded hospital at Kankipadu, Krishna district,

(b) if so, the reasons for dropping the proposal; and

(c) whether the Government propose to implement the proposal now in the Fourth Plan ?

Sri Y. Sivarama Prasad ·—(a) Yes, Sir.

(b) For want of plan provision during the Third Five Year Plan.

(c) The proposal will be considered when the finances of the State improve.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు —కంకిపాడు దగ్గరగా ఇంకో హాస్పటల్ లేదు. అది చాలా హెచ్చు జనాభాగల ఏరియా. ప్రభుత్వానికి ఆ ఏరియానుండి అనేక రూపాలలో ఆదాయంవస్తుంది. ఆ దృష్ట్యా, ప్రభుత్వం అక్కడ హాస్పటల్ పెట్టిస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ —దానిని పరిశీలిస్తున్నాము. ఫండ్స్ దొరకగానే ఏర్పాటుచేస్తాము

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు .—ఫండ్స్ దొరకాలంటే అవి ఎక్కడా దొరకవు. మన బడ్జెట్ లో కేటాయించినట్లయితే దొరుకుతాయి. ఆ విధంగా బడ్జెట్ లో కేటాయించటానికి మంత్రిగారు ప్రయత్నంచేస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ —తాలూకా హాస్పటల్ కు కేటాయిస్తారు. కాని ఇది తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ కాదు. అది తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ కాకపోవడంవల్లనే—అది హెచ్చు జనాభాగల ఏరియా అయినప్పటికీ అక్కడ హాస్పటల్ కాకుండాపోవటం జరిగింది. అయినా, దానినిగురించి కూడా ఆలోచిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను

TOURING OPTHALMIC DISPENSARY.

1226—

*2108 Q —*Sri A P Vajravelu Chetty* [*Put by Sri A Ramachandra Reddy* (*Bhongir*)] ·—Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state :

(*a*) whether there is a touring Opthalmic Dispensary attached to Sarojini Devi Eye Hospital

(*b*) how many eye camps have been run by it during 1962-63, 1963-64 and 1964-65 , and

(*c*) how many patients have been treated at these camps ?

Sri Y. Sivarama Prasad.—(*a*) Yes, Sir

(*b*) Five eye camps were held during the following years :

Year.	Place	Period.
1962-63	. Karimnagar	.. 1- 5-1962 to 30- 5-1962
	Khammam	. 16- 1-1963 to 14- 2-1963
1963-64	. Nirmal .	. 1-12-1963 to 30-12-1963
1964-65	.. Nalgonda ..	.. 10- 5-1964 to 8- 6-1964
	Mahaboobnagar	.. 24- 1-1965 to 22- 2-1965

(*c*) 1962-63 . 58,436.
1963-64 . 27,701.
1964-65 .. 46,990.

శ్రీ టి. కె. ఆర్ శర్మ — ఆపరేషన్స్ ట్రీట్‌మెంట్ కొన్నిచోట్ల జరిగిందని చెప్పారు. కడప, కర్నూలుజిల్లాల ప్రాంతానికి యీ సంవత్సరం పంపించటానికి ప్రయత్నంచేస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ — ఒక్కొక్క జిల్లాకు వరుసగా వస్తారు. ఆ ప్రాంతానికి కూడ ఛాన్స్ వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ ఎమ్. రాంగోపాలరెడ్డి — ఈ కేంప్స్‌వల్ల చాలా లాభం కలుగుతున్నది. ఇంతకన్నా ఇంకా ఎక్కువచేయడానికి వీలున్నదా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— ఎక్కువచేస్తే, దానికి కావలసిన పర్సొనల్ దొరకవద్దా ? పర్సొనల్ ఉండి దానికి ఫైనాన్స్ సరిపోతే, ఎక్కువ వేయటానికి వీలుంటుంది. ఒక సంవత్సరం రెండుచోట్ల, ఒక సంవత్సరం ఒకచోట చేస్తున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇది జరిపేటప్పుడు ఎన్నిరోజులు జరుపుతున్నారు ? ఫాలో అప్ ప్రోగ్రామ్ ఏమి చేస్తున్నారు ? ఆఖరు రోజువరకు ఆపరేషన్‌చేసి వదలిపెట్టిపోతే సెప్టిక్ అయి నష్టంకలుగుతుంది తర్వాత ఏమి ఏర్పాటుచేస్తున్నారు ? అది ఎన్నిరోజుల క్యాంప్ అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— నెల రోజులకు తగ్గకుండా అక్కడ ఉంటుంది. చివరి పది రోజులలో ఆపరేషన్ ఆపేసి, అది ఫాలోఅప్‌చేసి అందరికి నయమైనతర్వాత, అక్కడినుండి కాంప్ ఎత్తివేయటం జరుగుతుంది.

BLOOD BANK IN CHITTOOR HOSPITAL

1227—

*2552 Q.—*Sri P Rajagopal Naidu* —Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(*a*) whether there is any Blood Bank in the Government Headquarters Hospital in Chittoor ; and

(*b*) whether it is a fact that the water available in the Hospital is not suitable for working of the Blood Bank ?

Sri Y. Sivarama Prasad :— (*a*) Yes, Sir.

(*b*) Yes, Sir

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు :— అధ్యక్షా, ఎందువల్ల లేదో తెలియజేస్తారా?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— హాస్పటల్ కాంపౌండ్‌లో ఉన్న నీళ్లు మంచివికావు. మునిసిపాలిటీకి అప్లయిచేస్తే, ముందు కొళాయిగొట్టాలు పెట్టిన తర్వాత—ఇంటర్నల్ కనక్షన్స్ అయిన తరువాత అప్లయి చేయమన్నారు. ఆ విధంగా ఇంటర్నల్ కనక్షన్స్ అయినతరువాత 24-4-64 నుండి మునిసిపల్ వాటర్ వస్తున్నది. అప్పటినుండి యీ బ్లడ్‌బ్యాంక్ వర్క్‌చేస్తున్నది.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు —అక్కడ ఒకటి రెండు కుళాయిలే పెట్టారు. అందుచేత వచ్చిననీరు చాలటంలేదు. అందువల్ల ప్రత్యేకంగా దాని కోసం కొన్ని కొళాయిలు ఏర్పాటుచేయిస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ —కొళాయిలు ఏర్పాటుచేయటం ఏమున్నదండి. ఇంకో రెండు గొట్టాలు తగిలిస్తే కొళాయిలు వస్తాయి.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు .—అది చేయిస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ —అవసరమైతే చేయిస్తాము.

CORRUPTION IN EXCISE DEPARTMENT

1228—

*3028 Q —*Sri A Ramachandra Reddy* ·—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state.

(*a*) whether the Government are aware of the corruption prevalent in the Excise Department in the form of collection of one months' "Baithak" by Darogas in every village ; and

(*b*) if so, what steps do the Government intend to take to stop it ?

The Minister for Excise and Prohibition (Sri M R. Appa Rao) :—

(*a*) The Government has no knowledge of any such transactions.

(*b*) If any specific case is brought to the notice of Government, action will be taken.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి·— అధ్యక్షా, నేను యీ ప్రశ్న నాలుగు మాసాలక్రిందట వేస్తే, ఇప్పుడు సమాధానం-ప్రభుత్వానికి తెలియదని చెబుతున్నారు ప్రతి గ్రామంలో ఒక సంవత్సరం అడ్డపన్ను ఆబ్కారీ అధికారులకు ఇస్తేనే కల్లుగీత పారిశ్రామికులు ఆ మామ్లా నడుపుకోగలుగుతారు. ఇంటింటికి, చెట్టుచెట్టుకు వారు అమ్ముకొంటున్నారు వారిపైన కేసులు పెట్టటంవల్ల వారు విధిలేక ప్రతి గ్రామంలో అడ్డపన్ను ఇస్తున్నారు గవర్నమెంట్‌కు ఆ సమాచారం లేదంటే ఎట్లా ? మంత్రిగారు విచారణచేసే చెబుతున్నారా ? ఎవరిదగ్గరనుండి సమాధానం వస్తే చెబుతున్నారు ?

Sri M. R Apparao.—If any specific case is brought to the notice of Government, action will be taken.

Mr. Speaker ·—One month rental is paid as bribe.

Sri M.R. Appa Rao —We have already taken action in some cases, If any case is brought to our notice, we will take action.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) — కరప్షన్ విషయంలో ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తే యాక్షన్ తీసుకొంటామంటున్నారు. అసలు ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంట్‌లో కరప్షన్ లేదని ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చిందా ? అది అన్నిచోట్లా ఉన్నది. తెలంగాణాలో ఒక నెల పన్ను ఎడ్వాన్స్ అని అంటున్నారు. ఇతరచోట్ల ఎక్కువ అంటున్నారు.

Mr. Speaker.—It does not come under corruption It comes under regular mamools.

Sri M.R Appa Rao.—We have already taken action in many cases. But if everybody is corrupt we cannot answer If any specific case is brought to our notice, we will take action

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు — కరప్షన్ అన్నది మామూళ్ళకు వర్తించదా?

Sri M R Appa Rao —There is nothing for me to say I have already said that we have taken action We dismissed some people, and suspended some people If any specific case is brought to our notice we will take action.

Mr Speaker —If cases are brought to the notice of the Government, certainly they will take action. Certain things are very widely prevalent where it is going on regularly It may be that the Government may move in the matter and do something because the question is put onthe floor of the House but it does not mean that such a thing is not prevalent. I can quote a number of other departments where it is going on regularly. I am sorry to observe that but this is a fact.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు — ఈ మామూళ్లు అన్నది ప్రత్యేకంగా అన్ని కేసులలో రోజూ రెగ్యులర్ గా జరుగుతూ ఉండేదే. ఎక్సైజ్ డిపార్ట్ మెంట్ లో మామూళ్లు అన్నది లేనటువంటి రోజు ఉన్నదా?

(*No Answer*)

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి :—ఏదైన ఒకటి తమ దృష్టికి తీసుకువస్తే విచారణచేస్తాము అని అంటున్నారు. నల్గొండ జిల్లాలో 1,100 గ్రామాలు ఉన్నాయి. 1,100 గ్రామాలలో ఏ ఒక్క గ్రామం అయినా select చేసుకోండి. నేను ఋజువుచేస్తాను. తెలంగాణాలో 10 వేల గ్రామాలు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క జిల్లాలో 1000 గ్రామాలు ఉన్నాయి, ఏ ఒక్క గ్రామం అయినా మీరు తీసుకోండి. దానిని ఋజువుచేస్తాము. ఇంత open గా జరుగుతున్నప్పుడు, ప్రభుత్వానికి ఏమి information లేదు అని ఆ విధంగాచెపితే అర్థంలేదు అందుకని దీని విషయంలో ప్రత్యేకంగా కమిటిపెట్టి విచారణచేస్తారా?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు.—Enquiry చేసి చెపుతాము.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :—ఇందులో ఒకచిక్కు ఉన్నది. మాకు information లేదు అంటున్నారు. అంటే ఇలా జరుగుతున్నదని ఎవరు complaint చేయడంలేదు. Complaint చేస్తేనే ఏ విధంగా జరుగుతున్నదని enquiry చేస్తారా? లేకపోతే మీ ఉద్యోగులు ఏమాత్రంకూడ దీనికోసం ప్రయత్నంచేయడంలేదా? ఇది point of difference. మంత్రులు ప్రతిసారి complaint చేస్తే విచారణ చేస్తామని చెపుతున్నారు. అసలు వీళ్ళు ఏమి చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎమ్ ఆర్ అప్పారావు.— Complaint చేయకుండానే కొన్ని చేస్తున్నాము. Notice వచ్చినప్పుడు ఎవరో ఒకరు చెపితే—member చెప్పనీయండి

ఎవరు చెప్పినప్పటికీ – చేస్తున్నాము. లేకపోతే ఇంకా ఏవిధంగా తెలిసినా చేస్తున్నాము. కొన్ని action కూడ తీసుకొన్నాం. స్పీకరుగారు కూడ చెప్పారు. కాబట్టి general గా enquiry చేస్తాము

మిస్టర్ స్పీకర్ .—నేను చెప్పాను అని కాదు మీకు తెలియదనా ఆ విషయం స్పీకరుగారి పేరుచెప్పవద్దు నాకు తెలిసిన విషయాలు మీకు నేను చెపుతున్నాను. ఇవన్నీ ప్రతివారికి తెలిసిన విషయాలే. క్రొత్త విషయాలు కావు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు·—మంత్రిగారు బ్రైబరీ అనేది లేదు అని చెప్పారు. ప్రశ్న వచ్చినతరువాత లేదు అని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. ఎవరినుంచి సమాధానం తెప్పించారు. ఎవరైతే రోజూ మామూలు తీసుకుంటున్నారో వారినుంచే సమాధానం తెప్పించారా? లేకపోతే యితర agency ఏమైనా ఉపయోగించారా?

Mr. Speaker :—That is the information furnished by the department.

Sri V Visweswararao.—The complaint is against the department. How can the department say that they are collecting. There is no question of asking the department to furnish the information

Mr Speaker —From whom do you want the Minister to get the information.

Sri M R. Apparao :—It is not possible to say that the whole department is corrupt

Mr. Speaker ·—He says the allegation is against the departments and how can the department admit There is no other way for the Minister to get the information. Whenever a question is put you cannot expect the Minister to go and enquire.

Sri V. Visweswararao —Let this case be referred to the Sadachar Committee. They will enquire

Mr Speaker —This is a general question You are asking a general question and he is giving the information. If you bring a specific case he will refer to the Sadachar Committee or the Anti-Corruption Bureau

Sri V. Visweswararao —This is a case where the department is collecting mamools How can the department say that they are collecting it. Government must find some other source to get the information

Mr. Speaker :—What do you want the Minister to do. What is your suggestion?

శ్రీ వి.. విశ్వేశ్వరరావు :— మొట్టమొదటే మంత్రిగారు చెప్పారు. సదాచార కమిటీ ఉన్నది. అటువంటివి వచ్చినప్పుడు అయినా సదాచార కమిటీకి

వారికి ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పి విచారింపచేసి ఇటువంటివి ఉన్నదా లేదా ఈ department లో అటువంటివి జరుగుతున్నదా లేదా అని తెలుసుకునే దానికి ఉపయోగించాలి. ప్రభుత్వం దగ్గర intelligence bureau ఉన్నది వాళ్ళకు refer చేసి అయినా తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాలిగాని department కు పంపిస్తే-కంచే చేనుమేస్తే ఆ కంచెనే నువు మేశావా లేదా అంటే సమాధానం చెపుతుందా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ —మీరు చెప్పారు కాబట్టి మేము enquiry చేయిస్తాను అని చెప్పారు.

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—Anti-corruption department కు చాల కేసులు pending గా ఉన్నాయి. కొన్ని departmental గా చేస్తాము. తరువాత దానికి procedure ఉన్నది. కొన్ని anti-corruption department కు పంపుతాము కొన్ని action తీసుకుంటాము.

ALLOTMENT FOR HOUSING COLONIES.

1229—

*221-(A) Q.—*Sri G. C. Kondiah (Put by Sri Vavilala Gopalakrishnayya)*.—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

whether the entire amount allotted by the Central Government for the Housing Colonies has been spent by 15th January, 1964?

The Minister for Municipal Administration (Sri A. Venkata ramayya):—No, Sir

అధ్యక్షా, కాలనీల కొరకై ప్రత్యేకించి కేటాయింపు లేదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—Housing కొరకు Central Government ప్రత్యేకమైన కేటాయింపు లేకపోవచ్చు. General గా వీటికి కేటాయింపు ఏమైన ఉన్నదా ? ఉంటే అది ఎంత ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య :—ఉన్నది. చాల సెక్టార్స్ క్రింద ప్రత్యేకించి ఉన్నాయి మధ్యరకం ఆదాయం, స్వల్ప ఆదాయం అద్దె గృహ వసతి సబ్సిడి, గ్రామీణ గృహ వసతి మురికి పేటలు అన్నిటికి కలిపి 63-64 లో ప్రత్యేకించినది రు. 158,09,000. ఖర్చు చేసినది రు. 167,19,000.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :— Central Government అప్పుడప్పుడు ప్రకటిస్తున్నారు. మేము ఈ states కు House Colonies కోసం యింత డబ్బు ఇచ్చాము. వాళ్లు పూర్తి చేయలేదు అంటుంది. అది ఇక్కడ మేము అడిగితే మాకు ఏమిలేదు అంటారు ఆ ప్రకటన తప్పు అనుకోమంటారా? మాకు అంతకన్న గతిలేదు. క్రిందటి తడవకూడ చెప్పారు కొన్ని allotments చేయలేదు అని. ఎందువల్ల ఈ delay జరుగుతున్నది Central Government ..

యిచ్చిన డబ్బుతో కట్టిన వాటికి allotment జరిగిందా ? పూర్తిగా ఎందువల్ల జరగలేదు ?

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య ·—Central Government యిచ్చిన allotments అన్ని sectors క్రింద 63 లో రు. 153 లక్షలు, సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుంచి కేటాయింపువస్తే ఆంధ్ర గవర్నమెంటు రు. 167,19,000 ఖర్చుపెట్టినదని మనవి చేశాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అన్ని Houses allotment అయి పోయిందా ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య :— Sectors ఉన్నాయి ఈ sectors లో percentage లో కొంత difference ఉండవచ్చు అన్ని రాష్ట్రాలకంటె ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోనే ఖర్చుపెట్టినట్లు మొన్న జరిగినటువంటి పంజాబ్ conference లో ఇండియా గవర్నమెంటు statement చేయడం జరిగింది

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు .— అన్ని Sectors అన్నారు. Low income కు, middle income కు ప్రత్యేకంగా ఎంత ఖర్చుపెట్టారో లెక్కలు ఉన్నాయా ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య —Separate question వేస్తే చెపుతాను.

Sri K S Narayan:—Is it a fact that the expenditure for M I. G. houses is more than the L. I.G. houses If that is so why is more income spent on M.I.G houses ?

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య .— హెచ్చు భాగాన్ని Low income group houses కు ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతోంది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — కట్టినటువంటి buildings కు రు. 175 లక్షలలో ఎంతో ఖర్చుపెట్టాము అన్నారు. కట్టిన యిళ్లు పూర్తిగా అందరికి allotments జరిగినవా ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య —కట్టిన ఇళ్లు చాల భాగం allotment అయి పోయినాయి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య .—చాల భాగం అంటున్నారు. ఎన్ని allotment కాలేదు.

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య:—అనేక రకాలైన stores ఉన్నాయి. Co-operative sector, Low income sector, middle income sector, slum clearance sector యిన్ని Sectors ఉన్నప్పుడు గౌరవసభ్యులు ప్రత్యేకించి ఏదైనా ఒక sector గురించి separate గా అడిగినప్పుడు విపులంగా చెప్పేదానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ పి. గున్నయ్య —గ్రామీణ ప్రాంతాలలో గృహనిర్మాణం గురించి Housing Board ను ఏర్పాటుచేసి ప్రతి జిల్లాలో వ్యవసాయ కూలీలకు కవీనం

100 యిళ్ళు అయినా Low income group క్రింద కట్టే ఏర్పాటు ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా ? అంటే అది ఎంతలోగా జిల్లాలవారిగా ప్రారంభించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య :— Village Housing project గురించి వేరే ప్రశ్న ఉన్నది. దానిలో వస్తున్నది. Village Housing కు ప్రత్యేకించి Housing Board Constitution అనేది ఏమి లేదు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ — ఈ Housing Colonies కు L.I C నుండి కూడ funds యిచ్చారా ? ఇచ్చినట్లయితే ఎంత మొత్తం యిచ్చారో చెప్ప గలుగుతారా ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : — ప్రత్యేకించి L.I C. నుండి ఆంధ్ర గవర్న మెంటుకు ఏమిరాదు. మనకు Central Government యిస్తున్నది. మనకు యిచ్చినటువంటి allotment Central Government కు L.I C. నుండి వచ్చేటటు వంటి allotment అని అనుకుంటున్నాము.

Subsidised Industrial Housing Scheme

1230—

*1477 Q.— *Sarvasri P. Rajagopal Naidu, P. Narayana Reddy, K Mara Reddy and G C Kondiah* — Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state ;

(*a*) the amount granted under the Subsidised Industrial Housing Scheme to construct tenements for Industrial Workers during 1963–64, and

(*b*) the number of tenements constructed during the said period.

Sri A. Venkataramayya :—(*a*) Rs 2 54 lakhs.

(*b*) 128.

(ఎ) రెండు లక్షల యాభైనాలుగు వేల రూపాయలు.

(బి) 128 గృహాములు.

Village Housing Project Scheme

1231—

*1365 Q.— *Sarvasri P Rajagopala Naidu, P. Narayana Reddy K. Mara Reddy and Ramachander Rao Deshpande* — Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(*b*) whether the Village Housing Project Scheme is in vogue a present ; and

(*b*) if so, the number of villages selected to implement the abov scheme during this year ?

Sri A Venkataramayya:—(a) Yes, Sir

(b) 50 villages.

(ఎ) ఉన్నదండి.

(బి) 50 గ్రామాలు

Mr Speaker: - Answers for the other questions will be placed on the Table of the House. Questions and Answers are over.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS.

HOUSING SOCIETIES IN RURAL AREAS

1232—

*3058 Q —*Sri K. Raghavulu (Jangaon)*:—Will the hon Minister or Municipal Administration be pleased to state.

(a) whether any Scheme is under consideration of the Government to construct houses through the Housing Societies in rural areas; and

(b) if so, the steps taken so far in that direction ?

Sri A Venkataramayya:—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

CONSTRUCTION OF HOUSES IN RURAL AREA

1233—

*1932 Q.—*Sarvasri C Kondayya, K Rajamallu, P. Gunnaiah and K. Santhaiah* —Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state

whether any grant or loan has been given by the Central Government for the construction of houses in the rural areas for the agricultural labourers from 1962 to July, 1964 ?

Sri Alapati Venkataramayya —Grants and Loans are being released by the Government of India since 1963-64 under the Village Housing Project Scheme

SURVEY OF VACANT SITES IN TWIN CITIES

1234—

*3045 Q —*Sri A. Ramchandra Reddy*:—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state.

(a) whether the Government propose to conduct a survey of vacant sites in Hyderabad and Secunderabad so as to estimate the number of houses that can be constructed, and

(b) if so, whether the Government propose to requisition the same for the said purpose?

Sri A. Venkataramayya :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇందాక ప్రశ్నకు సంబంధించి మంత్రిగారు డిటెయిల్స్ చాలా వున్నవని చెప్పారు అ డిటెయిల్స్ టేబుల్ పై పెడితే మేము అర్థం చేసుకొనడానికి వీలుంటుంది.

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య :— డిటెయిల్స్ అనేక రకాలుగా వున్నాయి. వారు ప్రత్యేకంగా ఫలానా వివరము కావాలని అడిగితే ఆ సెక్టరుకు సంబంధించి చెప్పడానికి వీలువుంటుంది. ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే వివరాలు తెప్పించి యివ్వడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు

Mr Speaker — Have you got any objection?

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య :— వారు ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే...

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అన్ని సెక్టర్స్‌కు సంబంధించి వివరాలు టేబుల్ పై పెట్టమనండి.

Mr. Speaker :—He said he would furnish the information.

POINT OF INFORMATION

re STATEMENT TO BE MADE BY THE CHIEF MINISTER ON THE LANGUAGE ISSUE.

Sri T. K. R Sarma :—The hon. Chief Minister was pleased to assure all of us that he would make a statement on the language issue and a number of statements are appearing, expressing the views of the hon. Chief Minister outside this House. We only requested the Government and perticularly the Chief Minister soon after he returned from the Chief Minister's Conference from Delhi to express his views here so that we may all hear and propose, if necessary, to discuss about it. Will the hon Speaker make arrangements to see that the Chief Minister makes a statement here and enable all of us to hear his views here on the Floor of the House, so that we may also express some of our views in this regard.

Sri K. Brahmananda Reddy :—There is a demand on Heads of States for two days. During that time hon. Members may make their own speech and in particular with reference to language issue also. During the course of my reply I would cover that point also.

Mr. Speaker :—That is coming up on 27th and 28th.

Sri K. Brahmananda Reddy.—Yes, Sir,

Sri T K R Sarma.—My request is that this is a specific issue which requires a particular attention because it has been the subject matter of such a vast controversy throughout the state Therefore it is better that he makes a statement specifically on this so that the members. can also express themselves because what the hon ble Chief Minister is now trying to tell us is that when we raise certain things on the Floor of the House when that demand was going to be discussed and then he was making statement during that period No sir, that was not the impression that was created in this House when the hon'ble Speaker also referred to this matter on the very first day when this Assembly met.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్షా, ఆ రోజునే, ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారి రిప్లయ్‌నాడే చెబుతారన్నారు. తమరుకూడా ఒక స్టేట్ మెంటు యివ్వవలసినదిగా చెప్పారు తరువాత వారు నేను స్టేట్ మెంటు యిచ్చినా, ఇవ్వక పోయినా, ప్రైమినిస్టర్ గారు ఇచ్చిన స్టేట్ మెంటు అవన్నీ కలిపి ఇవ్వాలని... యిప్పుడు జనరల్ డిస్కషన్‌లో అంటున్నారు. వారు తమ స్టేటు మెంటు గనుక యిచ్చినట్లయితే, వారి అభిప్రాయం క్లియర్ గా వుంటే మేము ఇంకొకటి మాట్లాడవలసిన అవసరం వుండదు. యూనానిమస్ అభిప్రాయం గనుక అయినట్లయితే మేము యింక చెప్పవలసినది వుండదు. అందువలన వారిని ముందు స్టేట్ మెంటు యివ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను,

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — అధ్యక్షా, జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు సంబంధించి చాలా ఐటమ్స్ వుంటాయి. వారు దానిలో ఒకభాగంగా దీనిని చెప్పినట్లయితే యిది ప్రత్యేకంగా రావడానికి అవకాశముండదు. అంతేగాక రోజూ పేపర్లో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినదానికి భిన్నంగా భాషా సమస్యకు సంబంధించి స్టేట్ మెంట్సు వస్తున్నాయి నందగారు కోటాసిస్టమ్స్ పనికిరాదని యూనియన్ ఎగ్జామినేషన్స్‌లో ఆ అవకాశంవుండరాదని ఇవాళ స్టేటుమెంటులో చెప్పారు. ఇవన్నీ ప్రజలకు ఆందోళన కలిగిస్తున్నవి. అందువలన, మంత్రిగారు ముందుగానే తమ స్టేటుమెంటు యిస్తే డిస్కస్ చేయడానికి, పక్షాలు తమ అభిప్రాయాలను చెప్పడానికి అవకాశముంటుంది. మేము చెప్పిన తరువాత వారు చెప్పినట్లయితే తరువాత దానిపై మా అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేయుడానికి అవకాశం వుండదు. అందువలన, దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని వారిచేత స్టేటుమెంటు యిప్పించవలసినదిగా తమను కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker.—If I remember correct, what he said was that very shortly he would be convening a meeting of all the leaders of all political parties and then after consulting all the leaders of all the political parties he said, he would come to a decision.

Sri K Brahmananda Reddy:—Not regarding that but on the official language of this State—regarding the introduction of Telugu and the steps we have taken and we propose to take and all that I said

I will request the leaders of all opposition parties to come and discuss. But regarding language Sir, if you want me to make a statement, I will certainly do so on Monday

Mr. Speaker .— Then in that case I must allow a discussion under some provision.

Sri K Brahmananda Reddy ·—They are not asking for a discussion. They only want a statement be made here so that it may been useful for their discussions later during the course of discussions on demands I do not know, if they are requesting a separate discussion on this matter

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —It all depends upon the statement Let the statement come. Then we will think about it If it is necessary we will discuss or if it is unanimous as the Government stated, then there will be no discussion.

Mr Speaker —Whenever you are prepared to give a statement, I will give an opportunity.

MEMBERS SWORN

Mr. Speaker.— Now Sri N. Ramabhadra Raju, elected from Amalapuram Constituency, will please come and take his oath.

Sri N. Ramabhadra Raju from Amalapuram Constituency took the oath of affirmation.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re · NON-ISSUE OF PRINTED RECEIPTS TO THE RYOTS OF MARKAPUR TALUK BY THE VILLAGE OFFICERS

Mr. Speaker :—There is one calling attention to a matter of urgent public importance given notice of by Sri Poola Subbiah to call the attention of the Minister for Revenue regarding the non-issuing of printed receipts to the ryots of Markapur Taluk by the Village Officers.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య ·—అధ్యక్షా, కర్నూలుజిల్లా, మార్కాపూర్ తాలూకాలో గత సంవత్సరం పంటలు పండనందుకు రెమిషన్ యిచ్చారు కొంత యీ సంవత్సరమునకు కూడా పోస్ట్‌పోన్ చేశారు. పోయినసారి రెమిషన్ యిచ్చినదిపోగా, మిగిలిన ఎరియర్స్ యీ సంవత్సరపు టాక్సెస్ యివన్నీకలిపి వసూలుచేస్తున్నారు. అయితే ఆ తాలూకాలో రైతాంగానికి వారు ఎంత కట్టవలయునో సుస్పష్టంగా తెలియనందున వారు రెమిషన్ యిచ్చిన మొత్తాలను కూడా వసూలు చేస్తున్నారు నేనుకూడా వెళ్ళి ఒకటి రెండు గ్రామాలలో చూశాను. తమకు కూడా తెలుసు, కరణాల లెక్కలు సామాన్యంగా ఎవరికీ

అర్థంకావు. అందువలన రైతులకు ప్రింటెడ్ రశీదులు, మూడు రకాలుగా టెంపొరరీ, శాశ్వతపు రశీదులతో సహా యివ్వవలసిన అవసరమున్నది దానితో బాటు పాస్ బుక్ కూడా యివ్వవలసిన అవసరమున్నది. అప్పుడు ఆ విధంగా యిచ్చినందువలన, వారు ఎంతకట్టవలయునో వారికి తెలుస్తుంది. వారు ఎక్కువ కట్టడానికి, వీరు ఎక్కువ వసూలు చేయకుండా ఉండడానికి వీలు ఉంటుంది. అందువలన ప్రభుత్వం మూడు తాత్కాలికపు రశీదులు, శాశ్వతపు రశీదు, పాస్ బుక్ కంపల్సరిగా యిప్పించడానికి చర్యలు తీసుకోనవలసినదిగా కోరుతున్నాను. లేకపోయినట్లయితే ఎక్కువ పన్నును వసూలు చేసే ప్రమాద మున్నది ఒకటి రెండు సంఘటనలను మేముకూడ చూశాము. అందువలన యీ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడ మవుతున్నది. ఈ సంవత్సరం ఆఖరికి అంతా వసూలు అయిపోతుంది అందువలన తక్షణమే తప్పనిసరిగా అక్కడ రశీదులు యిప్పించాలని కోరుతున్నాను. టెంపొరరీ రశీదులు యిచ్చినంతమాత్రమున సరిపోదు. శాశ్వతపు రశీదులను, పాస్ బుక్స్‌ను కూడ అక్కడ కంపల్సరీగా యిప్పించవలసిన అవసరమున్నది దానివలన యిటువంటి లోసుగులు జరగకుండా అరికట్టవచ్చును. ఈ పరిస్థితి జిల్లా మొత్తంగా వున్నది. అందువలన, అక్కడ కంపల్సరిగా వీటిని యిప్పించడానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకోనవలసినదిగా తమద్వారా ప్రభుత్వమును కోరుతున్నాను.

Sri N. Ramchandra Reddy —The Collector, Kurnool has stated that the stock of receipt books in the Markapur Taluk Office has been exhausted in July 1964. The Tahsildar placed an indent to the Director of Printing for the supply of receipt books. Due to administrative delay the Tahsildar got the supply of books in February 1965 and they were distributed among all the Revenue Inspectors. During this period the Village Officers of some villages might have issued the receipts on white papers. No comlaint was received in this regard by the local Revnue Officers. However, instructions will be issued to the subordinate officers to see that printed receipts are available issued by the Village Officers in all cases by taking prompt action to secure printed receipts when ex· austed There was also no complaint regarding excess collections by the Village Officers during the fasli 1378. Remission was granted in some villages and this led to the impression that the entire demand was remitted. This was the case for the feeling that the Village Officers are collecting the excess amount. If any concerete instance of excess collection is pointed out by the local officers, necessary enquiry will be conducted and disciplinary action will be taken against the Village Officers if they are found guilty.

Mr. Speaker ·—General discussion will be continued on Demand Nos. I, IV, X and II, Sri Balakrishnaiah will continue his speech.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1965-66

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS)

DEMAND NO I—LAND REVENUE Rs 92,95,000

DEMAND NO IV—SALES TAX ADMINISTRATION—Rs 66,95,000

DEMAND NO. X—DISTRICT ADMINISTRATION AND MISCELLANEOUS—Rs 7,64,24,000

DEMAND NO. II—EXCISE DEPARTMENT—Rs. e2658000.

Sri T. Balakrishnaiah:—Speaker, Sir, while continuing my yesterday's speech, I would like to mention something about the important features of this revenue demand There is a mention in the Budget speech of the hon'ble Minister on the Revenue Demand of 1965 over the purchase of pass books by the ryots it is stated that the purchase of pass book by the Rajols is not encouraging This is not a correct version because ryots are quite eager to come forward and purchase these pass books since these pass books are containing all the information with regard to their loans. Due to failure on the part of the Government to give wide publicity among the ryots or due to inadequate supply of pass books, I do not know but I have made enquiries in some of the Taluk Offices in my district I came to know that pass books are not adequately supplied to them, and therefore they could not supply to all the ryots But the ryots are quite willing to purchase the pass books Therefore, I request the Government to see that adequate number of pass books are supplied and all the information necessary should be incorporated in these pass books and also the receipts intended in issuing to the ryots.

About the revision power I would like to say something. This is good for some big ryots who are already evading to pay land tax. The Government also should consider the other side of it That is harmful to the Government and to the officers connected with the collection work. In spite of the intensive drive and the special measures taken by the Government, huge amounts varying from some crores of rupees are left uncollected by these Revenue Officers who are struggling very hard to collect these land revenue arrears and other taxes from the ryots. If this provision is there, I am afraid, that many will take advantage of this and immediately rush to the Government and bring influence on the Government and also on the Board of Revenue to get the stay orders Therefore I want that this weapon should be sparingly used and this should be treated only as an experimental measure for some time.

(Sri B. Sreerama Murty in the Chair).

If necessary. this should be continued or this provision should be deleted completely. Then only we can see that the land revenue is ully collected.

About assignments I would like to say something Particularly these poor classes and the land-less labourers will be benefitted by these assignments There are many pending cases relating to the assignments These pending cases should not be brought under the purview of this new G O It will be dealt with separately It is not correct to say that there are no applications pending with regard to assignment of lands in Chittoor and Anantapur Districts The reason is also shown in the budget speech of the hon'ble Minister that due to non-availability of irrigational faicilities, the applicants are not coming forward to apply for the land This may be partly true But there are many applications pending Tahsildars who have got other activities are not fully concentrating on this portion of work If they are given some special staff for assigning these lands, they will certainly take up this work and dispose of all these applications. Therefore special staff is necessary for assigning these lands

Survey was already conducted in our district to tap the sub-soil water. But it was not experimented I also request the Government to see that this should be experimented and tap the sub-soil water wherever it is possible.

Regarding the difficulties of the ryots in the not-taken over Inam villages, some of the hon'ble members of this House were often referring to the difficulties of the ryots in the not-taken over inam villages. For instance if a ryot wants to get a loan for agricultural purposes in not-taken-over village, he has to get the consent of the Zamindar or the Inamdar in the F.I form. Unless that consent is given, the ryot is not entitled to get loan. To overcome this difficulty, I want to suggest to the Government that the ryot is entitled as per the Inam Act, $\frac{2}{3}$ of the produce on the security of which the $\frac{2}{3}$ of loan may be given If necessary additional security can be taken from one or two ryots and the loan may be advanced so that the ryot will be benefitted

Regarding irrigational facilities in the not-taken over villages, the repairs have necessarily to be taken up by the Inamdars but they are not taking up the repairs. But they are getting the compensation when the Inam is taken over. I submit to the Government to see that the repairs should be taken up in all such cases and the amount spent for executing the repairs should be deducted from the compensation payable when the Inam is taken over. This will facilitate the ryots to get the benefit.

Regarding the subsidies in many cases subsidies are given and I also congratulate the Government for having enhanced this amount to 2,000 rupees and a portion of the amount is given as subsidy and the rest is treated as a loan. But in many cases ryots who have taken subsidy are not able to complete the well work within the stipulated time due to some unforceable circumstances or God's acts. In such cases, I only request to see that the Government should be lenient in this matter. Even the ryot is not able to complete within the stipulated time, and if he completes the work and well is put to agriculture

use and if there is regular or continuous crop on the ayacut it should be treated as completed There are many such pending cases in Chittoor district and even the ryots are writing to all the M.L As and other officers regarding these things and they are going to the Government also for getting stay. I want that this issue should be sympathetically considered by the Government and see all those works which have been completed after certain delay should also be treated as completed.

Regarding the Village Officers it is very good to note that the Government is coming forward to encourage these Village Officers by saying that there would not be any retrenchment or any regrouping But I do not agree with the provision which says · 'as far as possible the claims of the owner's relations of the last holder of the office should be fully considered in view of their background knowledge .... This is quite opposed to the article 16 (1) of the Constitution This is the way of giving room to enter inside through the back-door. We want that this heriditary system should be completely abolished. We have no objection if we are to pay something more for the village officers because their responsibilities have increased but this office should not be within the family because practical people know the difficulties involved in it. If the father is suspended for any malpractices or irregularities, the son used to continue as per the previous provisions of the Hereditary Village Officers Act Now the same thing will continue: if that man does not hold the office, some of his relatives will hold the office and all the favours will be done. Further, this is opposed to Article 16 (1) of the Constitution I request that this should be carefully considered before it is given effect to. Article 16 reads as follows:

> "There shall be equality of opportunity for all citizens in matters relating to employment or appointment to any office under the State."

Therefore, equal opportunities should be given to all communities to all people whoever is eligible to hold that village officer's post Therefore, I request the Government to give deeper thought to this issue before it is given effect to.

Regarding taxtie allowance given to temples in the olden days, philonthrophic charitable kings end owed certain villages to Hindu temples The temples were maintained out of the income derived from these villages. The taxtie allowance was paid to these temples in accordance with the demands fixed in those days. Now due to the additional assessment and so many other reasons the demand has been enlarged in respect of all the villages but the taxtie allowance was paid in accordance with the previous demands fixed long ago. Now I want to say that this taxtie allowance payable to the temples should be in proportion to the demand now fixed as per the present rules and acts. This should be considered by the Government because it is quite necessary to see that the temples are properly managed and maintained.

Regarding corruption in the Registration Department, I want to say something It is an open secret that they demand mamool, but whatever it may be, to put an end to this we have to take some measures and suggest ways and means for putting it down As far as I am concerned, I want to suggest that targets should be fixed to each Registration Office that they should register so many documents per day. They should not refuse by saying that there is a mistake here and there and asking them to go on correcting them No target has been fixed to the Registration officers So, that should be fixed now. Then they will necessarily receive these documents and register them.

Then, with regard to the penalties levied on the second crop raised under the single crop ayacut, it is not uniform in Telengana and Andhra regions It should be made uniform For instance, a ryot with the aid of well water grows the second crop. Just before the harvest and before the tanks get rain, he begins the second crop. Though it is only first crop ayacut entitled to pay only the regular sist, he will be asked to pay the penalty for the land because it is growing the second crop with the aid of well water and the water received subsequently Therefore, this aspect should also be considered and the Government should see that some justice is done to these ryots in view of the food problem that is now existing.

Regarding the land reclamation programmes launched by the Central Government, a target of 250 acres has been fixed This is too big an extent with reference to the Rayalaseema Districts and particularly the Chittoor District. It is very difficult to find an extent of 250 acres at a stretch This extent should be reduced to 100 acres. That will be feasible and practicable also in our District. This should also be taken note of for consideration and implementation.

Thank you, Sir, for the opportunity given to me.

(శ్రీ) పి. రాజగోపాలనాయుడు:—అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మంత్రిగారు జాయింటు పట్టాలు విడదీయడం గురించి ఈ సెషన్స్‌లోనే రూల్సు తప్పకుండా శేబిలుమీద పెట్టిస్తామని హామీ ఇచ్చినందుకు నేను వారిని అభినందిస్తున్నాను. వారు చేయవలసిన పని చాలా ఉన్నది. రూల్సు రిగ్యులేషన్లు తెలంగాణాకు ఆంధ్రకు వేరు వేరుగా ఉన్నాయి. వాటిని integrate చేస్తే తప్ప వీలులేదు. ఆంధ్రలో B S Os ఉన్నాయి, వాటిలో ఉండే రిగ్యులేషన్లకు హైదరాబాదు లాండ్ రివెన్యూ మాన్యుయల్ 1960 లో ఉన్నదానికి చాలా తేడాలున్నాయి. వాటిని వెంటనే integrate చేయడం అవసరం. అల్లాగే Survey and Settlement manual లో కూడా తప్పని సరిగా కొంత మార్పు తీసుకురావాలి. Integrate చేయడమే కాకుండా B S. Os చాలా out-dated గా ఉన్నాయి. అందులోని చాలా సూత్రాలకు ఇప్పటికి సమన్వయం చేయడానికి వీలున్నప్పటికీ వీటిలో కొన్ని మార్పులు చేయవలసి ఉంటుంది. Revenue authorities తో ఒక సబ్ కమిటీ వేసి వాటిని integrate చేయడానికే కాకుండా మార్పులు

తేవడానికి కూడా మంత్రిగారు ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. వీటి అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. Revenue administration చక్కగా కొనసాగాలంటే specific rules ఉండాలి. Cut dated గా వుండకూడదు ప్రస్తుత పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఉండాలి ఆ విధంగా చేయాలనికోరుతున్నాను. జిల్లాలు, తాలూకాలు విషయంకూడా కాంగ్రెసు సభ్యులు చాలా మంది చెప్పారు. అక్కడికక్కడ జయించుకుంటూపోయి బ్రిటిషువారు తమకు అనుకూలంగా జిల్లాలు, తాలూకాలు form చేసుకున్నారు. అందులో రైత్వారీ ప్రాంతం, జమీందారీ ప్రాంతం ఉండేది. ఈ నాడు జమీందారీ ప్రాంతాలన్నీ కూడా, రైత్వారీ ప్రాంతాలైనాయి. దానితో జిల్లాలు, తాలూకాలు unwildly అయిపోయాయి. తప్పనిసరిగా తాలూకాలను పునర్విభజన చేయాలి; జిల్లాలను పునర్విభజన చేయాలి, అప్పుడే administration చక్కగా కొనసాగుతుందని నా అభిప్రాయం. ఈ నాడు ఉన్నట్లే administration జరపాలంటె, చాలా చిక్కులు వస్తాయి కాబట్టి reorganise చేయాలని కోరుతున్నాను, రెవెన్యూమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా ఒక సదుపాయం కలిగించారు. అందుకు అభినందనలు చేయవలసి ఉన్నది Collectors have been asked to examine in consultation with the Irrigation Officers the cases of all dry lands, which have been in continuous wet cultivation for over three years for inclusion in the regular ayacut అన్నారు, ఇది చాలా సంతోషకరమైన విషయం. తెలంగాణాలో Hyderabad Record of ryots in land regulation, 1958 ఉంది. అందులో 1951-52 క్రింద ఉన్నది చదివి వినిపిస్తాను. In patasthal baghat land if a single or double wet crop is raised continuously for three years, it may be converted into single or double crop wet land, as the case may be, by effecting decrease and increase in jamabandi. (52) If single crop patasthal abi land is wet cultivated both in abi and tabi continuously for a period of three years due to sufficient water being avilable in the concerned source, it may be converted into double crop land by effecting crop increase in jamabandi. Drylands ఆయకట్టుతో include కావడం నేను మొదట చెప్పింది మంత్రిగారు కలెక్టర్లకు instructions ఇచ్చారు. రెండవది, first crop కు మాత్రమే నీరు తీసుకునే వాటికి-ఏక్‌సాల్ భూములుగా ఉండేవాటికి మూడు సంవత్సరాలు వరుసగా హెచ్చు water తీసుకుంటే తప్పనిసరిగా వాటిని దోఫసలీగా గుర్తించాలని ఉంది. అలాంటి సదుపాయము ఆంధ్రకుకూడా extend చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. అయితే తెలంగాణాలో దీనిని మార్చివేయడం జరిగింది. 1964 లో 27th ఆగస్టున ఇష్యూ చేసిన జి ఓ. లో రొటేషన్ పద్ధతి ఒకటి పెట్టినారు. 50-51-52 రూల్సు అన్నికూడా apply అవుతున్నాయి. ఆ ప్రకారం అయితే చక్కగా ఉండేది 1959 లో జమాబంది introduce చేసినట్టుగుర్తు. కనీసం 5 - సంవత్సరాలు జమాబంది జరిగింది. వారు నీళ్లుకూడా తీసుకుంటున్నారు ఆ నాడు 51-52 రూల్సు ప్రకారం దోఫసలీకి చేర్చివుంటే తప్పనిసరిగా యిబ్బంది లేకుండా వుండేది. దానికి బదులు 1964 జి ఓ. ప్రకారం spersede అయిపోతున్నాయి.

ఇప్పుడు నేను చెప్పిన ముఖ్యమైన సూత్రాలు supersede అయిపోయి rotation పద్ధతి వస్తుంది. ఆ పద్ధతి పెట్టినప్పుడు యింతవరకు second crop రాని భూములకుకూడా క్రొత్తగా హక్కు కల్పించేవీలుంది అందువల్ల తెలంగాణాలో చాలా ఇబ్బందులు రాబోతున్నాయి. ఇదే పద్ధతి ఆంధ్రకు అనువర్తిస్తే చిక్కులు రాబోతున్నాయి. అలా కాకుండా యింతవరకు ఉన్నదే చాలా చక్కగా ఉంది. ఆ పద్ధతి ప్రకారం సూత్రాలను supersede చేయకుండా 27th August 1964 జి. ఓ. ను supersede చేసి ముందున్న పద్ధతినే అమలుపరుస్తూ దానిని ఆంధ్రకు కూడా విస్తరింపజేస్తే తప్పనిసరిగా రైతులకు హెచ్చులాభం ఉంటుందని మంత్రి గారికి మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, Irregular irrigation విషయమై penalties వేస్తున్నారు. పర్మిషను తీసుకుంటేతప్ప లేకుంటే పెనాల్టీస్ వేస్తామని రెవిన్యూ మినిస్టరుగారు 20 రెట్లు కాకుండా 10 రెట్లు వేయాలని తగ్గించుకొని వచ్చినారు. దానినికూడా remit చేయడానికి అధికారులకు కొంత అవకాశం యిచ్చినారు. దానిని అంగీకరిస్తున్నాను. పెనాల్టీస్ వేయడం మంచిదికాదని చెప్పగోరుతున్నాను. Recent గా కలెక్టరుకి instructions పంపించినారు. Irregular irrigation భూములను ఆయకట్టులో చేర్చడానికి వీలుకలిగిస్తూ ఎన్నడైతే instructions పంపించారో instructions carry చేయడానికి ఆరు నెలలో చేస్తారని చెప్పారు కాని ఆరు నెలలో కాదుకదా ఆరు సంవత్సరాలలో carry చేయడానికి వీలులేదని యిప్పుడుకూడా అనుకుంటున్నాను. ఎన్నడైతే ఆరు సంవత్సరాలవరకు instructions carry చేయడానికి వీలులేకుండా ఉంటుందో అంతవరకు తరతరాలనుండి వీటిని తీసుకుంటున్న ఆ భూములకు జమీందారీ ప్రాంతాలలో తహస్సీల్దారు దగ్గర పిటిషన్ను పెట్టుకుని పర్మిషను తీసుకుని నీరు పారించుకోవాలంటే సాధ్యం అయేపని కాదు. ఇంతకుముందు చట్ట రీత్యా జాయింటు పట్టా విభజన చేసే శాసనం ఉంది. రైతుల అప్లికేషనులు చాలదని దయతో మార్చినారు ఎంతో సంతోషం. ఎంతవరకైతే instructions carry on చేసి irregular irrigation ఉంటున్న భూములను ఆయకట్టు క్రింద చేర్చబడతాయో అంతవరకు పెనాల్టీలు వేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. అసలు ఈనాడు అనంతపూర్, కడప, కర్నూలు మొదలైన జిల్లాలు రాయలసీమ పేరుతో ఉన్న వాటిలో precarious sources ఉన్నాయి వాటి క్రింద wet cess వసూలు చేయడం లేదు. North Arcot జిల్లా నుంచి వచ్చిన తాలూకాలలో నెల్లూరు నుంచి వచ్చిన కాళహస్తి తాలూకాలో precarious sources క్రింద wet cess వసూలు చేస్తున్నారు అది చాలా అక్రమం. ఎందువల్ల అంటే ఒక్కే ప్రాంతంలో ఒక తాలూకాలో precarious sources క్రింద వసూలు చేయకుండా మరొక తాలూకాలో వసూలు చేయడానికి వీలులేదు. చిత్తూరు జిల్లాలో కడప జిల్లా నుంచి వచ్చిన వాయల్పాడు తాలూకాలో precarious sources క్రింద wet cess వసూలు చేయడం లేదు. అదే చిత్తూరు జిల్లాలో వల్లూరుపేట తాలూకాలో precarious sources క్రింద wet cess వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ precarious sources క్రింద తప్పని సరిగా నీటి శిస్తు రద్దు

చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఈ విషయమై యింతకు ముందు oral గా చెప్పడం జరిగింది. ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుంటారని అనుకుంటాను. పట్టాలు యివ్వడం అన్న సంగతి వచ్చినప్పుడు యింతవరకు instructions issue చేశామని మంత్రిగారు చెప్పారు. పట్టాలు యిచ్చేదానికి instructions లో condition పెట్టినారు. మిలిటరీ వారికి కావలసిన భూములను రిజర్వు చేసిన తరువాత పట్టాలు యివ్వాలని. అయితే ఈ కార్యక్రమం మిలిటరీ వారికి సంబంధించిన రిజర్వు చేయవలసిన కార్యక్రమం ఎప్పుడవుతుందో indefinite period గా పోతే పట్టాలు యివ్వడం అసలు జరుగనే జరుగదు. మంత్రిగారు ఎంతో ఉపన్యాసము బంజరు భూములను పేదలకు పంచాలనే ఉద్దేశ్యముతో చేశారు. ఆ ఉద్దేశ్యము నెరవేరడానికి వీలుగా time-limit పెడితే తప్ప వీలులేదు ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో మొత్తం రిజర్వు చేయివలసిన అవసరముంది కాబట్టి ఆ విధముగా చేయాలని కోరుతున్నాను. చినగంజాము గురించి ముఖ్యంగా మంత్రిగారి దృష్టికి ఒక విషయం తేవాలనుకుంటున్నాను, 12 వేల మంది బ్రిటిషు వారి సైము నుంచి ఉప్పు తయారు చేసుకుంటున్నారు. సముద్ర ప్రాంతంలో ఎన్నడో బ్రిటిషువారి కాలంలోనుంచి స్వరాజ్యం వచ్చిన 16 సంవత్సరాల వరకు చేసుకొంటూ ఉండగా అప్పుడు వారిని ఉప్పు తయారు చేసుకోవద్దని land నుంచి evict చేసిన వారు లేరు. ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వం eviction orders యిచ్చినారు. అధ్యక్షా, మంత్రిగారికి petition కూడా యిస్తున్నాను. ఇంతవరకు మనవిచేసి ఉన్నాను. వారు stay కూడా కోరినారు బాపట్ల సబ్ కలెక్టరు దగ్గరనే కోరినారు స్టే యిచ్చినారు. 12-12-64 stay proceedings మీద hearing ఉన్నది. ఏమయినదో తెలియదు. వారు అనేక పిటిషన్సు పంపించినారు. అది చాలా అవసరమైనది చినగంజాంలోనే కాదు గుంటూరు జిల్లాలో ఉప్పు తయారు చేస్తున్నారు. ఉప్పు తయారు చేయడంమీదనే ఆధారపడిన రైతులను evict చేయడం మంచిదికాదు కాబట్టి permanent గా grant చేయాలి. ఈ భూముల మీద ఉప్పు తయారు చేసుకోవచ్చునని declare చేస్తే తప్ప సబు కలెక్టరు, తహసీల్దారు, వారిని ఇబ్బందిపెట్టే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి చిక్కులు కలుగకుండా చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. అసలు పన్నుల విధానం గురించి చెప్పవలసి ఉన్నది. మంత్రిగారు రైతుల మీద ప్రేమగల వారిని నా సొంత అభిప్రాయం. అయితే joint responsibility, collective responsibility వారి మీద పెడుతున్నారు. రామచంద్రారెడ్డి ద్వారానే పన్నులు వేయించే దురదృష్టం కలిగింది. నైజాముకి వ్యతిరేకంగా ఎందువల్ల ఉద్యమం జరిగింది? హెచ్చు శిస్తులు తగ్గించాలని. తెలంగాణాలో చెరకుమీద పన్ను ఎక్కువ వేశారు అని జనాలు ఎన్నో దినాలనుంచి సంవత్సరాలనుంచి ఆందోళనచేస్తే దానిని తగ్గించడం లేదు సరికదా ఆంధ్రకు తప్పనిసరిగా అనువర్తింప చేస్తామని మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఉంటే నిజముగా ఆశ్చర్యం వేస్తుంది, అధ్యక్షా ఇది మాత్రం మానుకోవాలని చెబుతున్నాను. రైతుల దురదృష్టం కొలది ఆహార శాఖకు బలరామిరెడ్డిగారు వచ్చిన తరువాత బెల్లం తయారుచేస్తే అడ్డు

వస్తున్నారు, మొండి కాలు అడ్డం పెట్టి ధరలు అందనీయకుండా చేశారు. ధరలు పడిపోయాయి. పోయిన సంవత్సరం 900 రూపాయలున్న బెల్లం యివ్వాళ 800 రూపాయలకు పడిపోయింది. ఎందుకు ఎగుమతులు ఎక్కువ చేయలేదు, price stablize చేయలేదని అసెంబ్లీలో అడిగితే ఎందుకు ఎక్కువ చెరుకు వేయనున్నారనే ధోరణిలో మంత్రిగారు మాట్లాడినారు. 900 రూపాయలున్న ధర 800 కి దిగిపోయింది. ఈ పరిస్థితులలో చెరుకుమీద పన్ను పెంచుతారంటే పెంచితే మంత్రిగారు ఎంత సౌమ్యులు అయినా తప్పనిసరిగా రైతాంగం ఎదిరించవలసిన అవసరం వస్తుందని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ టెంపొరరీ చైర్మన్ :—రివిన్యూ డిమాండు మీద మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు —రివిన్యూ డిమాండు మీదనే చెబుతున్నాను. It is an assessment. ఈ పన్ను increase చేయకూడదని measure తీసుకురాకూడదని proposal stage లో ఉంది కాబట్టి దీనికి ఒక రూపం రానీయకుండా తప్పనిసరిగా తెలంగాణాలో ఉన్న చెరుకు భూముల మీద ఉన్న శిస్తు రేట్లు తగ్గించాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Famine code అనేది ఒకటి వుంది. ఇంగ్లీషు వారు పెట్టారు. అది మంచిది కాదని చెప్పాను. అది out of date అయిపోయింది. ఎప్పుడో బస్తా రు. 2 లు అమ్మిన కాలములో పెట్టిన famine code ఈ నాటికి అలాగే వుంది. Famine వచ్చిన ప్రదేశాలలో ఏమాత్రము సౌకర్యము కలగడములేదు. 1951, 52 లో రాయలసీమలో వచ్చిన కరువులో famine code అమలు జరపాలి అంటే సాధ్యము కాకపోయింది. తిండికిలేక ప్రజలు చచ్చే పరిస్థితి వచ్చింది. అలాంటి పరిస్థితిలో వుంది ఈ famine code తప్పనిసరిగా మార్చవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజలు ఆందోళన చేయడమువల్ల రాయలసీమ లో, ఇతరత్రాను వున్న కరువును నివారించడానికి 25 కోట్లు 4 వ ప్రణాళికలో పెడతామని ప్రభుత్వము వారు చెప్పారు ఈ 25 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి ఏమిచేయబోతున్నారో ఏవిధముగా ఖర్చు చేయబోతున్నారో ముందు ఒక ప్లాను వేసుకోకపోతే, దానికి సంబంధించి ఒక సబ్ కమిటీవేసి ఈవిధముగా ఖర్చు పెట్టబోతున్నామని చెప్పకపోతే ఖర్చు పెట్టాలి కనుక దేనికంటె దానికి ఖర్చు పెట్టే పరిస్థితి కలుగవచ్చు. అందువల్ల ముందుగా చూసుకోవాలి. రాయలసీమలోగాని, ఇతరత్రా గాని exploration activities ఈనాటినుంచి survey చేయించాలి. Underground water ఎక్కడవుందో దానిని తీసేదానికి, cottage industries గాని, ఇతరత్రా గాని ఎక్కడెక్కడ పెట్టడానికి వీలుందో దానిని ఇప్పుడే సర్వేచేయించాలి. దానికి ఒక పథకము రూపొందిస్తేతప్ప అలా మనము చేయడానికి వీలుండదు. దానికి సంబంధించి మంత్రి గారు ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ వహించాలి అని కోరుతున్నాను. కరువు బాధితులు కాని flood sufferers గాని, fire accident జరిగితే ఆ sufferers కి గాని రు. 20 లు, 30 లు కంటె ఎక్కువ ఇవ్వడములేదు. ఇతర దేశాలలో ఎంతనష్టము కలిగితే అంత నష్టానికి డబ్బు ఇచ్చే [illegible]

ఇక్కడ రు. 20 లు, రు 30 లు వేసుకొంటే గుడిసెలు ఎలా వేసుకొంటారు? కనీసం రు. 200 లు అయినా అగ్నిప్రమాదానికి గురి అయిన బాధితులకు ఇచ్చే విధముగా మార్పు చేయాలని కోరుతున్నాను.

భూధాన, గ్రామదానము వుంది దీనికి ఇవ్వబడిన భూములు ఎక్కడ వున్నవీ ఎవ్వరికీ తెలియదు. ఎవరిచ్చారో తెలియదు గ్రామ దానము అనే దాని క్రింద కొన్ని గ్రాంట్సు వస్తున్నవి. అవి ఎలా వినియోగపడుతున్నవీ మంత్రి గారు పరిశీలించాలి. అంత misuse చేస్తున్న funds ఎక్కడాలేదు. రైతులకు భూమి మీదవున్న హక్కును పోగొట్టేదానికి వచ్చిన ఉద్యోగము ఇది. వస్తేరానీ. ఆ గ్రాంట్సు అలా దుర్వినియోగమవుతుంటే దీనికి ఒక చట్టము, దీనినంతా నడిపే దానికి ఒక మంత్రిత్వము ఇది ఏమీ అర్థము కాకుండావుంది. ఇలాంటి ప్రయోజనములేని విషయాలపైన మంత్రి దృష్టి కేంద్రీకరించే బదులు ఇతరత్రా రైతులకు సంబంధించిన ఎన్నో సమస్యలున్నవి. వాటిమీద కేంద్రీకరిస్తే చాల మంచిదని నా అభిప్రాయము.

గ్రామోద్యోగుల విషయము ఏమిమాట్లాడిన revolution అని చెప్పేది అంతా విప్లవంమార్పు వస్తోంది అని కాలక్రమాను గతి అనుసరించి అందరూ మార్పు చెందవలసినదే. మార్పు అంటే ఏమిటి? "మొన్న లా మినిష్టరు గారు చెప్పివున్నట్లు వుంది మీరంతా మార్పుకు సిద్ధముగా వుండాలి" అని. ఏమిమార్పు మొమ్ములను తీసివేసే మార్పు. ఇంతవరకు తూర్పున సూర్యుడు ఉదయిస్తూంటే మార్పు తీసుకొని రావాలని పడమట పెట్టుమని హిరణ్యకశిపుడు చెప్పినట్లు అయితే లాభములేదు. ఇంతవరకు కాళ్లమీద నడుస్తున్నాము. రేపటి నుంచి తలక్రింద పెట్టి నడుస్తాము అనేది మార్పుకాదు భూమిమీద హక్కు నిలిపేటంత వరకు భూమిమీద హక్కు వున్నంతవరకు ఈ భూమికి ఆసరాఉన్న గ్రామోద్యోగులను కనుక అలాగే కనుక వుంచకపోతే రికార్డ్సు ఒక్కటీ కూడ వుండదనీ మనవి చేస్తున్నాను. పంచాయితీ మినిష్టరు గారు చుట్టుప్రక్కల రాష్ట్రాలకు వెళ్ళి చెరకలు కొట్టుకొంటూ వచ్చారు. పంచాయితీలకు రెవెన్యూ కలెక్షను ఇవ్వాలి ఇక్కడున్న గ్రామోద్యోగులకు మన పంచాయితీలకు అర్పణ చేయాలని చెప్పేది. మన పంచాయితీల విషయం మనకు తెలియనిదికాదు. పంచాయితీలు, పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు అని 3 అంతస్థుల మేడ కాంగ్రేసు వారు కట్టినప్పటి నుంచి, ఈ బరువు వల్ల క్రింద వున్న గ్రామాలు చితికిపోయినవి. ఈనాడు పంచాయతీలలోకి గ్రామోద్యోగులను fit in చేస్తే గ్రామాలలో ఏమాత్రం సౌకర్యము కలగదని చెప్పదలచుకొన్నాను. పంచాయతీలకు ఎక్కువ రెవెన్యూ కలెక్షన్ కావాలంటే కరెక్టు చేసేదానికి ప్రభుత్వమువారు ¼th తీసుకొని 3/4th పంచాయతీలకు ఇవ్వండి. ఈ విధముగా గ్రామ పంచాయతీల రెవెన్యూ అధికము చేయాలి కాని గ్రామోద్యోగులను తీసి పంచాయతీలకు అర్పణ చేయడము సరియైన పద్ధతి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు పంచాయతీ మినిష్టరుగారికి లొంగకూడదని మనవిచేస్తున్నాను.

చిత్తూరు, అనంతపురం జిల్లాలలో పట్టాలకు అప్లికేషన్సు రాలేదని ఈ స్టేటుమెంటులో చెప్పారు. అది నాకు ఆశ్చర్యకరముగా వుంది. నాకు తెలిసినంత వరకు ఏ సెంటు భూమికి కూడ అప్లికేషను లేకుండా లేదు. ఆ వివరాలు కనుక రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు చెబితే అప్లికేషన్సు పెట్టించేదానికి ప్రయత్నము చేస్తాము. అప్లికేషన్సు చాలవున్నవని నా నియోజకవర్గానికి సంబంధించినంతవరకు చెప్పగలను. 17,500 ఎకరాలవరకు పట్టాలు యివ్వవలసి వుంది. రైత్వారీ ప్రాంతము వుంది, జమీందారీ ప్రాంతము వుంది. అంతకుముందు సెటిల్‌మెంటు పూర్తి కాకపోవడమువల్ల అక్కడ పట్టాలు ఇవ్వడానికి వీలులేకుండా పోయింది. రైత్వారీ ప్రాంతములో ఒక సెంటు మిగలకుండా పట్టాలు ఇప్పించారు. 17,500 ఎకరాలకు ఎన్ని అప్లికేషన్సు వుంటాయో చూడండి. దానికి additional staff లేకుండా ఇప్పుడున్న staff తోనే పట్టాలు ఇవ్వాలి అంటే సామాన్య విషయము కాదు కాబట్టి ఎక్కడైతే అప్లికేషన్సు ఎక్కువగా వున్నవో అక్కడ additional staff ని నియమించాలని మనవిచేస్తున్నాను. చిత్తూరు, అనంతపురం జిల్లాలలోని ఏయే తాలూకాలలో ఎంతెంత భూమికి అప్లికేషన్సు రావాలో వివరముగా మంత్రిగారు చెబితే తప్పనిసరిగా పేదవారికి తెలిసి, దానికి అంతా అప్లికేషన్సు పెట్టుకోడానికి వీలుంటుంది. అసలు ఎక్కడ నంబర్సు వున్నవో తెలియదు. ఈ తాలూకాలు అప్లికేషన్సు పెట్టుకోవాలన్నపుడు ప్రజలందరు తెలుసుకొని ఆ విధముగా చేస్తారని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. సంజీవరెడ్డి (ఆత్మకూరు) :— అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. జనవరిలో నెల్లూరు ప్రాంతము మంత్రిగారు పర్యటించినపుడు ఈ సూచనలు చేయబడినవి. మరల కూడ ఇంకొకసారి జ్ఞాపకము చేస్తే మంచిదని చెపుతున్నాను. నెల్లూరు జిల్లాలోనే కాదు రాష్ట్రము మొత్తముమీద వున్న ఇనాము రైతుల ఇబ్బందులు వారికి తెలియనివి కావు. మద్రాసు ఎస్టేటు లాండ్ ఆక్టులో క్లాజు (3) (2) (d) సవరించాలని అక్కడ ఇనాము రైతులు వారికి చెప్పడం జరిగింది. దాదాపు 2 సంవత్సరాలక్రిందట రాష్ట్రములోని ఇనాము రైతులు వచ్చి వారికి represent చేశారు. చేసిన సందర్భములో వారు మెమోరాండమును డిపార్టుమెంటుకు పంపించారు. నెల్లూరు జిల్లాలో 48 గ్రామాలున్నవి. రాష్ట్రము మొత్తము మీద 100 గ్రామాలున్నవి. అందువల్ల ఈ ఆక్టును సవరించాలని చెప్పినట్లు తెలుస్తున్నది. నెల్లూరు జిల్లాలో 48 గ్రామాలు అంటే ఎంత చిన్నగ్రామాలు అయినప్పటికి ఇది వారి జీవిత సమస్య. అందువల్ల మంత్రిగారు ఈ సెక్షను సవరించేదానికి any hamlet or khandrika అనేదాని తరువాత any substantial portion of an Inam village అనేది ఒక్కటే సవరిస్తే సరిపోతుందనేది వారి కోరిక. ఇంతకుముందు తెన్నేటి విశ్వనాధంగారు రాష్ట్రప్రభుత్వంలో వున్నప్పుడు దీనిని సవరించటానికి ప్రయత్నించినట్లు వుంది. తరువాత ఎందువల్లనో జరుగలేదు. అందువల్ల రెవెన్యూ మంత్రిగారు దీనిపెలాగైనా సవరించాలని ఇనాం రైతుల

తరఫున కోరుతున్నాను. సెటిల్‌మెంట్ ఇబ్బందులకు సంబంధించి ప్రభుత్వం కొంత సహాయం చేసింది. సరైన క్లైమ్‌కు అప్లికేషనులు పెట్టుకోలేకపోవటం జరిగింది. సరైన ప్రచారం లేక, జమిందారీ ఏరియాలోని రైతులు అమాయకులైన వారు కావటం చేత గడువు క్లైమ్ తెలుసుకోలేకపోయారు అందువల్ల ఆ క్లైమ్‌ను ఎక్స్‌టెండ్ చేయవలసిందని జమిందారీ గ్రామాలలోని రైతులందరు మంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు చెప్పుకొన్నారు. కనుక ఇంకోసారి ఎక్స్‌టెంక్ చేస్తే ఆ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొంటారని నా నమ్మకం. అక్కడి రైతులు అమాయకులు, వారి వద్ద శిస్తులు కట్టిన రసీదులు కూడ లేవు కరణాల వద్ద వుంటే తరువాత జమిందారులు తీసుకొన్నారు. కనుక ఇప్పుడు వారిని రసీదులు ప్రొడ్యూస్ చేయమంటే ఎక్కడ్నుంచి తెచ్చి చేస్తారు? అయినా ఎలాగో ప్రొడ్యూస్ చేయటానికి వెంకటగిరి జమిందారు వద్ద ప్రయత్నించారు ఒకటి రెండు ప్రొడ్యూస్ చేయలేకపోయారు, రసీదు చూపలేనప్పుడు సెటిల్‌మెంట్ ఆఫీసరు పట్టాలు ఇవ్వని నిదర్శనలు వున్నాయి. వకీళ్ల చుట్టూ రైతులు తిరగలేక చాలా అవస్థ పడ్డారు. ఆ విషయాలు మంత్రిగారికి చెప్పుకొన్నారు. గ్రామాలకు వెళ్లి మునసబును కాని, కరణంను కాని భూమి అతని స్వాధీనంలో వున్నదా లేదా అని అడిగితే వారు చెబుతారు ఆ ఆఫీసరు హ్యూమని టేరియన్ స్పిరిట్‌తో వ్యవహరించాలని మంత్రిగారు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ పంపితే బాగుంటుంది. ఇక, జాయింట్ పట్టాల విషయంలో సత్వర చర్యలు తీసుకొంటామని చెప్పినందుకు సంతోషం. పట్టాలు విభజన కాకపోవటం వల్ల గ్రామాలలో అప్పులు పుట్టటం లేదు. పెద్దవారు విభజించుకొన్నారు కాని పేదవారు విభజించుకోలేదు. జాయింట్ పట్టాలు వున్నందువల్ల అప్పుఇవ్వటానికి వీలులేదని బి. డి. వో. అంటున్నారు దీని విషయమై సత్వర చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇక మా జిల్లాలో పెనాల్టీల విషయం వుంది. తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాల విషయం వేరు, నెల్లూరు జిల్లా విషయం వేరు, నెల్లూరు జిల్లాలో 30 సంవత్సరాల నుండి పేద హరిజనులు సాగు చేసుకొంటున్న భూములు వున్నాయి, ధనవంతులు సాగు చేసుకొనటం లేదు అక్కడ చెరువులని రికార్డులలో వుండటమే కాని చెరువులకు మెట్టభూములకు తేడా కన్పించటంలేదు. అటువంటిచోట్ల సాగు చేసుకొంటున్న వాటికి 10, 20 రెట్లు పెనాల్టీలు వేస్తున్నారు. అతని వద్ద ఆస్థి ఏమీ లేదు. జప్తు చేసుకొన్నా వచ్చేది లేదు. అటువంటి వారిపై పెనాల్టీలు వేస్తున్నారు. మంత్రిగారు మా జిల్లాకు పర్యటనకు వచ్చినప్పుడు ఎఫ్. ఎ. ఎల్ ఒ వుండేవాటిని తీసివేయమన్నారు. దానివల్ల పేదలకు కొంతవరకు రిలీఫ్ వచ్చింది. చెరువులను తీసివేయటానికి, పట్టాలు ఇవ్వటానికి వీలులేదని చెప్పారు. పర్మనెంట్ పట్టాలు ఇవ్వలేకపోయినా టెంపొరరీ పట్టాలు ఇచ్చి గ్రోమోర్ ఫుడ్‌కు దోహదం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇక రామేశ్వరంలో వచ్చిన ఉప్పెన గాని మా జిల్లాలో రెండు రోజులు కొట్టింది ఆ వర్షం, గాలి వల్ల బాగా పండుతున్నదంతా గింజ పట్టకుండాపోయింది. ఆ విషయం ఆర్. డి వో. దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. వారు కొంత రెమిషన్ ఇవ్వాలని అంటున్నారు. లార్జ్‌స్కేల్‌లో రెమిషన్

ఇవ్వవలసిన చోట ఇంత ఎలా రికమెండ్ చేయటమా అని భయంగా వుంది. పైర్లు దెబ్బతిన్న చోట చెరువులు బాగు చేసుకొనటానికి, రోడ్లు వేయించుకోటానికి కొంత డబ్బు ఇస్తే సంతోషిస్తారు. అందువల్ల దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలోని సమితులకు రిలీఫ్ వర్క్సుకు కొంత డబ్బు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. శిస్తు రెమిషన్ విషయంలో ప్రభుత్వాధికారులు వెళ్ళినప్పుడు కరణం, మునసబులు లెక్కలు చూసి రెమిషన్ ఇచ్చే పద్ధతి మార్పుచేసి రెమిషన్ విషయంలో అఫిషియల్స్, నాన్ అఫిషియల్స్‌తో జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్, ఆర్. డి. వో. లతో జిల్లాకో కమిటీ కాని, డివిజన్‌కు ఒక కమిటీ కాని వేసి రెమిషన్ నిర్ణయిస్తే బాగుంటుం దని నా సూచన.

మైనర్ ఇర్రిగేషన్‌కు సంబంధించి కొత్త చెరువుల నిర్మాణం విషయంలో రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుకు ఫైనాన్షియల్ రిపోర్టు పోయినప్పుడు అక్కడ చాలా జాప్యం జరుగుతున్నది. తహసిల్దారుకు కాని, కలెక్టరుకు కాని ఇది ఒక్కటేపని కాదు అనేక బాధ్యతలు వుంటాయి ప్రతీదీ త్రూ ఆర్. డి. ఓ కలెక్టరుకు పోవాలి. అంటే ఆర్. డి. వో. ఆఫీసు పోస్టు ఆఫీసు పని అవుతున్నది. అలా కాక ఫైనాన్సియల్ రిపోర్టు కోసం ఆర్ డి వో. కు స్పెషల్ స్టాఫ్ ఇచ్చి వారు జిల్లాలలో పర్యటించి అక్కడికక్కడే రిపోర్టు ఇచ్చే పరిస్థితివుంటే మైనర్ ఇర్రిగేషన్ వర్క్స్ జరగటానికి వీలుంటుంది. ఫైనాన్సియల్ తహసిల్దారు చూడటానికి ఒకటి రెండు రోజులు అక్కడ వుండాలంటే కొన్ని నెలలు ఆలస్యం అవుతుంది, నాకు అనుభవంలో తెలుసును, అందువల్ల ఆర్. డి. వో. రాంక్‌లో వుండేవారిని ఒకరిని జిల్లాకు వేసి స్టాఫ్ ఇస్తేపని తొందరగా జరుగుతుంది. మా జిల్లాలో మంత్రిగారు పర్యటన చేసినప్పుడు ఇవన్నీ చెప్పటం జరిగింది. వారు ఈ విషయాలన్నీ సానుకూలంగా, సహృదయంతో పరిశీలిస్తారని కోరుతూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ వాసుదేవరావు —అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ముఖ్యంగా జాయింట్ పట్టాల విభజనకోసం తీసుకొన్న కార్యక్రమానికి, ప్రధానంగా గ్రామాలలో రైతులు శిస్తు చెల్లించినప్పుడు రసీదులు ఇప్పించటానికి, పట్టేదార్లకు Pass Books ఇప్పించి, కంప్లయింట్స్ లేకుండా క్రమబద్ధం చేయడానికి చర్యలు తీసుకొంటున్నందుకు సంతోషం ప్రకటిస్తున్నాను భూముల కేటాయింపు విషయంతో 5% మేరకు బంచరాయివున్నచోటవుంచి మిగిలింది ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం తీసుకొన్న నిర్ణయం సరైనది. అయితే ఈ కేటాయింపుల విషయంలో ప్రభుత్వం తన పాలసీని పునరాలోచించవలసిన అవసరం వుంది. ఇదివరకు పంచబడిన భూములు చట్టానికి అనుగుణంగా అర్హులైనవారికి పంచబడలేదేమోనని అనుమానాస్పదంగా వుంది. ఎవరిది కర్ర అయితే వారిదే బర్రె అన్న పద్ధతిలో ఇష్టమొచ్చినవారు ఇష్టమైన పద్ధతిలో ఆక్రమించుకోవటం, 1, 2 సంవత్సరాలు పెనాల్టీలు కట్టడం, తరువాత పెనాల్టీలు బాగానే వేశారని ఆందోళనచేసి తగ్గించుకోవటంవల్ల అర్హులైనవారికి భూములు దొరకలేదు. ప్రతి గ్రామంలో బంచరాయివున్నది.

వాటిలో 5 % వుంచటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ? ఇవన్నీ ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన విషయాలు. అలా 5 పర్సెంటు వుంచి పేదలకు ఇవ్వటానికి ప్రయత్నిస్తే బాగుంటుంది. ఆక్రమించుకొన్నవారికి పట్టాలు ఇవ్వాలని ఆందోళనకు ప్రభుత్వం అనుకూలంగా నిర్ణయం తీసుకొంటే వ్యక్తులకు ఒకటి రెండు ఎకరాలు ఇచ్చే విధానం సరైనది కాదని నేను అనుకొంటున్నాను. వంద ఎకరాలు, రెండువందల ఎకరాలు ఎక్కడ కాంపాక్ట్ బ్లాక్స్‌గా ఎవరైతే ఈ రోజువరకు సేద్యం చేస్తున్నారో వారికి కోపరేటివ్ ఫార్మింగ్ సొసైటీలను ఏర్పాటుచేసేట్లుగా పాలసీ నిర్ణయించుకొని అక్కడ సేద్యం జరిగేటట్లుచేస్తే మనం సోషలిస్టు వ్యవస్థకు అనుగుణంగా ప్రజలకు లాభదాయకంగా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక ఈ భూముల కేటాయింపు విషయంలో పొలిటికల్ సఫరర్సుకు సంబంధించి ఇంతకుముందు అనేక సందర్భములలోకూడా చర్చకువచ్చింది. ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణీతమైన తేదీలో ఎక్కడో ఒక చోట ఈ రాజకీయ బాధితులకు ఇదిగో ఈ సహాయం చేకూర్చినాము, ఇక తదుపరి దీని విషయం ఆలోచన లేదు అనేది, అటువంటి కంప్లయింట్ లేకుండా కావలసినటువంటి చర్యలు తీసుకొనవలసిన అవసరం ఉందని, ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వం సానుభూతితో పరిశీలిస్తున్నందుకు ఈ సమస్యను, వారికి నేను కృతజ్ఞత తెలియజేస్తున్నాను. రాజకీయ బాధితులకు భూములిచ్చే సందర్భంలో ముఖ్యంగా ఈ ప్రాజెక్టు ప్రాంతములలో ప్రాజెక్టు ఏరియాకింద వచ్చే ఈ కమాండెడ్ ఎరియాలో భూములు పట్టాలకివ్వకూడదన్నారు. ఆ భూములు అట్లాగే ఉన్నాయి. ఆ ఉన్న భూములపైన చాలమంది అన్‌ఆథరైజ్డు కల్టివేషన్ జరుపుతూనే ఉన్నారు. ఈ 5 % లోపుఉన్న భూములు పట్టాలకివ్వజాలరనే దానిలో కూడా ఇవి వస్తూనే ఉన్నాయి. ఎందుకంటే 10 సంవత్సరములనుంచి, 5 సంవత్సరములనుంచి వరుసగా సేద్యం చేస్తున్నప్పుడు, ఆ సేద్యం చేసుకోవద్దుఅని ఎక్కడ నిర్బంధంలేదు ఈ కమాండెడ్ ఏరియాలో. కాని రాజకీయ బాధితులకు ఆ ప్రాంతంలో భూములు ఇవ్వాలనుకున్నప్పుడు మరి అక్కడ ఏవైతే నిర్బంధాలు ప్రభుత్వ ఆర్డర్లద్వారా ఉన్నాయో, కమాండెడ్ ఏరియాలోకూడాను భూములు రాజకీయ బాధితులకు పట్టాలకు ఇచ్చేదానికి ఏదైనా ఆలోచన ప్రభుత్వంచేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఈ ప్రాజెక్టులు కట్టేటప్పుడు, మునిగిపోయినగ్రామాలవారిని వేరేచోట రిహాబిలిటేట్ చేసేటప్పుడు, కాలువలకు ఇతర అవసరాలకు భూములను ప్రభుత్వం ఎక్వయిర్ చేసేటప్పుడు ఒక విషయంమట్టుకు చాల విచారకరమైనటువంటిది కనిపిస్తున్నది. భూములకు ఇచ్చే కాంపెన్‌సేషన్ ఏదైతే ఉన్నదో అది ఏరోజు అయితే భూమిని స్వాధీనంచేసుకుంటున్నారో ఆ రోజు ఉన్నటువంటిమార్కెటు వాల్యూకు ఇవ్వడంలేదు. దానికి అనేకమైన రూల్సు. మంచి, చెడు ఏవేవో అడ్డులున్నాయని జవాబు చెప్పవచ్చు. ఇవేమో అధిగమించిలేనటువంటి ఇబ్బంది ప్రభుత్వానికి ఉందని మేము అనుకోవటంలేదు ఏదైనా సరే 1953 సంవత్సరమో, 1952 వ సంవత్సరమో ఆ నాడు రిజిస్ట్రేషన్ ఏదైనా ఉన్నట్లయితే వాటిలో ఉన్న వాల్యూ ఆధారం చేగాకొని ఇస్తామనే పద్ధతి, అదే దృక్పథంలో పెట్టుకొని-సాధారణంగా కొన్ని

వాళ్లు ఖర్చులుభరించలేక అండర్ వాల్యూచేసి రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకొనే అలవాటు, కొనుక్కునేవాళ్లు ఆ విధంగా అండర్ వ్యాల్యూ చేసుకుంటే కొనడం లేక అమ్మడం ఉన్న పేదవాళ్లు నాకు కంపెన్‌సేషన్ ఇవ్వమని అడిగితే ఎవరో అండర్ వాల్యూ లేక చేయించుకొనిఉన్న రిజిస్ట్రేషన్‌లో ఉన్న వాల్యూను దృక్పథంలో పెట్టుకొని చేయడం చాలా అన్యాయమని ఇదివరకు ప్రభుత్వంతోటికూడా మనవిచేశాము. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో చాలా శ్రద్ధగా సామభూతితో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని, అలా లేకపోయినట్లయితే బీదవారికి చాలమందికి నష్టమౌతుందని మనవిచేస్తున్నాను ఇక ఈ భూములకు సంబధించినంతవరకు ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటులో అడవుల పెంపకానికి పనికి రానటువంటి భూమి మేము చూస్తుండగా మాజిల్లాలో చాల ఉంది. ఇప్పుడు అక్కడ ఎవరైతే ఈ అటవీశాఖ సిబ్బంది ఈ వ్యవహారం అంతా జరుపుతూ ఉన్నదో, కేవలం ఈ పుల్లరులు వసూలు చేసుకొని ప్రభుత్వానికి చెల్లించేటటువంటి కార్యక్రమం తప్ప అడవులు పెంచడం కాని, లేకపోతే అడవుల అభివృద్ధికాని జరగడంలేదు. అటువంటి అడవులు ఏవైతే ఉన్నాయో, పెంపకానికి వీలుకానివి ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిని ప్రభుత్వం వెంటనే పేదవాళ్లకు పట్టాలకు ఇస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక ఈ భూసంస్కరణలున్నాయి. చాలా కాలంనుంచి ఎదురుచూస్తున్నాము. ప్రభుత్వం ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ, ఈ భూసంస్కరణలు చాలత్వరలో తీసుకొని రావాలనే ఉద్దేశంలో ఉందని అనేక మార్లు ప్రకటించి ఉండడం అందరికీ తెలిసిన విషయమే. అయితే దురదృష్టవశాత్తు అనేక కారణాలవల్ల ఎందుకో కొంత వాయిదా పడుతూ ఉంది ఏదైనాసరే ఈ రోజున ప్రజాస్వామికంలో ప్రజలలో ముఖ్యంగా ప్రభుత్వం సోషలిస్టిక్ వ్యవస్థకు అనుకూలంగా మార్పులు తీసుకొని వస్తున్నది అనే విశ్వాసం పోకముందు ప్రభుత్వం తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకొని ఈ లాండ్ లెజిస్‌లేషన్‌ను పూర్తిగా అమలుచేయవలసిన అవసరం ఉంది. అందుకు కావలసిన శాసనాలను తొందరలో ప్రభుత్వం చేస్తుంది అనే విశ్వాసాన్ని ప్రకటిస్తూ ఈ సందర్భంలో వాటియొక్క తీవ్రతను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొనిరావడం నా ఉద్దేశమని మనవిచేస్తున్నాను ముఖ్యంగా తెలంగాణా వ్యవసాయ కౌలుదారీ శాసనం చాల అభ్యుదయకరమైన శాసనమని అందరు గుర్తెరిగినదే. అటువంటి శాసనంలో ఉండే ప్రధానమైన అంశములన్నిటినికూడా సమగ్ర ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనం ఏదైతే రాబోతున్నదో అందులో క్రోడీకరింపచేయడం ఈ ఆంధ్రప్రదేశ ప్రజలయొక్క అభిమతమనికూడా ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక గ్రామాధికారులున్నారు. గ్రామాధికారుల వ్యవస్థ మంత్రివర్గంలో ప్రభుత్వం ఎంతవరకు ఆలోచించినది. అనేది అట్లాఉంచి ఈ వాళ ఏదైతే నోట్ మన ముందు ఉందో, సుప్రీమ్‌కోర్టు యొక్క నిర్ణయాన్ని అనుసరించి ఏవో కొన్ని ఛేంజస్ తీసుకొనిరావడం తప్పనిసరి అయినదనే ప్రస్తావన ఉంది. అసలు ఈ గ్రామాధికారుల వ్యవస్థ ఇప్పుడు ఉన్న వ్యవస్థ మంచిదైతే ఇది ఉంచడానికి కావలసిన చర్యలు తీసుకోవడం చాలా అవసరం. కాకపోతే కాన్‌స్టిట్యూషన్‌కు

ఏదైనా ఎమెండుమెంట్ ప్రపోజ్‌చేసి ఈ ఉన్న వ్యవస్థను కాస్త ఇట్లా ఉంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా అదిఅయినా చేయండి. లేదు, ఇది మంచిది కాదు అంటారా దీనిని రిప్లేస్ చేయడానికి ఏమి ఆలోచిస్తున్నారు ? ఆ విషయాల నన్నిటిని సమగ్రంగా ఆలోచించాలి కాని ఒక విధంగా అసలు ఉన్న బండిని కదిపితే ఇది ఎక్కడకు పోతుందో తెలియక ఉన్న దానిని నిలిపేటటువంటి స్థితిలో లేక అయోమయంగా చాలకాలం ఈ బండిని నడపడం, అస్థిరమైనటువంటి వ్యవహారంలో ఈ వ్యవహారాన్ని నడపడం సరిగాలేదని నేను మనవిచేస్తూ ఉన్నాను. ప్రభుత్వం గ్రామాధికారులయందు ఇంతవరకు ఏదైతే సానుభూతితో వ్యవహరిస్తూ ఉందో అందుకు నా కృతజ్ఞతను తెలుపుతున్నాను. అంతేకాకుండా ఈ పెరుగుతున్న ధరలలో ఈ క్లిష్ట సమయంలో మిగతా ఉద్యోగులందరితో పాటు గ్రామాధికారులకుకూడా అదనమైన సౌకర్యాలు కలిగించవలసిన అవసరం ఉంది. వాళ్ల స్కేళ్లు పెంచవలసిన అవసరం ఉంది, జీతాలు పెంచవలసిన అవసరం ఉంది అట్లాగే వెట్టీలు, తలారీలకు ఎవరైతే ఉన్నారో ఆంధ్రప్రాంతంలో ఉన్న వెట్టీలు, తలారులకును తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉండే వెట్టీలు తలారీలకు జీతాలలో చాల తేడాఉంది. కనీసం ఈ నాడు ఆంధ్రప్రాంతంలో ఉన్న వెట్టీలు, తలారీల జీతాలు వీళ్లకుకూడా ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉందని, ప్రభుత్వంకు నేను ప్రత్యేకంగా మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో రెవిన్యూశాఖ చాల ప్రధానమైనశాఖ. ఈ శాఖకు సంబంధంలేనటువంటి శాఖ ఏదీలేదు. ఈ శాఖకు జవాబుదారి అన్నిటితోఉంది. ఎవరు అడిగినా ఈ రెవిన్యూశాఖను కింద విలేజ్ ఆఫీసర్ నుంచి తహశీలుదారు వరకు విరిసి అడుగుతూ ఉంటారు. కాని ఈ రోజు వరకు జరుగుతున్నది ఏమిటంటే వర్కులోడ్ ఎక్కువ అయిన కారణం వలన ప్రజలయొక్క సమస్యలు రోజు రోజుకు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్న కారణమున మొత్తంమీద జనరల్ ఇంప్రషన్ ప్రజలలో ఎట్లా ఉన్నది అంటే ప్రభుత్వంయొక్క ఆఫీసులకుపోతే పని త్వరగా జరగడంలేదు ఇది ఏమి అనేటటువంటి నిరుత్సాహం రోజురోజుకు పెరుగుతున్నది. ప్రభుత్వానికి ఉన్న ఇబ్బందులను ఆలోచించి నిష్పక్షపాతంగా జడ్జిమెంటు ఇచ్చే శక్తి ప్రజలకు ఉండవలసిన అవసరంకాని ఉంటుందని కాని నేను అనుకోవడంలేదు. కాని మొత్తంమీద జరుగుతున్నది ఏమిటంటే ప్రజలయొక్క విన్నపాలను తక్షణం పరిష్కారం చేయవలసిన బాధ్యతనుగుర్తించిన ఆఫీసర్లున్నారు, లేరనికాదు. ఉన్నప్పటికిని ఏదైనా ఈ రోజున రెవిన్యూ వ్యవస్థలోఉన్న వర్కులోడ్ ఏదైతే ఉన్నదో తగ్గించో దానిని లేక అదనంగా స్టాపును కలుగజేసో, ఏదైనా పరిష్కారంచేయాలి కాని మొత్తంపైన పబ్లిక్‌యొక్క గ్రీవెన్సెస్ తహశీల్ ఆఫీసు మొదలైనటువంటివాటిల్లో పనులు సరిగా జరగడంలేదనే గ్రీవెన్సు ఉంది. దానిని తక్షణం పరిష్కారం చేయాలని ఇదివరకు ప్రభుత్వం ఎన్నో ఆలోచనలు చేస్తూ ఉన్నప్పటికి అది ఆ విధంగానే కొనసాగుతున్నది అధ్యక్షా, అన్నిటికంటే ముఖ్యంగా దేశం స్వాతంత్ర్యం అయిన తరువాత మనం ఒక సోషలిస్టు సమాజాన్ని స్థాపించాలని ఉద్దేశంతో తీవ్రమైన మార్పులు తీసుకొని రావాలని మనం అనుకుంటున్నాము. అసలు ఆ మార్పులు ఎక్కడ తీసుకో

స్తున్నారో, ఎక్కడ చేస్తారు అనేది దృక్పథంలో పెట్టుకొని ప్రధానంగా ఈ రెవిన్యూ శాఖకు సంబంధించిన వ్యవస్థలోనే తీవ్రమైన మార్పులు తీసుకొని రావాలి. ఇప్పుడున్న భూమి శిస్తు విధానం, ఈ జమాబందీ విధానం సోషలిస్టు విధానానికి అనుగుణంగా లేవేమోనని నేను అనుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే ఇవాళ సమాజంలో ఉండే మిగతా ఆదాయ వర్గాలవారందరికినీ వారు సంపాదించుకొనేటటువంటి ఆదాయంపైన 4 వేలవరకు ఏ పన్ను లేకుండా ఆపైని సంపాదించుకొనేదాని మీదనే పన్ను అని చెప్పి ఉంది. దురదృష్టవశాత్తు రైతుమీద, రోజుకు 16 గంటలు పనిచేసే వ్యవసాయదారు మీద ఎకరం ఉన్నానరే, 2 ఎకరాలున్ననుసరే ఈ విధంగా ఏదైతే పన్ను చెల్లింపు జరుగుతూ ఉన్నదో అది అన్యాయం. మిగతా ఆదాయ వర్గాలవారితో పోల్చి చూచుకున్నట్లయితే ప్రభుత్వం-ఆంధ్ర ప్రభుత్వం అనేకాదు నేను అనడం—మొత్తంమీద దేశంలోనే సరైన ఆలోచన ఇంకా జరగడంలేదేమో అనుకుంటున్నాను. జరగవలసినటువంటి అవసరం ఉంది. వ్యవసాయ ఆదాయాల పైన 4 వేల ఆదాయంకు పైన ఉన్నవారిపైననే పన్ను విధిస్తే బాగుంటుందేమో, అది సమంజసంగా ఉంటుందేమో అని అనుకుంటున్నాను. ఇంతవరకైతే ఇంకా ఈ భూసంస్కరణలు ఈయొక్క విప్లవాత్మకమైన సంస్కరణలు వస్తాయనే ఉద్దేశంతో గ్రామాలలో ఉండే భూములన్నిటిని అమ్ముకొని అక్కడ గ్రామాలలో ఉండే ఆస్థులు నిలవ చేసుకుంటున్నారు. ఇక్కడ పట్టణాలలో ఆస్థులు నిలవ చేసుకుంటున్నారు. మొత్తంపైన ఏ వ్యక్తికి ఈ సమాజంలో గ్రామాలలోకాని పట్టణాలలోకాని ఏ రకంగాఅయినా సరే ఎంతెంత ఆస్థి ఉందని లెక్కగట్టి ఆ కరెక్టు ఇన్‌కం పైన టాక్సు వేస్తే తప్ప సరైన సాంఘికన్యాయం జరగదని, లేకపోతే పన్ను పడినవాడిమీదే పడుతుందని, ఎగకొట్టేవాడు అనేక విధాలుగా మార్గాలు చూస్తున్నాడు. ఇది సరైన సాంఘికన్యాయాన్ని చేకూర్చదని, ప్రభుత్వం ఈ భూమి శిస్తు విధానాన్ని, జమాబందీ విధానాన్ని పూర్తిగా పునరాలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు కాకపోతే ముందు ఎప్పుడైనా అవకాశం వచ్చినప్పుడు అయినా దీని పరిశీలనలో పెట్టుకోవలసినటువంటి అవసరం ఉందని నేను ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశం కలుగజేసి నందులకు తమకు ధన్యవాదాలు సమర్పించుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. ధర్మభిక్షం (నల్గొండ) :—అధ్యక్షా, ఈ వాళ ఈ చర్చ సందర్భంలో రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుతోబాటు ఇంకా సేల్సుటాక్సు, తరువాత ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన పద్దులుకూడా చేర్చడం జరిగింది. కాని ముఖ్యంగా ఎక్సైజ్‌కు సంబంధించిన పద్దు పెద్దపద్దు అయినప్పటికికూడా చర్చ బాగా ప్రారంభించడం జరుగలేదు. దానికి కారణం ఏమిటంటే ఈ ఎక్సైజ్‌కు సంబంధించిన పద్దువరకు ప్రభుత్వం చాలవరకు ఆదాయం రాబట్టుకోవడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తూ ఉన్నదికాని ఆ శాఖను పునరుద్ధరించేటందుకు చేసే కార్యక్రమాలు చాల లోపంగా ఉండడం దానికి కారణం. మనం ఆలోచించే విధానం చూస్తే ప్రభుత్వం ఎప్పుడో పాతకాలపు నాటి చట్టాన్ని అమలు జేస్తూ రావడి

ఏమాత్రంకూడాను సవరించేదానికి ప్రయత్నంచేయకుండానే పరిపాలన సాగించే దానికి పూనుకుంటున్నది. మేము చాలసార్లు ఈ అసెంబ్లీ ఫ్లోర్ నుంచి మంత్రి గారి దృష్టికి, ప్రభుత్వ దృష్టికి చాల విషయాలు తేవడం జరిగింది. ఈ శాఖలో ఆదాయాలు పెంచుకొనే మార్గాలు చాల ఉన్నాయి. ఆ మార్గాలు అవలంబించడంలో ప్రభుత్వం ఒక పాలసీని అమలు పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది అనికూడా ఈ సందర్భంలో చెప్పడం జరిగింది. అయితే మనముందు ఉన్న పద్దుల విషయం చూడబోతే 2 వ ప్రణాళికలో, 3 వ ప్రణాళికలో, రాబోయే 4 వ ప్రణాళికలోకూడా ప్రతి సంవత్సరం ఎక్సైజ్ డిమాండు పెరుగుతూ వస్తున్నది, ఇతర పద్దులకంటే తీసిపోవడంలేదు. ఆ లెక్కలు కనుక మనం చూసుకుంటే, మొన్న 4 వ ఫైనాన్సు కమిషన్ ముందు పెట్టిన లెక్కలు కనుక మనం పరిశీలిస్తే దానిలో కూడామనకు స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. 1965-66 లో ఎక్సైజ్ కు సంబంధించి రు. 1275 లక్షల ఆదాయం ఉంటే 1970 కు మన ప్రభుత్వంవారు ఫైనాన్సు కమిషన్ కు అందించిన అంకెల ప్రకారంగానే రు. 1721 లక్షల ఆదాయంకు పెంచాలనే ఆతురతతో ఉన్నారని కేంద్రప్రభుత్వానికి వారు తమ సలహా ఇచ్చారు. బాగానే ఉంది. మన ఆదాయాన్ని పెంచడానికి పద్ధతులలో మనకు తేడా ఉంది తప్ప, భేదాభిప్రాయం ఉంది తప్ప ఆదాయం పెంచుకోవడంలో ఇబ్బంది ఎవరికీలేదు. ఒక విషయం ఈ 1965-66 బడ్జెటులో మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. అంటే మన ఆలోచనా విధానం ఏలా ఉందో మనకు స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. ఈ ఫారెన్ లిక్కర్, బీర్ మొదలగు సారాయిలకు సంబంధించిన విషయంలో చూడబోతే ఆక్షన్ పద్ధతి తీసేసి లైసెన్సు పద్ధతి పెట్టారట. 1964 వ సంవత్సరం నుంచి అయితే దాని ద్వారా ప్రభుత్వానికి ఆదాయం 1963-64 లో రు 52,99,614 రావలసి ఉంటే ఈ 1965 వచ్చేసరికి రు. 49 లక్షలకు తగ్గించుకున్నారన్నమాట. ఇది మన ప్రభుత్వం ఆలోచించే విధానం. అట్లాగే ఈ టాపర్సు పేద ప్రజానీకం ఉపయోగిస్తున్న ఈ సేంధి షాపులకు సంబంధించి మనం ఆలోచిస్తే రు 4,77,84, 562 లు 1963-64 లో రావలసి ఉంటే ఇప్పుడు 1965-66 వచ్చేసరికి రు. 521 లక్షల పైచిల్లర పెంచా రన్నమాట. అంటే 43 లక్షల వరకు ఇక్కడ పెంచారు. విదేశాలనుంచి వస్తున్న సారాయీలకు, కోట్ల సంపన్నులైనవారు రు. 25 లకు ఒక్కొక్క సీసా తాగేవాళ్లకు ఆక్షన్ పద్ధతి తీసేసి, స్వేచ్ఛగా మీరు తీసుకోవచ్చు అనే ఉద్దేశంతో వారికి అవకాశమిచ్చారు. దానినిమించి ప్రభుత్వానికి రాబట్టవలసిన డబ్బు విషయంలో ఈ సంవత్సరం రు. 43 లక్షలు తక్కువ పెట్టారన్నమాట. అదే సందర్భంలో ఈ టాపర్సు తమ భుక్తికొరకు చేస్తున్న వృత్తి విషయం చూడబోతే ఈ రకంగా పెంచుతూ పోయారు. అది సుమారు 5 కోట్లవరకు పెంచేటందుకు ప్రభుత్వం సంకల్పించినదని దీనివల్ల కనుపిస్తున్నది. ఆదాయాన్ని పెంచేటందుకు ఇంకా మార్గాలున్నాయనుకోండి. ఇదివరకు మన రెవిన్యూ బోర్డు వాళ్లు మన హైదరాబాదు ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ప్రభుత్వానికి ఒక సలహా ఇచ్చారు. ఏమి

సలహా ఇచ్చారంటే, మీరు ఈ టాడీ ట్రీస్ ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిని నేషనల్ వెల్తుగా మనం చూడ వలసినదిగా చెప్పారు. మన రెవిన్యూతో ప్రధానమైన భాగం కాబట్టి వాటిని ఎఫారెస్టేషన్ స్కీమ్‌లో, గ్రో మోర్ ట్రీస్ స్కీమ్‌లో తీసుకొని వాటిని పెంచితే మనకు ఆదాయం పెరిగే అవకాశాలున్నాయి. ఒక 4 ఎకరాలలో 2 వేలచెట్లు మనం ప్లాన్‌టేషన్ చేస్తే 6 సంవత్సరాలలో పెరిగే అవకాశాలున్నాయి. 6 సంవత్సరాలలో 7 లక్షల రూపాయలు మనం ఖర్చు పెడితే రు. 120 లక్షలవరకు ఆదాయం పెరిగే మార్గం ఉందని చెప్పారన్నమాట. మన ప్రభుత్వం దానిని ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నదా? ఇది ప్రొహిబిషన్‌కు సంబంధించినది కాబట్టి నరికిపారేయవలసినది అంటే, ఆ పని ఏమన్నా చేశారా అంటే అది ఏమీ లేదు. చెట్లు మాత్రం అట్లాగే పెరిగిపోతున్నాయి. వాటినుండి కల్లు పేరుతో వస్తున్న పానీయాన్ని అమ్ముతున్నప్పుడు మాత్రం డబ్బు తీసుకుంటున్నారు. మిగతా విషయాలలో ముట్టవద్దు అంటున్నారన్నమాట. ఆ ప్లాన్‌టేషన్ కనుక చేస్తే — మన అడవులలో వనాలు తగ్గిపోతున్నాయి— దీనిని మనం ప్రోత్సహిస్తే చెలకలలో అయినా ఎక్కడైనా వీటిని పెంచే అవకాశాలుంటాయన్నమాట. ప్రభుత్వం దీనిని ఆలోచించడం లేదు. ప్రభుత్వం దీనిని ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసికొనివస్తున్నాను.

ఈ ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంటు నడపడంలో నాకు ఆక్షేపము ఉంది. ఇదివరకు చాలసార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి మా పార్టీ పక్షాన తేవడం జరిగింది. ఏమిటంటే ఈ నంబరింగ్ పద్ధతి. నంబరింగ్ పద్ధతి అనేది వనంలో ఎన్నిచెట్లు ఉన్నాయని ప్రతి సంవత్సరం నెంబర్లు వేస్తూ ఉంటారండి. ఇది ఎక్కడి విషయమో? మరి మన వాళ్ళకు ఉద్యోగాలు లేక ఈ నంబరింగు పద్ధతి చేస్తున్నారో లేకపోతే లంచాలకు ఇదీ ఒక మంచి అవకాశం అని, ఏదో ఊరు పెత్తందారులు కేమక మర్డర్ ముఖ్యద్యమా తీసుకొస్తే మాకు ఏదో డబ్బు సంపాదించుకోడానికి అవకాశాలున్నాయని ఈ మర్డర్లు చేస్తున్నారనేటటువంటిదానిగా కనిపిస్తున్నదన్నమాట. ఎందుకంటే మనం భూమిశిస్తు నిర్ణయిస్తున్నాము ఎన్నో వస్తువులమీద సేల్సుటాక్సు అంత, ఇంత అని నిర్ణయిస్తున్నాము. ఆ నిర్ణయం ప్రకారంగా వసూలుకు పూనుకుంటున్నాము. కాని ఈ ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంటువరకు వచ్చేసరికి ప్రతి సంవత్సరం దుకాణములు క్రొత్తవి, ప్రతి సంవత్సరం చెట్ల ఎలాట్‌మెంటు కొత్తది, ఇదే రకంగా ఈ ఆఫీసర్లు కొత్తవాళ్ళు, ఆఖరకు కంట్రాక్టర్లు కొత్తవాళ్ళు, డబ్బు మాత్రం రోజురోజుకు పెరుగుతూఉంది. లంచాలు మాత్రం విపరీతంగా పేరుగుతూ ఉన్నవన్నమాట కరప్షన్ అంతా అక్కడే ఉందని నేను చెప్పదలచుకున్నాను. ఒక 10 సంవత్సరములవరకు మీరు చెట్లనుసర్వే చేయించండి. ఏ ఊరికి ఎన్ని చెట్లున్నాయో, దాని ప్రకారంగా 10 సంవత్సరాల రెంటుట్రీ టాక్సు మొత్తం వేసి దాని ధరకట్టండి. ఈ ఊరికి ప్రతి సంవత్సరం ఇంత చెల్లించండని ఒక కోఆపరేటివ్ ఫారమ్‌చేసి ఆ డబ్బును రాబట్టండి, ఈ రకంగా ఏమన్నా నష్టం ఉంటుందా? ఉండదు. మరి నంబరింగ్ అందాజాలు అవసరంలేదు. ఈ ప్లయింగ్ స్క్వాడ్సు అవసరంలేదు. అడుగడుగుకు లంచాలు అవసరంలేదు.

నంబరింగు కావాలి, సబ్ ఇన్‌స్పెక్టర్లు కావాలి, సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టర్లు కావాలి అనే మాటలేదు. కోఆపరేటివ్ సొసైటీ ద్వారా ఊరివాళ్ళే తీసుకొచ్చే మీకు డబ్బు చెల్లిస్తారన్నమాట. కోఆపరేటివ్ సొసైటీ ఏర్పాటు చేసినాగాని లంచాల భారాన్ని ఏమన్నా తగ్గించారా? ఎందుకు తగ్గించకపోయారంటే, అది ఈ నంబరింగు పద్ధతివల్ల నంబరింగు పద్ధతిలో ఏమి లాభం అంటే, మీరు 2 వేల చెట్లు మాత్రం నంబరు తీసుకోండి, అదనంగా 10 వేల చెట్లు నేను చూపిస్తాను, ఎవరైనా లంచానికి వస్తే మాత్రం అతడు అడుగుతాడు, నా భాగం మాత్రం నాకు ఇవ్వండి, మెదలకుండా కూర్చుంటాను అని అడుగుతారన్నమాట ఆఫీసర్లు. అక్కడనుంచి స్టార్టు అవుతుందన్నమాట లంచం ఈ నంబరింగు విధానాన్ని తీసివేసి, చెట్టుకు ఒక ఏవరేజి పద్ధతి ప్రకారం వనానికి మనం ధర నిర్ణయించినట్లయితే ఈ వనాలను పెంచడంద్వారా ఆదాయాన్ని పెంచుకుంటూపోతే ఇతర సోర్సెస్‌కంటె ఇది బలమైన సోర్సు అని చెప్పదలచుకున్నాను.

దీనిని మన అధికారులు వాళ్లు అంగీకరించరు మన ప్రభుత్వముయొక్క policy మద్యనిషేధము కాబట్టి దానికి ఆలోచించడంలేదు, డబ్బు వచ్చేటప్పుడు మాత్రం బ్రహ్మాండంగా దానిమీద దాడిచేసేదానికి పూనుకొంటారు అన్నమాట. అధ్యక్షా, ఈవేళ ప్రశ్న వచ్చింది. లంచాలకు సంబంధించి, మంత్రిగారికి ఏమో తెలియదంటున్నారు Specific cases గనుక తెస్తే నేను చూస్తానని చెప్పారు. మన అప్పారావుగారు. నిజమే పాపము వారికి తెలియదు. ఎందుకంటే మన Revenue Minister గారు ఎన్. రామచంద్రారెడ్డిగారిని అడిగితే, వారికి బాగా తెలుసును. ఎందుకంటే, Excise Department లో లంచాలు ఎల్లెట్ల ఉంటాయి ఏ అధికారి ఎల్లెట్లా తీసుకుంటారు, బహుశా ఎంత పెద్దవాళ్ళు అయినప్పటికినీ అధికారులకు లంచాలు ఇవ్వడానికి వెనుకంజవేయరు. ఎందుకంటే, పదివేల రూపాయలకు 20 వేల రూపాయలు ఆదాయము వస్తూఉంటే, లంచాలు ఇస్తే ఏమవుతుంది అనే ధైర్యంతో లంచాలు ఇస్తారు అయితే, అధ్యక్షా, ప్రభుత్వము certify చేయకుండినాగాని, నాకు ఈ toddy tappers movement దృష్టిలో ఉంచుకొని ఉన్న అనుభవాన్ని బట్టి నేను ఒక list సేకరించానన్నమాట. ఇది ఒక parallel Government ఎందుకంటే ఈ Excise Department లో తెలిసికూడా చర్యతీసుకోవడం లేదు అనడానికి నేను ఈ లెక్కలు మీ ముందు పెడుతున్నాను. నల్గొండ జిల్లాలో 120 గ్రామాలు ఉన్నాయి. అక్కడ ఒక ఆఫీసుకు పోతే లంచాలు వివరాలు ఈవిధంగా ఉంటాయి. మాపనీ ఆఫీసులో అమానీసేకుదారుకు 10 రూపాయలు ఇచ్చుకోవాలి, ఎవరైనా ఒక contractor గాని, tapper గాని ఎవరైనా గాని, అట్లాగె కిలాప్ సేకేదారుకు 2 రూపాయలు, బకాయి సేకేదారుకు 2 రూపాయలు, సిరిస్తదారుకు 5 రూపాయలు, జవాన్లకు 2 రూపాయలు, form వ్రాసేవారికి 2 రూపాయలు ఈవిధంగా ఫర్మానానికి పోతే 23 రూపాయలు చెల్లించాలి. ఈవిధంగా 1200 గ్రామాలనుంచి వచ్చిన వాళ్ళు మొత్తము 27,600 రూపాయలు మొదటివారములో ఆఫీసులో చెల్లిస్తు

న్నారు. ఈ ఫర్మానా లెక్కలే కాకుండా, Abkari Circle Inspector's Office కు వెళ్లినప్పుడు ఆ circle లో 150 గ్రామాలుంటాయి, అయితే నెకరునామాలు తీసుకొనేటప్పుడు 5 రూపాయలు పైమాఫీనామాలు తీసుకొనేటప్పుడు జవాన్లకు 20 రూపాయలు, వంద రూపాయలనుంచి 150 రూపాయలు, 150 రూపాయల నుంచే 200 వరకు సంవత్సరానికి మొత్తము ఈ రకంగా ఇస్తే 150 గ్రామాలకు 67,800 రూపాయిలు అవుతుంది, అధ్యక్షా, ఇది రెండవ పద్దు. మూడవది, ఆబ్కారీ Sub Inspector వారి jurisdiction లో 40 గ్రామాలు ఉంటాయి. వందరూపాయలనుంచి 200 రూపాయలవరకు నంబర్లు వేసే వాళ్ళకు ఇవ్వాలి, 50 రూపాయలు జవాన్లకు ఇవ్వాలి. ఇట్లా 40 గ్రామాలలో ఈరకంగా 150 రూపాయలు కనీసం లెక్కవేస్తే 18, వేల రూపాయలు వాళ్ళకు చెల్లించాలి, అంటే, 1 లక్ష, 88 వేల రూపాయలు ఆ జిల్లా మొత్తం చెల్లించాలి. 40 గ్రామాలకు ఆరకంగా లెక్క వేస్తే, తాలూకా ఆఫీసులో 1200 గ్రామాలు సుమారు ఉంటాయి. అక్కడ 60 వేల రూపాయలవరకు నగదు నవీస్‌కు, కర్దినవీస్‌కు 10 రూపాయలు, ఆబ్కారీ సెక్టారుకు 30 రూపాయలు, ఈరకంగా 3 లక్షలు, 55 వేలు minimum నల్గొండ జిల్లాలో ఆఫీసులలో లంచాలకు చెల్లిస్తారు అన్నమాట. Contractors అంతాకలిసి 3 లక్షలు, 55 వేల రూపాయలని నేను minimum charges వేసినాను, ఇవి ఏ ఊరికి వెళ్ళినాగాని, ఎ రామచంద్రా రెడ్డిగారు challenge చేసినట్లు నేను మొత్తము Department కే challenge చేస్తున్నాను. ప్రతి ఊరిలో మాకు ఈ లెక్క దొరకుతుందన్నమాట. మరి ఇది అప్పారావుగారు పరిపాలన చేస్తున్నారా; లేకపోతే parallel Government నడుస్తున్నదో ఆలోచించండి. ఈవిధంగా జరుగుతూ ఉంటే, చూచుకొంటూ ఊరుకున్నారు మరి ఆ సంఘం ఎక్కడపోయింది. దురాచార్ జరుగుతూ ఉంటే, మరి సదాచార్ ఏమిచేస్తూ ఉన్నది. అందుకోరకే, అధ్యక్షా, ఆ కీలకం ఎక్కడఉన్నదంటే నంబరింగు పద్ధతిలోనే ఉన్నది. నంబరింగు పద్ధతి తీసివేసి ఒక కొత్త చట్టముద్వారా మీరు rates నిర్ణయించి Co-operative పేరుమీద మీరు నడిపితే credit societies కు డబ్బు ఇచ్చే ఏర్పాట్లుగనుకచేస్తే బాగుంటుంది. దీని విషయం మన ప్రభుత్వము ఆలోచన ఎట్లా ఉన్నదంటే, co-operative societies అని ఏడ్చేవాళ్లకు కళ్లుతుడిచినట్లుగా 1957 లో పెట్టుకొంటే, 6 వేల షాపులలో వెయ్యి షాపులలో మాత్రం సొసైటీ లెక్కలోకి వచ్చినాయి. ఆరువేలు షాపులు ఉండేవాళ్లకు మాత్రం 1957 నుంచి ఇప్పటివరకు, 7 సంవత్సరాలనుంచి co-operative movement ను build up చేస్తున్నాము. కాని అయిదులక్షల రూపాయలు మంజూరుచేస్తున్నాము. గత సంవత్సరంలో credit లో వేసినాము. అధ్యక్షా, ఒకరికీ Society లో ఒక రూపాయి ముట్టినట్లు లేదు. ఆఖరు రోజులలో వేసినారట. అది ఎవరికీ తెలియదు. ఇప్పుడు కొత్తదాంట్లో కూడా వేస్తున్నారట. దాని publicity లేదు. నాకు తెలియదు, అధ్యక్షా, ఆఫీసులోకి వచ్చినట్లుగా, ఈరకంగా co-operative movement ను దాని ఆశయాలను నాశనంచేస్తూ contract system ను అమలుపెట్టడంద్వారా

వాళ్లకు లంచగొండితనానికి ఇంకా అవకాశం ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అన్ని డిపార్టుమెంటులలోను దాడులుజరుగుతూ ఉంటే, Excise Department లో, ఈ విధంగా జరిగేది తెలిసికూడా చూడకుండా తిరిగి వాళ్లకు మేపేదాన్ని ప్రభుత్వము ఈ పాతచట్టాన్ని అదేవిధంగా పెట్టుకొని కూర్చొన్నది. అన్ని చట్టాలు మారినాగాని ఇది మారలేదు. ఇటువంటి పాతచట్టమును దృష్టిలో పెట్టుకొని లంచాలకు నిలయముగా, శాస్త్రీయంగానే అవకాశము ఇచ్చి, నాకు తెలియడంలేదంటే ఎట్లా తెలుస్తుంది. అది మీ చట్టములోనే ఉన్నది, మీ theory లోనే ఉన్నది, మీరు అమలుపెట్టే విధానములోనే ఉన్నది. అందుకొరకు మీరు వెంటనే ఈ చట్టాన్ని replace చేయాలి, replace చేసి contract system పూర్తిగా తీసివేసి 10 సంవత్సరాలలో మరల నంబరింగుచేసే విధానము లేకుండానే చెట్లను survey చేసి వదలిపెట్టండి. గ్రామాలవారీగా ఆ rate నిర్ణయించండి. Rentals, tree tax రెండూ మొత్తంగా కలిపిచేయండి. మాకు అభ్యంతరంలేదు. తరువాత ఈ co-operative societies విషయంచెప్పి సెలవు తీసుకొంటాను. ఈ చిన్న individual co-operatives గ్రామాలవారీగా ఎక్కడ అయితే పెట్టారో, అధ్యక్షా, అక్కడ ఒక రూపాయి బకాయి ఉన్నట్లు లేదు. వరంగల్, కరీంనగర్, మహబూబ్‌నగర్ అక్కడ ఒక పెద్ద పాతాళలోకంగా సొసైటీలు పెట్టారు. అవి అక్కడ తమ పార్టీ నాయకులు తమ చేతులలో పెట్టుకొని భిక్షాధికారిగా ఉన్నవారు లక్షాధికారిగా మారినారన్నమాట. అయితే మేము మొత్తుకొన్నాము, ఏమండి, ఇంతడబ్బు కాజేస్తున్నారు, లక్షరూపాయలు కాజేస్తున్నారు. మీరు వీటినిపట్టి prosecute చేయండి, జైళ్లలో పెట్టండి, వారి దగ్గరఉన్న ఆస్తి తీసుకొండి అంటే, వారిదగ్గర ఆస్తి లేదు అని ఒకసారి సమాధానం ఇచ్చారు. పోనీ, కనీసం జైలులోనైనా పెట్టాలికదా, అదికూడా చేయలేదు. ఈవేళ నాదగ్గర memorandums వచ్చాయి. Toddy Tappers General Secretary గా ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు, వరంగల్‌నుంచి మూడులక్షల రూపాయలు రావలసినదానికి, వాటాదార్లకు ప్రభుత్వము నోటీసు ఇచ్చినదట. వాటాదార్లంతాకలిసి మా డబ్బు అంతా వసూలుచేశాడు, దొంగ రసీదులు ఇచ్చాడు, మీరు విచారణ పెట్టండి అని ఎన్నోసార్లు మెమొరాండాలు పెట్టడం జరిగింది. వారిమీద దాడిచేస్తే, ప్రభుత్వమువద్దకు రాయబారాలు వచ్చారు. నేనుకూడా ఎన్నోసార్లు వచ్చాను మహబూబ్‌నగర్ case లో మంత్రిగారి దృష్టికి, ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చినామన్నమాట అక్కడ ఎట్లా జరుగుతున్నది. ఈవేళ వాటాదార్లకు నోటీసు ఇచ్చేదానికి ప్రభుత్వానికేమైనా moral courage ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను. కొంతమంది మీవాళ్ళను కూర్చోపెట్టి వాళ్లు లక్షలాది రూపాయలు కూడగట్టుతూ ఉంటే, వాళ్ళని prosecute చేయక వాళ్ళ నేరాలను రుజువుచేయకుండా, సాక్ష్యాలు ఇస్తూఉంటే కూడా వదలివేస్తూ వాటాదార్లతోటే డబ్బు వసూలుచేసుకొనేదానికి పూనుకొనడం అంటే మీకు moral courage లేదు. అది withdraw చేసుకొని, దానికి సంబంధించిన వాళ్ళను ఇదివరకు పెట్టబడిన మెమొరాండాలను దృష్టిలోపెట్టుకొని మీరు దానిని పరిశీలించాలని నేను తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. వి. కృష్ణంరాజు (తుని) — అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైనటువంటి Revenue మంత్రిగారు ప్రతిపాదించినటువంటి Revenue Budget ను సంపూర్ణంగా నేను ఆమోదిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రస్థాయిలో రివిన్యూ మంత్రిగా పదవిని రామచంద్రా రెడ్డిగారు చేబట్టిన తదుపరి, ఇదివరకు రివిన్యూలో ఉండేటటువంటి అనేక ఇబ్బందులను తొలగించి రైతుకు అన్ని రంగాలలో అన్ని అవకాశాలు కల్పించి, నూతన చైతన్యాన్ని కల్పించిన సందర్భంలో వారిని నేను తమ సమక్షమునందు అభినందిస్తున్నాను. రైతులకు ఇదివరకు ప్రాచీనంగా ఉండేటటువంటి B. S O Rules ప్రకారంగా సాధారణంగా పంటలు పోయినప్పుడు ఋతుపవనాలనుంచి వచ్చేటటువంటి అవరోధాల దృష్ట్యా remission ఇవ్వడం జరుగుతూ ఉండేది. అది సామాన్యంగా B. S. O. Rules ప్రకారం Collector ఆయా జిల్లాలలో ఉండే పరిస్థితులు తెలుసుకొని అక్కడ ఉండేటటువంటి వాతావరణం తెలుసుకొని అక్కడ రైతుల సౌకర్యాలదృష్ట్యా చేయాలనిచెప్పి వారికి అధికారము ఇచ్చిన సందర్భంలో ఆయా జిల్లాలలో కలెక్టర్లు వేరువేరుగా C. S. O Collector's Standing Orders పెట్టుకొని అనేక తరహాలుగా వ్యవహారాలు జరుగుతూ ఉండేది దానికి సంబంధించి, సాధారణంగా పంటపోయినప్పుడు remission ఇవ్వాలంటూ మాత్రం మన తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో ఇదివరకు ఉండేటటువంటి C. S. O. rules ప్రకారంగా 12 కుంచాలకు మించి పండితే, remission లేదన్నారు. అదే మన అనంతపురం రాయలసీమ ప్రాంతములో 2 బస్తాలు పండినప్పటికీకూడా remission ఉన్నది. ఇలాంటి వ్యత్యాసాలు ఉన్నటువంటి పరిస్థితిలో మేము మంత్రిగారికి, ప్రభుత్వానికి చెప్పడం, దానిమీద గౌరవనీయ మంత్రిగారు పరిశీలన చేసి ఇసమరకు ఎన్నడుకూడా లేనటువంటి — 1962 సంవత్సరంలో Land Revenue Recovery Act ద్వారా వచ్చినటువంటి B S G. Rules ను సమన్వయం చేసుకొని మొత్తంమీద రెండణాల పంట అంటే పూర్తి remission, 0-4-0 పంట పండితే ½ రెమిషన్, 0-6-0 దాటి పండితే రెమిషన్ లేదనే విషయం వివిధ ప్రాంతాల జిల్లాలలో ఉండే వ్యత్యాసాలు తొలగించి రాష్ట్ర స్థాయిలో ఇటీవలనే వారి హయాములో ఏర్పాటు జరిగినది; అందుకు, రాష్ట్రంలోని యావన్మంది రైతాంగం వారికి అభినందనలు అర్పిస్తున్నారు.

సీజనల్‌గా రెమిషన్ అంటే wet and dry — అంతా నష్టం అయినప్పుడు జరుగుతోంది పాతపద్ధతిప్రకారం. అప్పుడు dry కి వేరే లేదు. ఇప్పుడు dry విషయంలో కూడా 0-2-0 పంట పండితే full remission, 0-4-0 పండితే ½ రెమిషన్, 0-6-0 దాటితే లేదనేది — Land revenue లో ఇదివరకు కని విని ఎరుగనటువంటిది కొత్తగా వీరి హయాములో — ప్రత్యేకంగా మా పార్టీ తరపున కోరిన సందర్భములో — రైతులకు ఉండే కష్టనష్టాలు చర్చించినమీదట ఇవ్వటం జరిగింది.

ఎవరైనా సాగు లాయకయిన బంజరు భూములు ఆక్రమణ చేసినప్పుడు గ్రామాల్లో హెచ్చురేటు వేయడం దానిమీద 20 రెట్లు పెనాల్టీ వేయడానికి అధికారం రూల్సులో ఉండేది. అందులో కొన్నితరహాలైన communal lands ఉన్నవి. (1) సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారి Cantonment sites, (2) 1802 పర్మనెంటు సెటిల్‌మెంటు పుంతలు అవనికి ఎట్టి అభ్యంతరం కలగకూడదు. వాటికి ఎట్టి అభ్యంతరం కలగకూడదని హెచ్చు పెనాల్టీ వేయాలనే ఉద్దేశంతో రూల్సు చేయడం జరిగింది. కాని కలెక్టర్సు-సామాన్య భూములకుకూడ హెచ్చు రేటు వేస్తున్నారు. అది శ్రీకాకుళం, వైజాగ్, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలలో జరుగుతూ ఉండేది రాయలసీమలోగాని, తెలంగాణాలోగాని లేదు అది ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము. ఈనెల 4 వ తేదీన వారికి నేను ఒక మెమోరాండం సమర్పించాను, బంజరుభూములు ఎక్కువడబ్బు ఖర్చుపెట్టి సాగుచేస్తే ఎకరానికి రు. 60, 70 వేస్తున్నారు; అది అన్యాయం, పేద ప్రజానీకానికి సానుభూతి చూపాలని చెప్పడం జరిగింది. దానికి 8 వ తేదీన—adjoining rates ప్రకారం వేయాలని లక్షలాది landless poor కు ఉపయోగం జరిగే ఫర్మానా పంపారు అందువల్ల మంత్రిగారు ఎప్పటికప్పుడు రైతుల పరిస్థితులను తెలుసుకొంటూ ఉచితరీతిన వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు చేస్తున్నారనేదానిలో అతిశయోక్తి లేదు.

కృష్ణా, గోదావరి లంకలలో వచ్చిన అవరోధాలు ఏమంటే—అక్కడ (1) Eroded lankas (2) Sand case lankas అని ఉన్నవి. అంటే గోదావరి వరదల ఉధృతంవల్ల కొన్ని లంకలు అడుగు రెండడుగులుకూడ ఇసుకమేట పెట్టిన లంకలు కొన్ని; (2) నదీపాతమై కంటికి అగపడకుండ ఉన్నవి కొన్ని. దానివల్ల రైతాంగం పనులు చేసుకోలేకుండా ఉన్నారు కళా వెంకటరావుగారి హయములో ½ రేటు కట్టాలన్నారు తరువాత వీరి హయాములో represent చేస్తే కేబినెట్‌లో వాటినిగురించి మాట్లాడిన తదుపరి ¼ రేటు కట్టాలన్నారు. కాని ఇప్పటి ¼ రేటు అంటే పాత ½ రేటుతో సమానంగా ఉన్నది. మంత్రిగారు తూర్పుగోదావరి జిల్లా పర్యటనలో రైతులతో వెళ్ళి లంకలు చూడడం జరిగింది. వారు చెప్పింది—అది కేబినెట్ లెవెల్‌లో జరగాలన్నారు లంకలు పోతున్నవి. లంకలు పైకి వస్తే వ్యవసాయం చేయాలి. మేట వేసినవి అదంతా పోయి పైని భూమి కనిపించిన నాడు వ్యవసాయం చేస్తాడు, ¼ రేటు అయినప్పటికీ ఎకరానికి రు. 10, 15, 20 అవుతోంది, బయటచూస్తే 0-3-0 పంట లేనప్పుడు పూర్తి రెమిషన్ ఇస్తున్నారు, కాని ఇక్కడ అసలు భూమే కనిపించుటలేదు. అందువల్ల ఆ కేటగిరీ క్రింద తీసుకొని రెమిషన్ ఇవ్వాలి, తిరిగి ఆ భూమి సాగులోకి వచ్చేపర్యంతం అలాంటి సౌకర్యాలు కలుగజేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడి రైతాంగం ఈ విషయములో ఎంతో ఆత్రంతో ఉన్నారు.

లోన్సు విషయంలో—తక్కావీ లోన్సుదృష్ట్యా చూస్తే ప్రభుత్వం అనేక విధాల రైతుకు సహాయం చేస్తోంది అయితే రైతులు ఏ కారణమువల్లనయినా కట్టలేని సందర్భంలో ఉద్యోగస్థులు తప్పనిసరిగా నిబంధనల ప్రకారం వసూలు చేయాలి. అక్కడ జప్తులు చేస్తుంటే ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చినప్పుడు అక్కడ ఉండే

రైతుల దుస్థితి పురస్కరించుకొని ప్రభుత్వం stay order ఇచ్చి వారికి ఇచ్చిన గడువుకాలాన్ని పొడిగించి తరువాత వసూలు చేయాలని సానుభూతితో చూస్తోంది.

బంజరు భూముల పంపకం గురించి చెబుతున్నారు. ఇంతవరకు మన స్టేటులో landless poor కు ప్రధానముగా హరిజనులకు, సెట్టి బలిజీలకు, భూములు లేని పేదలకు షుమారు 20½ లక్షల ఎకరాలు ప్రభుత్వం పంచిపెట్టడం జరిగింది. ఇంకా 11 లక్షల ఎకరాల భూమి ఉన్నది. కొన్ని ప్రాజెక్టు—నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు వగైరా కట్టుతున్నప్పుడు సబ్‌మర్షన్‌లోకి వచ్చేవి కొన్ని ఉన్నవి. సాగు లాయకు కాకుండా రాయిరప్ప, కొండ ప్రక్కఉండి, అటువంటి భూములు 11 లక్షల ఎకరాలు ప్రస్తుతం ఇవ్వడానికి అవకాశాలులేవు. ఇప్పుడు ఇంకా 7 లక్షల 8,540 ఎకరాలు ప్రభుత్వ ఆధీనంలో ఉన్నవి. వాటి పంపకం emergency వచ్చినప్పుడు ఆపవలసినదని చెప్పినమాట వాస్తవమే తరువాత భూములు అన్నింటికి పట్టాలు ఇవ్వాలని అందుకొరకు సిబ్బందిని కూడ ఇవ్వడం జరిగింది. దానికి అందరూ అభినందించక తప్పదు. బంజరుభూముల విషయంలోనే గాక ఇంకా అనేక ఇబ్బందులున్నవి. జమాబంది విషయంలో కూడ చెప్పాము దాని మీద శ్రద్ధ తీసుకొంటున్నారు. శిస్తుల విషయంలో పెంచించారు, ఏమీ చేయలేదు. అని సభ్యులు మాట్లాడారు. నాలుగువేలకు మించిన ఆదాయం వస్తేనే ఇతర డిపార్టుమెంట్సులో పన్నులు వేస్తున్నారు. కాని రెవెన్యూలో చిన్న రైతాంగం మీద కూడ పన్ను వేస్తున్నారు. అది మార్పు చేయాలన్నారు. 'పన్నులేని భూమి కాశిలేని అడది ఏమాత్రం ప్రపంచంలో పనదు, అనె సిద్ధాంతం ఉన్నది అందువల్ల భూమికి పన్నులేకుండ ఉండకూడదు అనే సిద్ధాంతం ప్రాచీనంగా వస్తోంది. అందువల్ల తక్కిన land revenue ఉన్నది తీసివేయాలనుట సరిగా ఉండదు. అటువంటిది ఇంతవరకు జరగలేదు, ఇక ముందు జరగడంకూడ న్యాయంకాదని చెబుతున్నాము. ఎస్టేట్సు విషయంలో కొంత చెప్పారు. 8 ఎస్టేట్సు. ఇదివరకే ప్రభుత్వ వశం అయినవి. జమీందారీ ఏబాలిషన్ అక్టు ప్యాసయినప్పుడు కళా వెంకటరావుగారు ఒక ట్రిబ్యునల్ వేశారు తరువాత ఉండే చిన్న ఎస్టేట్సు 86 ఇనామ్సు, 80 ఎస్టేట్సు తీసుకోవాలని ట్రిబ్యునల్ వేశారు 136 ఈనామ్స అవి పర్మనెంటు సెటిల్ మెంటుకు పూర్వం సనదులు లేకుండ ఉండి, చేసే ఈనామ్సు పర్మనెంటు ఈనామ్స. అవి whole village Inams అంటారు. '08 ఎస్టేట్సు అంటే పర్మనెంటు సెటిల్ మెంట్ అయిన తరువాత జమీందార్లు ఇచ్చే గ్రామాలేకాదు ఖండ్రికలే కాదు. ఏమి ఇచ్చినా అవి '08 క్రిందవస్తున్నవి. ఇప్పుడు అన్నీ abolish అయి ప్రభుత్వ పరం అయిపోయినవి. '86 ఈనామ్సు విషయంలో రెండు బిల్సు కళా వెంకటరావుగారు తెచ్చారు. దేముడు విల్లేజి అంటే at the time of grant ఫలాని గ్రామం ఈ విధంగా ఇచ్చాము-అని వ్రాయబడం దాని ప్రకారం subsequent ఖండ్రికలు, hamlets వచ్చాయి. దేవుడికి విలేజెస్‌కు సంబంధించిన ఖండ్రికలు, hamlets అయితేనే ఆ చట్టం వర్తిస్తుంది.

తప్పు జమీందారి విలేజెస్ కొన్నికొన్ని ఈనామ్స్ ఇచ్చినమాట వాస్తవమే. జమిందారీ విలేజస్‌కు వర్తించేటట్లు చట్టానికి సవరణ తెచ్చినమాట వాస్తవమే. సబ్‌స్టాన్షియల్ పోర్షన్ ఉన్నప్పుడు యినాముక్రింద యివ్వవచ్చును అని కొందరు అంటారు, హోల్ విలేజ్ ఇనాముక్రింద వచ్చినపుడు సబ్‌స్టాన్షియల్ పోర్షన్ యిందులోనికి వచ్చింది అది సక్రమమైన ఉద్దేశ్యంతో మొట్టమొదట యాక్టులో పెట్టినప్పటికీ, ఫైనలైజ్ చేసినపుడు అది తీసివేయటం జరిగింది. జమిందారీ విలేజీలు వచ్చినవి ఎప్పుడు యిచ్చారు? లేదా, హోల్ విలేజ్ ఎమిటి? అది కేటగిరిలో చేసుకోవాలిగాని మన రాష్ట్రంలో 12 లక్షల ఎకరాలవరకు ఇనాములు ఉన్నవి. దానికి యాక్టుచేశాము. దానికికూడ పట్టాలుయిచ్చాము. దాని అమలు జరిగిపోయింది. అటువంటి పరిస్థితిలో సబ్‌స్టాన్షియల్ పోర్షన్ ఆఫ్ ది విలేజ్ ఎక్కడ అనే విషయం దృష్టిలో పెట్టుకోని— అట్లాంటి విషయం ప్రభుత్వం పరిశీలించాలి అది చాలా కాంప్లికేటెడ్ విషయము. అవన్నీ జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. సర్వేలో కొన్ని లోపాలు జరిగినవి. మొన్న రిసెంట్‌గా టెకెనోవర్ ఎస్టేట్స్ అన్నీ సర్వేచేశారు. కాని కొంతమంది సిబ్బంది చిన్నవారు, కొత్తవారు, కుర్రవాళ్ళు కావటంచేత సక్రమంగా సర్వేజరగలేదు. ఇద్దరు అన్నదమ్ములు ఉన్నట్లయితే పల్లం ఒకరిపేర పట్టా యిచ్చారు, మెరక ఒకరిపేర పట్టా యిచ్చారు. ఇట్లాంటి లోపాలు ఉన్నవి నేను శ్రీకాకుళం, విశాఖ ఏరియాలకు వెళ్ళినపుడు సర్వేవారితో సంప్రతించటం కొంతమందిని సర్వే డిపార్టుమెంట్ ఎపాయింట్‌చేసి సర్వేలో ఉన్న లోపాలను సరిదిద్దటంతోపాటు ఇండివిడ్యువల్‌గా పట్టాలు సెపరేట్ చేయాలని చెప్పటం జరిగింది ఎందుకంటే లాండ్ రెవిన్యూ కలెక్షన్స్ విషయంలో చాలా గోల్‌మాల్ జరుగుతున్నది. ఇండివిడ్యువల్‌గా రైతుకు— తామెంత రెవిన్యూ కట్టాలో చెప్పే పుస్తకం యివ్వాలని ప్రభుత్వం కరణాలకు చెప్పటం జరిగింది. కాని ఆ పుస్తకాలు ఇవ్వటానికి కరణాలకు ఏమి యిబ్బంది వచ్చిందంటే—ఈ సర్వే సెటిల్‌మెంట్‌తో ఉన్న లోపాలవల్ల జాయింట్‌పట్టాలు ఉన్న కారణంచేత ఇండివిడ్యువల్‌గా ఎవరికి ఏ డిమాండ్ ఎంత ఫిక్స్‌చేయాలో— అది సాధ్యంకాదు. అందుచేత ప్రభుత్వం యిచ్చిన ఫర్మానా ప్రకారం రైతులకు ఇండివిడ్యువల్‌గా వారు కట్టే పన్నుకు పుస్తకాలు యివ్వాలనేది జరగదు. కనుక తప్పనిసరిగా సర్వేలోపాలు సరిదిద్ది ఇండివిడ్యువల్ పట్టాలు సెపరేట్‌గా యిచ్చినట్టయితే ప్రభుత్వం యిచ్చిన ఫర్మానాలు చేయగలమని కరణాలు చెప్పటం జరిగింది. దానికోసం ఈ మధ్య నూతనంగా ఒక సిబ్బందివేసి, అందరికి ఇండివిడ్యువల్‌గా—ఎవరిభూమీ వారిది— సర్వే సెటిల్‌మెంట్‌చేసి సెపరేట్ చేయాలనిచెప్పి ప్రభుత్వంకూడ తలచటం జరిగింది. ఆ సిబ్బందిచే పని జరుగుతూ ఉన్నది. ఇప్పుడు వర్తమానంలో జరిగే రెవిన్యూ కార్యక్రమాలకంటే హెచ్చు యిదివరకు జరగలేదు; ఇకముందు జరగబోదుకనుక రైతులు ప్రభుత్వం యిచ్చే సహాయం తీసుకొని హెచ్చు కృషిని సాగించటం— మనది వ్యవసాయరాష్ట్రమని చెబుతారుకనుక. దానికి తగిన దోహదం ఇస్తూ రైతులకు ప్రభుత్వం సౌకర్యాలు యివ్వవలసినదిగా కోరుతూ నేను సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు (బల్జిపేట) :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన రెవిన్యూ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్స్ బలపరుస్తూ కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు వారిదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మొదట, రెవిన్యూ డిపార్ట్మెంటు వారికి మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు శాంక్షన్ చేసేటందుకు ఉన్న సంబంధం విషయమై మనవిచేస్తున్నాను. ఏదైనా ఒక మైనర్ ప్రాజెక్టుగాని, లేక పెద్ద ప్రాజెక్టుగాని శాంక్షన్ చేయవలసివస్తే కలెక్టర్ దగ్గరనుండి ఒక రిపోర్టుకావాలి. ఆ ప్రాజెక్టు ఏ ఎలైన్‌మెంట్‌లోనుండి పోతుంది? ఆ ఎలైన్‌మెంట్‌లోనుండి పోతున్నటువంటి భూమి ఎక్విజిషన్ ప్రపోజల్స్ పంపిస్తూ ఇది ఫీజబుల్ అని వారి దగ్గరనుండి ఒక రిపోర్టురావాలి. ఆ ఫీజబులిటీ రిపోర్టులో ఒకటిన్నర పర్సెంట్ రిటర్న్ వస్తుందని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు రికమెండ్ చేస్తేనే పి.డబ్ల్యు.డి. వారు దానిని శాంక్షన్ చేస్తారు. ఇదివరకు యీ బెటర్‌మెంట్ టాక్స్ కేలిక్యులేషన్ చేయటంలో అదనపు ఆయకట్టుయే కాకుండా ఎగ్జిస్టింగ్ ఆయకట్టు పైన కూడ కేలిక్యులేట్ చేసి దానిపైన ఒకటిన్నర పర్సెంట్ వచ్చిన శాంక్షన్‌చేస్తూ ఉండేవారు నేను మొన్న ఇంజనీరింగ్ డిపార్ట్‌మెంట్ దగ్గరకు పోయి ఎప్పటినుండో పెండింగ్‌లో ఉన్న స్కీములుగురించి నేను ఇంజనీర్స్‌ను అడిగాను. ఆ స్కీము సాలూరు తాలూకాలో ఉన్నటువంటి బంటుమక్కువ ఆనకట్ట స్కీము. ఇది బొబ్బిలిరాజాగారు చీఫ్‌మినిస్టర్‌గా ఉన్నప్పటినుండి పెండింగ్‌లో ఉన్న స్కీము. అది ఎంతో ఫీజబుల్‌స్కీముఅని, తీసుకొంటామని ఇదివరకు ఉన్న, ఇప్పుడు ఉన్న పబ్లిక్‌వర్క్స్ శాఖామాత్యులందరు వాగ్దానాలు మా ప్రాంతంలో చేసి వున్నారు. అయితే పి. డబ్లు, డి. మంత్రిగారు ఒక స్కీము శాంక్షన్ చేశారు అందుకు వారికి అభినందనలు అర్పిస్తున్నాము. అయితే యిప్పుడు నేను చెప్పిన స్కీము శాంక్షన్ జేస్తామని వారుచెప్పారు. దాని ఎస్టిమేట్స్ తయారై రెడీగా ఉన్నవి. పబ్లివర్క్స్ డిపార్టుమెంటువారు శాంక్షన్ చేయటానికి సిద్ధంగా వున్నారు. కాని యీ బెటర్‌మెంట్ టాక్స్ అన్నది యిప్పుడు ఎగ్జిస్టింగ్ ఆయకట్టుమీద కేలిక్యులేట్ చేయటానికి వీలులేదు. ఎందుకంటె "మొన్నమొన్ననే కొత్తగా పన్నులువేసి ఉన్నాము, టాంక్ ఇరిగేషన్ ఉన్న భూములన్నింటిపైన ఏవో శిస్తులు వేసివున్నాముకాబట్టి, మళ్ళీ బెటర్‌మెంట్‌టాక్స్ వేయటం న్యాయంకాదు కాబట్టి. ఎగ్జిస్టింగ్ ఆయకట్టుమీద బెటర్‌మెంట్‌టాక్స్ లేవీ చేయకుండా ఉండాలని" రెవిన్యూబోర్డువారి దగ్గర నుండి ఒక ఉత్తరువు రావటంతోటే— అక్కడ ఎడిషనల్ ఆయకట్టుపై లెక్క వేసుకొంటే అది ఒకటిన్నర పర్సంట్ కావటంలేదు. 7 పర్సెంట్ వచ్చింది. దానివల్ల— పబ్లిక్‌వర్క్స్ డిపార్టుమెంట్‌వారికి ఆ స్కీము శాంక్షనచేయాలని ఉద్దేశం ఉన్నప్పటికీ చేయటానికి అవకాశం లేకుండాపోతున్నది. ఏ పన్నులు వేసినా— మాకుమాత్రం ఆ స్కీము కావాలని కోరుతున్నాము. మీరు పన్నువేస్తే వేయండి. మాకుమాత్రం నీరు యిచ్చే అవకాశం చూపించండి. ప్రభుత్వం ఏదో పాలసీ తీసుకొన్నదికాబట్టి, ఫీజబుల్‌గా ఉన్న స్కీమును శాంక్షన్ చేయకుండా రెవిన్యూ డిపార్టుమెంట్ వర్క్‌చేస్తే అది న్యాయంకాదు.

మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఉన్నటువంటివన్నీ మైనర్ ఇరిగేషన్ స్కీములే. కాబట్టి అక్కడ ఎగ్జిస్టింగ్ అయకట్టుపైనకూడ లెక్కకట్టి శాంక్షన్ చేయాలని కోరుతున్నాను. కలెక్టర్ దగ్గరనుండి వచ్చిన రిపోర్టుల విషయం మనవిచేస్తున్నాను. మంగళగడ్డ అనకట్ట స్కీము అని ఒకటి ఉన్నది దాని ఎస్టిమేట్స్ 2 లక్షల 50 వేల రూపాయలు అది ప్రభుత్వం దాకా పోవలసిన అవసరంలేదు అది చీఫ్ ఇంజనీర్ శాంక్షన్ చేయవచ్చును. కాని యీ రోజువరకు కలెక్టర్ నుంచి రిపోర్టు రానందువల్ల అది శాంక్షన్ కాలేదు మాకు ముగ్గురు కలెక్టర్స్ అయినారు. నేను స్వయంగా వారిదగ్గరకుపోయి చెప్పుకోవటం జరిగింది. తొందరగా పంపిస్తామని అన్నారు. ఒకసారి పంపించామన్నారు. పి డబ్లు.డి. వారిదగ్గరకు పోతే మేమేమి చేస్తాము, రిపోర్టు రావటంలేదు అన్నారు. కలెక్టర్ నుండి రిపోర్టు రావటానికి యింత వ్యవధికాలంపడితే ఎంతకాలానికి ఉన్నటువంటి మైనర్ ఇరిగేషన్ స్కీములు మనం శాంక్షన్ చేసుకోగలము, రైతులను ఎట్లా సంతోషపెట్టగలము? రైతులదగ్గరనుండి పన్నులు వసూలుచేయటానికి, ఎంతో సన్నాహం చేసుకొని జప్తులుచేయటానికి పెడుతున్నటువంటి కలెక్టర్ రిపోర్టు పంపించటానికి మూడు సంవత్సరాలు తీసుకొంటున్నారంటే— ఇది చాలా హాస్యాస్పదమైన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను ఒకప్రక్క పబ్లిక్ వర్క్సు డిపార్టుమెంటువారు శాంక్షన్ చేయటానికి సిద్ధంగా ఉన్నప్పటికి, రెండవ ప్రక్క రెవిన్యూ డిపార్టుమెంట్ దానికి అడ్డుతగలటంవల్ల. కలెక్టర్ జాప్యం చేయటంవల్ల, వారియొక్క పొరపాటువల్ల యీ స్కీములు శాంక్షన్ కాకుండా ఉన్నవి. ఇప్పటికైనా కలెక్టర్స్ తొందరగా రిపోర్ట్సు పంపించేటట్లు మంత్రిగారు ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నాన్ సెకెన్ డవర్ విలేజస్ లోని మైనర్ ఇరిగేషన్ సోర్సెస్ విషయంలో నేనేకాదు, చాలామంది గౌరవ సభ్యులు చెబుతూ ఉన్నారు. పన్నులు వసూలు చేస్తున్నాముగాని వాటిపైన ఇంతవరకు ఏ యాక్షన్ తీసుకోవటంలేదు. 30, 40 సంవత్సరాల నుండి వాటికి మరమ్మతులులేవు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చినతరువాతకూడ వాటికి ఎటువంటి మరమ్మతులు చేయించటంలేదు. అక్కడవున్నవి నామకహా మైనర్ ఇరిగేషన్ సోర్సెస్ యేగాని వాటిలో కనీసం ఒకటి రెండు ఎకరాలకు సరిపోయే నీరుకూడ లేని పరిస్థితులు వున్నవి. వాటిని త్వరగా మరమ్మతు చేయించకపోతే అక్కడ రైతులు ఇంకా అసంతృప్తి చెందుతారని మనవిచేస్తున్నాను. మా ప్రాంతాలలో river margins ఉన్నాయి ఈ river margins విషయంలో, పోరంబోక్స్ విషయంలో ఒకప్పుడు మంత్రిగారు సెలవిచ్చి ఉన్నారు. ఇట్లాంటివన్నీ పంచాయితీలకు ఒప్పచెప్పుతున్నాము, orders యిచ్చాము అంటున్నారు. కాని అట్లాంటి orders రాలేదని కలెక్టరు అంటున్నారు తాసీల్దారు అంటున్నారు. Might is right అని అక్కడ డబ్బు ఉన్నవారు లేకపోతే ఎక్కువ జనం ఉన్నవారు ఆక్రమిస్తే వారిదే అవుతుంది గాని అట్లాంటి వారిపైన ఎట్లాంటి action లేదు. పేదలకు యిస్తే బాగా ఉండేది రెండు గ్రామాలు చెపుతాను. కారాడ, పాత్పేర్లు. ఈ river margins కొన్ని వందలు ఉన్నాయి.

హరిజనులకు యిస్తే హరిజనులకు వెళ్ళేటప్పటికి వారికి రానివ్వకుండా తాసిల్దారు గారు action తీసుకుంటూ ఉంటారు. 50 ఎకరాలు ఉన్న ఆసామి ఆక్రమించి సాగు చేసుకొని ఫలితాలు పొందుతూ ఉన్నట్లయితే అడిగే ఆసామియే లేకుండా పోయాడు అవి పంచాయితీకి రాలేదు పేదవారికి పోవడంలేదు, అందుచేత ఈ river margins విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించడం, పోరంబోక్సును పంచాయితీలకు అప్పజెప్పడం లేకపోతే పేదలకు పంచిపెట్టడం మంచిదని వినయ పూర్వకంగా తమ ద్వారా మనవి చేసుకుంటున్నాను నాకంటే ముందు మాట్లాడిన పెద్దలందరు Survey and settelment విషయం జాయింటు పట్టాల విషయం చెప్పి ఉన్నారు. ఇది కూడ అట్లాంటి విషయమే. ఒక విషయం నేను చెప్తాను. (a) అనే గ్రామం (b) అనే గ్రామం ఉన్నది. ఈ రెండు గ్రామాలకు మధ్య ఒక river ఉన్నది. దానికి హద్దు river. ఆ river ఏ కారణం చేతనో breach అయి divert అయింది Divert అయినప్పుడు Survey వారు ఏమి చేశారు? (B) అనే గ్రామం సర్వే చేసినప్పుడు (A) అనే గ్రామంలో రెండు మైళ్ళవరకు పోయి అది ఆ గ్రామంలో పట్టాగా చేరుస్తున్నారు. చేర్చేసిన తరువాత Settlement అయిపోయినప్పుడు (B) అనే గ్రామం తాలుకు V. Os (A) గ్రామంలోకి వచ్చి మీ గ్రామం తాలూకు భూములన్నీ మా గ్రామం పట్టాలో చేరి పోయినాయి. మీ అందరిపైన మేము బి మెమొలు issue చేస్తున్నాం అన్నారు దీనికి ఎవరైన అడిగితే మీరే స్వంతంగా సర్వే చేయించి దీని లెక్కలు తీసుకుపోయి తాసీల్దారుకు యిచ్చి తరువాత ప్రయత్నం చేసుకోవాలిగాని ప్రభుత్వం ఈ పని చేయదు అని చెపితే చిన్న చిన్న రైతులు సంగతి ఏమి అవ్వాలి? జాయింటు పట్టాల విషయం వస్తే అక్కడ ఎవరో ఒక ఎకరా ఉన్న ఆసామి పేరున ఆ చుట్టూ ఉన్న 50 ఎకరాలు, 15 ఎకరాలు ఒకరిపైన యిస్తే అవి పంచడం కాకుండా తికమక పడుతూ ఉంటే కాస్త బాగా ఉన్నమనిషి బలం లేని మనిషి యొక్క భూములను గదుముకొని సాగుచేసే పరిస్థితులు కూడ వస్తున్నాయి. వాటి విషయంలో ప్రభుత్వం తగు శ్రద్ధవహించి సత్వరంగా తగిన సదుపాయాలు చేయించమని తమ ద్వారా మనవిచేస్తూ శెలవు తీసు కుంటున్నాను

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ:— అధ్యక్షా, ఈ demand ను ప్రతిపాదిస్తూ మంత్రిగారు మన ఎదటపెట్టిన statement లో మొదటనుంచి ఆఖరువరకు వెతుకు లాడినా land ceiling విషయంలో ఏమి జరుగుతున్నది, ఎంతవరకు అమలు జరిగింది, land ceiling క్రింద ఎంత పొలం పెద్ద భూస్వాముల దగ్గరనుంచి ప్రభుత్వం తీసుకొన్నది, ఎంతమందికి పొలాన్ని పంచివారు. అనే దానిని గురించి ఎక్కడా ఒక line కూడ కనపడకపోవడం చాల శోచనీయమైన విషయం. ముఖ్యంగా గత సంవత్సరం గుంటూరులో అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశాలు జరిగిన సందర్భంలో మనం అందరము విన్నాము—రాష్ట్రం భూసంస్కరణల విషయంలో చాల వెనుకబడి ఉన్నది ఇక్కడ జరిపించేటటు వంటి ప్రభుత్వం అంతా పెద్ద భూస్వాముల చేతులలో ఉంటూవచ్చినది అనే

దృష్టితో కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రధాన మంత్రి లాల్‌బహదూర్ శాస్త్రిగారు అన్నట్లు మనకందరికు తెలిసినదే అదే పద్ధతులలో. భూసంస్కరణలు ఏ విధంగా ప్రభుత్వం అమలుజరుపుతూ ఉన్నదని పరిశీలించినట్లయితే ఆ విషయాన్ని గురించిన ప్రస్తావన ఈ Demand note లో జరగకపోవడం అనేది గమనార్హమైన విషయం అని నేను తమ ద్వారా మనవి చేసుకుంటున్నాను, పైగా మొన్న వేసినటువంటి అదనపు భూమి శిస్తు ఉన్నది, ఏ పద్ధతులలో అదనపు భూమి శిస్తు వేసినది దానిని గురించి బ్రహ్మాండంగా తర్జన భర్జనలు జరిగినాయి ఇప్పటివరకు జరుగుతూ ఉన్నాయి. ఆ విషయాలు ప్రక్కకు ఉంచి దీనిలోపల ఉంచినటువంటి దృష్టికూడ తమ ద్వారా మనవిచేసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యము నాకు ఉన్నది ఆనాడు భూమి శిస్తు వేసే పద్ధతులలో కూడ ప్రభుత్వ దృష్టి ఏ విధంగా ఉన్నది తమకు మనవిచేసుకుంటాను ఆనాడు అదనపు భూమి శిస్తు చట్టాన్ని అమలుజరిపేటప్పుడు surcharge అనేది తీసివేశాము, 10 రూపాయలకు మించి శిస్తు కట్టేవాళ్ళకు surcharge తీసివేసి ఒక్క ఎకరం ఉండే వాటికి కూడ రూపాయికి రూపాయి పెంచుతూ వచ్చాము ఆ దృష్టితో చూసినట్లయితే ఈ నాడు ఈ భూమి శిస్తు విధానం ఏదైతే ప్రభుత్వం అమలు జరుపుతున్నదో అది పెద్ద భూస్వాములకు అనుగుణ్యంగా ఉండే పద్ధతులలో మాత్రం జరుగుతోందని చెప్పకతప్పదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులు చెప్పినట్లు, కాంగ్రెస్ లెజిస్లేచర్, కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీలలో చర్చ జరిగినట్లుగా కూడ మనం పత్రికలలో చూశాము. Tenancy laws ఏవైతే ఉన్నాయో వాటివల్ల ఆహారోత్పత్తి తగ్గుతుందని కాంగ్రెసు కమిటి అధ్యక్షులు చెప్పినట్లు మేము పత్రికలలో చూశాము. అది అందరికీ తెలుసు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం tenancy laws ను వెనకవేస్తున్నది. Integrated Tenancy Act ను తీసుకు వచ్చే పరిస్థితులలో కూడ ఉండదు అనే అభిప్రాయం ఆంధ్రరాష్ట్రం అంతా వ్యాపించిన విషయం తమకు తెలియనిదికాదు అటువంటి పరిస్థితులలో Integrated Tenancy Bill యిప్పటికి రెండు sessions గా వస్తుంది అనుకున్నాము. అంతా తయారై పోయింది Select Committee లో అయిపోయింది అయినాగాని ఈ రోజు మధ్యాహ్నమే తీసుకురాబోతున్నారు ఒక బిల్లు. ఇంత వరకు నిరవధికంగా దాని time పొడిగించుతూ పాతవాటిని అట్లాగే ఉంచేటటువంటి పద్ధతిని ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదని మనకు తెలుస్తున్నది. ఒక ప్రక్క land reforms సక్రమంగా అమలు జరపకపోవడం, Tenancy చట్టాలను త్వరితంగా అమలు జరవడానికి ప్రయత్నాలు చేయకపోవడం, అదనపు భూమి శిస్తు చట్టంలో పన్నులు హెచ్చించే పద్ధతి, మినహాయింపులు యిచ్చే పద్ధతి, ఈ మూడు చూసినట్లయితే ఈ నాడు ప్రభుత్వ విధానం, పెద్ద భూస్వాములకు అనుగుణంగా సాగుతోందని చెప్పడానికి ఎలాంటి ఆక్షేపణ ఉండకూడదు. పైగా యిప్పుడు భూములు పట్టాలు యివ్వడం గురించి ప్రభుత్వం కొన్ని విషయాలు చేసినది. దానికి సంబంధించి ఒక విషయాన్ని తమ దృష్టికి తీసుకురావాలి. ఈ మధ్యనే రెండు దినముల క్రిందట పార్లమెంటులో ఒక ప్రకటన జరిగింది.

మొత్తం భారత దేశంలో Cooperative farming ఆంధ్రప్రదేశ్ చాల కుంటుపడి నడుస్తున్నదని దానిలో చెప్పడం జరిగింది ఆ Cooperative farming గురించి ఎప్పుడు ఆలోచన చేసినా Land Celing Act మినహాయింపులోకి రాగలిగేటటువంటి పద్ధతిని ఏర్పడేటటువంటి co-operative farming societies తప్ప ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో మాత్రం సక్రమంగా ప్రభుత్వ భూములుగాని, ఇతర భూములుగాని అన్నిటిని ఏకీకరణచేసి వాటియందు సహకార సేద్యాన్ని జరిపించవలెననే దృష్టితో ప్రభుత్వం జరిపించడం లేదనే విషయాన్ని నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పావల్సిన అవసరంలేదు. బంజరు భూములు అన్నిటికి పట్టాలు యిస్తాము అని ప్రభుత్వం చెపుతూవున్నది. దానిమీద ఎవరైతే ఉంటున్నారో ఆ individuals కు పట్టాలు యివ్వండి అని మా మిత్రులు ఒకరు కోరినారు కాంగ్రెసు తరపున మాట్లాడిన సభ్యులు వాసుదేవరావుగారు చేసిన సూచనలను నేను చాల అభినందిస్తున్నాను. ఇప్పటికి ఒక చట్టం ఉన్నది, Rule ఉన్నది. 250 ఎకరాలు గవర్నమెంటు పొలం ఉన్నట్లయితే, దానిని వ్యక్తిగతంగా పట్టాలు యివ్వకుండా వాటియందు మేము సహకార సేద్యం ప్రారంభిస్తాము అనేటటువంటి ఒక సూత్రం పెట్టుకొన్నారు. అది ఎక్కడ ఎంతవరకు అమలు జరిపినారో ప్రభుత్వం ఒకసారి ఈ House ద్వారా వివరిస్తే చాలబాగా ఉంటుంది. అధ్యక్షా, ఎక్కడా జరగడంలేదు. 250 ఎకరాలుకాదు. Compact గా ఉండేటటువంటి 150 ఎకరాలుగాని 100 ఎకరాలుగాని వీటన్నింటిని సహకార సేద్యం క్రింద వినియోగించేటట్లయితే, ఆ విధమైన పద్ధతులు ఏర్పాటు చేసినట్లయితే బాగా ఉంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. క్రొత్త ప్రాజెక్టులు వస్తున్నాయి. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు ప్రారంభం అవుతూ ఉన్నది. పని జరుగుతూ ఉండేటటువంటి కాలంలోనే యిప్పుడే అక్కడ సాగుకు లాయకీ అయిన గవర్నమెంటు పొలాలు ఎన్ని ఉన్నాయో వాటన్నిటిని యితరత్రా వేరే వేరే ప్రదేశాలనుంచి ఎక్కడనుంచో వచ్చి వాటిని ఆక్రమించుకొనేటటువంటిది మనం చూస్తున్నాము. అటువంటిది జరగకుండా, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుక్రింద మునిగిపోయే గ్రామాలలోని ప్రజలకు ఆ స్థలాన్ని వినియోగించి వారికి రిహాబిలిటేషన్ కల్పించడానికిగాను దానిని ఉపయోగించేట్లు, యితరులు వచ్చి దానిని ఆక్రమించుకోకుండా వుండేట్లు ప్రభుత్వం తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరమున్నదని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా, బెటర్‌మెంటు లెవీ విషయం వున్నది. కొత్త ప్రాజెక్టుల క్రింద, ముఖ్యంగా తుంగభద్రలో లెవెల్ ఛానెల్ క్రింద గత రెండు సంవత్సరాలుగా బెటర్‌మెంట్ లెవి విధించి వసూలు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇంతకుముందు ఆవైపునుండి మాట్లాడుతూ ఒక మిత్రుడు చెప్పాడు 'మీరు నీళ్లు గనుక సక్రమంగా ఇస్తే, ఎంత పన్ను వేసినా మేము కట్టడానికి సంసిద్ధంగా వున్నాం' అని ఇక్కడ ఏడేళ్లుగా నీళ్లు యిస్తామని అంటున్నప్పటికి రైతులు నీళ్లు పెట్టుకోలేని పరిస్థితిలో వుంటున్నారు. అక్కడ నీళ్లు పారడానికి వీలులేని భూములు వున్నాయి. గత ఏడేళ్లుగా ఈ విధంగా జరుగుతున్నది. అందువల్ల

వారెందుకని నీళ్లు పెట్టుకోలేని పరిస్థితిలో వున్నారు అనేవిషయం పరిశీలించి, అంతవరకు అక్కడ బెటర్ మెంటు లెవీని నిలుపుదలచేసి, సంపూర్ణంగా పరిశీలన చేయించవలసిందిగా నేను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది ఆ విధంగా పరిశీలనచేస్తున్నారని నేను విశ్వసిస్తున్నాను. ఇందులో వుండే యిబ్బందులను ప్రభుత్వం తప్పకుండా పరిశీలించాలి. ఎందుకంటే తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు క్రింద irrigated dry ఎంత ఉందో, అక్కడ రెండవ కారికి నల్ల పొలాలకు నీళ్లు పెట్టు కుంటే, ఉప్పరికి పంటలు పండని పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. వీటన్నింటిని పరిశీలించి, బెటర్ మెంటు లెవీయేగాక, కంపల్సరీ వాటర్ లెవీనికూడా సంపూర్ణంగా పరిశీలన ముగిసేవరకు నిలుపుదల చేయవలసిన అవసరమున్నదని మనవి జేస్తున్నాను.

అన్నిటికంటే ముఖ్యమైన విషయం ఒకటి వున్నది. అది గ్రామోద్యోగుల విషయం. ఇంతకుముందు వాసుదేవరావుగారు చక్కగా చెప్పారు. ఈ నాటికే షిరి విషయంలో సరియైన నిర్ణయ మొకటీ తీసుకోలేదు ఈ వ్యవస్థ యింతకు ముందువున్న విధంగానే వుండవలయునా, లేక యింకొక పద్ధతిలో వుండవలయునా, అనే వాటిపై ఉన్నితన్ కమిటీని నియమించడం జరిగింది. వారి రిపోర్టు వచ్చింది. తగ్గించమన్నారు. తగ్గించలేదు గ్రామాల పునర్వ్యవస్థీకరణ జరగాలి అన్నారు. కాని, యింతవరకు ఏ పద్ధతిలో ఈ వ్యవస్థ కొనసాగాలనే విషయంలో ప్రభుత్వం ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు వీటన్నిటికంటే విపరీతమైన నిర్ణయం మాత్రం ఒకటి జరిగింది. 1968 వరకు గ్రామోద్యోగుల పేస్కేల్సు సవరించరాదు. అనే నిర్ణయం తీసుకొనడం మాత్రం చాలా అన్యాయంగా వున్నది. గ్రామ పరిపాలనకు మూల స్థంభాలైన వీరి పరిస్థితి యిప్పుడే ఎంతో అయోమయంగాను, అనిర్భితంగాను వున్నది. ఇటువంటి సమయంలో '68 వరకు వీరి జీతాలు సవరించడానికి వీలులేదు అనడం ఎంత మాత్రం సమంజసం కాదు.

(*Mr. Deputy Speaker in the Chair*)

అసలే వారు చాలా నిరాశ, నిస్పృహలలో వున్నారు. ఈ విధంగా అనడం వారి విధ్యుక్త ధర్మాన్ని నిర్వర్తిండానికి కూడా ఏమాత్రం ఉత్సాహాన్ని యివ్వదని మనవి జేస్తున్నాను. పరిపాలనా విధానంలో ఎఫిసియన్సీ కుంటుపడడానికి కూడా ప్రధాన కారణం అవుతుంది కాబట్టి 1968 వరకు వీరి పే స్కేల్సు సవరించరాదు అని ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని పునఃపరిశీలించవలసి వున్నదని మనవి జేస్తున్నాను. ఆ విధంగా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఇందుతో మరొక డిమాండు కూడా ఉన్నది. అది ప్రొహిబిషన్‌కు సంబంధించి టేక్ చంద్ కమిటీ సిఫార్సులనుగూర్చి కూడా యిందులో ప్రస్తావించడం జరిగింది. కనీసం ప్రొహిబిషన్ అమల్లోవున్న జిల్లాలలో నీరాపేరుతో అమ్ముతున్న కల్లును రెగ్యులర్ కల్లుగానే అమ్మితే వీరు చేసిన సిఫార్సులలో కొంత భాగమైనా అమలు జరిపినట్లు అవుతుందని మనవి జేస్తున్నాను. ఈ ప్రొహిబిషన్

సిబ్బంది గురించి, యిదివరకు ప్రశ్నల సందర్భంలో, యితర సందర్భాలలో అక్కడవున్న అవినీతిని గురించి చెప్పడం జరిగింది. దానిని అరికట్టడానికి వీలు వున్నది. ఈ కల్లును సాధారణమైన కల్లుగా, అమ్మించడానికి, కనీసం ఆంధ్ర ప్రాంతంలోనైనా, ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి యిబ్బంది వుండకూడదు. ఆవిధంగా కనీసం రెండు, మూడు సిఫార్సులనైనా తక్షణమే ప్రభుత్వం ఒప్పుకుని వాటిని అమలు జరిపితే బాగుంటుందని మనవిజేస్తున్నాను. పైగా యీనాడు ప్రొహిబిషన్ ఆచరణలో ఏ విధంగా వున్నదో మనం హెచ్చుగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. ఇంతకుముందు ఎన్నో కమిటీలను వేయడం జరిగింది. ఆంధ్ర రాష్ట్రం వుండగా రామమూర్తి కమిటీ నివేదిక వచ్చింది. ఇప్పుడు మొత్తం భారతదేశానికి సంబంధించి టేక్‌చంద్ కమిటీ నివేదిక వచ్చింది. ఇందులోని ముఖ్యమైన సూచనలు — ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నవని అన్న సూచన ఏమైనా అమలు జరుపుతారని ఆశిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ జె. నరసింగరావు (సిరిసిల్ల) :— అధ్యక్షమహాశయా, రెవిన్యూ పరిపాలనకు సంబంధించి రెవిన్యూ మంత్రిగారు యిచ్చిన వివరణ చాలా విపులముగా వున్నది. ముఖ్యంగా గ్రామోద్యోగులగూర్చి, రైతులకు పాస్ బుక్స్ అందించే విషయంలోను వారు చాలా శ్రద్ధ తీసుకున్నారు. దానికి వారు ప్రత్యేకంగా అభినందనీయులని మనవిజేస్తున్నాను. పోతే, ముఖ్యమైన రెండు విషయాలు మాత్రం నేను మనవిజేయదలచుకున్నాను.

తెలంగాణా ప్రాంతంలో, ముఖ్యంగా మా కరీంనగర్ జిల్లాలో షత్రె కాల్వలను గురించి మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. కరీంనగర్ జిల్లా యం. యల్. ఏ.ను పిలిచి ఒక కమిటీని వేశారు. కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకో బడ్డాయి. ఆ విషయం రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు, ఆఫీసర్సుకు తెలుసు. ఆ నిర్ణయాల ప్రకారంగా కొన్ని అంశాలకు సంబంధించి క్లారిఫికేషన్ అవసరమై తిరిగి కలెక్టరుకు పంపించారు. 'నత్తినీల' అంటే ఏమిటి? అనేవిషయాల చర్చకు వచ్చింది. దాని డెఫినిషన్ కనుక మారకపోతే ఆ జిల్లాలో షత్రెకాల్వలే వుండవు. మూడు మాసాలకు పైగా రైతులు వెట్‌లాండ్స్‌క్రింద పనిచేస్తూ వుంటే షత్రెకాల్వక్రింటకు వస్తుంది అన్నారు. ఆ విధమైన రిజిడిటి యిందులో వున్నది. మూడు మాసాలు చేయవచ్చు, రెండు మాసాలు చేయవచ్చు, ఒక మాసం చేయవచ్చు. ఆ విధమైన రిజిడిటి వుండకూడదు. అలాగే పర్కొ లేటెడ్ వాటర్, సర్ఫేస్ వాటర్ అనేవాటి డెఫినిషన్స్ కూడా వున్నాయి. నిజాం కాలంలో కొందరు పట్వారీలు (విలేజ్ ఆఫీసర్స్) ఉర్దూలో వ్రాస్తే గొప్పతనమని 'నత్తినీల' అని వ్రాశారు. ఉర్దూ రానివారు 'షత్రెకాల్వ' అని వ్రాశారు. అందువలన మంత్రిగారు క్రింది ఆఫీసర్సుకు ఆదేశాలు యిచ్చి దీనిని చూడవలసి చెప్పవలసినదని నేను ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను.

వర్రెకాలక్రింద రెమిషన్ యిచ్చే విషయం అసలే లేకుండా పోతుంది కాబట్టి ప్రత్యేకంగా ఆలోచించాలి. కరీంనగర్ జిల్లా ఎం. ఎల్. ఏస్. మీటింగులో వర్రెకాలవలద్వారా ఏ చెరువులు నిండుతాయో వాటికి కూడ రెమిషన్ యిస్తామన్నారు. సెకండ్ క్రాప్‌కు మాత్రమే యిస్తామన్నారు. ఈ డిఫినిషన్ చేంజ్ కాకపోతే చెరువులక్రింద సేద్యం చేయబడే వెట్ లాండ్స్‌కు రెమిషను దొరకదని మనవిచేస్తున్నాను. కొత్త చెరువుల నిర్మాణం గురించి గౌ॥ సభ్యులు చెప్పారు. చెరువు కట్టితే సబ్‌మర్జ్ అయ్యే భూములుంటాయి వాటికి కాంపెన్సేషను యిచ్చే విషయం వాసుదేవరావుగారు చెప్పారు. ఇప్పుడున్న మార్కెట్ రేట్ ప్రకారం యిస్తే తప్ప లేకపోతే నష్టం కలుగుతుంది. అబ్జక్షన్స్ వస్తాయి, చెరువు కట్టవద్దని, ఫీజిబిలిటీ లేదని వచ్చినప్పుడు — డిపార్టుమెంటువారు తెలుపుతారు. బావులు త్రవ్వుకొని సేద్యం చేయడానికి వెట్‌లాండ్స్‌గా డెవలప్ చేసిన లాండ్స్‌కూడ వున్నాయి. బావులక్రింద సేద్యం కాబట్టి అది వెట్‌లాండ్స్ క్రింద రాదు. ఇప్పుడున్న రేటు ప్రకారం కేటాయిస్తే తప్ప లేకపోతే నష్టం కలుగుతోంది వారు భరించలేకపోతున్నారు. సబ్‌మర్జ్ అయిన లాండ్స్‌కు కాంపెన్సేషను డబ్బు కోరినవారికి యివ్వవచ్చు కొన్ని గవర్నమెంటు లాండ్స్ బంచరాయి, పోరంబోకు — కల్టివబుల్ లాండ్స్ వున్నాయి అవి ఎన్ని వున్నాయో ఒక లిస్ట్ తయారుచేస్తే కాంపెన్సేషనుగా భూములు కావాలని అప్లయి చేసినవారికి యివ్వవచ్చు. ఎవరిష్టం వచ్చినప్పుడు వారు అప్లయి చేసుకోవడం, కొన్నాళ్లు కబ్జా అయినాక ఎవరో ఒకరికి పట్టా కావడం—రాకపోవడం లేకుండా ఇంత కల్టివబుల్ లాండ్ వుంది అని లిస్టు పెట్టుకుంటే అప్లికేషను పెట్టుకున్నవారిలో సబ్‌మర్జ్ అయినవారికి ప్రయారిటీ యిచ్చి, వారు కాదంటే ఇతరులకు యివ్వడం సమంజసంగా వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను 50—బికి అంతకుముందు అనాథరైజ్డ్‌గా అమ్ముకున్నారని చట్టం తెచ్చారు. ఒక సంవత్సరం గడువు వుంది. దానిని ఇంకా పొడిగిస్తామన్నారు. రెండు మూడు సంవత్సరాలైనా పొడిగిస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ఇటువంటివి ఎన్నో మిగిలి వున్నాయి, రైతులకు తెలియదు, కాబట్టి పొడిగిస్తే బాగుంటుంది. ఇటువంటివి రిజిష్టరు చేసేటప్పుడు స్టాంపు కాగితాలమీద వ్రాయలేదు కాబట్టి వదరెట్లు స్టాంపు డ్యూటీ యివ్వాలని చెబుతున్నారు. ఇట్లా జరగకుండా మంత్రిగారు ఆఫీసరులకు ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు పంపాలని కోరుతున్నాను. సబ్‌రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో జరిగే గొడవ గౌరవసభ్యులు కొంతమంది చెప్పారు. మేము రోజుకు యింతే పని చేస్తాము, ఇంతకంటె ఎక్కువ చేయలేము అంటున్నారు వారు. బ్లాకుల—సమితులనుంచి సర్టిఫికేట్ కావాలంటే తాలూకాకు పోయి తీసుకోవాలంటే యిబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. కాబట్టి, సమితికి ఒక సబ్‌రిజిస్ట్రారు ఆఫీసు ఎక్కువ చేస్తామని వారి ప్రసంగంలో చెప్పారు. బ్లాకుకు ఒక సబ్‌రిజిస్ట్రార్—ఆఫీసు ఎక్కువ చేస్తే బాగుంటుంది దీనిని గురించి ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. విలేజ్ ఆఫీసర్స్ గురించి ఒక నిర్ణయం లేదని అటువైపునుంచి ఇటువైపునుంచి కూడా చెప్పారు. సుంకర్ల జీతభత్యాలు ఒకచోట ఎక్కువ, మరొకచోట తక్కువ వుండడం బాగుండదు. వారికి అసలు జీతాలు ఎక్కువ

కావాలి. కనీసం 30 రూపాయలు అయినా యివ్వాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే నిరుత్సాహం వస్తుంది. విలేజి ఆఫీసర్స్ 1, 2, 3, 4, క్రింద తెచ్చామని చెప్పారు. కాబట్టి, యీ నాలుగు క్రింద సంబంధించినవారికి యిస్తామనేది చెప్పారు. ఇది మంచి విషయం, తీసుకుంటే కాంపెన్సేషను యివ్వవలసి వుంటుంది. దీనిని గురించి ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ పంపించాలని మనవిచేస్తున్నాను. కరప్షను లేదనికాదు, వుంది. దానిని దూరం చేయాలి, కేవలం ఆఫీసర్సు పైననేకాదు, యిచ్చేవారిపైన కూడ బాధ్యత వుంటుంది. ఇంతటితో డిపార్టుమెంటువారుగాని, గౌ॥ మంత్రిగారుగాని సంతోషపడక ఎప్పటికైనా నివారణ చేయాలనే వుద్దేశంతో తగిన చర్య తీసుకుంటే బాగుంటుంది. లేకపోతే, ప్రతి సారి యీ విషయం మాట్లాడుకోవడం, వుందని ఒప్పుకోవడం, తరువాత ఏమీ చేయలేకపోవడం బాగా లేదని సలహా యిస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. అప్పడుదొర (భోగాపురం) — అధ్యక్షా, రెవిన్యూ డిమాండును నేను బలపరుస్తూ తమద్వారా రెండు విషయాలు రెవిన్యూ మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. పాస్ బుక్స్ విషయమై గత రెండు మూడు సంవత్సరాల నుంచి మంత్రిగారు కఠినంగా అమలు పెడుతున్నామని చెప్పడం, దిగువ అధికారులను ఆదేశించడం కూడ జరుగుతోంది. కాని, క్రింద తాలూకా లెవల్‌లో— తహశీల్దారుల దగ్గర—జాప్యం అవుతోందని చెప్పక తప్పదు. రెవిన్యూ వసూలు చేయడంలో త్వరితగతిని వసూలు చేయడానికి అవలంబించే ధోరణిని ఇందులో కూడ చూపిస్తే సులభసాధ్యంగా యీ సమస్య వుండకుండా పరిష్కారమవుతుందని నా ఉద్దేశం. ఈ సందర్భంలో రెవిన్యూవారు ఆక్టు మూలంగా రైతుల పైన కూడ బాధ్యత పెట్టేందుకు సవరణ చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. రైతుల విషయం తమకు తెలిసినదే. రైతులు తెలుసుకొనే పరిస్థితిలో వున్నారో లేరో మనకు తెలుసు కాబట్టి యీ బాధ్యత రైతులమీద నుంచి తొలగించి రెవిన్యూ అధికారులకే యిచ్చే మార్పు చేయాలని సూచిస్తున్నాను. రైతులు పుస్తకాలు తీసుకోవాలనే నిర్బంధం చట్టములో పెట్టినప్పుడు రైతులపైన కాక అధికారుల పైన యీ బర్డెన్ పెట్టాలని నా మనవి. డిమాండ్ నోటీసు యిచ్చి వసూలు చేసే పద్ధతి చాల అన్యాయంగా వుంది. అందులో సర్వేనంబరు, పట్టా నంబరు లేదీ. ఎంత శిస్తు కట్టాలి అనేవేమీ లేకుండా తోచిన అంకె ఒక్కటి 600 అనో ఎంతో వేసి యిస్తున్నారు. నోటీసిచ్చిన తరువాత ఎంతకాలం తరువాత జప్తు చేయాలో అందులో నిర్దుష్టంగా కనుపించదు. కలెక్షన్సును డిసెంబరులో ప్రారంభిస్తారు. మార్చి ఆఖరువరకు వుంటుంది. ఫిబ్రవరి నెలలో డిసెంబరు నెలతో తేదీ వేసి డిమాండు సర్వ్ చేయడం, ఉదయం యిచ్చి మధ్యాహ్నం జప్తు చేయడానికి ప్రారంభిస్తారు. అట్లా కాకుండా డిమాండు సర్వ్ చేసిన తరువాత జప్తు చేయడానికి పదిహేను రోజులైనా వ్యవధి వుండేటట్లు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇరిగేషను విషయం చెప్తాను. మా విశాఖపట్టణం జిల్లా రాయలసీమ జిల్లాలకు తీసిపోదని చెప్పక తప్పదు. ఇదివరకు జమీందారుల హయాములో ఒకటి నుంచి ఆరు, ఏడు

తరగతుల వరకు ఉండేవి. ఇపుడు మూడు తరగతులకు తెచ్చారు. విశాఖపట్నం జిల్లాలో చంపావతి అని గోస్తనది అని పేరుకు ఉన్నప్పటికి అవి పూర్తిగా వర్షాధారలపై ఉన్న నదులుతప్ప పెద్ద rivers అని చెప్పడానికి లేదు. అక్కడ కనీసం నాలుగవ తరగతి వరకైనా తీసుకురావాలని మనవిచేస్తున్నాను వాటి క్రింద పారుదల అయ్యే భూములు కొన్ని మూడువేలు ఎకరాలు ఉండవచ్చును. కొన్ని అయిదువేల ఎకరాలు ఉండవచ్చును. తరగతుల వారీగా విభజించి అయిదువేల ఎకరాలు దాటితే ఈ రేటు, లోపల మరొక రేటు అని అన్నారు. ఆ రకమైన వ్యత్యాసం ఉండకూడదని మనవిచేస్తున్నాను అయకట్టు మొదట ఉన్నవాటికి ఎక్కువ benefit ఉంటుంది. ఆఖరున ఉన్నవాటికి తక్కువ benefit ఉంటుంది. అదేమీ చూడకుండా ఆయకట్టు మొత్తం చూచి విధించడం, వెనుకటికి సామెత చెప్పినట్లు, లావుగా ఉన్నవారిని ఉరితీయమన్నట్లున్నది. Acreage ఎక్కువగా ఉన్నచోట ఆఖరున ఉన్న భూమికి కూడా ఎక్కువ పెట్టడం, acreage తక్కువ ఉన్నచోట నీటి సౌలభ్యం ఉన్నప్పటికి మొదట ఎక్కువ పెట్టడం చాలా అన్యాయం, ఈ తేడా లేకుండా ఒకే పద్ధతిలో పెట్టాలని తమద్వారా రివెన్యూ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను, ఇక పెనాల్టీలు విషయం నాకు తెలిసినంత వరకు ప్రభుత్వం తాలూకు నీటి వనరులను దురుద్దేశంతో రైతులు అక్రమంగా పారుదల చేసుకునే వారు కారు. మా ప్రాంతంలోనివి అటువంటి జీవనదులు కావు, మెట్టభూములు, వర్షాలు తక్కువ. మెట్ట పంటలు పండనే పండవు, పల్లపుపంటలే పండించాలి, అక్కడ రైతు నీరు తీసుకోడం వల్ల మరొక అయకట్టుకు నష్టంవస్తుందని ఎటువంటి ఫిర్యాదులురావు, అటువంటి complaints ఏమైనా ఉంటే మరొక రైతుకు మరొక ఆయకట్టుకు నష్టంవస్తే పెనాల్టీ విధించాలి కాని లేకపోతే పెనాల్టీలు వేయకూడదని అటువంటి మార్పులు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను, ఎకరం, రెండెకరాలుండే బంజరు భూములను అనాదిసిద్ధంగా చిన్నరైతులు స్వాధీనంలో పెట్టుకుని సాగుచేసుకుంటున్నారు జమీందారీల హయాంనుంచి ఆవిధంగానే ఉంటున్నాయి, సర్వేలో అనేక పొరపాట్లు ఉంటున్నప్పటికి కూడా ప్రభుత్వ సర్వేలో అవి సవరణ చేయబడలేదు, ఈ విధంగా సాగుచేసే రైతులను తొలగించకుండా, ఆరవ నెంబరు నోటీసులు, ఏడవ నెంబరు నోటీసులు ఇవ్వకుండా వారినే continue చేస్తూ ఆర్డర్లు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. మా జిల్లాలో సుమారు 80 గ్రామాలు ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకున్నవి ఉన్నాయి అక్కడ రైతుల వద్ద ప్రభుత్వం తరఫున శిస్తు ఖచ్చితంగా వసూలు చేస్తున్నారు. కాని గవర్నమెంటు ఏరియాలలోని రైతులకుండే సౌలభ్యం మాత్రం వారికి చేకూరడం లేదు, అక్కడ చెరువులను బాగుచేయడం కాని వారికి లోన్సు ఇవ్వడం కాని జరగడం లేదు. ఆ విషయాలు మంత్రిగారితో మేము అనేక దఫాలు మనవిచేసాము. ఆ సందర్భంలో కాదు ఆలోచిస్తామని తగిన ఉత్తరువులు ఇస్తామని చెప్పడమే కాని నేటికి అటువంటివి జరిగి ఉండలేదు. సర్వేలో జరిగిన కొన్ని పొరపాట్ల వల్ల encroachment క్రింద book చేయడం, దానిపై పెనాల్టీలు వేయడం, సర్వేవారి వద్ద claims పెట్టుకోవడం, అవి dispose of కాక పోవడం ఈ విధంగా ఉంటున్నది.

కొన్ని సివిల్ లిటిగేషన్లు కూడా ఉన్నాయి. జమీందారుల కాలంలో కూడా రైతులకు జిరాయితీ హక్కులుండే భూములున్నాయి, సివిల్ కోర్టులో రాజీనామలు జరిగినవి ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు చెబుతాను, భోగాపురంలో రాజు చెరువు అని ఉన్నది. సర్వేనెంబరు 378 — న్యూ సర్వేనెంబరు 12 ఉన్నది, విజయనగరం సంస్థానం హయాంలో 1923 సంవత్సరంలో సివిల్ కోర్టులో encroachment దావా తీసుకురావడం, అందులో encroachment భూములు కావని చెరువు గర్భంలోనివి కావడంవల్ల లెక్కదాఖలా రివెన్యూ భూములని సివిల్ కోర్టులో compromise కావడం, జిరాయితీ భూసాములుగా రైతులు అనుభవిస్తూండడం, గవర్నమెంటువారు పోరంబోకుల క్రింద డిమార్కేట్ చేయడం, రైతులపై encroachment క్రింద నోటీసులు ఇవ్వడం, పెనాల్టీలు వేయడం, సర్వే సెటిల్మెంటు వారివద్ద అప్పీల్సు పెట్టుకోడం. అవి పెండింగ్‌లో ఉండడం — ఇదంతా జరిగింది, పెనాల్టీలు లేకుండా claims తేలేవరకు అదుపులో పెట్టించాలని తమదృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ డి. సీతారామయ్య (మదనపల్లి) — అధ్యక్షా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లోని గ్రామాలవైపు ఒకసారి చూస్తే అక్కడ భూస్వాముల క్రింద కౌలువు చేస్తున్న రైతులు, వ్యవసాయ కార్మికులు అతినికృష్టమైన జీవితాన్ని గడుపుతున్నారనే విషయం అందరికీ తెలిసినదే. కడుపునిండా అన్నంలేకుండా వంటిపై గుడ్డ లేకుండా, గడ్డాలుపెరిగి, ఉండడానికి ఇల్లులేకుండా నికృష్టమైన జీవితాలను వారు గడుపుతున్నారు. ఇటువంటి జీవితాలను బాగుచేయడం ప్రభుత్వం యొక్క ప్రథమమైన కర్తవ్యంగా ఉన్నది. అంతేకాకుండా సోషలిజంను మేము తెస్తామని దానికోరకై సర్వవిధాల ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పి ప్రభుత్వం ఈ పనిని చేయకుండా ఉంటే తన మొదటి ధర్మాన్ని విస్మరిస్తోందని అందరికి తేటతెల్లం అవుతుంది, నేనేకాకుండా కాంగ్రెసు తరపున ఈ దినం మాట్లాడిన కొందరు సభ్యులు కూడా ఈ విషయం చెప్పారు. అందువల్ల వారియొక్క ఆర్థికవిధానాన్ని మార్పుచేయడానికి ఈ నికృష్టజీవితాన్ని గడిపే ప్రజల ఆదాయాన్ని పెంచడానికి వెంటనే భూసంస్కరణలు అవసరం, వీటిని చేయవలసిందని ఈ దినం కాంగ్రెసు సభ్యులు కూడా చెప్పారు, వారేకాదు, నేషనల్ ప్లానింగ్ కమీషన్ వారు ఎన్నోతీర్మానాలు చేసి రాష్ట్రప్రభుత్వాలకు పంపారు, ఎన్నికల సందర్భంలో కాంగ్రెసు పార్టీవారు భూసంస్కరణలు త్వరలో తెస్తామని ప్రజలకు వాగ్దానాలు ఇచ్చారు. వాటిని మన రాష్ట్రప్రభుత్వం, మంత్రివర్గం నమ్ముచేస్తోంది. భూసంస్కరణలు తేము అని నిక్కచ్చిగా చెప్పవచ్చును. ప్రజలకు ఆ విషయం అర్థం అవుతుంది, తెస్తామని చెప్పడం, తేకుండా ఉండడం ఈ దాగుడుమూతలు లేకుండా నిర్దుష్టంగా చెప్పవచ్చు, ఈ భూసంస్కరణల విషయంలో తగు శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నదని నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రివర్గంలో భూస్వాముల సంఖ్య చాలా ఎక్కువగా ఉండడంవల్ల వారు వాటికడ్డం పడుతున్నారేమో అభిప్రాయం ప్రజలలో కలుగుతోంది. ధైర్యంగా ఉదారంగా

కళా వెంకట్రావుగారు జమీందారీవిధానాన్ని రద్దు చేయించారు. గౌరవనీయులైన నూకల రామచంద్రారెడ్డి గారు పెద్ద భూస్వామి కుటుంబానికి చెందిన వారైనప్పటికూడ ఉదారంగా పెద్దభూస్వామ్య విధానాన్ని రద్దుచేయడానికి సమకడతారా, ఈ మంత్రివర్గం అందుకు పూనుకుంటుందా అని ప్రజల తరఫున నేను అడుగుతున్నాను, పన్నులు వేసే పద్ధతిచూస్తే ఫ్యూడల్ పద్ధతిపై ఉన్నదే తప్ప నూతన సమాజాన్ని నిర్మించవలసిన సమయంలో చేయవలసినపనిగా లేదు కేంద్ర ప్రభుత్వం నాలుగువేలకు పైబడి వచ్చేఆదాయంపై income tax వేస్తున్నది. వ్యవసాయంపై రెండు వేల రూపాయలలోపు ఆదాయంవస్తే పన్నులేకుండా చేస్తారా? అంటే దానికి సమాధానంలేదు కనీసం కొంతమందినైనా కాని ప్రకాశం పంతులుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు 10 రూపాయలలోపు శిస్తు గలవారందరినీ పన్నునుంచి మినహాయింపు చేస్తామని వాగ్దానం చేశారు cabinet తరఫున. కనీసం నేను అడుగుతున్నాను ఆ వాగ్దానాన్ని వమ్ము చేసినప్పటికీ కూడా కనీసం అయిదు రూపాయలలోపు శిస్తు కడుతున్నటువంటి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రైతాంగం తరఫున ఈ శిస్తును రద్దు చేస్తారా వారిని మినహాయింపు చేస్తారా అని నేను అడుగుతున్నాను. ప్రకాశం పంతులుగారు ఆనాడు యిచ్చినటువంటి వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టడానికి యిప్పుడైనా యీ మంత్రివర్గం ముందుకువస్తుందా కనీసం అయిదు రూపాయలవరకైనా ముందుకు వస్తుందా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇక ఈ పనులు చేయకుండానే ఆంధ్రలో ఉన్నటువంటి చెరుకుతోటలపైన ఎక్కువగా పన్నువేయడానికి ప్రభుత్వం సమకట్టింది. దానికి ఒక చట్టాన్ని తెస్తానంటున్నది. దానిపైన చర్చలు కొనసాగడానికి అవకాశం యిస్తానని చెబుతున్నది. కాని యీ చెరువుపైన ఆంధ్రలో పన్నులు తెలంగాణా లెవెలుకు తీసుకొని రావడానికి చేస్తున్నటువంటి ప్రయత్నం విడ్డూరంగా ఉన్నది. ఇప్పటికే అదనపు భూమిశిస్తు చట్టంవల్ల రైతాంగం చాలా బాధపడుతున్నది. కొన్ని ప్రదేశాలలో చెరుకు వేస్తే దానిలో పెట్టిన ఖర్చులు కూడా రావటువంటి సందర్భాలు ఉన్నాయి ఇట్లాఉంటే ఈ చెరుకుపైన అదనంగా పన్ను వేస్తాం, తెలంగాణాలో ఎక్కువగా పండుతున్నది కాబట్టి ఆంధ్రలోకూడా ఎక్కువగా పండుతుందనే అభిప్రాయంతో ఈ పన్నులు వేస్తాం అంటె చాల అన్యాయంగా ఉందని, ఈ పన్నువెయకూడదని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను, ఇక వాటరు పర్మిషనుకు అప్లికెషను పెట్టి పర్మిషను తెచ్చుకోకుండా ఉంటే ఆయకట్టువారు అందరిపైన ఎక్కువగా పెనాల్టీలు వేస్తున్నారు 25 రెట్లువరకు వేయవచ్చునని అధికారం యివ్వబడినది. జమాబంది ఆఫీసర్ను దానిని అయిదు రెట్లకు తగ్గించవచ్చునని చెబుతున్నారు. అయిదురెట్లు అయితేకూడా అదిచాలా ఎక్కువైన మొత్తంగానేఉంటుందని నేను ప్రభుత్వమునకు తెలుపుతున్నాను. అంతేకాకుండా చెరువులు నిండినప్పుడు ఆ చెరువులు surplus అయినప్పుడు వాటిపైన వాటరు పర్మిషను పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఏమి ఉంది ఆయకట్టుదారులకు అనినేను అడుగుతున్నాను. పెనాల్టీలు వారిపైన విధించడమే ప్రధానమైన ఉద్దేశ్యం అయితే వాటరు పర్మిషనుకు పెట్టండి అని చెప్పండి. లేదా రైతాంగం యొక్క సౌకర్యం చేస్తున్నామని

ప్రకటించినట్లయితే చెరువులు నిండినప్పుడు ఆయకట్టుదారులు వాటరు పర్మిషనుకు అప్లికేషను పెట్టవలసిన అవసరం లేదని ప్రకటించవలసినదని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. ఇక పోరంబోకు భూములను సేద్యంచేస్తూ ఎంతోమంది బీదలు ఈ దినం జీవనం గడుపుతున్నారు అటువంటి జీవనానికి అడ్డుపడడం ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశ్యముగా కనిపిస్తున్నది. వారిపైన ఎక్కువగా పెనాల్టీస్ విధిస్తున్నది. పెనాల్టీలు ఎక్కువగా విధించడం వల్ల బీదలు భూములను విడిచి పెట్టవలసి వస్తున్నది. సేద్యం చేయకుండా ఏ విధంగా జీవనంచేయాలి? తన ఇంటికి అవసరమైన ధాన్యాన్ని పండించుకొని తినడానికి అవకాశం కల్పించవలసిన అవసరం ఉన్నప్పటికి కూడా ఎక్కువ పెనాల్టీలు విధించి ఆ భూముల నుంచి తరిమేస్తే వారు కూడ మార్కెట్టులోకి వచ్చి రాగులు, చోళ్ళు, జొన్నలు కొనవలసిన అవసరం కల్పిస్తున్నది ఇప్పుడున్న ఆహార కొరతను తీవ్రతరం చేస్తున్నది కాని తగ్గించడానికి ఏలాంటి ప్రయత్నము చేయలేదు? బ్రిటీషుగవర్నమెంటు వంటి పరాయి ప్రభుత్వం 1945 సంవత్సరం నుంచి 1946 సంవత్సరం వరకు ఎక్కడా ఏ inch భూమి ఉన్నప్పటికి Grow more food campaign క్రింద సాగుచేసుకోండని టాం, టాం చేయించింది. ఆ సమయంలో ఆ ప్రభుత్వం ఆ విధముగా చేస్తే మన ప్రభుత్వం మనదేశంలో పుట్టినటువంటివారు రాజ్యం చేస్తున్న ఈ దినాలలో Grow more food campaign క్రింద పోరంబోకులపైన పెనాల్టీలు వేయకుండా సేద్యం చేయడానికి అవకాశం యివ్వకూడదా అని అడుగుతున్నాను. జీవించడానికి అవకాశం యివ్వకూడదా? అట్లా జీవించడానికి అవకాశం యివ్వకుండా నిరాకరిస్తే ఈ ప్రభుత్వం తనదని ఎవరైనా అనుకోగలరా? ఈ ప్రభుత్వం పరాయి ప్రభుత్వమని అనుకోవడం తప్ప ఇంకోటి జరుగుతుందా అని అడుగుతున్నాను అంతేకాకుండా ఆగస్టు నెల, 1964 సంవత్సరం రివిన్యూ డిపార్టుమెంటునుంచి జిల్లాకలెక్టర్లకు ఒక circular పంపించబడినది ఆ కాపీ నాకు కూడా వచ్చింది పోరంబోకుల మీద వేసిన పెనాల్టీలు తగ్గించాలని *Sou Motu* గా జిల్లా కలెక్టరు స్వయముగా వేసిన పన్నులు తగ్గించవచ్చని అధికారం యివ్వబడినది చిత్తూరు జిల్లా కలెక్టరుకి అప్లికేషనులు పెట్టుకున్న బీద రైతాంగానికి ఒకరి విషయంలోనైనా తగ్గించలేదు. అప్లికేషను పెట్టనటువంటివారికి తగ్గించకుండా ఉంటే అర్థం ఉంటుంది అప్లికేషను పెట్టిన వారికి తగ్గించకపోవడంలో అర్థం లేదు. అప్లికేషను జిల్లా కలెక్టరు మదనపల్లి తహాసీల్దారుకి వేస్తే ఏలాంటి చర్య తీసుకోకుండా మూలపెట్టేశారు. ఇక ఆ circular కి అర్థం ఏమి ఉంది. *Suo Motu* గా జిల్లా కలెక్టరు చేయవలసిన పని చేయకుండా నిరాకరిస్తూ ఉంటే ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకొంటూ ఉంటుంది. ఏమి సలహా యిస్తుంది ఎలాంటి ఉత్తర్వులు జారీ చేస్తుందని అడుగుతున్నాను. బంజరు భూముల విషయంలో అనంతపూర్ జిల్లాలో sub-soil water ను tap చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం అన్నారు. చాలా సంతోషం. ఇప్పుడు అక్కడున్న బంజరు భూములకు applications లేవని చెబుతున్నారు. వేలాది ఉన్నాయి. వెంటనే పట్టాలు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేయవలసిన

అవసరమున్నది. మదనపల్లి తాలూకాలో వేలకొలది అప్లికేషన్లు తాలూకా ఆఫీసు నిండుగా చేరిపోయినాయి, వాటన్నిటిపైన విచారించి వెంటనే పట్టాలు యివ్వడానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయాలంటే special staff ను సర్వేయర్లను వేయవలసిన అవసరముందని అభిప్రాయపడుతున్నాను. బంజరు భూములను ఎవరికిస్తున్నారు అయిదెకరాల భూమి అయినా లేనివారికే కదా యిస్తున్నారు. నికృష్టమైన జీవితాన్ని గడిపేవారిని తమ అప్లికేషనుకి ఒక రూపాయి బిళ్ల అంటించాలనే షరతును విరమించాలి. భూమిలేని బీదవారు అప్లికేషను పెట్టినపుడు రూపాయి బిళ్ల తగిలించవలసిన అవసరం లేదని ఉత్తరువులు యిస్తే చాలా బాగుంటుంది. 250 ఎకరాలకు మించి ఉన్నటువంటివి ఒక బ్లాకుగా తయారు చేసి Co-operative farming పెడతాం అంటున్నారు. 50 ఎకరాలు 100 ఎకరాలు 150 ఎకరాలు ఈ విధముగా ఉన్నటువంటి బ్లాకులు మదనపల్లి తాలూకాలో ఉన్నాయి. వాటిని ఈ నాటికీ సర్వే చేయకుండా బీదవారికి పట్టాలు యివ్వకుండా జాగు చేయడం సబబుకాదు. 250 పైన ఉంటే ఆవిధముగా చేయవచ్చు. 250 ఎకరాలకు తక్కువగా ఉన్న బ్లాకుల్లో విడగొట్టి సర్వే చేయించి వాటిని పట్టాలకు యివ్వవలసినదని కోరుతున్నామ. ఇలా పట్టాలు యిచ్చేటప్పుడు హరిజనులకు, Scheduled tribes కి preference యిచ్చి వారు చాలా బాధపడుతున్నారు. కాబట్టి అటువంటి వారందరికి సహాయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేయండి. మేమంతా కలిసిమెలిసి సేద్యం చేసుకుంటాం అంటే ఒక్కొక్కరికి యిచ్చిగాని లేక అందరి తరఫున యిచ్చి చేయండి. కోఆపరేటివు సొసైటీ చేయాలని పట్టుదల చూపించారంటే రిజిస్ట్రేషను కాదు, అయినప్పటికీ ఎన్నో కష్టాలున్నాయి. లంచగొండి తనానికి గురి అయిపోయి సాగనేసాగదు. ఏ విధముగాను జయప్రదం కాదని తెలియజేస్తున్నాను. సేల్సు టాక్సు విషయంలో ఆహార ధాన్యాలపైన ప్రభుత్వం పన్ను వేస్తున్నది. సేల్సు టాక్సు ఆక్టు క్రింద బియ్యం, రాగులు, జొన్న, సజ్జలు వీటి అన్నిటిపైన వేస్తున్న పన్ను రద్దు చేయాలి. Registration fees ప్రతి చిన్న వ్యాపారస్థుడు ఆరు రూపాయలు కట్టి తన stall ను రిజిస్టరు చేయించుకోవాలనే నిబంధన ఉంది. ఈ రెండింటినీ తగ్గించాలని కోరుతున్నామ.

శ్రీ కె. ఎస్. నారాయణ (సికిందరాబాదు).—అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన రెవిన్యూ మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన బడ్జెటు డిమాండును బలపరుస్తూ నాకు యిచ్చిన సమయము అయిదు నిముషాలే కాబట్టి రెండు మూడు సూచనలు మనవిచేస్తున్నాను. రాజకీయ బాధితులకు భూములు యిస్తామని ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేయడం కొంతమందికి యివ్వడం కూడా జరిగింది. కాని చాలమందికి భూములు దొరకకుండా పోయినాయి. వారు చాలా కష్టాలకు గురి కావలసి వస్తోంది. ఆఫీసులు చుట్టూ తిరగడం అప్లికేషన్సు వేయడంతో సరిపోకుండా "మీరే వెళ్లి చూసుకోండి, అక్కడ land ఉంటే నిషాన్ చేయండి" అనడం వారు ఆ స్థలాన్ని చూపించడం కోసం డబ్బు ఖర్చు పెట్టుకుని, నాకు తెలుసు పేదవారు అప్పులు చేసుకొని కూడా గ్రామాలకు పోయి lands చూసుకొని

రావడం తరువాత వాటిని assignment చేయడానికి వీలులేదని చెప్పడం యిలాంటి యిబ్బందులకు గురి కావలసి వస్తోంది. అందుకోసం దేశ భక్తులు దేశానికి త్యాగం చేసినవారు వారికి తగిన సహాయం చేయాలని ఉద్దేశించినప్పుడు కష్టాలకు గురి కాకుండా తప్పించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉందని ప్రభుత్వమునకు మనవిచేయుచున్నాను ప్రభుత్వమే యింత land మనం యివ్వగలం అనేటటువంటి ఒక survey చేసి అన్ని జిల్లాలలో ఇంత land ఉంది. ఇన్ని applications వచ్చినాయి, యింతవరకు యివ్వగలుగుతాం, అని వారే దానిని allot చేయడం చాలా సమంజసముగా ఉంటుందని ప్రభుత్వము వారికి మనవి చేయుచున్నాను. Applicants కి వదిలిపెడితే తిరగలేరు, పోయి తహశీల్దారు ఆఫీసు, పశేలు పట్వారీల చూట్టూ తిరగడం కలెక్టరాఫీసుకి పోవడం వారందరూ అక్కడ కూర్చొనడం చూస్తుంటే వారి plight చాల కష్టతరంగా ఉంటుంది. దేశానికి త్యాగముచేసిన మహానీయులను ఈ పరిస్థితులకు గురిచేయడము ఏమాత్రము సమంజసముగా లేదు అనేకచోట్ల forest land, reserve land అని ప్రభుత్వమువారు వుంచుకొన్నారు. అక్కడ forest land ను reserve చేయడానికి ఏమీ అవసరంలేదు అలాంటి అనవసరమైన lands వుంటే వాటిని release చేసి రాజకీయ బాధితులకు lands ఇచ్చే విధముగా చూడాలి. ఒకవేళ భూములు సరిపోయేటంత లేకపోతే, అప్లికంట్సు ఎక్కువగా వున్నట్లయితే వారికి cash compensation ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సమస్యను ఎల్లకాలము సమస్యగా వుంచకుండా దానికి తుది పరిష్కారము ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఫలానా తేదీలోపల అప్లికేషన్సు ఇచ్చినవారికి consider చేస్తాము అని అన్నారు. Genuine, deserving cases వుంటే ఆ rules ని relax చేస్తామని మంత్రిగారు అన్నారు. చాల సంతోషము. వారు అభినందనీయులు. ఈ concession అందరికి ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ఏదో ఉద్యోగాలకు వలె ఒక తేది నిర్ణయించి ఆ తేదీలోపల ఇవ్వాలనేది కాదు కొంతమంది రాజకీయ బాధితులు ప్రభుత్వానికి దరఖాస్తులు పెట్టుకోలేదు. వారికి దేశముమీద అభిమానము వుండి పరాయివారిని పంపించి, స్వాతంత్ర్యము రావాలని పోరాటములో పాల్గొన్నారు. కాని ఈ రోజున compensation అడగదలచుకోలేదు. ఎంతోమంది దరఖాస్తులు పెట్టుకోలేదు. తరువాత ఆర్థికముగా చితికిపోతే అప్లికేషన్సు పెట్టుకోడానికి వీలులేకుండా వుంది. ఈ generation ఉన్నంత కాలము ఇది వుంటుంది. వారు ఏరోజున ప్రభుత్వాన్ని సహాయము కోరాలని అనుకొంటే ఆ రోజున సహాయము కోరే అవకాశము వుండేటట్లుగా చూడాలి. ఎందుకంటె వారు త్యాగాలు చేసిన పురుషులు కాబట్టి, ఆ రోజులలో national heroes గా వున్నవారు కాబట్టి వారికి ఈ సదుపాయము కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను. Land acquisition కి సంబంధించే రూల్సును simplify చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడున్న ప్రొసీజరు చాల cumbersome గా వుంది. సిటీస్‌లో ప్రత్యేకముగా slum clearance క్రింద ఒక్క స్కీముకూడ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ take up చేయలేకుండా వుంది. ప్రతి సంవత్సరము కొన్ని లక్షలు పెట్టడము lapse కావడం

అవి renew కావడము జరుగుతోంది సికింద్రాబాద్ అమ్మగూడలో settlers colony, న్యూబోయిగూడలోను slum clearance schemes తీసుకొన్నారు. రామగోపాలపేటలో slum clearance scheme తీసుకొన్నారు. సుమారు 6, 7 సంవత్సరాలనుంచి కలెక్టరేటులో land acquisition proceedings వున్నవి ఇప్పటివరకు ఈ సమస్య పరిష్కారము కాలేదు. Land acquire చేయనిదే construction ఎట్లా మొదలు పెడతాము అని కార్పొరేషనువారు అంటారు. కలెక్టరేటులో ఏదో ఒక సాకుచెబుతారు. 6, 7 నెలల తరువాతనో ఎప్పుడో ఒకసారి పిలవడము, witnesses అని చెప్పడము. అందులో compensation ఇవ్వడములో market value ఇవ్వరని ముందుకు రాకపోవడము, ఇటువంటి సమస్యలు చాలా వుండడముచేత ఒక్కొక్క స్కీము slum clearance క్రింద తీసుకోడానికి వీలులేని పరిస్థితి పట్టణాలలో ఈ రోజున ఉంది. ఎక్కడ చూసినా slums వున్నవి Main obstacle గా land acquisition problem వుంది. Emergency క్రింద ప్రభుత్వము తీసుకోవచ్చునని చెప్పాము. ఇలాంటి స్కీమ్సు emergency క్రింద రావడంలేదు. సెంట్రల్ ప్రాజక్ట్సు emergency క్రింద declare చేసి, చేసుకొనడము జరుగుతోంది తప్ప acquisition proceedings దీనిక్రింద రావడములేదు. అందువల్ల ప్రభుత్వము ఆలోచించి దీనికి సంబంధించిన rules ను simplify చేసి ఒక తేదీ నిర్ణయించండి. 6 మాసాలలోపు లేక 8 మాసాలలోపు అయ్యేటట్లుగా నిర్ణయముచేసి land acquire చేయాలని పెడితే బాగుంటుంది. నాకు తెలిసిన cases 6, 7 సంవత్సరాలనుంచి pending లో వున్నవి. Sales tax, entertainment tax వేయడము వారు చేస్తున్నారు. Adjustments అని కొంత tax పడుతోంది. Consumer కి ఇప్పుడే భారము ఎక్కువై పోయింది. భరించలేకుండా వున్నారు. ఇంకా consumer పైన భారము వేయడం సమంజసముగా వుండదేమో ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. సరిపెట్టుకోడానికి arrears ని వసూలు చేయడానికి గట్టి ప్రయత్నము చేస్తే మనము సరిపెట్టుకోవచ్చు అనుకొంటున్నాను. కార్పొరేషన్‌కు compensation గా అక్ట్రాయి క్రింద ఇవ్వవలసివుంది. అక్ట్రాయిని రద్దు చేయడము సంతోషకరమైన విషయము. దీనిని welcome చేస్తున్నాను. High prices తో ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నపుడు ప్రభుత్వము ఈ ఆలోచన ఉపసంహరించుకొని దీనిని ఏ విధముగా పూర్తి చేయాలని ఇప్పుడు మిత్రులుచెప్పినట్లు agricultural income, పెద్ద land lords గురించి మనము చర్యతీసుకొనడము లేదు. Urban areas లోని high income వున్న వారి దగ్గరనుంచి తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Abolition of Jagirdars in Telangana అనే item క్రింద సంఖ్య యిచ్చారు. 950 వుంటే అవన్నీ పరిష్కారము అయిపోయినవి. In respct of the remaining 80 Jagirs in which Provisional awards had already been made.

అంటే 80 awards ఇవ్వలేదని అంటున్నారు. 1949 లో మొదలుపెట్టిన జాగీరు ఎబాలిషన్ వ్యవహారము 1965 వరకు చేయలేము అంటే 80 cases pending గా వున్నవి అంటే ఎందుకు ఇంత కాలము పట్టాలి అంటాను 16,17 సంవత్సరాలు ఈ సమస్య కొరకు పట్టవలసిన అవసరము ఎందుకువుంది ఈ విధముగా పని పెరిగిపోతూ వుంది అడ్మినిస్ట్రేషన్ కూడ చాల పెరిగి పోతోంది ఆఫీసర్లచుట్టూ తిరగడము జరుగుతోంది ఎంత delay curtail చేస్తే administration అంత efficient గా జరుగుతుంది. జాగీర్సు పోయి అవస్థపడుతున్న సమయములో ఇచ్చేదో, ఇవ్వనిదో ఖచ్చితముగా తేల్చిచెప్పడం అవసరం. ఇంత delay వుండ కూడదని మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశము యిచ్చినందుకు అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ పేట బాపయ్య (తిరువూరు).—అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ 1,2 విషయాలు మనవిచేస్తాను. రైతులకు అనేక విధాలుగా సహాయము చేయడానికి మన ప్రభుత్వము అనేక స్కీములు వేసినది. దాని ప్రకారం ఎంతో సహాయము చేస్తున్నది. ఏ సహాయము పొందాలన్నా రైతులు గ్రామోద్యోగస్థుల మీద ఆధారపడాలి. తక్కావీ ఋణాలు కావాలన్నా భూమి తనఖా బ్యాంకు నుంచి ఋణాలు కావాలన్నా credit society ఋణాలు కావాలన్నా గ్రామోద్యోగస్థులు రైతుల భూమిని certify చేయాలి. Pass Books లో enter చేయాలి. వారికి చాలా పనివుంది. గ్రామోద్యోగస్థులు part time అని, వారికి N. G. Os కి వున్న సౌకర్యాలు ఇవ్వడానికి అవకాశము లేదుఅని మంత్రిగారు చెప్పడమే కాకుండా గ్రామోద్యోగుల సమస్య విషయములో కొన్ని నిర్ణయాలు చేశారు. దానిప్రకారము 1968 వరకు వారికి వేతనాలు పెంచేవిషయము లేదని అన్నారు ఈ విధముగా వేతనాలు పెంచే విషయము లేకుండా, వారు part time ఉద్యోగస్థులు అనుకొంటూ, అనేక బాధ్యతలు వారి పైన పెట్టి, రైతులందరు వారిపైన ఆధారపడవలసిన పరిస్థితి వుంటె రైతులపని ఎట్లా జరుగుతుంది. వారు ఏవిధముగా వ్యవహారము చేసుకొంటారు. అందువల్ల ఇవన్నీ సక్రమముగా జరిగేదానికి మంత్రిగారు ఏదైన మార్గము ఆలోచించాలని ఈ విషయము తప్పకుండా ఇంకొకసారి విచారించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

అక్రమముగా నీరుఉపయోగించి సాగుచేసుకొనేదానికి పెనాల్టీల విషయములో జి ఓ. వుంది. దానిప్రకారము మొదట 10 రెట్లుఅన్నారు. తరువాత కొంత అవకాశము కల్పించారు. 5 రెట్లు ఈ విధముగా వుంది డెల్టా ప్రాంతాలలో ఈ విధముగా పెనాల్టీలు వేయవలసిన అవసరము వుంటే వుండవచ్చు. మెట్ట ప్రాంతాలలో పెనాల్టీలకు అవకాశము లేదని మనవిచేస్తున్నాను. మెట్ట ప్రాంతాలలో చిన్న చిన్న చెరువులు వుంటాయి. ఆ చెరువులు నిండి surplus గా నీరు వున్నట్లయితే ప్రక్కన వున్న భూములు సాగుచేసుకొంటారు. కొత్తగా సాగుచేసుకోడానికి అవకాశము లేదు, లేక ముందుగా దరఖాస్తు పెట్టుకోవాలి అంటే [illegible] దరఖాస్తు పెట్టు కొనడముతో నే

మాగాణి చేసుకోక పోయినప్పటికి పన్నులు ఇచ్చు కోవలసివుంటుంది. ఇంకొకరికి ఉపయోగ పడేనీరు వీరు ఉపయోగించుకొనడం లేదు. ఇటు వంటి పరిస్థితులలో ఈ పెనాల్టీలు మెట్ట గ్రామాలలో వేయడము అన్యాయము అందు వల్ల మెట్ట గ్రామాలలో పెనాల్టీలు లేకుండా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. 250 ఎకరాలు బంజరు ఖండాలువరకు అని పెద్ద స్కీము పెట్టారు మంచి స్కీమ్ నా నియోజక వర్గములో చిత్తపురి అనే గ్రామమునువుంది అక్కడ 250 ఎకరాలపైన బంజరుభూమి వుంది Grow more food time లో "మీరు అంతా వ్యవసాయము చేయండి. ఎక్కువ పంటలు పండించండి" అని అప్పుడు చెప్పడము జరిగింది. చిన్నచిన్న, భూములులేని రైతులు ఈ భూములను స్వాధీనము చేసుకొని, బావులు త్రవ్వుకొని పంటలు పండిస్తున్నారు. వారికి పట్టాలు ఇవ్వాలి అంటే ఎట్లా ఇవ్వడము, ఇవ్వడానికి వీలులేదని నిరాకరిస్తున్నారు. వారంతా భూములు లేనివారు. ఎంతోకాలమునుంచి అనుభవిస్తున్నారు. బాగు చేసుకొన్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఇవ్వడానికి వీలులేదని అంటున్నారు. ఇది చాల అన్యాయము. దీనిని ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను ముఖ్యంగా ఒక విషయం మనవి చేయవలసివుంది హైదరాబాదులో Police action time లో ఎమర్జన్సికని నా నియోజకవర్గంలో కొన్ని రోడ్లు వేశారు రైతులను అడుగ కుండా, వారి పర్మిషన్ లేకుండా, ఎక్విజిషన్ లేకుండా ఎమర్జన్సి సమయంలో రోడ్లు వేశారు. రైతులు సాగుచేసుకొంటున్న భూములలో రోడ్లు వేశారుకాబట్టి కాంపెన్సేషన్ ఇస్తారనుకొన్నాము. Compensation ఇవ్వకపోగా సాగు చేసు కొంటున్నప్పుడు వసూలుచేసిన శిస్తునే రోడ్డువేసిన తరువాతకూడా వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ మధ్య సెటిల్ మెంట్ జరిగినప్పుడుకూడ రైతులను పిలువకుండ, వారు లేనప్పుడు కొలిచి తమకిష్టంవచ్చినట్లు చేశారని రైతులు చెప్పారు లెక్కలలో వున్న భూమికంటే ఎక్కువగా వున్నదానిని ముసాయిదా అని విడగొట్టి గవర్నమెంటు భూములలో కలిపారు పెంగోల్లు-తిరుగుపాడు అనే రోడ్డు వుంది. ఈ రోడ్డుక్రింద పడిన భూములను పోరంబోకు భూములనిచెప్పి, మీ భూములపై రోడ్డు వేశారని లెక్కలో లేదుకాబట్టి మేము ఏమీ చేయలేమని కలెక్టరు అంటున్నారు. ఇది అన్యాయం. అది రైతులు ఎంతో అభివృద్ధిచేసి సాగులోనికి తెచ్చారు. పాతలెక్కలు చూసి తిరిగి·కొలిస్తే తెలుస్తుంది. దీనిని ప్రభుత్వం తిరిగి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

గత సెప్టెంబరులో వరదలు రావటంవల్ల మెట్టగ్రామాలలోని చెరువులకు గండ్లుపడటం, ఇసుక మేటలు వేయటం జరిగింది. వీటిని పంచాయితీలు రిపేరు చేయాలని చెప్పారు. పంచాయితీలు మావద్ద డబ్బు లేదని అంటున్నారు. నా నియోజకవర్గంలో కొత్తగూడెం అనే గ్రామం వుంది. ఆ గ్రామములో 5 చెఱువులు వున్నాయి. 4 చెఱువులు గండ్లుపడ్డాయి ఒక చెఱువు ఇసుక మేట వేసింది. పంచాయితీని అడిగితే మావద్ద డబ్బు లేదంటున్నారు. శిస్తు వసూలు చేసేది తహసీల్దారు. పంట పండినా పండకపోయినా, చెఱువులో నీరు వున్నా,

లేకపోయినా ఆయకట్టు క్రింద వుంది కాబట్టి శిస్తు కట్టాలని వసూలు చేస్తారు. అందువల్ల రైతులు ఇబ్బందిపడతారు కనుక చిన్న చిన్న చెఱువులను బాగు చేయుటానికి అవకాశం కల్పించాలని కోరుతూ సెలవు తీసికొంటున్నాను.

श्री रामचन्द्रराव देशपांडे (नारायणखेड) —उप सभापति जी। आज माल खाते के डिमेंड पर अपने कुछ विचार सभा के सामन रखने से पहले ही मैं आपको धन्यवाद अर्पण करता हू कि आपने मुझे कुछ समय दिया इसलिये कि शायद बाद मे मुझे धन्यवाद देने का समय न मिले।

मैं इस पूरे डिमेंड पर चर्चा करने की बजाय इसके एक ही भाग पर अपनी दृष्टि केन्द्रित करना चाहता हू। वह है ग्राम प्रशासन इस सबन्ध मे मुझे दो चार सूचनाऐं करनी हैं। बजेट स्पीच देखने से मुझे बडा आश्चर्य होता है। पृष्ठ ११ पर यह कहा गया है.

"The Government have carefully considered the Unithan Committee report and they have come to the following conclusions"

यह कहा गया है कि सरकार ने उन्नीथन कमेटी की सिफारिशात के अनुसार निर्णय लिया है। उनमे से एक निर्णय यह है कि

"That there should be no revision in the scales of pay of the village officers upto 1968"

मैंने उन्नीथन कमेटी की रिपोर्ट विस्तार से पढने का प्रयत्न किया है। मैं यह भी कह सकताहू कि मुझे इस समस्या से अधिक लगाव होन के कारण मैंने इसकी स्टडी भी की है। लैकिन मुझे कही अैसी सिफारिश देखने का मौका नही मिला। फिर यह कहना कि यह उनीथन कमेटी की सिफारिश के अनुसार किया गया है मैं नही समझता कि इसमें कहा तक समनजस्यता है।

दूसरी बात यह कि यह हम सबका अनुभव है कि आजकल जीवन का मूल स्थर, कास्ट आफ लीविंग बढ गया है। कीमते बढती जारही है जीवन कष्टमय होता जा रहा है। लैकिन अैसे समय मे भी वह दुर्भागी विलेज आफीसर्स वैसे ही रखे गये हैं और यह कहा जारहा है कि १९६८ तक उनको वैसे ही भूके प्यासे आधा पेट रहना पडेगा। और इसके साथ साथ आप उनसे बढता हुआ काम लेगे। मेरी समझमें नही आता कि आजकल के कालसे कैसे सुसगत होसकता है। सुप्रीम कोर्ट के निर्णय के पश्चात उन निर्णय के अनुसार कमेटियां बनाओी गई थी। उन्होने निर्णय लिया था कि इस पद्धति को निकाल दिया जाय। हम सुप्रीम कोर्ट के निर्णय का आदर करते है उसका समान करते हैं। लैकिन मेरा एक ही आक्षेप है निर्णय तो बुरा नही है। लैकिन समय पर सुप्रीम कोर्ट के सामने तेलगाना के प्रश्न को पूरतत रखाजाता तो यह निर्णय ही न आता। इसके सबन्ध में हाईकोर्ट में भी केसेस चलरहे हैं

वहा अभी निर्णय नही हुआ है। हाईकोर्ट में जो केस चल रहा है उसमे यह प्रश्न आया है कि तेलगाना की परिस्थिति के अनुसार सुप्रीम कोर्ट का निर्णय लागू होगा या नही। अैसी अवस्था मे जबकि हम अभी अतिम निर्णय पर नही पहुचे है यह कहकर कि उनीतन कमेटी की जो रिपोर्ट आअी है वह इस बेसिस पर चलती है कि यह पद्धति खत्म होगई है अब दूसरी पद्धति क्या होनी चाहिये उसकी रूपरेखा बनाअी गई है। यह मूल सिद्धान्त के विरुद्ध है क्योकि अभी हमने निर्णय नही लिया है कि क्या हम पर वह निर्णय लागू होगा या नही। अगर होगा तो हमको क्या करना होगा या बाद की बात है। अैसी हालत मे यह कहना कि तेलगाना की पद्धति खत्म होगई है नअी पद्धती आनी चाहिये यह विचार प्रणाली गलत है। समय के अनुसार परिवर्तन होना चाहिये। हमारे पास जमीनदारी खत्म होगई जागीरदारी खत्म होगई तमाम दारिया चली गईं। आखिर मे वतनदारिया है वे भी दर बदर होजायें इसपर विचार करने की आवश्यकता है। मै यह इसलिये कह रहा था कि रिपोर्टमे यह अश है। जो विलेज आफीसर्स इनक्वाइरी कमेटी बनी थी उसमे रेवेन्यु बोर्ड के लोग भी थे। उन्हो ने विचार करने के बाद न केवल तेलगाना के लिये बल्कि पूरे विलेज आफीसर्स के लिये यह चीज लिखी है। यह कहा जासकता है कि रिपोर्ट मे अैसा लिखा जासकता है। लैकिन सुप्रीम कोर्ट का निर्णय आया है। मैं कहूगा कि यदि कोअी चीज अच्छी है तो उसके लिये आवश्यकता हो तो सविधान में भी परिवर्तन लासकते है। यदि उससे एडमिनिस्ट्रेशन ठीक होता हो तो अैसा परिवर्तन करने मे हिचकिचाहट नही होनी चाहिये। मैं अनतरामन कमेटी के पृष्ठ २२ से एक उद्धारण पढकर सुनाना चाहता हू.

The points against the retention of the hereditary system may be put as follows:

With the efflux of time, in many cases, "the families of village officers ceased to have the pre-eminence which is the real source of respect; that they have stooped to corrupt practices and forfeited public regard; that where they still have influence, they use it for oppression, and that they generally engender village factions".

यह पूरा सिस्टम निकालदेने के लिये कहा जाता है। इस सबध मे इस कमेटी की रिपोर्ट मे जो पृष्ठ २४ पर कहा गया है मै उसके दो लाइन पढकर सुनाना चाहता हू।

Though it is alleged that village officers who still retrain influence, use it only for oppression, "actual oppression is, however, a rare exception, and with the machinery for remedy of such evils always there, and with the growing feeling of resentment against oppression and eagerness to expose oppression and seek remedy, it need not be counted as a prominent factor. As to factions, it is a moot question whether the village officers are not impelled to take sides in factions, which are there already, and which would be there irrespective of them. As to corruption, it is again a moot question whether it is not merely a concomitant of low emoluments and also whether, to some extent, the impression as to returns taken for services which the village officer is free to render as he is not a full-time servant.

यह तमाम बाते कहते हुअे उन्होंने दो बाते कही है

Even now, there are a large number of village officers both among village munsiffs and karnams who command respect in the village and who consider that it is a privilege to serve and guide the village community. There are village officers who are educated and own substantial properties It has to be conceded that in most of the villages there is a sad lack of proper leadership, especially for organising movement for the development and economic uplift of village community as a whole in all its spheres. The village officer, with his intimate knowledge, is specially suited to play an active part....The retention of the hereditary principle will prevent at least the prospective village officers from leaving the village. The need for retaining such intelligent people in the village, who have a sense of responsibility, cannot be overemphasised

यह कहते हुअे अत में उन्होने कहा है कि आजकल के काल में परिवर्तन हुआ है। लोंगों म लोकसेवा की भावना पैदा होरही है। यह लोग भी लोक सेवा या देश सेवा करनें के लिये सामने आना चाहे तो उन्हें इससे वचित नही किया जाना चाहिये। यह कहते हुवे उन्होंने दो लाइन कहे है

Apart from remuneration, the opportunity to be of service to the community is an equally important factor in attracting people to any post . .This aspiration is perfectly legitimate and should not be frustrated.

अत मे उन्होने कहा है कि·

We therefore recommend that the hereditary system in the method of recruitment of village officers should be retained.

यह तमाम होने के बाद यह कहना कि चूकि यह रद्दी चीज है यह विचार गलत है। इनक्वायरी कमेटीके रिसपानसिबल आफीसर यह कहते हैं कि यह रद्दी चीज नहीं है काम की चीज है। इसको थोडा सा माडी फाइ कीजिये यह विचारनीय है। क्योकि यदि कोयी यह कहे कि पेट में दर्द होरहा है तो इसका इलाज यह तो नही कि तुरन्त ही उसके पेट का आपरेशन करा दियाजाये। उसके शरीर के टुकडे करदें। उसका ठीक ढग से इलाज कीजिये।

समय समय पर-स्टाफ कौनसल की बातें की जाती हैं। इसमें एक त्रुटि है। यह कहा गया है कि:

'Only Presidents and Secretaries of the concerned associations should be the only members who should represent.

कओी एसोसीएशस ने इस बारेमे रिप्रेजेनटेशन किया है। यह कहा गया है कि एसोसीएशस केवल आफीसबेरर्स ही रिप्रेजेट कर सकते है। लैकनि एसोसीएशन अपने किसी रिप्रेजेनटेटिव को भिजवाये तो उसको मौका नही दिया जाता। अैसा नही होना चाहिये। एसोसीएशस के जो रेक्रिटेड रिप्रेजेनटेटिव होते है उनको लेने मे सरकार को कोओी रूकावट नही होना-चाहिय। क्योकि आप किसी तरह् से उनको रिप्रेजेनटेशन देना चाहते है। और कोओी बात नही है।

आखिर मे मै एक बात कहूगा। ग्राम अधिकारियो को रिलीफ देने के लिये समय समय पर जी ओोज निकाले जाते है। इसके लिये ग्राम अधिकारी सेत सिधी नीरडी और वतनदार आपको धन्यवाद आर्पित करते है। लैकिन सरकार के यह जी. ओोज सिर्फ कागजी अमल की हद तक ही है। उनपर कुछ काम नही होता। यहा तक कि हम जिलो मे जाकर देखते है तो उनकी कापीज तक वहा नही आते। तहसील मे उनका कोओी पता नही चलता। रेवेन्यु मत्री साहब ने अपने बजेट स्पीच मे बताया है कि इनट्रीम एलाउन्स के तौर पर तीन रुपये और उनीथन कमेटी की सिफारिश की बिना पर कुछ एडीशनल रिलीफ दिया गया है। यह समय आरडर्स कागज पर है अमल कुछ नही है। मै कहूगा कि उन तमाम जी ओोज पर जल्दसे जल्द अमल करवाने का प्रयत्न किया जाना चाहिये।

శ్రీ పి గున్నయ్య (కొత్తూరు) — అధ్యక్షా, ఈ డిమాండును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వదృష్టికి తమద్వారా మనవి చేసుకుంటున్నాను ఇందులో సుమారు 22 లక్షల ఎకరాల బంజరుభూమి ఉన్నట్లు తెలియజేశారు. అలాంటి బంజరు భూములు, కోఆపరేటివ్ సంఘాలద్వారా 5 లక్షల ఎకరాలు, యుద్ధానికి వెళ్లినవాళ్లకు ఒక 5 లక్షల ఎకరాలు ఉంది. ఇక ఉన్న 10 లక్షల ఎకరాలు పేద జనులకు, వ్యవసాయ కార్మికులకు, హరిజనులకు, గిరిజనులకు మనిషికి 5 ఎకరాల చొప్పున పంచిపెట్టి వారియొక్క ఇబ్బందులు తొలగిస్తారని వినయపూర్వకంగా ప్రార్థిస్తున్నాను అధ్యక్షా. మరి ఇంతకాలంనుంచి ఈ ప్రభుత్వ విధానాలు కొన్ని చిక్కులుగా ఉన్నాయి, ఇప్పుడు వున్న పూజ్యులు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి నాయకత్వంలో ఉన్న ప్రభుత్వం మరి అందులో శ్రీరామచంద్రుడులాంటి రామచంద్రమూర్తి పరిపాలనలో ఈ రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు ఒక తల్లిలాంటిది. ఆ తల్లికి రామచంద్రుడు ఒక తండ్రిలాంటివాడు. ఇలాంటి సమయంలో మరి ప్రజలకు కష్టాలు లేకుండా వెళుతున్నాయని చెప్పవచ్చు అధ్యక్షా. మరి ఇందులో కొన్ని ఏవో డిఫికల్టీస్ వస్తున్నాయి. అలాంటప్పుడు ఉన్నత అధికారులద్వారా అలాంటివన్నీ తొందరలోనే పరిశీలన చేయించి పేదలకు రక్షణ కలిగిస్తారని ప్రార్థిస్తున్నాను. తరువాత రెండవ విషయం 11,000 మంది గ్రామ ఉద్యోగులను ఈనాడు ఉద్యోగమునుండి తొలగించారు అధ్యక్షా. మరి ఈహౌస్‌లో ఉన్నటువంటి ఎమ్. ఎల్. ఏ లకందరకుకూడా ఇలాంటి రిప్రజెంటేషన్సు వస్తున్నాయి. వాళ్లు 11,000 మంది ఉద్యోగాలు బర్తరఫు చెప్పినప్పుడు మరి పూటీగా ఉన్న ఇన్‌స్పెక్టర్లకు కొంతమంది రిటైరీ అయిన తహశీల్‌దార్లకు వాళ్ళతోటి

వాటాలు ఉన్నటువంటివే ఈ 11,000 ల మందికి బర్తరఫు చెప్పారు కాని ఈ రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టర్లకు, తహశీల్‌దార్లకు ఎవరికి బర్తరఫు చెప్పినట్లు ఎక్కడా అవుపించదు అధ్యక్షా మరి ఇలాంటి న్యాయాన్ని పూజ్యులు రామచంద్రమూర్తి గారు ఇస్తారని, మరి ఆ ఉద్యోగాలు పోయిన గ్రామ ఉద్యోగులకు తిరిగి ఉద్యోగం ఇవ్వాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే ఇప్పుడు వారసత్వాలు తీసేశారు అలాంటప్పుడు ఏదైనా ఒక మునసబును వేసినప్పుడు, ఈవాళ ఒక మునసబును వేస్తున్నారు తహశీల్దారు, కలెక్టరు. ఒక నెలరోజులు అయేటప్పటికి తీసేస్తున్నారు. మరి ఎందుకు వెయాలి, మళ్లా ఎందుకు తీసేయాలి. కనీసం ఇంటర్ మీడియట్, బి ఎ. వారు వచ్చినప్పుడు, గౌరవానికి ఆ గ్రామంలో ఒక నాయకత్వం వస్తుందనిచెప్పి దరఖాస్తు పెట్టుకుంటే ఉద్యోగం ఇస్తున్నారు. తప్పు లేక ఒప్పు లేకపోయినా, 2 మాసములు అయిన తరువాత సస్పెండ్ చేసి తీసేస్తారు అలాకాకుండా ఒకమాటు ఉద్యోగం ఇచ్చినప్పుడు-వారసత్వం ఎలాగూ పోయింది—కనీసం 2, 3 సంవత్సరాలు ఇతనియొక్క విధానం ప్రభుత్వం స్వీకరించాలని నేను ప్రార్థిస్తున్నాను తరువాత అసలు రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు ఈ ప్రభుత్వానికి మూలధనం. ఈ ప్రజలకు తల్లిలాంటది అలాంటి డిపార్టుమెంటుకు ఈ బడ్జెటులో కేటాయించిన డబ్బు చాల తక్కువగా ఉంది జిల్లాపరిషత్ రోడ్లకు రు. 33,95 వేలు ఇచ్చారు. మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రదేశంలోనైనా ఇది అయితే ఆ దేశం బాగుపడుతుంది. ఎక్కడో రామపాదసాగరం కడతామంటే మేము చచ్చేసరికి అది కడతారు. కాబట్టి ఇలాంటి జిల్లాపరిషత్తు పనులకు 33 లక్షలు ఇస్తేఏమి బాగుంటుంది. కనీసం ఈ చిన్నచిన్న చెరువులు మరమ్మతు చేయిస్తే ఆహారం ఎక్కువ అవుతుంది. ఈ పద్దుగురించి ఒక కోటి రూపాయలు కేటాయించక పోవడం నాకు చాల విచారంగా ఉంది అధ్యక్షా. అదేవిధంగా గ్రామ లెవెల్‌లో మేము ఈపనులు చేస్తున్నామని ప్రజలముందుకు వెళ్ళడం మరొక సంవత్సరం లోనే. ఆ రోడ్లు వేయడానికి మొత్తం 30 లక్షలు ఇచ్చారు. గ్రామాలలో రోడ్లు బాగైతే రేపు ఎలెక్షన్లకు సంచులు పుచ్చుకొని వెళ్ళి అయ్యా ఈ పనులు మావల్ల జరిగాయిని చెప్పుకోవచ్చు రెవిన్యూ పద్దు అయినప్పటికికూడా జిల్లా పరిషత్తు రోడ్లకు, పంచాయితిసమితి రోడ్లకు ఇందులోనే ఇచ్చారు. అలాంటి సందర్భంలో వాటికికూడా గ్రామలెవెల్‌లో రోడ్లు బాగుచేయించడానికి ఒక కోటిరూపాయలు ఇవ్వాలని ప్రార్థిస్తున్నాను తరువాత విత్తనాలు, తెగుళ్ల విషయం ఉన్నది. వ్యవసాయానికి తెగుళ్లు పడితే మందు చల్లడానికి కొద్ది మొత్తము ఇచ్చారు అధ్యక్షా, ఈ పద్దునుకూడా ఎక్కువచేసి, ఇలాంటి కష్టపరిస్థితులలో మరి పూజ్యులు రామచంద్రా రెడ్డిగారు మరి ఈ నాలుగు కోట్లు జనానికి ఒక చల్లని చూపుతో చంద్రుడుగా వారి ఇబ్బందులు తొలగిస్తారని ప్రార్థిస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. రాములు (చొప్పదండి).—అధ్యక్షా, ఆబ్కారీ శాఖామాత్యుల వారు ప్రవేశపెట్టిన Demand ను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయుచున్నాను. అదేమిటంటే తెలంగాణాలో పన్ను contract పద్ధతి ఉన్నది. దానిని వేలంతో

ఇచ్చే కొరకు ఒక పద్ధతిని ఏర్పరచింది. వేలం పాటపైన competition వస్తే, తిరిగి మాములాలలో సక్రమంగా నడవకుండా contractors బకాయీపడే అవకాశం వస్తుందని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఏదైతే ఠేక్‌చంద్‌గారి సిఫార్సు ఉన్నదో వేలం పద్ధతి రద్దుచేసి licence పద్ధతిపైన మామూలాలు ఇవ్వబడతాయి అనేది పరిశీలనలో ఉన్నదని చెప్పి మంత్రిగారు సూచించారు అది చాలా సంతోషకరమైన విషయం. వెంటనే ఈ వేలం పద్ధతి రద్దుచేసి తప్పకుండా licence పద్ధతిపైన మామూలాలు ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. తెలంగాణా జిల్లాలలో ఒక వెయ్యికి పైగా గీత పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలు, మన ముఖ్యమంత్రిగారి, మన ఆబ్కారీ శాఖ మంత్రి శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావుగారి, రివిన్యూ శాఖా మాత్యుల వారి దయవల్ల చాలా విజయవంతంగా నడుస్తున్నాయి. కాని ప్రతి సంవత్సరం, 2 వందలు, 3 వందలు సహకార సంఘాలు తిరిగి వేలం వేయబడుతున్నాయి. దానికి కారణం ఏమిటంటె, ప్రభుత్వము ముందుగా heavy rentals ఉన్న వాటికి ఇవ్వాలి local trees అనే ఒక policy నియమించుకొన్నది. ఆ పద్ధతిని నియమించినప్పుడు heavy rentals అని గ్రామాలన్నీ ఏరుకొంటూ ఇస్తున్నారు పెద్ద బైటకులని చెప్పి ఇవ్వబడేటప్పుడు పెద్ద బైటకులన్నీ పెరిగేటటువంటి గ్రామాలకే ఇస్తున్నారు. కాబట్టి మనకు ఎక్కువ నష్టము వస్తుంది. ఏ గ్రామానికి వెళ్ళినా పారిశ్రామికులు సొసైటీలు form చేసుకొనే దానికి సిద్ధం కావడంలేదు. అది వెంటనే వేలం వేయడం జరుగుతున్నది. నిజంగా ఈ సంఘాలు ఇచ్చిన మొత్తం సంఖ్య చూచినట్లయితే దాదాపు 2500 గీత సహకార సంఘాలు సంజీవరెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగారి హయాములో అయితేనేమి, సంజీవయ్య గారి హయాములో అయితేనేమి, ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి హయాములో అయితేనేమి దాదాపు మొత్తము 2500 సంఘాలపైన ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ heavy బైటకులు అనే policy matter ప్రభుత్వము పెట్టుకొన్నది కాబట్టి దాని ప్రకారం వాళ్లకు అందుబాటులో లేకుండా ఎక్కువ నష్టాలు వస్తున్నాయి అనే భావంగా societies formation జరగకుండా ఎక్కడికక్కడనే తిరిగి వేలము వేస్తే అవకాశం ఎర్పడుతుంది. తిరిగి వేలం వేసిన దానిని ఇవ్వకూడదని Revenue Board వారు మరి Secretariat పెద్దలు legal గా దానికి shape ఇచ్చి తిరిగి Cabinet ముందు పెట్టడం ప్రతి సంవత్సరం కూడ సొసైటీలు తిరిగి వేలము వేయడం అనేది సహజంగా జరుగుతున్న విషయం. ఎందుకంటె ఇప్పుడు ఈ సంఘాలకు హరిజనుల పేరట ఇవ్వబడేటటువంటి వాటికి అప్పులు ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రి గారికి మనవిచేసుకొంటె, వారు ఆర్థిక శాఖా మాత్యులుగా ఉన్నప్పుడు కరీంనగర్‌లో పెద్ద conference పెట్టి, అయిదు లక్షల రూపాయలు ఋణాలు ఇస్తామని వాగ్దానం చేసినారు. అదే ప్రకారంగా ఇప్పుడు 5 లక్షల ఋణాలు ఇవ్వ [illegible] అవి చూస్తే, ఈ తెలంగాణా మొత్తం గీత సహకార సంఘాల మొత్తం monthly rentals ఎంత అవుతుందని లెక్కచేస్తే మాత్రము నెలకు 30 లక్షల రూపాయలు వాళ్లు కడుతున్నారు. మరి నెలకు 30 లక్షల రూపాయలు

rentals వాళ్లు కడుతున్నప్పుడు, ఇన్ని సంఘాలకు 5 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చి దీనిని పంచాలని Registrar వారికి చెప్పితే, గత సంవత్సరం నేను మనవిచేశాను అధ్యక్షా కాని మొన్ననే జనవరి మాసములో అయిదు లక్షల రూపాయలు ఈ సొసైటీస్‌కు ఇవ్వాలని Registrar గారు ఒక orders జారీ చేసినారు, గతసంవత్సరం 5 లక్షలు కేటాయిస్తే, 50 రూపాయల వరకు ఆ డబ్బు ఆ సంఘాలమీద Registrars office నుంచి, కరియప్పగారు ఆఫీసునుంచి ఎలాంటి ఉత్తరువుగాని పోలేదు. కాబట్టి వాళ్లకు సంఘాల మీద interest లేదు. ఏమిటయ్యా ఈ కల్లు సంఘాలు వీటికి అప్పులు ఏమిటి. ఇవ్వడం ఏమిటి, ఇదంతా ఎవరు పెట్టుకొంటారు అనే విసుగు తప్ప, వాళ్లు సక్రమంగా దాని మీద శ్రద్ధ తీసుకోక, co-operative department యొక్క సహకారము లేనందువల్ల ఆ అయిదు లక్షల రూపాయలు సరియైన time లో ఇవ్వడం జరగలేదు. నిజంగా కూడ నెల ఒకటింటికి 30 లక్షలు వాళ్లు బైటికులు కడుతున్నారు ఆ 30 లక్షలు కడుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వము ఏవిధంగా అయితే చేనేత సహకార సంఘాలకు పెద్ద పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలకు లక్షలాది రూపాయలు అప్పులు కొరకు grants కొరకు కేటాయిస్తున్నారో అదే మాదిరిగా వీళ్లకు కూడ అధికంగా కేటాయించే ఏర్పాటు గౌరవనీయ మంత్రిగారు చేస్తారని నేను మనవిచేస్తున్నాను. రెండవది, ఈ చెట్లయొక్క మహిఫూజ్, హైదరాబాద్ contractors చెట్లు మహిఫూజ్ చేసుకొంటారు. reservation చేసుకొంటారు. హైద్రాబాదు contractors కు, కరీంనగర్ జిల్లాలో చెట్లు కొట్టేందుకు permission ఇస్తే ఎట్లా. దీనికి సంబంధించిన వారు బాగా చదువుకొనే ఉంటారు. I.A.S. వాళ్లు వుంటారు. వారిని విమర్శించకూడదు. వాళ్లకు తెలుసు. కరీంనగర్ జిల్లాలో ఎన్ని చెట్లు ఉన్నది. మరి ఆ చెట్లు అక్కడ local contractors కు సరిపోను అక్కడ సొసైటీలకు సరిపోను మిగతాది ఇక్కడికి ఇవ్వాలనేటటువంటి ఆలోచన వాళ్లకు ఉండదు. ఇక్కడి contractors కు కరీంనగర్ జిల్లా నుంచి చెట్లు allot చేస్తే, అక్కడ ఉండే contractors, ఇక్కడ ఉండే contractors మధ్య పోటీపడి, ఎవరికి వారు ముందుగా చెట్లు గీసుకొనే అవకాశం ఏర్పడుతుంది. దీన్ని గురించి ఎన్నోసార్లు మెమొరాండాలు మంత్రిగారికి ఇచ్చుకొన్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇచ్చినాము. ఈ చెట్ల పద్ధతి ఏదైతే ఉన్నదో, ఆ జిల్లాల వాళ్లకు అక్కడ సరిపోగా మిగిలినట్లయితే మిగతా జిల్లాల వారికి ఇవ్వవలసిందే తప్ప, local వాళ్లకు preference ఇవ్వకుండా ఇతర జిల్లాల వాళ్లకు ఇవ్వవద్దు అని నేను మనవిచేసినాను. కాని ఏలాంటిది దీనిలో తీసుకోబడలేదు. ఇప్పటి వరకు, కరీంనగర్ జిల్లాల నుంచి, మెదక్ జిల్లా నుంచి ఇతర జిల్లాల నుంచి కొన్ని వేల చెట్లు కేటాయిస్తున్నారు. ఈ చెట్లలో కూడ ఇంకొక విషయం ఉన్నది. వెంటనే మంజూరు కావాలంటే చెట్టుకు 2 రూపాయలు ఆబ్కారీ డిపార్టుమెంటు వారికి ఇస్తే చాలు. మరి దాంట్లో కూడా లంచాలు అని, జాపతులు ఉన్నాయి. మోతీమీం సాబుకు చెట్టుకు ఒక రూపాయ, నాయబ్ నాజీం గారికి 2 రూపాయలు మరి ఇంకొకరికి చెట్టుకు 1 రూపాయ, అని చెప్పి ఈ విధంగా చెట్టుకు చెట్టుకు 4, 5

రూపాయలు ఖర్చుపెట్టినట్లయితే ఒక 50 వేల చెట్లు, 10 వేల చెట్లు కూడా మంజూరు ఇచ్చే అవకాశం ఉన్నది. దానిలో లంచగొండితనానికి ఎక్కువ అవకాశం వస్తుంది. కాబట్టి ఈ చెట్లపద్ధతిని, ఈ reservation పద్ధతిని ఏ జిల్లాలోగాని ఆక్కడివారికి సరిపోగా మిగిలినట్లయితే వేరే జిల్లాలకు ఇవ్వాలనే విధంగా మంత్రిగారు వెంటనే ఒక order వేస్తారని మనవి చేస్తున్నాను అంతే కాకుండా, ఈ పట్టేదార్ల విషయంలో ఒక G O ఉన్నది. పట్టేదార్లకు tappers అనుకూలంగా ఉన్నట్లయితే, చెట్లు గీసుకొమ్మని చెప్పుతారు. వారికి అనుకూలంగా లేకపోతే మీరు గీయడానికి వీలులేదని చెప్పి, అక్కడ Excise Superintendent కు నా పట్టాలో చెట్లు ఉన్నాయి కాబట్టి ఇవి ఈ సొసైటీలకు ఇవ్వమని ఈ contractors కు మేము చెట్లు ఇవ్వమని మోతీమీంసాబు దగ్గర దరఖాస్తు పెట్టినట్లయితే మోతీమీంసాబు ఆపివేస్తాడు. ప్రభుత్వము తహావాను ఎలాన్ చేస్తుంది; ఫలానా కరీంనగర్ మామలాకు 20 వేల చెట్లు మేము పెడుతున్నామని, అక్కడ పట్టేదారుకు మేము అనుకూలంగా లేనట్లయితే, నాపట్టాలో ఉన్నచెట్టు అంతా మహాపూజ్ చేసుకొంటున్నాను అని మోతిమీంసాబుకు దరఖాస్తు పెడితే, అతడు reservation లో పెడుతున్నాడు. ఏమిటయ్యా reserve చేసుకొన్నాడు. ఇదేమిటండీ అంటే, ఈ కానూన్ మీరే pass చేసుకొన్నారు. ఈ G. O మార్పించండి అని అక్కడ Superintendent గారు చెప్పుతారు. ఈ పట్టేదార్లకు, ఈ contractors కు మధ్య ఈ tappers కు నానా చిక్కులు నానా అవస్థలు ఏర్పడుతున్నాయి. కనుక అసలు చెట్లు allotment చేస్తున్నప్పుడు, చెట్టుకు వాళ్లు బయటికి ఇస్తున్నప్పుడు, అమ్మకం పన్ను ఇస్తున్నప్పుడు, సంవత్సరానికి 14 కోట్లు రూపాయలు అబ్కారి ఆదాయం మన ప్రభుత్వానికి వాళ్లు చెల్లిస్తున్నప్పుడు, వాళ్లకు చెట్లుపైన ఏలాటి ఇబ్బంది లేకుండా చేయాలంటే పట్టేదారు reserve చేసుకొనే హక్కును తొలగించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎంతవరకైతే పట్టేదార్ల రిజర్వుచేసే హక్కు తొలగించరో ఆ పట్టేదార్ల క్రింద కూలీలు, సేవర్సు, కంట్రాక్టర్సు బానిసలై తిరుగుతూ వారి ఇళ్లవద్ద ఉండాల్సిన పరిస్థితి వస్తుందని, దీనికై వెంటనే ఆదేశాలు ఇస్తారని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అధ్యక్షులకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— రేపు డిస్కషన్ Labour and Eamployment Capital outlay on Industrial Development అని ఉన్నది. Capital out lay అన్నప్పుడు ఇందులో R. T. C. కూడా రావాలి. కాని దానికి సంబంధించిన పేపర్సు ఇవ్వలేదు. అవి ఇవ్వకపోతే దానిమీద మరియొక రోజువ డిస్కషన్‌ను పెట్టాల్సివస్తుంది. ముందుగానే ఎందుకు చెప్పలేదని అంటారని ఇప్పుడే చెబుతున్నాను.

శ్రీ టి. సి. వెంకన్న :— అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు deficit Budget — ఇది సత్సంప్రదాయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం ఏమైనా taxation ఉంటుందా ఆనేది —

చూస్తే ముందు వేయబోతారని సూచించారు. Sugar-cane tax, Entertainment tax పెంచుతున్నారు. Entertainment tax భారం ఎవరి మీద పడుతుందంటే సామాన్యులపై, నేలపై పోయేవారిమీద ఎక్కువ పడుతుంది. Suger cane తో తెలంగాణాలో వచ్చే ఆదాయం ఆంధ్రలో లేకుండా పోతోందని ఈ రెండు ప్రాంతాల శేక్సు సమన్వయం చేస్తామనే దృష్టితో తెలంగాణాలో వచ్చినంత ఆదాయం ఆంధ్రలో కూడ వస్తుందని extend చేయడం ఆంధ్రకు చాల నష్టం. ఈ రకంగా కొత్తగా taxation పెంచేబదులు మంత్రి అప్పారావుగారు రెవిన్యూ మంత్రిగారికి residue గా వస్తే అది సరిపోతుందని నా అభిప్రాయం. ఈ దినం అప్పారావుగారి ఆధ్వర్యం క్రింద రాష్ట్రంలో నీరా మధ్యాహ్నం రెండుగంటల వరకు అమ్మించుతున్నారు గాని సాయంత్రం 8 గంటలవరకు నీరా అమ్మడం జరుగుతోంది. ఆ restriction పెట్టినందువల్ల, వేలంద్వారా ఎక్కువ పాడకుండ వేలంద్వారా స్టేటుకు ఎక్కువ ఇవ్వవలసిన డబ్బు క్రిందినుంచి పైవరకు ఉద్యోగులకు లంచాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది, అసలు 2 గంటలకు గాని నీరా రాకుండ పోతోంది. మూడు, నాలుగు గంటలకు వస్తోంది. కంట్రాక్టు చేశాడు కాబట్టి నష్టపడుటకు వీలులేనందున ఇవ్వడానికి ఇష్టం లేకపోయినా ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. ఇస్తేనేగాని అమ్మడానికి వీలులేదు. కాబట్టి నిర్బంధంగా లంచం ఇచ్చుకోవలసి వచ్చింది. రెండు గంటలు అనేవి తొలగించి 6 గంటలవరకు అని పెట్టేస్తే—అది ఎట్లాగైనా నీరా కాదు, కల్లు అమ్ముతున్నారు కాబట్టి, 6 గంటలవరకు time extend చేస్తే ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుంది. ఇతరంగా శేక్స్ వేయకుండ పోతుంది.

చెట్లకు నెంబర్ను విషయంలో, లంచాలు ఇచ్చి చెట్లకు నెంబర్లు వేయకుండా చేసుకొని, ఆ చెట్లను ఉపయోగించుకొంటున్నారు. దీనివల్ల కూడ ప్రభుత్వ ఆదాయానికి నష్టం కలుగుతోంది. కాబట్టి జిల్లావారీగా రైతుల పట్టాభూముల్లో ఎన్ని చెట్లు ఉన్నవో, గవర్నమెంటు పోరంబోకులలో ఎన్ని చెట్లు ఉన్నవో లెక్కలు తీయించి ఎన్నింటికి నెంబర్లు ఉన్నాయో, ఎన్నింటిని నెంబర్లు లేకుండా ఉండి ఉపయోగించబడుతున్నవో తెలుసుకోవాలి. లంచాలు ఇచ్చి 100 చెట్లకు డబ్బుకట్టి 500 చెట్లు గీసుకొనుట జరుగుతోంది. దానిని అరికట్టితే ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుంది. ఆబ్కారీలో ఇప్పుడు వచ్చేదానికంటె 1¼ రెట్లు ఎక్కువ వస్తుంది.

రెమిషన్ ఇచ్చే విషయంలో తెలంగాణాకు ఒక పద్ధతి, ఆంధ్రకు ఒకపద్ధతి ఉన్నది. Dry areas లో మూడు సంవత్సరాలకు ఒక సంవత్సరం పంట పండుతుంది. తెలంగాణాలో crop practical experiment చేసి ఇంత పంట పండిందని, నాలుగణాలో, రెండు అణాలో, మూడణాలో అని తేల్చేవారు. ఆంధ్రలో high estimate అని ఉన్నది. ఇప్పుడు ఆ practical experiment పద్ధతి తీసేసి మొత్తానికి high estimate అని అన్నారు. రెడ్డి, కర్ణాలు రెండు అణాలు అని వ్రాస్తే రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ రెండున్నర

అణాలు వ్రాస్తే, తాసిల్దారు 3 అణాలు వ్రాస్తే, డిప్యూటీ కలెక్టరు 6 అణాలు అని వ్రాస్తే రెమిషన్ ఎగిరిపోతుంది, కనుక తెలంగాణాలో ఉన్న మంచి విధానం—Practical experiment విధానం ఆంధ్రకుకూడ వర్తింపచేయాలి. పంటలు పండకపోతే రైతు అర్జీపెట్టితే విచారణచేసి పంట పండకపోతే రెమిషన్ ఇచ్చే అవకాశం ఉండేది. ఇప్పుడు compact area వస్తేగాని రెమిషన్ ఇవ్వరు. ఇది చాల అన్యాయం.

జప్తీనోటీసులకు 24 గంటలు టైము ఇచ్చారు అప్పటికి ఆ మనిషి ఉండనీ ఉండకపోనీ జప్తీలు జరుగుతున్నవి. ఉరవకొండ తాలూకా ఎల్లగొండ గ్రామంలో కనీసం 24 గంటలు టైముకూడ ఇవ్వకుండ ఆ రైతు ఇంటిలో లేకుండానే, వారి ఇష్టంవచ్చినట్లు పశువులనుతెచ్చి దేవాలయంవద్ద సాయంత్రం వరకు పెట్టడం, భయపెట్టి విడిచిపెట్టడం జరుగుతోంది రైతులంటే నోరులేనివారుకాబట్టి, చట్టాలు తెలియనివారుకాబట్టి ఏమిచేసినా ఫర్వాలేదని ఈ విధంగా చేయడం బాగుండలేదు. డిమాండ్ నోటీసుకు 15 దినాలు టైము ఇచ్చి జప్తీలు చేయడానికి 3 దినాలు టైముఇచ్చి చేస్తే బాగుంటుంది గాని 24 గంటలు టైము ఇచ్చి మొగవాడు ఇంట్లో ఉన్నా లేకపోయినా జప్తుచేయడం న్యాయంకాదు. ఈ రూల్సు మార్చాలని కోరుతున్నాను.

భూమికి పన్ను, భార్యకు తాళిబొట్టు కావాలని కృష్ణంరాజుగారుచెప్పారు. సెంటుఉన్నా అరసెంటు భూమిఉన్నా taxation అవసరమని చెప్పారు. ఆయనకు ఎక్కడ భూమిఉంటుంది. సోషలిజమ్‌వైపు పోవాలంటే గ్రేడెడ్ టేక్సేషన్ వేయాలి, లేకపోతే చిన్నరైతాంగం ఆర్థికపరిస్థితి చక్కబడదు. గ్రేడెడ్ టేక్సేషన్ విధానం అవలంభించాలి. Agricultural income tax వేయడం మానుకొన్నారు—ధనిక రైతులకు నష్టమని. అదివేస్తే పెద్దవారికి తగులుతుందని అదివేయకుండ సర్‌చార్జిఅని వేస్తున్నారు. రెండెకరాలున్నవారికికూడ చిన్నరైతులందరిపైనకూడ వేస్తారు. Drought affected area లో 5 ఎకరాలే కాదు, 10 ఎకరాలున్నవారుకూడ జీవించడానికి వీలులేకుండా ఉన్నది. ప్రకాశం పంతులుగారి టైములో 10 రూపాయలు శిస్తుకట్టే రైతులకు మాఫీచేస్తామన్నారు. కనీసం రూ. 5 లు శిస్తుకట్టే రైతాంగానికైనా మాఫీచేయాలి. లేకపోతే drought affected area లో additional taxation 25 % తగ్గించి వారి ఆర్థికదుస్థితి తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

లంచగొండితనం పెరిగిపోతోందని, అది అరికట్టాలని అందరూ చెబుతున్నారు. సదాచార కమిటీలు పెట్టుతున్నారు. బ్లాక్‌మార్కెటు జరుగుతున్న విషయం అందరికీ తెలుసు. కాని తెలిసితెలియకుండ ఉన్నట్లు అసెంబ్లీలో మాట్లాడటం, మంత్రులు సమాధానంచెప్పడం చూస్తే ఇదిఒక show లా కనబడుతోంది. కాబట్టి సభ్యులుచెప్పే విమర్శ వాస్తవం అవునా, కాదా, మంత్రులు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ప్రొహిబిషన్ డిపార్టుమెంటులో లంచం నిర్బంధంగా ఇవ్వవలసిన పరిస్థితి ఉన్నది. నూటికి 99.9 మంది ఉద్యోగస్థులు

లంచగొండులని ఋజువు అవుతుంది. అది ప్రత్యేకంగా C.I.D. కు instructions ఇచ్చి enquary చేయించాలి.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాల్ రెడ్డి.— అధ్యక్షా, మనం భూమి సమస్యను రాజకీయ సమస్యగా తీసుకొంటున్నాము. దేశం యొక్క ఆర్థికాభివృద్ధికి సంబంధించిన సమస్యగా తీసుకోవటంలేదు. We are always unfortunate in treating it as a political problem and it is mainly used for catching votes, either by opposition or by Congress. ఈనాడు ఎవరు ఎంతగట్టిగా భూమి పంచిపెడతామని మాట్లాడితే, వారు అంత ఘనులు. వారికే వోట్స్ దొరుకుతాయి. ఆ క్రమంలోపడి యీ భూమి వ్యవస్థను భిన్నాభిన్నం చేశారని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు లాండ్ రిఫారమ్స్ తీసుకురాకపూర్వం వెయ్యి ఎకరాలు ఉన్నవారు ఉన్నారు; వంద ఎకరాలు ఉన్నవారు ఉన్నారు. ఇప్పుడు రిఫారమ్స్ తీసుకువచ్చినతర్వాత—30, 40 ఎకరాలకన్నా ఎక్కువ ఉన్నవారులేరు. ఈ రిఫారమ్స్ పెట్టినతర్వాత, ఆయాకుటుంబాలలో జనాభా పెరిగింది కమతాలు ఇంకా చిన్నచిన్నవి అయినవి. ఫ్రాగ్‌మెంటేషన్ జరిగింది. ఆ భూమిని ఏమిచేయదలచుకున్నారని నేను ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ప్రతి మనిషికి 17 గజాల గుడ్డ ఇచ్చినట్లు, ప్రతి మనిషికి 17 గజాల భూమి ఇవ్వదలచుకొన్నారా? అని అడుగుతున్నాను. మన పురాణశాస్త్రిలు పూజచేసుకొనేందుకు కూర్చునే ఈతఆకుల చాప అంత భూమి ప్రతిమనిషికి ఇవ్వదలచుకొన్నారా అని అడగ దలచుకొన్నాను నాలుగవప్రణాళికలో 60 పర్సెంట్‌కన్నా ఎక్కువ ప్రజలు భూమిమీద ఉండకూడదు, తక్కినవారిని ఇతరచోట్లకు డైవర్ట్ చేయాలి అని అంటున్నారు. మళ్లీకొత్తగా జి. ఒ. వేశామని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ఎవరెక్కువ ఆందోళనచేస్తే, ఎవరు ఎక్కువ మాట్లాడితే వారిమాట వినటం మంత్రులకు అలవాటైనది. ఇవాళ పశువులకు మనుష్యులకు సమానంగా భూమి కావలసిఉన్నది ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 3 కోట్ల 60 లక్షలమంది జనం ఉంటే, 5 కోట్ల జంతువులు ఉన్నవి. ఈ 5 కోట్ల జంతువుల ఆహారం విషయమై ఏమి ఏర్పాటు చేశారు? వడ్లు, బియ్యమే ఆహారంగాని, మాంసం, పాలు, వెన్న, నెయ్యి ఇవన్నీ ఆహారంకాదా ? అని అంటున్నాను. ఏ డాక్టర్‌ను అడిగినా—These are very essential food products అని అంటున్నారు. అవి ప్రొటక్టివ్ ఫుడ్ అంటున్నారు. దానివిషయం ఏమి విచారించకుండా పశువులను నిర్దాక్షిణ్యంగా ఆకలితో చంపే ప్రయత్నంచేస్తున్నారు. ఈనాడు భూమిమీద పశువులు ఎక్కువ ఉన్నవి. It must be halved immediatly. 50 పర్సెంట్ కట్ చేయాలి అంటున్నారు. అవి చంపాలా, ఏమి చేయాలి, అన్నది వేరే విషయం. మనుష్యులు ప్రతిసంవత్సరం 1.5 పర్సెంట్ పెరుగుతుంటే, పశువులసంఖ్య ప్రతి సంవత్సరం 6 నుండి 10 పర్సెంట్‌వరకు పెరుగుతున్నది. తెలంగాణాలో 6 పర్సెంట్ ఏరియా మాత్రమే పశువులకోసం రిజర్వుచేశారు. పశువులతరపున మంత్రిగారికి ఎవరు రిప్రజెంట్ చేయాలని అడుగుతున్నాను. అవి ఇక్కడకు వచ్చి మాట్లాడే పరిస్థితిలేదు. ఆ విషయంలో 6 పర్సెంట్ [illegible]

ఏ సూత్రంప్రకారం మీరు తగ్గించారు ? అని అడుగుతున్నాను. ఎక్కువభూమి సేద్యంచేస్తే ఎక్కువపంట పండుతుంది అనే దుర్భ్రమ ప్రభుత్వానికి కలిగింది మనకు మొత్తం ఎంతభూమి ఉన్నదో, అందులో మూడవవంతు జపాన్‌లో ప్రతివ్యక్తికి ఉన్నది. One-million ton they are exporting. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం అనుకొనేది ఏమిటంటే—భూమిలేనివారికి భూమిఇస్తే, వారు మంచిగా బ్రతుకుతారు అని. కృష్ణాజిల్లావారు, గుంటూరుజిల్లావారు, నిజామాబాద్, గోదావరి జిల్లాలవారు యీ భూమి పెట్టుకొని మేం బ్రతకలేము అని అంటున్నారు వేయి పంట్లనుండి పశువులు తిరగటానికి, పోయి పడుకొనటానికి ఉన్నటువంటి స్థలాలను బీదవారికి ఇచ్చి—ఎన్నటికీ వారు బీదలుగానే ఉండాలని మీరు నిర్ణయంచేశారా అని అడుగుతున్నాను. మీరు ఫ్యాక్టరీలు పెట్టండి ఆ ఫ్యాక్టరీలో వారికి కూలిపని ఇవ్వండి, ఇతర పరిశ్రమలకు వారిని పంపించండి ఇంకో ప్రమాదకరమైన విషయం మంత్రిగారు ఇందులో వ్రాశారు. 4 కోట్ల 50 లక్షల రు.లు రైతాంగంనుండి వసూలుచేస్తున్నామని వ్రాశారు. మీకు అధికంగా ప్రొడక్షన్ కావాలి. వ్యవసాయోత్పత్తి పెరగాలి అని ఉంటే, మీరు ఒకటిరెండు సంవత్సరాలు రైతులజోలికి పోకండి, అని చెబుతున్నాను. మీరు ఎన్నడైతే రైతుల నుండి ఎక్కువపైకము గుంజుడు మొదలుపెట్టారో ఆనాటినుండి మనదేశంలో ఆహారకొరత ఏర్పడింది. వేసిన పన్నులు తీసివేయరని నాకు తెలుసు. మీకు పట్టుదల బాగాఉంది. కాబట్టి వేసినపన్నులు తీసివేయమని అడగటంలేదు. కనీసం యీ 4 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయలు ఏదైతే మీరు వసూలు చేయదలచుకొన్నారో, అది ఒకటి రెండు సంవత్సరాలవరకు సస్పెండ్ చేయండి, ఇప్పుడే వసూలుచేయకండి అని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اوسی (پتھرگٹی) :— مسٹر اسپیکر سر۔ سب سے پہلے میں ریوینیو ڈپارٹمنٹ کے تعلق سے چند چیزیں ایوان کے سامنے رکھنا چاھتا ھوں۔ جیسا کہ آپ جانتے ھیں سابق فوجیوں کے تعلق سے جنکے مکانات کو خالی کرایا گیا ڈیفنس آف انڈیا رولس کے تحت ساڑھے تین سو فوجیوں کے مکانات کو خالی کرایا گیا۔ چھوٹے چھوٹے بچے اور عورتیں چیف منسٹر صاحب کے مکان پر عرض حال کیلئے بیٹھے رھے۔ شرف باریابی نصیب ھوا اور چیف سکریٹری کے سامنے یہ تصفیہ ھوا کہ ان لوگوں کو ساڑھے پانچسو روپیہ اور دھان کوٹہ کی زمین دیجائیگی۔ دونوں نے یقین دلایا۔ اسکے باوجود ۴۰ آدمی کے مکانات خالی کرائے گئے انکے تعلق سے کہا گیا کہ جلد تصفیہ کیا جائیگا۔ لیکن معتمد مال نے جو کچھ کرنا چاھا کیا۔ نتجھ یہ ھوا

کہ وہ خانماں برباد ہو گئے ۔ ایک سحص سڈل کانگریس کا پریسیڈنٹ ہونے کے سبب اسٹے آرڈر دیا گیا ۔ چیف منسٹر کے یقن کے خلاف جو اسٹے آرڈر دیا گیا آپ جانتے ہیں کہ اسٹے آرڈر کیوں دیا گیا ۔ اسلئے دیا گیا کہ جون جولائی میں کاشت کیجائے گی ۔ پانچ ہزار آدمی ایک طرف ہیں اور ایک آدمی ایک طرف ہے ۔ معتمد مال نے اسٹے آرڈر دیا ۔ پانچہزار آدمی برباد ہورہے ہیں ایک شخص کے خاطر جسکے پاس ۴۰ ایکڑ زمین ہے اسپر ناجائز قبضہ ہے ۔ پہلے دھان کوٹہ میں زمین دینے کیلئے آمادگی کا اظہار کرنا اور عین وقت پر اسطرح کا عمل کرنا مناسب نہین ہے ۔ امید کہ منسٹر صاحب اس طرف جلد سے جلد توجھہ کر کے خاطر خواہ انتطام کریں گے ۔ ننجاری دروازہ کا نام لیا جارہا ہے ۔ بنجاری دروازہ کے پاس نالہ ہے ۔ قبرین ہیں ۔ دراصل اسکو ننجاری دروارہ نہین کہتے ہیں ۔ جو کچھ تصفیہ چیف منسٹر صاحب نے چیف سکریٹری صاحب کے سامنے کیا ہے اسپر عمل کیا جانا چاہئے ۔

دوسری بات جو کہنی ہے وہ یہ ہیکہ پولٹکل سفررس کی خاطر خواہ امداد کیجائے ۔ انکے لئے کوئی کام نہیں کیا جاتا ہے ۔ مجلس اتحاد کے لوگون نے پولس ایکشن کے پہلے ہی " اناالملک " کا نعرہ لگایا تھا ۔ نظام کے زیر سایہ ہم لوگ عوامی حکومت چاہتے تھے ۔ جتنے بھی یہان کے باشندے ہین انکو بھی پورا پورا اختیار و اقتدار ہو یہ نعرہ لگایا گیا تھا چھوٹے جاگیردار جنکا معاوضہ جا گیر سنہ ۱۹٦۰ء مین ختم ہورہا ہے انکو بھی معاشی پسماندگان میں شامل کیا جائے ۔

دوسرے یہ کہ شراب بندی کے تعلق سے میں کہونگا کہ حکومت نے آندھرا میں خاطر خواہ توجھ کر کے ایک بہت بڑا کام انجام دیا ہے اسطرح تلنگانے کے ایریا میں بھی شراب کی فروخت کی مانعت کیجائے ۔ خاص طور پر شہر حیدرآباد میں جو پرانا قانون نافذ تھا اسکی رو سے حدود شہر میں شراب فروخت نہیں کیجاسکتی تھی اب حدود شہر میں شراب خانون کے قیام کی اجازت دیگئی ہے ۔ ناجائز شراب کے اڈے قائم ہوچکے ہین ۔ حد یہ ہے کہ تعلیم پانے والے لڑکے ان ناجائز کامون میں لگے ہوئے ہیں ۔ ناجائز طور پر سیندھی کے کمپاوئنڈ قائم کئے گئے ہیں ۔ افسوس کی بات ہے کہ اس شہر میں جہان اسکی مانعت تھی آج

حهه سو سے زائد سیندھی کے کمپاونڈ اور شراب خانے درمیان آبادی میں قائم هین - اگر ان کی برخاست کی طرف خاص توجهکرین تو زیادہ بہترھوگا -

Mr. Deputy Speaker :–Mr Appa Rao, what he means is that in the Municipal area no licence should be given for establishing liquor shops and arack shops, due to increase in population and due to density of living accommodation

And prohibition also may be introduced in Telangana as in Andhra that is another point he has made out.

شری سلطان صلاح الدین اویسی :— یہ پرانے قانون ھے کہ شہر حیدرآباد میں سراب کی دکانین قائم نہ کرلی جاهئیں -

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి .— అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మంత్రిగారు land revenue, salestax, District Administration ఈ Three demands పైన 9,24,14,000 రూపాయలు sanctionచేయవలసిందని శాసనసభలో కోరుతున్నారు. వారు ఒక note యిచ్చారు. వివరణ యిచ్చారు, ఆ వివరణలో 17 అంశాలు చెప్పారు. ఆ 17 అంశాలలో కొన్నిచర్యలు తీసుకున్నామని, తీసుకోబోతున్నామని చెప్పారు. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు తీసుకొన్నప్పటికీ ఆ చర్యలు పేపర్ మీదనే ఉండిపోతున్నాయి. వీరు తీసుకున్న చర్యలు, తీసుకోపోతున్న చర్యలు ఆచరణలో పెట్టడానికి వారు తగినచర్యలు తీసుకుంటే-రాబోయే బడ్జెట్ సమావేశంలో దానిని అమలులో పెట్టినందుకు అప్పుడు మీకు compliments యివ్వవలసినదేగాని యిప్పుడుతీసుకున్నారు తీసుకోబోతున్నారు అని ఈ సంధర్భంలో చెప్పడం చాల సాహసం అవుతుంది. ఎందుకంటె ప్రభుత్వం తీసుకున్న ఆ చర్యలన్నీ, చట్టాలన్నీ కాగితాలమీదనే ఉండిపోతున్నాయి. ఈ వివరణలో చూపిన, తీసుకున్న చర్యలగురించి ఈ సందర్భంలో నేను ఎక్కువ చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. అయితే ఈ సంవత్సరం రు. 19,50,00,000 రాబోతున్నట్లు చూపినారు అందులో రు. 4,75,00,000 అదనపు శిస్తుచట్టం ద్వారా వస్తున్నది. అయితే అదనపు శిస్తుబిల్లు తెచ్చినప్పుడు ఏ విధంగా పరిగణన జరిగిందో ఎన్ని విధాల అసెంబ్లిలో ప్రదర్శనలు, ఊరేగింపులు జరిగినాయో, ఏ విధంగా అంటా 50 వేలమంది సత్యాగ్రహం చేశారో, ఆ సత్యాగ్రహంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ప్రతిపక్షాలకు సంబంధించినవారే కాకుండా అధికారంలో ఉన్న కాంగ్రెసుపార్టీకిసంబంధించినవారు కాంగ్రెసు జండాలుపట్టుకొని ఏవిధంగా సత్యాగ్రహం చేశారో తమకు తెలియని విషయంకాదు, ఆ విధంగా పెద్ద ఎత్తున అసమ్మతి ప్రదర్శనలు, సత్యాగ్రహం రూపంలో ప్రజాభిప్రాయం కదలి ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పరిగణన చేసినప్పటికీ ప్రభుత్వం ఆ పన్నును తగ్గించడం గాని, లేక అందులో ప్రధానమైన మార్పులు తీసుకురావడంగాని ప్రభుత్వం చేయనందుకు నా విచారాన్ని తెలుపుతున్నాను. పోనీ ఆ పన్నుతోనే ఆగిపోతుందని అనుకొంటాము. కాని ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు తమ budget ఉపన్యాసంలో

sales tax rates పెంచబోతున్నామని చెప్పారు. Entertainment tax వేయబోతున్నాము. మూడవది చెరుకుపంటమీద ప్రతి ఎకరానికి పన్ను పెంచబోతున్నామని ఈ మూడు విషయాలు ఫైనాన్సు మంత్రిగారు budget ఉపన్యాసంలో సూత్రప్రాయంగా చెప్పారు ఇందులో ఏమైనా ఉంటుందేమో ననుకుంటే యిందులో ఏమీలేదు ఈ మూడురూపాలలో మీరు విధించబోయే పన్ను రెండుమూడు కోట్లకన్న తక్కువ ఉండదని నాయొక్క అంచనా. ఈ విధంగా మేము వేయబోతున్నాము. దీనివల్ల యింత ఆదాయం వస్తున్నదని చూపలేదు. ఈ విధంగా Entertainment tax గాని చెరకు పంటమీద విధించే పన్నుగాని, ఇంకా యితర sales tax యిదంతా జీవితావసర వస్తువులమీద తిండిగింజలమీద వేయబోతున్నారుగాని, అదితప్ప యింక వేరేలేదు. ఈనాడు ప్రభుత్వం తనయొక్క ఆదాయాన్ని ఎక్కువచేసుకోడానికి అనేకమార్గాలు ఉన్నాయి ఆ పక్షాన ఈ పక్షాన చెపుతున్నారు. ఆంధ్రలో మద్యనిషేధ చట్టం ఉన్నది. స్వయంగా మంత్రులు అనేక సందర్భాలలో గ్రామాలకు పోతున్నారు. పట్టణాలకు పోతున్నారు. మీయొక్క మతానికిచెందిన కాంగ్రెసు workers చెపుతూ ఉంటారు ప్రతిగ్రామంలో ప్రతి పట్టణంలో గుడంబాలు, మత్తు పదార్థాలు బహిరంగంగా పోలీస్ స్టేషన్ ప్రక్కనే అమ్ముతూ ఉంటారు. పోలీసు వాళ్ళకు మామూళ్ళు ఉంటాయి. కొన్ని వేల రూపాయలు ఉంటాయి. 10 సంవత్సరాలనుంచి ఆచరణలో చూశాము. దాని దుష్ఫలితాలు చూసిన తరువాతకూడ, గాంధిగారియొక్క సిద్ధాంతం, మద్యనిషేధ చట్టం చేయాలని యిప్పటికికూడ గుడ్డిగా ఆ మద్యనిషేధ చట్టాన్ని అదేవిధంగా పెట్టడం సరిగా లేదు దానివల్ల ప్రభుత్వానికి బోలెడంత నష్టం వస్తున్నది. నీరా అని నీరా షాపులు పెడుతున్నారు. వేలం పెడుతున్నారు 99 లక్షల రూపాయలు ఆదాయం వస్తున్నది. నీరాను సాయంకాలం, 7 గంటలు, 8 గంటలవరకు అమ్ముకోవచ్చునని ఈ విధంగా పెట్టడంవల్ల 10 కోట్ల రూపాయలకు తక్కువరాదు. తెలంగాణాలో 9 జిల్లాలు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వానికి వచ్చే ⅓ rd ఆదాయం యిక్కడ నుంచే వస్తున్నది. ఇక్కడ అబ్కారివల్ల 9 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం వస్తున్నది. ఆంధ్రలో 11 జిల్లాలు ఉన్నాయి. రెండితలు జనాభా ఉంటుంది. అక్కడ అమలులో పెడితే దీనికి రెండితలు కాకపోయినా కనీసం 10,12 కోట్లరూపాయలు తప్పక వస్తుంది. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఆలోచించి మద్యనిషేధ చట్టాన్ని తొలగిస్తే sales tax, income tax, entertainment tax, చెరుకు పంట పండించే భూముల మీద tax,— 100 కి 100 రూపాయలు పన్ను విధించ వలసిన అవసరం లేదని స్పీకరు గారి ద్వారా నేను మరొకసారి ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా ఆలోచించి మద్య నిషేధ చట్టాన్ని రద్దు చేసి, దాని వల్ల వచ్చే ఆదాయాన్ని పెంచుకోవలసిందని నేను చెప్పుతున్నాను. ఆదాయ మార్గాలు యింకా ఉన్నాయి. అబ్కారి excise contractors దాదాపు 7 కోట్ల రూపాయలు బకాయి ఉన్నారు. ఆ administration కు సంబంధించిన report యిచ్చారు. ఈ contractors మామూలు వాళ్ళు కాదు. లక్షాధి కారులు, కోటీశ్వర్లు వాళ్ళు elections రాగానే ఒక

చేతిలో లక్షరూపాయలు, వేలకువేల రూపాయలు కాంగ్రెసు నాయకులకు చందాలు యిస్తూ ఉంటారు. లక్ష రూపాయలు బకాయి పెడుతూ వుంటారు. ఆ విధంగా 7,8 కోట్ల రూపాయల వరకు పేరుకొని పోయినాయి. అదే విధంగా 5,6 కోట్ల రూపాయలు రెవెన్యూ బకాయిలు ఉన్నాయి. 9,10 కోట్ల రూపాయలు బకాయిలు ఉంటే రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు Excise department ఏమిచేస్తున్నట్లు? బకాయిలు పెట్టినవారు మామూలు వాళ్ళు కాదు. లక్షాధికారులు, కోటీశ్వర్లు, భూస్వాములు అయినవాళ్ళు జమిందారులు అయిన వాళ్ళే రెవెన్యూ బకాయిలు పెట్టారు. 10 రూపాయలకన్న తక్కువ చెల్లించే రైతు ఒక్కపైసా కూడ బకాయి లేదు అని నేను గంటా పథంగా చెప్ప గలుగుతాను. వేలకువేల రూపాయలు లక్షలరూపాయలు చెల్లించేవాళ్ళే ఈ నాడు ప్రభుత్వానికి బకాయిలు పెట్టారు అవి వసూలు చేసుకుంటే ప్రభుత్వానికి ఈ దుర్గతి, క్రొత్త పన్నులు వేసే పరిస్థితి రాకపోవును. అని నేను చెపుతున్నాను సేత్‌సింధీలు ఉన్నారు సేత్‌సింధీలు ప్రతిగ్రామానికి యిద్దరు మొదలుకొని 9,10 మంది ఉంటారు వాళ్ళు కొన్ని వేలమంది ఉన్నారు. వాళ్ళకు నెలకు 18 రూపాయలు యిస్తారు ఆ 18 రూపాయలు అయినా మాసాంతము అయినతరువాత first తారీఖుకు యివ్వరు. M. L As కు గాని. ప్రభుత్వోద్యోగులకుగాని ఒకటవ తారీఖుకు, రెండవ తారీఖుకు జీతాలు యిస్తారు, కాని ఆమచ్ కూలీలకు ఆ విధంగా యివ్వరు. తాలుకాకు 40 మైళ్ళు 30 మైళ్ళ దూరంలో గ్రామాలు ఉంటాయి. అక్కడనుంచి మచ్‌కూలీలు కాలినడకతో వస్తారు. ఇతను మచ్ కూలి అని certify చేయడానికి పట్వారినో, పటేల్‌నో ప్రయాణఖర్చులు పెట్టి తీసుకు రావాలి తీసుకు వచ్చినప్పటికీ తాసిల్దారు ఉండరు. తాసిల్దారు ఉన్నా గాని దానికి సంబంధించినటువంటి పేష్‌కారు గాని, నాయక్ తాసిల్దారుగాని, ఆ concerned clerk గాని ఉండరు అందుకని వాళ్ళు మళ్ళీరావలసి వస్తుంది. ప్రతి మాసానికి రెండుసార్లు, మూడుసార్లు 30,40 మైళ్ళ నుంచి తహసీల్‌కు కాలినడకతో అంత శ్రమపడి వచ్చినప్పటికీ యిస్తారా అంటే యివ్వరు. సేత్ సింధీలకు ఆంధ్రలో 22 రూపాయలు యిస్తారు. ఇక్కడ 18 రూపాయలు యిస్తు న్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడి 7 సంవత్సరములు అయింది ఇక్కడి కానూన్‌లు అక్కడి కానూన్‌లు సమైక్య పరుస్తాముఅని ప్రభుత్వంచాలా పవిత్రమైన ఆశయంతో ఎన్నో చట్టాలు చేస్తున్నది. ఇక్కడ తెలంగాణాలో ఉండే సేత్ సింధీలకు 18 రూపాయిలు యిస్తున్నారు. వీరికి కూడ 22 రూపాయలు యివ్వా లని ప్రభుత్వం కలంపోటుతో order చేసి యిచ్చే వీలు ఉండెను. 7, 8 సంవత్స రములనుంచి ఎందుకు ఆలస్యం చేస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరమైనా తెలంగాణాలో ఉండే మచ్ కూలీలకు ఆంధ్రలో యిస్తున్న వేతనం 22 రూపాయలు యిచ్చేందుకు చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. 22 రూపాయలు అంటే దినమునకు 12 అణాలు పడుతుంది, 12 అణాలకు ఒకకిలో జొన్నలు కూడ దొరకడంలేదు. పవిత్ర ఆశయాలతో సోషలిస్టు సమాజాన్ని స్థాపిస్తాము అని చెప్పుకొన్నటువంటి ప్రభుత్వ ఉద్యోగులలో, 24 గంటలు పనిచేస్తున్నటువంటి మచ్ కూలీలకు అదే 18 రూపాయలు యివ్వడం అంటే చాల విచారకరమైనది ఇప్పటికైనా ఆంధ్రలో

యిస్తున్న వేతనాలనైనా యిచ్చేందుకు తగినచర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. వాళ్ళు ప్రతి మాసం తహసీల్‌కు రావలసిన అవసరం లేకుండా ప్రభుత్వ ఖజానా మీద భారం పడకుండా ఒక సూచన చేస్తున్నాను. ఆ 18 రూపాయలుగాని 22 రూపాయలుగాని ప్రతి మాసము తహసీల్ నుంచి money order చేయండి. ఆ money order పైసలు ఆ 22 రూపాయల నుండి—12 అణాలు అయినా, 8 అణాలు అయినా—cut చేసుకోండి దానివల్ల వారికి విముక్తి కలుగుతుంది. ఏ మాసం వేతనం ఆ మాసం దొరుకుతుంది కనుక ఈ పద్ధతి అవలంబించాలని కోరుతున్నాను. ఇది చాల సులభమైన పద్ధతి ప్రభుత్వ ఖజానా మీద భారం పడే టటువంటిది కాదు. వాళ్ళకు 3,4 సార్లు రావలసిన దుర్గతి పట్టదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ నాడు రెవెన్యూ వసూళ్ళ సందర్భంలో అనేక అరాచకాలు జరుగుతున్నాయి. మిమ్మల్ని అభినందిస్తూ మాట్లాడారు ఆ వైపున. రసీదుబుక్స్ యివ్వాలని ఈనాడు కాదు Hyderabad లో నైజాం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడే ప్రతి సంవత్సరం మాల్‌గుజారి వసూలు చేసినప్పుడు ఏ రైతుఎంత డబ్బు చెల్లించవలసి ఉంటుంది. శిస్తు బంది తక్తె తయారు చేసి చావడికి వేసి చాటింపు వేయవలసిందని, దానికన్న ఒక్క పైస ఎక్కువ వసూలు చేస్తె ఆ పటేల్‌ను గాని, పట్వారిని గాని suspund చేయవలసిందని orders ఉండెవి ఆ orders నైనా మీరు యిప్పుడు అమలులో పెడుతున్నారా? అమలులో పెట్టడం లేదు. తెలంగాణా విషయం చెపుతున్నాను. ఆంధ్రలో తెలియదు. తెలంగాణాలో ఏ ఒక్క గ్రామంలోగాని, ఏ రైతు ఎంత పన్ను చెల్లించ వలసి ఉంటుందో శిస్తు బాంద్ తక్తా తయారు చేసి చావడి పైన ఒక గ్రామంలో కూడ కట్టడంలేదు. ఆ పద్ధతిని అమలులో పెట్టెందుకు కొత్త ఖానూన్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. క్రొత్త order చేయవలసిన అవసరం లేదు. ఆతలనాడు నైజాం ప్రభుత్వం చేసిన orders ను అమలులో పెట్టవలసిందని నేను మీతో మనవిచేస్తున్నాను. రసీదులు యిస్తున్నాముఅని, యివ్వబోతున్నామని ప్రశ్నలకు సమధానం చెప్పారు. దీనిని అమలులో పెట్టెంగుకు ఎన్ని సంవత్సరములు పడుతుందో, చతుర్థ ప్రణాళికలో పెడతారో నాకు నమ్మకం లేదు. మొత్తం మీద దీనిని వెంటనే అమలులో పెట్టవలసిందని అమలులో పెట్టేందుకు అధికారుల మీద కఠిన చర్య తీసుకుంటామని పత్యేకంగా ఒక G. O. ద్వారా ప్రభుత్వం orders పంపాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా హక్కేమాలిఖానా గూర్చి చెప్పవలసి వున్నది. ఈ నాడు తెలంగాణాలో 9 కోట్ల రూపాయలు అబ్కారిపై ఆదాయం వస్తున్నది. ప్రతి కల్లుగీత పారిశ్రామికుడు, లేక ఎక్సయిజు కంట్రాక్టరు అతనికి కేటాయించబడిన తాటిచెట్లు, ఈతచెట్లకు సంబంధించిన డబ్బు బ్యాంకులో కట్టేస్తాడు. కాని, ఆ రైతుకు మాత్రం సంవత్సరం తర్వాతనైనా మనీ ఆర్డర్ ద్వారా పంపించాలని ప్రభుత్వం ఆర్డర్సు వున్నాయి. డెప్యూటి ముఖ్యమంత్రిగా రంగారెడ్డిగారువున్న సమయంలో మనీఆర్డర్ ద్వారా పంపించాలని చెప్పారు. కానీ, మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు దాటినప్పటికి హక్కేమాలిఖానాకు సంబంధించిన డబ్బు

వారికి రావడంలేదు. ఈ సంవత్సరమునకు సంబంధించినది కనీసం వచ్చే సంవత్సరానికైనా వస్తుందని ఆశిస్తాము. సంవత్సరంకాదు గదా, హుజూర్‌నగర్‌లో గత మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా రాని కేసులు వున్నాయి నేను కలెక్టరుకు వ్రాశాను. తహసిల్దారుకు వ్రాశాను. రెవిన్యూ మంత్రిగారికి వ్రాశాను. ఎన్ని సార్లు వ్రాసినప్పటికి ఫలితం మాత్రం ఏమీలేదు. అక్కడ అడిగితే మేము ఏమి చెయ్యం, ప్రభుత్వం మంజూరు చేయలేదు అంటున్నారు. ఇదంతా చూస్తే అత్త సొమ్ము అల్లుడు ధారపోసినట్లు అనే సామెత గుర్తుకు వస్తుంది. మాల్‌గుజారీ వసూళ్లు చేసేటప్పుడు మాత్రం రైతుల పశువులు, యితరత్రా అంతా జప్తు చేస్తారు. హక్కేమాలిఖానాకు సంబంధించినది మాత్రం వారికి మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు అయిపోయినప్పటికి అందదు. అందువల్ల ఈ విషయంలో రంగారెడ్డిగారు వున్నప్పుడు జారీచేసిన ఆర్డర్సు అమలు జరపవలసివున్నదని మనవి జేస్తున్నాను. తహసిల్దారుకు, కలెక్టర్లకు వెంటనే ఉత్తర్వులు యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా పట్టా భూముల విషయమున్నది ఇదివరకు గ్రామాలు చిన్నవిగా వుండేవి. జనాభా తక్కువగా వుండేది. ఇప్పుడు గ్రామాల, బస్తీల విస్తీర్ణం పెరిగింది, జనాభా శరవేగంతో పెరుగుతున్నది. గ్రామంలో పట్టేదార్లు అక్కడి భూములను గజం రెండు రూపాయలు, మూడు రూపాయల చొప్పున అమ్ముకుంటున్నారు. ప్రభుత్వం ఆ భూములను acquire చేసి, న్యాయ సమ్మతమైన ధర నిర్ణయించి ఇస్తే ప్రజానీకం చేతులెత్తి దణ్ణాలు పెడతారు. ఇళ్లు కట్టి యివ్వవలసిన అవసరంలేదు. స్థలాలు మాత్రం న్యాయ సమ్మతమైన ధరకు ప్రభుత్వమే acquire చేసియిస్తే సరిపోతుంది. గజం అరాణాకో, రూపాయికో నిర్ణయించియిస్తే చేతులెత్తి దణ్ణం పెడతారు. ఇప్పుడు గజానికి రెండు రూపాయలు, మూడు రూపాయలు ఇచ్చి ఇళ్లు కట్టుకుంటున్నారు. రెవిన్యూ చట్టం ప్రకారం వారిపై పన్నులు వేస్తున్నారు. అదిగాక పంచాయితీలు పన్నులు వేస్తున్నాయి. అందుచేత, కనీసం పట్టా భూముల్లో కట్టుకున్న వారిని గ్రామ కంఠంలో కలిపినట్లయితే బాగుంటుంది గత 25 సంవత్సరాలుగా ఈ విషయం యిదేవిధంగా వున్నది. జాపాల అని ఇబ్రహీం తాలుకాలో ఒక గ్రామం వుంది. 1963 లో పంచాయితీరాజ్ మంత్రిగారు అక్కడికి వచ్చినప్పుడు మెమొరాండం సమర్పించినారు. కలెక్టరుకు, యితరులకు దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నారు. అక్కడ ఋజువులు పన్ను రూపాయికి పది యింతలు రెవిన్యూ వారు వసూలు చేస్తున్నారు. పంచాయితీ కమిటీ వారు వారి పన్నులు వారు వసూలు చేస్తున్నారు. అందుచేత మొత్తం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అంతటిలో యిలాంటి భూములలో యిల్లు కట్టుకున్న వారు ఎక్కడెక్కడ వున్నారో చూసి, ఆ భూములను గ్రామ కంఠాలతో కలపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా బంజరుభూమి సమస్యఉంది. భూసంస్కరణల చట్టంవుంది. భారతదేశంలో మొట్టమొదట హైద్రాబాద్ ప్రభుత్వం భూసంస్కరణల

చట్టాన్ని చేసింది. అప్పుడు హైదరాబాదు ప్రభుత్వాన్ని యితర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నెహ్రూ గారు, యితర కేంద్ర మంత్రులు పొగిడారు. కాని, ఆ చట్టం అమల్లో లేకుండా పోయింది దీనిని ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు అంతటికీ వర్తింపజేసే ప్రయత్నం చేయకుండా, కౌలుదారీ రక్షణ చట్టమునుపోలిన విధంగా యింకో చట్టాన్ని తీసుకురావడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు జాయింట్ సెలెక్టు కమిటీ రెండు సంవత్సరాల క్రిందట రిపోర్టు సమర్పించడం, అది యింకా ప్రభుత్వం ఆలోచనలోనే వుండడం జరుగుతున్నది. దుర్గాపూర్ ఎ. ఐ. సి సి మీటింగులో ప్రధాన మంత్రి లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి గారు తెలంగాణాలో వుండే చట్టాన్నే మొత్తం రాష్ట్రానికి వర్తింపజేయండి. అని సలహా యిచ్చినట్లు పత్రికలో వచ్చింది తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీలో లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి గారు ఈ విధంగా అన్నారటగదా; అని అంటే 'అవును' అని గాని 'కాదా' అని గాని చెప్పకుండా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది అన్నారు. అందువల్ల, వచ్చే జూన్, జులై సమావేశంలో ఒక్క కలం పోటుతో తెలంగాణాలో ఉండే కౌలుదారీ చట్టం ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు అంతటికీ వర్తింపజేసేట్లుగా చేస్తే సరిపోతుంది ఒక చిన్న సవరణ ద్వారా అపని చేయవచ్చునని మనవి చేస్తున్నాను అవిధముగా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

అలాగే ఈనాముల రద్దు చట్టం వున్నది. బూర్గుల రామకృష్ణరావు గారి ప్రభుత్వం చేసినది. తెలంగాణాలో చాలా భూములు వున్నవి. అవిధంగా దాదాపు ¼ భూములు వున్నవి 3/4 భూములు యీనాందార్ల క్రింద వున్నవి. ఈనాందార్లు దాదాపు 15, 20 సంవత్సరాల క్రిందట బోలెడంత డబ్బు తీసుకుని యీనాం రైతులకు అమ్మివేశారు. ఈనాం రైతులు బుందామీ కౌలు అని వ్రాసి యిచ్చారు. ఈ రకంగా వారు కొన్ని లక్షల రూపాయలు గడించారు. ఈనాడు వారి హక్కులను గుర్తిస్తూ చట్టం చేస్తే చాలా సంతోషించేవారము. బూర్గుల రామకృష్ణరావు గారి ప్రభుత్వం చేసిన చట్టంలో నూటికి నూరుపాళ్లు యీ రైతుల హక్కులను గుర్తించారు. కాని నూకల రామచంద్రా రెడ్డి గారు వచ్చేటప్పటికి అది పూర్తిగా తలక్రిందులు అయిపోయింది. పూర్తిగా యీనాందార్ల యొక్క హక్కులను గుర్తిస్తూ బిల్లు తీసుకొచ్చారు. ఆ బిల్లుకు సంబంధించిన సెలెక్టు కమిటీలో నేను కూడా సభ్యుడను. అక్కడ మాట్లాడిన తర్వాత, నేను దానికి సంబంధించి 12 ప్రశ్నలు పంపించాను. స్పీకర్ గారికి, మంత్రి గారికి, సెక్రెటరీ గారికి పంచాను ఇంతవరకు రాలేదు. మంత్రి గారు మీ ప్రశ్నలకు సమాధానం రాలేదు, సెలెక్టు కమిటీ సమావేశం వాయిదా వేశాము, అంటున్నారు. నాలుగు మాసాలు అయింది. ఈ చట్టం హైదరాబాదులో 1958 లో చేశారు. దానిని, వున్నది వున్నట్లుగా అమలు జరిపితే యీ పీడ వదలిపోతుంది. కనుక, దానిని తలక్రిందులు చేయవద్దని కోరుతున్నాను. దానిని పూర్తిగా వున్నది వున్నట్లుగా అమలు జరపడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. 'అధికోత్పత్తి' అంటున్నారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో కొన్ని లక్షల ఎకరాలు బంజరు భూమి ఉంది. 5 ఎకరాల వరకు వుంది. మిగిలిన భూములన్నింటికి పట్టాలు వేయవలసిందిగా ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయానికి వచ్చింది, రీజనల్ కమిటీ సిఫార్సులో

ఈ సమస్య రావణాసురుడికి కాష్టంవున్నది. ఎవరిని బేదఖలుచేయడం సాధ్యం కావడంలేదు నల్లగొండ జిల్లాలోని ఒక గ్రామంలో 1100 ఎకరాలలో ఒక్క ఎకరం బంజరాయి భూమిలేదు. అక్కడ వారిని బేదఖలు చేయడానికి ప్రయతించినా సాధ్యం కాలేదు. ఈరోజున వారి ఖబ్జాలలో భూములు వున్నవి. ఈ సమస్యను సత్వరం పరిష్కరించడానికి పూనుకోవలసిందని చెబుతున్నాను. 250 ఎకరాలు బంజరు భూమి ఒక్కచోటవుంటే దానిని ప్రభుత్వం కో ఆపరేటివ్ పద్ధతిలో వ్యవసాయ కూలీలకు యిస్తామని జి ఒ వున్నట్లుగా మంత్రి గారు చెబుతున్నారు. 1964-65, 65-66 సంవత్సరాలలో యీ స్కీము క్రింద 21, 97౨ ఎకరాల భూమి సేద్యంలోకి తీసుకురావాలని ప్రభుత్వం యొక్క ఆశయాలు. అంటే దాదాపు 2,210 వ్యవసాయ కూలీల కుటుంబాలకు యివ్వాలని ఉద్దేశం. ఇది సదుద్దేశం. నల్గొండ జిల్లా, రామన్నపేట కాలూకా, అడ్డగోడూరు గ్రామంలో 570 ఎకరాల ప్లాట్ వున్నది బ్లాక్ కాటన్ సాయిల్. అగ్రికల్చరల్ కన్సల్టేటివ్ కమిటీ సభ్యుడి హోదాతో వ్యవసాయమంత్రి గారి దృషికి యీ విషయం తీసుకు వచ్చాను దానిని కో ఆపరేటివ్ పద్ధతిపై చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ANNOUNCEMENT

re : CHANGE IN THE VOTING OF DEMANDS.

Mr. Deputy Speaker –I am to announce the following changes in the voting of Demands

The Minister for Labour will move, along with Demands Nos 3 and 26, a part of Demand No 47 for grant of Rs. 73,00,100 for Road Transport Corporation, on 11-3-1965

The Finance Minister will move, along with Demand No. 24 (Industries), on 20th March, 1965 Demand No 47, Capital Outlay on Industrial Development Minus the amount for Road Transport Corporation.

The House is adjourned till 4 p m

(The House reassembled at *Four* of the Clock)

(*Mr. Deputy Speaker in the Chair*)

GOVERNMENT BILLS.

THE ANDHRA PRADESH (ANDHRA AREA) TENANCY (AMENDMENT) BILL, 1965.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Sir, I beg to move :

" That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill, 1965 be read a first time.

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, 1956 ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆంధ్ర ప్రాంత కౌలుదారీ చట్టంయొక్క పదవ విభాగం రెండవ విభాగం క్రింద ఆనాడు అమల్లోవున్న కౌళ్లను, తరువాత పర్చరచుకోబడ్డ కౌళ్లను కూడ నిర్ణీతకాలం వున్నంతవరకు లేకపోతే తరువాత పొడిగింపబడిన ఆక్టును అనుసరించి 31 మే, 1965 వరకు ఆ కౌళ్లు చెల్లవలెనని యిదివరకు వుండే ఆక్టులో వుంది. కాబట్టి 31 మే లోగానే దీనిని సవరించుకోవలసిన అవసరం వుంటుంది. ఇంటిగ్రేటెడ్ లెజిస్లేషన్—రీజినల్ కమిటీవారు పంపించారు, అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలోవుంది. 31 మేలోగా వేరే శాసనసభ సమావేశంలేదు కనుక యీలోగా ఆంధ్ర టెనెన్సీ ప్రొటెక్షన్ ఆక్టును ఎక్స్టెండు చేసుకోవాలనే ఉద్దేశంతో యీ చిన్న సవరణ తేవడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— స్టేట్‌మెంట్ ఆఫ్ ఆబ్జక్ట్స్ అండ్ రీజన్స్‌లో వుండేదే మంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ చట్టం పది సంవత్సరాలనాడు పాస్‌చేశారు. గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఇంటిగ్రేటెడ్ ఆక్టు తెస్తామనే వుద్దేశంతో సంవత్సర సంవత్సరం వాయిదా వేస్తూ వచ్చారు. ఎప్పటికప్పుడు వాయిదా వేసేటప్పుడల్లా మేము ప్రభుత్వానికి చెబుతూ వచ్చాము. ఇంటెగ్రేటెడ్ ఆక్టు తేదలచుకుంటే ఎప్పుడు తెస్తారు అని యీ విషయం క్రిందటి శాసనసభలో కూడ చెప్పాము. ఇప్పటికీ ఇప్పుడే తెచ్చే అవకాశం కనబడటంలేదు. 65 మే అని కాకుండా, కాలనిర్ణయం లేకుండా పొడిగించాలని చెప్పాము. ఆనాడు, సంవత్సరం లోపల తెస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఈనాడు రీజినల్ కమిటీ అంగీకరించింది, ప్రభుత్వ పరిశీలనలోవుంది అంటున్నారు. సెలక్టు కమిటీ అంగీకరించింది, రీజినల్ కమిటీకి పంపించాము. అది అంగీకరించి ప్రభుత్వానికి పంపిస్తే ప్రభుత్వం యింకా ఎందుకు కాలయాపన చేయాలో అర్థం కావడంలేదు. ఈ చట్టం తేవడానికి ప్రభుత్వానికి యిష్టం లేనట్లుగా పత్రికలలో వచ్చింది. ఈ మధ్య రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులు శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు యీ చట్టమును ప్రస్తుతం వాయిదా వేయాలన్నట్లుగా పత్రికలలో వచ్చింది. ఆయన శాసన సభ్యుడు, కాంగ్రెసుపార్టీ—అధినేత, ఆయన మంత్రివర్గానికి అటువంటి ఆదేశాలిచ్చినట్లుగా కూడ పత్రికలలో వచ్చింది. ఆ దృష్ట్యా కాలనిర్ణయం లేకుండా పొడిగిస్తూ, ప్రభుత్వం చట్టం చేస్తుందని అభిప్రాయపడుతున్నాను. గత పది సంవత్సరాలుగా యీ చట్టం ఎట్లా అమలు జరుగుతుందో ప్రభుత్వం ఎప్పుడైనా పరిశీలన చేసిందా ? మొదట 56 లో చట్టం పాస్ అయినప్పుడు ప్రభుత్వ దృష్టికి అనేక కేసులు వచ్చాయి. అప్పుడు స్పెషలు తహశీల్దారులను వేసి రక్షణ కల్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తే చేసివుండవచ్చు. ఆ తరువాత ప్రభుత్వ దృష్టికి ఏమైనా కేసులు వచ్చాయా ? ఈ చట్టంవల్ల కౌలుదారుకు ప్రయోజనం కలిగిందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. చట్టాన్ని స్టాట్యూట్ బుక్‌లో వుంచుతున్నాము కాని కౌలుదార్లకు ఎటువంటి రక్షణా కలగలేదు అనేకమంది కౌలుదారులను భూములనుంచి తొలగించారు. ప్రభుత్వానికి విజ్ఞాపనలు చేసినప్పటికీ [illegible] —

కలగచేయలేదు. ఎప్పటికప్పుడు ఇంటెగ్రేటెడ్ ఆక్టు తెస్తున్నాము, తెలంగాణా ఆక్టు ఆంధ్రకు వర్తింపజేస్తూ తెస్తామని చెప్పడం తప్ప కౌలుదార్లకు రక్షణ కలుగజేయలేదు. ప్రభుత్వం పన్నులు వేసేటప్పుడు మాత్రం తెలంగాణాలో ఎక్కువ రేట్లు వుంటే ఆంధ్రకు ఎట్లా త్వరత్వరగా వర్తింపజేయాలా అని ప్రయత్నం చేశారేగాని కౌలుదారీచట్టం మూడుసార్లు ప్లానింగ్ కమిషన్ చెప్పినప్పటికీ, పంచవర్ష ప్రణాళికలలో చెప్పినప్పటికీ, కౌలుదారీ చట్టం తెచ్చి దున్నేవారికే భూమి హక్కు కలుగజేయాలని చెప్పినప్పటికీ కూడ అమలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయలేదు. చట్టం చేశామని రికార్డ్సులో చూపుకోవడమే తప్ప కౌలుదారుకు మాత్రం ఎట్టి రక్షణా కలగడం లేదు. చట్టంవల్ల ప్రజలకు ఎంత ప్రయోజనం కలిగిందో పరిశీలించకపోతే చట్టాలుంటాయికాని ఉపయోగం మాత్రం వుండదని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను అసలు యీనాడు దీనిని తేవడంలో ప్రభుత్వం ఉద్దేశం ఏమిటి? కౌలుదారీ చట్టం వద్దు, దీనితో సంతృప్తి చెందండి అని చెప్పడానికే తెచ్చారా? మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చెప్పిన దానికి అనుగుణంగా చట్టం తేవాలని, ఒక నిర్దుష్టమైన రూపంలో హక్కు కలిగించాలని ప్రభుత్వంయొక్క, కాంగ్రెసు పార్టీయొక్క ఉద్దేశం వుందా లేదా అని స్పష్టంగా ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను. ఎప్పుడు ఎట్లా తెస్తారో చెప్పడానికి వారికి అవకాశం వుంది. అట్లా చెప్పి, చేయకపోతే శుష్క వాగ్దానాలుగా మిగిలిపోతాయి కాని మరొకటి కాదని మనవిచేస్తున్నాను ఈ చట్టములో దేవాలయ భూములకు వర్తింపజేయాలా లేదా అనే సమస్య వచ్చింది. వాటికి కూడ వర్తింపజేయాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము కాని, వాటికి వర్తింపజేయడం జరగడంలేదు. గత పది సంవత్సరాలుగా రైతాంగానికి ఎంతమందికి ఉపయోగపడిందో ప్రభుత్వం తమ ఉద్యోగులద్వారా పూనుకోవడంకాని లేకపోతే ఒక ఉన్నతాధికారి సంఘంద్వారా పరిశీలింపజేయడంగాని—అందుకు ప్రభుత్వం పూనుకుంటే దీనివల్ల ఎంతమందికి ప్రయోజనం కలిగిందో తెలుస్తుందని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, ఒకటి మాత్రం ఇందులో ప్రస్ఫుటంగా కనుపిస్తోంది. ఈ ప్రభుత్వానికి టెనెన్సీ బిల్లు తేచ్చే ధైర్యం ఇప్పటప్పటే లేదని తెలుస్తోంది. అందువల్ల శాసనం మరో విధంగా చెప్పేటంత వరకు దీనిని ఉంచుతామని చెప్పినందుకు సంతోషం. ప్రతిసారి గుమాస్తాలవల్ల రైతులు దెబ్బతినకుండా — ఇది మంత్రులకు తెలియదు, ఆ డేట్ ఎప్పుడో వస్తుంది. ఆర్డినెన్సు తెద్దామని అనుకుంటారు. ఆ తరువాత రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టుతో ఆర్డినెన్సు కూడ తెచ్చిన పరిస్థితి వుంది. ఇది 1956లో సంవత్సరంలో తయారైనది. ఇంతవరకు అది అమలు కాకుండా పోయింది. దానికై ఒక కమిటీ వేసారు. అందులో తెలంగాణా రైతాంగం సాధించిన హక్కులను సమ్మతం చేయటానికి ఆలోచిస్తున్న ప్రయత్నాలలో ఇది ఒకటి. తెలంగాణా [illegible] విధానాలను ఆంధ్ర ఏరియాకు అమలుజరిపితే బాగుంటుందని మొదటినుంచి అనుకుంటున్నాము. నేను ఒకసారి నాన్ అఫీషియల్ బిల్లుగా

కూడా తెచ్చాను. తెలంగాణా యాక్టును ఆంధ్రకు as it is వర్తింపుచేస్తే సరిపోతుందని, మేము తెస్తున్నాము అన్నారు. క్రిందటి శాసనసభలో తెచ్చారు. చివరిరూపంలో వచ్చేసరికి శాసనసభ రద్దు అయిపోయింది, ఇప్పుడు తెచ్చారు, కాని ఎప్పటికిపూర్తి అవుతుందో తెలియడంలేదు. నేను అభినందిస్తున్నాను—ఈ wisdom కు అభినందించక తప్పదు. ప్రతి సంవత్సరం ఒక సంవత్సరం extension కావాలనే బదులు otherwise చేసేవరకు మీరేమి బాధపడనక్కరలేదని రైతులకు చెబితే బాగుంటుంది. దానికి సంబంధించి నేను ఒకటి చదువుతాను. ఇది ఎవరో కమ్యూనిస్టులు, right కాని left కాని చెప్పిందికాదు. సాంద్రవ్యవసాయానికి అమెరికా మనకు aid ఇస్తున్నది. Ford foundation నుంచి వచ్చిన Mr. Wolf Ladejinsky గారు tenurial conditions and package programme అనే దానిలో చెప్పారు వెస్టు గోదావరిలో పాకేజి ప్రోగ్రాము నడుస్తున్నది. కౌలుకు సంబంధించిన సమస్యవల్ల పాకేజీ ప్రోగ్రాంకు ఎట్లా ఇబ్బందివస్తున్నదిచెప్పారు, 18వ పేజీలో ఇట్లా చెప్పారు.

"The situation described earlier precludes the realisation of the two conditions contemplated by the legislation The tenants have no documentary evidence of possession Moreover their holdings have been broken up by the numerous transfers made by landlords to evade ceiling on tenancy restrictions. It takes a great deal of totally unwarranted optimism, therefore, to suppose that many tenants could possibly acquire protected tenancy status particularly in the district of West Godavari These provisions call for a radical revision. All tenants should be declared protected tenants and permanent and heritable rights conferred on them. Resumption of land will upset whatever stability might have emerged after the spate of ejections during the past decade; it will lead to fragmentation and above all it will seriously disturb the economy of owner tenant operators. If resumption is to be permitted it should be severally restricted No resumption should be permitted except for national considerations which has the effect of reducing the holding of a culativator below a family holding. It should not be permitted to absentee owners, it should not be permitted to those persons who do not reside in the village where the land is situated or in the adjacent village. It is well known that even fairly good provisions for security of tenure have been defeated by the landlords through the device of so-called voluntary surrenders The provision to this effect in clause 11 of the Bill is altogether weak. It merely says that a tenant may terminate lease and surrender the land to the landlord at the end of any year. As it is, it constitutes a standing invitation to the landlords to press the tenants out. It needs to be considerably strengthened. 'Every surrender should be registered and carefully scrutinised by a senior revenue officer. We are not going into the details of this. Elaborate suggestions in this ragard have been already made in the Third Plan.'

గ్రామాలలో ఉన్న tenants కు సంబంధించిన లిస్టు లేకపోతే వారికి అప్పులు ఋణాలు కూడా పొలం ఎవరిదో తెలియకుండా ఉన్నది. ఇది [illegible]

కవులా, డాక్యుమెంటరీ కవులా అనేది తేలాలి. Time lapse కాకుండా extension ఇస్తున్నారు అంతవరకు బాగానే ఉంది. కాని వారు ఎవరికి చెప్పుకోవాలి. రివెన్యూ డిమాండుపై మాట్లాడుతూకూడా చెప్పాను. చిన్న రైతువద్ద పెద్ద రైతు కవులుకు చేస్తుంటాడు. Influence ఉన్న పెద్ద రైతు తహసిల్దారువద్దకు వెళ్లి టెనన్సీ కావాలంటే రెండవ hearing కు ఇచ్చి పారేస్తాడు. పేదరైతు ఎవరైనా టెనన్సీ కావాలనిపెడితే అవతల పార్టీ రాలేదు అంటాడు, నేను తయారుగా లేను అంటాడు, వేరే పని ఉంది అంటాడు, టెనాన్సీ మాత్రం రాదు. ఆరున్నర సంవత్సరాలనుంచి టెనాన్సీ dispute తాలూకా ఆఫీసులలో విచారణలో ఉన్నవి నాకు తెలుసు. ఎప్పటికి తేలుతాయో తెలియదు ప్రొటెక్షన్ ఏవిధంగా వస్తుంది. మూజువాణీ కవులు చెల్లదు అంటుంది ప్రొటక్షన్ ఇచ్చే డిపార్టుమెంటు, పొలంఉప్పవాడు మెడపెట్టి నెట్టుతాడు. కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంటు క్రింద తక్కావిలని బావులని అనేకరకాలైన మదుపులు ప్రభుత్వం ఇస్తోంది నా పేర డాక్యుమెంటు పూర్తిగా లేదు కనుక ఇవ్వము అంటాడు. తెలంగాణాలో పరిస్థితి కొంతనయం వారి లెక్కలలో tenancy ఎవరో వ్రాస్తున్నారు. ఇప్పుడు ఎగగొడుతున్నారు. ఆ మాత్రమైనా statutory గా ఆంధ్రలో ఉన్నవా అంటే లేదు. ఎవరికి చెప్పుకోవాలో తెలియడంలేదు Extend చేయడమే కాకుండా implement చేయడానికి ఏ machinery వేయదలచుకొన్నారు? ఎన్నాళ్లు ఆయోమయ పరిస్థితులలో రైతాంగాన్ని ఉంచుతారు? మేము ఆశించినదంతా తలక్రిందులైనది. విశాలాంధ్రవస్తే ఇక్కడ ఉన్న land reforms రైతాంగం బలంతో గెలవగలమని అనుకున్నాము. కాని దురదృష్టం ఏమిటంటే—క్రిందటిసారి చెప్పాను—పసుపు, సున్నం కలిసి పారాణి అయినది. ఎరుపు అయినది. ఇక్కడి పెద్ద భూస్వాములు రైతాంగంయొక్క కోరికలను నిభాయించలేక పోయింది, రైతాంగం వారిని లొంగదీసుకుని కొన్ని హక్కులు సంపాదించుకున్నారు. ఇంతలో అక్కడి రైతాంగంవచ్చారు అక్కడ జమిందారుకు సంబంధించిన భూస్వాములు కాంగ్రెసులో చేరిపోయి దేశభక్తులుగా అయిపోయారు. దాని పరిణామంగా land tenancy లో మార్పురాలేదనే పరిస్థితి వచ్చింది. వారు నిద్రొక్కుకోగలిగారు, మంత్రులుగా ముగ్గురు జమిందారులుంటే వారే పనిచేస్తున్నారని నేను అనుకోవడంలేదు వెనుక ఉన్నవారు ఉన్నారు అసలు విషయం ఏమిటంటే—congress లోని grip అంతా వారి చేతులలోనికి పోయింది అందుచేత మనం సోషలిజం అన్నప్పటికి, land reforms అన్నప్పటికి tenants ను రక్షిస్తామని అన్నప్పటికికూడా grip అంతా వారిచేతులలోనికి పోయింది. తెలంగాణాలోని పాత feudal భూస్వాములు పెద్దరైతులు అయినారు. వాళ్ల హక్కులు సుస్థిరం చేసుకోవడానికి ఇదివరకు ఉన్న సీలింగ్ ను ఎక్కువ చేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తూంటే సర్కారు జిల్లాలనుంచి రాయలసీమ జిల్లాలనుంచివచ్చిన పెద్దలు—వారు వీరుకలిసి ఏదీ కాకుండా ఆటకాయించి పారేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నాము, చేస్తున్నాము అంటూంటారు, ఇది అంతా సినిమా చూస్తున్నట్లున్నది, అసలు మాస్త్రే ఏదీరాదు, దురదృష్టకరమైన పరిస్థితి ఇది. మొదటి రెంకు ప్రజా

ళికలు పూర్తి అయినాయి, రేపు ఒకటవతారీఖు నుంచి మూడవ ప్రణాళిక ఆఖరు సంవత్సరంలో ప్రవేశిస్తున్నాము, అయినా టెనన్సీ హక్కులు ఇవ్వడంలో మాత్రం ఇంతవరకు ఏమీ జరుగలేదని జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలి, ఇప్పటికైనా మనం prepare కాకపోతే దాని ప్రయోజనం ఏమిటౌంటుంది? రెండవ ప్రణాళికలోను మూడవ ప్రణాళికలోను stress అంతా land reforms పైన ఉంది, జవహర్లాల్ నెహ్రుగారు చివరిసారిగా ఇక్కడకు వచ్చినప్పుడు అదే ఆఖరుసారి రావడం, తరువాత దురదృష్టవంతులము అయిపోయాము-మనలను address చేసినప్పుడు చెప్పారు-టెనన్సీవిషయం ఏమిచేసారని గుర్తుచేశారు, ఆయనను కలిసినపుడు తెలంగాణా టెనన్సిబిల్లు కూడా అటూఇటూ త్రిప్పుతున్నారే కాని ఏదీ చేయడంలేదని అన్నాము. అది మనస్సులో పెట్టుకునే అనుకుంటాను-తమరు కూడా హాజరు అయినారు అనుకుంటాను-టెనన్సీ చెయకపోతే వారి పరిస్థితి ఏమి అవుతుందని అన్నారు. ఆయనపోయాడు. ఆయన భావాలు మరచిపోయామేమో తెలియదు గుంటూరులో కాంగ్రెసు సమావేశం జరిగినపుడు లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారు మీరు ఎందువల్ల దానిని అమలు చేయడంలేదు, అమలు చేయాలి అన్నారు. అమలు జరపడం సంగతి ఏమో కాని ఉన్న హక్కు కూడా చచ్చిపోతూంటే సంజీవధారకం చేసినట్లు రామచంద్రా రెడ్డిగారు ధారకం చేస్తున్నారు. అంతవరకు సంతోషం, ఉన్న హక్కులు నిలుపుకునే వారినే వెళ్లగొడితే ఎప్పటికి తేలేటట్లు? దానిని వ్యతిరేకించడంలేదు కాని చాలా clever గా తెలివితేటలుగా జాగ్రత్తగా పెట్టినందుకు అభినందిస్తున్నాను, ఇదివరకు ఎప్పుడు తీసుకువస్తారంటే పెట్టండి సాయంత్రం తీసుకువస్తామనేవారు. ఇప్పటికి స్థిరం చిక్కింది, ఇప్పుడేకాదు, otherwise చేసేవరకు, ఉన్నదిఉంటే బాగుంటుంది అన్నారు, I thark him for his wisdom, వారి పాలసీ clear గా మాకు తెలిసింది. Thanks, టెనన్సీ రక్షించడానికి సిద్ధంగాలేరని తెలిసిపోయింది, ఉన్న హక్కును ఉంచే దానిని వ్యతిరేకించడానికి సిద్ధంగాలేమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రా రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ టెనన్సీ చట్టం 1955 జీవితం 31 మే వరకు ఉన్నదికాబట్టి దాని, life పొడిగించవలసిందిగా కోరుతూ ఈ బిల్లు తెచ్చారు. ఫలానా తేదీవరకు పొడిగించాలని కూడా ఇందులోలేదు, integrated బిల్లు తెస్తామని దాదాపు మూడు సంవత్సరాలుగా అంటున్నారు, 31 మేలోపల తెస్తామని అందువల్ల date నిర్ణయించబడిందని చెప్పేవారు. ఇపుడు ఆ integrated bill తెచ్చే వీలుకాదని చెప్పేశారు, రీజినియల్ కమిటీ నవంబరు, డిసెంబరులలో సమావేశమైనది, మూడు మాసాలైనా consideration లో ఉంది అంటున్నారు, ఈ కారణంచేత దానిని పొడిగించడం సవ్యమైనదికాదు, ప్రధాన మంత్రిగారు వస్తున్నారు, తప్పనిసరిగా ఈ సారి ప్రధానమంత్రిగారి దృష్టికి ప్రాతపూర్వంగా తీసుకురాదలచినాము, ఎందుకంటే వారు ఈ విధముగా దాటి వేస్తున్నారు, జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు అప్పుడు వచ్చినప్పుడు గాయంటు పెపనులో అడ్రెసు చేసినారు ఆదేశము ఇచ్చిపోయారు. గుంటూరులో జరిగిన సమావేశంలో ప్రధానమంత్రి ఈ విధముగా తెలంగాణాలో ఉండే టెనెన్సీ అక్టును వర్తింపచేయాలని చెప్పినప్పుడు హెచ్చరికచ్చినట్లు వచ్చింది. ఇప్పటికి కూడా

దాటవేస్తూ పోతున్నారు ఎన్ని రోజులు దాట వేస్తారు ? ప్రభుత్వం కేబినెట్టు సమావేశంలో ఆలోచించి సాధ్యమైనంత త్వరలో చేసే విధముగా 31 మే వరకు అయిపోతుంది. జూన్ జులై మాసములలో ప్రత్యేకంగా సమావేశం పిలుస్తున్నారు కనుక ఆ సమావేశంలో amended Bill తీసుకొని వచ్చేవీలుంది, జూన్, జులై వరకు పెడితే చాలా బాగుంటుంది. అంతులేని life పెంచవలసినదిగా కోరుతున్నారు, దీనివల్ల చాలా అనుమానం కలిగింది. అసలు వారి ఉద్దేశ్యం ఏమిటి ? మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ కు వర్తించే విధముగా సమగ్రమైన చట్టం ఈ మధ్య తేదలచుకొనట్లు అర్థమవుతోంది, రెండు సంవత్సరాలై జాయంటు సెలెక్టు కమిటీకి రిఫరుచేసిన తరువాత కమిటీవారు ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతా తిరిగివచ్చి రిపోర్టు సమర్పించారు. తెలంగాణా రీజియనల్ కమిటీ రెండుగంటలలో ఎందుకు ఆలస్యం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో కొన్నిరికమండేషన్సుతో పంపించారు. ప్రభుత్వంఆలోచించి ఎప్పుడు నిర్ణయానికి వస్తుంది ? ఆలస్యం చేయడం సరియైనది కాదు. జూను, జూలై సమావేశంలో సమగ్రమైన చట్టం తేవడానికి జూలై వరకు life పొడిగించాలని ఆ విధముగా కోరితే బాగుంటుంది. ఇంత దీర్ఘ కాలం పొడిగించడం బాగుండదని వారిదృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా జూన్, జూలై మాసములలో పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. రామగోపాలరెడ్డి —అధ్యక్షా, చట్టంలో ఏమిఉందో ఏది జరుగుతున్నదో చర్చయితే జరుగుతున్నదనుకుంటాను కాని ముఖ్యంగా చెప్పేది ఏమిటంటే కౌలుదారులకు భూస్వాములకు మంచి సంబంధాలున్నాయి. రాబోయే చట్టంవల్ల లేని అవకతవకలు తెచ్చిపెడుతున్నారాఅని అడుగుతున్నాను హనుమంతుని చేయబోతే కోతి అయినట్లు అట్లా చేయక యిప్పుడు ఏదైతే సత్సంబంధాలు మంచిగా ఉన్నాయో వాటిని అట్లాగే కొనసాగిస్తూ చాలా అలజడి కలుగకుండా అందరికి న్యాయంచే కూరేటట్లు ఎంత తొందరగా అయితే అంత తొందరగా బిల్లు తీసుకువచ్చి ప్రవేశపెట్టి చట్టం చేయాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. సీతారామయ్య.—అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం 31st May కి ప్రస్తుతం అమలులోఉన్న Andhra Pradesh Tenancy Act ఆఖరు అవుతుంది. దీనిని యింకా extend చేయాలి అనేటటువంటి వాదన మంత్రిగారు తీసుకు వస్తున్నారు ఎంత కాలం extend చేయాలి అనేటటువంటిది మనముందర ఉన్న సమస్య. రీజియనల్ కమిటీకి refer చేయబడ్డది, జాయంటు సెలెక్టు కమిటీవారు కూడా దీనిపైన గవర్నమెంటుకి సమాధానం చెప్పారు. ఆ రిపోర్టును పరిశీలించ డానికి ఒక బిల్లు రూపంలో అసెంబ్లీ ముందర పెట్టడానికి ఎంత కాలం పడుతుందని ఆలోచిస్తే వచ్చే జూలై సమావేశంలో పెట్టడానికి అవకాశంవుంది. ఆగష్టు వరకు టైము తీసుకుంటే చాలు. అలా కాకుండా ఒక indefinite period కి అవకాశం యివ్వవలసినదని కోరుతూఉంటే ప్రభుత్వం యొక్క అభిప్రాయం ఇంతలో బయట పడింది. వారి అభిప్రాయం ఏమిటని సభ్యులందరు అను

కుంటున్నారంటే దీర్ఘకాలంగా బిల్లును వాయిదా వేస్తూపోతుంది అని. తెలంగాణాలో ఉన్న కౌలుదారులకు యివ్వబడిన హక్కులను ఆంధ్రా ఏరియాలో యివ్వాలనేటటువంటిది వారి అభిప్రాయం అయితే ఎంతత్వరగా తీసుకొనివస్తే అంతమంచిది. అంతేకాకుండా తెలంగాణాలో ఉన్న విధముగా యిప్పుడు ఆంధ్రా ఏరియాలో ఎవరైతే కౌలుకు సేద్యం చేస్తున్నారో వారిపేర్లు రివిన్యూ రికార్డులో గ్రామరికార్డులో నమోజుచేయడానికి యిప్పటికైనా ఉత్తరువు జారి చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను ఈ సందర్భంలో వారికి చెప్పేది ఏమంటే ఆగస్టు వరకు టైము తీసుకుంటేచాలు ఎక్కువ టైము తీసుకోవడం మంచిదికాదు, న్యాయం కాదనినేను తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. అప్పారావు (కైకలూరు).— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుమీద యిప్పుడు కొంతమంది మాట్లాడారు. కౌలుదారుల శాసనం చేయడం ఏదో ఉద్దేశ్యంతో కాలయాపన అవుతోందనే విషయంగా చెప్పడం న్యాయంకాదు. జమీందార్లు కాని పెద్దరైతులు, భూస్వాములు వీరంతా దేశభక్తులు అయిపోయి ఈ అధికారం అంతా వారి చేతిలో పెట్టుకొని జాప్యం చేయిస్తున్నారు, కౌలుదార్లకు ఉన్న రక్షణపోగొట్టి ఏదో వ్యవహారం చేస్తున్నారనడం సమంజసంకాదు, అధ్యక్షా. మనం కౌలుదారులబిల్లు సెలెక్టుకమిటీకి రిఫరు చేసుకోవడం జరిగింది. కూలంకషంగా చర్చలు చేస్తున్నాం. తెలంగాణా విషయంగా ఆంధ్ర విషయంగా సమన్వయం చేయాలనే సందర్భం వచ్చినప్పుడు చిక్కులు అనుమానాలు వచ్చినాయి. తెలంగాణా వ్యవస్థగురించి నిన్న మరొక సందర్భంలో మనవి చేశాను. ఇక్కడఉన్న పరిస్థితులకు యిక్కడ పూర్వంనుంచి ఉన్నటువంటి భూస్వామ్య వ్యవస్థలో ఉన్నటువంటి మార్పులకు అనుగుణంగా యిక్కడఉంది. అయితే ఆంధ్రలో కర్నూలు ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ఒక శాసనం చేసుకున్నాం. 50 50 రైతుకి ఒక 50 పాళ్ళు భూస్వామికి 50 పాళ్ళు ఉండేటట్లుగా ఆనాడు చేసుకోవడం జరిగింది. రాబోయే బిల్లులో మూడు వంతులు కౌలుదారుకి ఒక వంతు భూస్వామికి Irrigation sources ఉన్న చోట్ల చేసుకోవడం జరుగుచున్నది. ఇదంతా కౌలుదారికి ఎక్కువ వెళ్ళిపోతోంది అలా వెళ్ళడానికి వీలులేదు, కౌలుదారు రక్షణ నమ్ముచేయడానికి మాట్లాడుతున్నాం అనే విషయం న్యాయం కాదు. ఒక విషయం ఉన్నది. కౌలుదార్లు తొలగించబడుతున్నారు అనేటటువంటిది అపోజిషన్ వారు కూడా చెబుతున్నారు. ఎందుకు తొలగించబడుతున్నారని వస్తున్నది. తెలంగాణాలో శాసనం ఉంది, ఆంధ్రలో ఉంది. తొలగించబడడానికి వీలులేని శాసనాలున్నాయి. రేపు రాబోయే శాసనం తొలగించబడేటటువంటి వారిని తొలగించకుండా చేయడానికి అధికారాలు అదనంగా ఉంటుందనుకోను. తొలగించకుండా ఉండడానికి ఏటా నువం పొడిగించుకుంటూ ఉన్నాం. శాసనం ఉన్నప్పటికీ తొలగించబడుతున్నారు అని అపోజిషన్ వారే. అన్నప్పుడు ఎక్కడ ఉంది ఈలోటుకి ఈనాడు ఒక వ్యవస్థ ఉంది. ఎల్లకాలం ఉండాలని ఏదో జమీందార్లున్నారు పోయారు పెద్ద భూస్వాములు పోయారు చిన్న రైతాంగం వచ్చారు. అదే

మాదిరి పెద్ద రైతాంగం ఎక్కువ కట్టు బదులు పుచ్చుకొని యిప్పుడున్న కాలానికి వ్యతిరేకంగా నడవాలని మేము మాట్లాడడంలేదు. అయితే కొన్ని విషయాలు గుర్తులో ఉంచుకోవాలి. ఆంధ్రలో ధరవరలున్నాయి నిన్న చెప్పాను. ఎకరా నాలుగువేల పదివేలు ఉన్న ధరవరలున్నాయి మూడు పాళ్లు కౌలుదారుకి ఒక పాలు భూస్వామికి విషయం వచ్చినప్పుడు ఈ ఉన్నటువంటి భూమి కౌలుదారుకివ్వాలనే తాపత్రయం ఎక్కడికి పోయింది. కౌలుదారుకి భూమి యివ్వడానికి inducement ఉండాలి అటువంటి ఉత్సాహం పోయింది. ఏమిటంటే భూములు చేసుకోలేనివారు ఉద్యోగస్థులున్నారు. వితంతువులున్నారు. మిలటరీలో పనిచేస్తూ యితరత్రా దూరదేశాలలో ఉంటున్నవారు స్థానికంగా ఉండికూడా అనేక కారణాల చేత యితర వృత్తులలో ఉండడం చేత వ్యవసాయం చేయలేక ఏదో విధముగా కౌలుదారులకు భూమి యివ్వాలని ఆసక్తి కలిగినవారు ఉన్నారు. అయితే వీరంతా భూమిని కౌలుకు యివ్వడానికి ముందుకు రావడంలేదు. ఇప్పుడు పెట్టబోయే బిల్లు చూస్తే కారణం విశదం అవుతుంది. ఈ రోజు రైతు మూడువంతులు కౌలుదారుకి మూడు వంతులు పోగా మిగిలిన ఒక వంతులో శిస్తులుకట్టాలి భూమిమీద పెట్టిన పెట్టుబడులు సాధక బాధకాలు తీర్చుకోవాలి, అటువంటివి ఉన్నాయి. అందువల్ల ఈ నాడు కౌలుకు యివ్వబడిన భూమిని లాగేయాలని గాని లేదా యిప్పుడు మన గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పారు లెక్కలలో కౌలుదారుల పేర్లు ఉండడం లేదు లెక్కలలో కౌలుదార్ల పేర్లు ఉండకుండా ఏదో విధముగా భూస్వామి పేర ఉండేటట్లు manage చేసుకోవడంలో గాని ఏదో విధముగా ఉన్న చట్టాన్ని circumvent చేసి లాక్కోవాలనే పరిస్థితులు కల్పించడం గాని యివన్నీ చూస్తే అక్కడ ఉన్న పరిస్థితులకు యిప్పుడు మనం చేయబోయే మార్పులకు అనుగుణ్యం తక్కువగా ఉందనే విషయం అర్థమవుతుంది. సాధక బాధకాలు కమిటీలో చర్చించడం జరిగింది. తెలంగాణాలో పరిస్థితి అదికాదు. ఈనాడు భూస్వామికి ఎంతవస్తుందో, రాబోయే చట్టాన్ని బట్టి అంతకంటె అదనంగా భూస్వామికి వస్తుంది. ఒక వంతు భూస్వామికి వస్తుంది. ఆ ఒక్క వంతు కిమ్మత్తు ఈనాడు భూస్వామి పొందేదానికంటే ఎంతో కొంత హెచ్చుగా ఉంది అనే విషయం అక్కడ ఉంది, అధ్యక్షా. కౌలుదారుల రక్షణ చట్టము కౌలుదారుల భక్షణ చట్టముగా వుండకూడదు అని, చేసే శాసనము ఎంతో కొంత కౌలుదారులకు ఉపయోగకరముగా వుండేటట్లు చూడవలసి వచ్చినపుడు ఇది retrograde step కాదా అనే విషయము తెలంగాణా మిత్రులు చెబుతున్నారు. వాస్తవ పరిస్థితులకు అనుగుణ్యముగా కౌలుదారులకు భూమి యివ్వడానికి ఇచ్చిన భూమిని తీసుకోకుండా వుండడానికి కావలసిన inducement కౌలుదారులో కలగడానికి పరిస్థితులు మనము కల్పించాలి అధ్యక్షా. అదేమాదిరిగా భూస్వామికి అదనముగా ఏమీ రాకుండా వుండడానికి తెలంగాణా వైపు తగిన కట్టుబట్టాలు చేయాలి. ఉభయతారకముగా చేయాలనే విషయముగా; అనేక సాధక బాధకాలు వచ్చినవి. అనేక జిల్లాలు తిరగడము జరిగింది. అనేక సాక్ష్యాలు సేకరించడము జరిగింది. ఇది ఏమీ ఉద్దేశ్య పూర్వకముగా అలస్యము

చేయిడముకాదు. దేశములో ఎన్నికలు రావడము. ఆ తరువాత కమిటీ క్రొత్తగా form అవడము జరిగింది. జరిగిన తరువాత ఎటువంటి జాప్యము లేకుండా అనేక జిల్లాలు తిరిగి, రకరకాల ఏరియాస్‌లో తిరిగి ఆయా సమాచారము సేకరించి సమగ్రమైన రిపోర్టు తయారు చేయడము జరిగింది. రీజినల్ కమిటీకి వెళ్లడము జరిగింది ఆ తరువాత విషయము మనందరకు తెలుసు. ఈనాడు ఈ బిల్లు ద్వారా చేస్తున్నది ఏమిటి ? మనము కౌలుదారులకు రక్షణ కల్పించాలని అనుకొంటున్నాము ప్రతి సంవత్సరము ఈ చట్టాన్ని పొడిగించుకొంటూ వస్తున్నాము కాని ఈ సంవత్సరము టైము అనేది పెట్టుకోకుండా ఉన్న శాసనాలకు వ్యవధి పొడిగించు కొంటున్నాము. ఈ శాసనము పొడిగించడము ఈనాడు అవసరమే. కౌలుదారులెవరైన వుంటే వారు తొలగింపబడకుండా వుండడానికి, వున్న శాసనాన్ని పొడిగించుకొంటున్నాము. ఉన్న తేదా గడువు పెట్టుకోలేము. గడువు గతములో పెట్టుకొంటూ వస్తున్నాము. ఆ గడువులో చేయలేక పోతున్నాము. అందుచేత ఈనాడు కూలంకషముగా చర్చించుకోవలసిన అవసరము వచ్చినపుడు, ఇటు తెలంగాణా ఆంధ్ర, అందులో ప్రాంతాలవారీగా వున్న తేడాలు సమన్వయము చేయాలని అనుకొన్నప్పుడు, ఉన్న వ్యవస్థ తారుమారు కాకుండా కౌలుదారులకు, భూస్వాములకు harmonious relationship పెంపొందుతూ, ఈనాడు కౌలుదారులకు రక్షణ ఏర్పడ్డమేకాకుండా, చేసుకోలేని ఆసామి కౌలుకు యిచ్చుకోవాలి, ఆ విధము అధికోత్పత్తికి దోహదము చేస్తే, ఆ దోహదకారిగా రైతు వుండాలి అంతేకాని కౌలుకు ఇస్తే భూమి కౌలుదారు పరము అయిపోతుంది. కాబట్టి పండించగలిగినా, లేకపోయినా ఏదో విధముగా వ్యవసాయము చేసుకొంటూ, అలాగే నిర్జీవముగా చేద్దాము అనేవిషయము లేకుండా కౌలుదారుకు ఇచ్చినా మనకు నష్టములేదు. మనకు ఏదో వరుమానము వస్తుంది. అయినప్పటికి సేద్యముచేసుకొనే మనిషికి, దున్నేమనిషికి, చెమటోడ్చే మనిషికికూడ కొంతమదింపు వుండాలనే విషయముగా నేను మనవిచేసినట్లు ఉభయతారకముగా శాసనము వుండాలంటే కూలంకషముగా చర్చించి, వ్యవహారము చేసేలోపల ఉన్న శాసనాన్ని అమలుజరుపుకోవాలి కావలసినరక్షణలు ఉన్న కౌలుదారులకు ఇవ్వాలి. తరువాత దేవాలయం భూముల విషయము చెప్పారు. ఈ విషయం బాగా ఆలోచించవలసి వుంటుంది. కొన్ని సూచనలు కమిటీ ప్రభుత్వము వారికి చేయడము జరిగింది. అందులో పాటు పెట్టాలనే విషయమువుంది. కౌలుదారుకు కొన్ని రక్షణలు కల్పిస్తున్నపుడు దేముడు విషయములో exemptions ఏమి అని చెప్పే మాట వుంది. అనేక దేవాలయాలు అనేక సంస్థలను పోషిస్తున్నవి. కౌలుదారు భూమి మీద వున్నట్లుగా కాకుండా అనేక మంది దేవాలయ భూములపైన జీవిస్తున్న వారి జీవయాత్రకు భంగము లేకుండా భోగభాగ్యాలకు ఆటంకము లేకుండా వ్యవహారము చేయాలనే విషయముగా మినహాయింపులు పెట్టడము సమంజసమని అనుకొనడము జరిగింది. అయితే కొంతమంది మిత్రులు చెప్పారు. చాల మంది కౌలుదారులు అనేవారు తగ్గిపోయారు. ఎక్కడైనా వుంటే ఈ దేవాలయ భూములలో వుండడము జరుగుతోంది. వాటికి మినహాయింపు పెట్టినట్లయితే కౌలుదారులకు రక్షణ ఎక్కడ అనే మాట వచ్చినది. ఉన్న కౌలు

దారులను disturb చేయకుండా, అయితే దేవాలయానికి కొంచెము వరుమానం ఎక్కువవచ్చే పద్ధతిగాని యిన్ని సంవత్సరాలు అనేపద్ధతికాని ఏదో కట్టుదిట్టాలుచేస్తే బాగుంటుంది అని కొన్ని సూచనలు చేయడము జరిగింది ఈనాడు ఏదో ఒక జమీందారు, పెద్ద రైతు గుత్త ఆధిపత్యము ప్రభుత్వములో పుచ్చుకొన్నారు ఏదో సినిమాలాగా delay చేస్తున్నారు అనే విషయము వాస్తవము కాదు సీలింగ్సు పెట్టుకొన్నాము. సీలింగ్సు పెట్టుకొనడమువల్ల ఎంతభూమి మనకువచ్చింది అని అడిగారు నిజముగారాదు, హిందూలా అటువంటిది మనము పంచుకొంటాము. మన కొడుకులుగాని మనుమలు పంచుకొన్నపుడు అవన్నీ చెల్లుబడి అవుతాయి. ఏ ప్రభుత్వము కూడ ఇది చెల్లుబడికాదని అనడానికి వీలులేదు. అందుచేత practical గా వారే చెబుతున్నారు. ఏదో తొందరపడి సీలింగు శాసనము చేసుకొంటే ఎనత భూమి వచ్చింది. అలాగే ఇవాళ తొందరపడి కౌలుదారీ శాసనము చేసుకొంటే ఎంతమంది కౌలుదారులు వున్నారు-అంటే కౌలుదారులు వుండాలి. కౌలుదారులకు రక్షణ కావాలి కౌలుదారులకు భూమి ఇవ్వడానికి యజమాని వెనుకాడకుండా వుండే పరిస్థితులు ఇప్పుడు వున్నది. ముందు సాగాలిఅనే విషయముగా వచ్చినపుడు సమగ్రముగా, కూలంకషముగా విచారణ చేయవలసిన అవసరము వుంది ప్రభుత్వము ఎంతో కొంత పరిశోధన గురించి, ఈ తర్కవితర్కాలు వచ్చిన సారస్యాన్ని మదించి చక్కని శాసనము చేయాలని తాపత్రయముతో చేస్తున్నదే తప్ప దేశ భక్తితో ఈనాడు ముసుగుదాల్చి భూస్వాములంతా వ్యవహారము చేస్తున్నారు అనడము సమంజసము కాదని మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశము యిచ్చినందుకు అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు తెల్పుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ యన్. రామచంద్రా రెడ్డి — అధ్యక్షా, ఈ సవరణ బిల్లు ఉద్దేశ్యము నేను మొదలు మనవిచేశాను మాట్లాడిన గౌరవసభ్యులు క్రొత్త విషయాలు ఏమీ చెప్పలేదు. పాతవాటిలో కూడ ప్రత్యేకత ఏమీ కన్పించలేదు అయితే ఏదో చెప్పాలి. ఏదో విమర్శ చేయాలి. దానికిగాను ఏమి చేయబోతున్నారు. ఎప్పుడు చేయబోతున్నారు. ఎట్లా చేస్తున్నారు దీనిలో ఇట్లా అనుమానము వస్తున్నదే ఈ అనుమానానికి కారణము ఆ విధముగా చెప్పడమే కాని ప్రత్యేకముగా చెప్పినది ఏమీలేదు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు Lade junsky సమర్పించిన రిపోర్టు మంచి చదివారు. వారు పర్యటించారు. ఒక వ్యక్తి యొక్క అభిప్రాయాలు అందులో కన్పిస్తున్నది అయితే వున్న కౌలుదారులకు రక్షణ కల్పించడానికి మాట్లాడుకొంటున్నాము కాని చేయబోతున్న చట్టము యొక్క మంచిచెడ్డలు ఇప్పుడు చర్చించుకోవలసిన అవసరము లేదు Integrated Bill వచ్చినపుడు ఆలోచన చేయవచ్చు. Resumption clause తో క్రొత్తగా సీలింగు అట్టు వచ్చిన తరువాత, దానిలో హెచ్చుగా తీసుకోడానికి అవకాశము వున్నప్పటికి తీసుకోకూడదు. ప్రత్యేకమైన ఒక తేదిలోపల register చేసుకొంటేనే తీసుకోవాలని నిర్బంధముగా చేసుకొన్నాము. ప్రత్యేకముగా ఆ విధముగా పెట్టుకొన్నాము. కనుక ఏదో పెద్ద భూస్వాములకు చేయాలనే విధముగా, చేయాలనే ఉద్దేశ్యము దానిలో ఏమీలేదు, దానిలో కూడ restrict చేయబడింది, కన్షుత

అటువంటి ఉద్దేశ్యము లేదు. ప్రభుత్వము ఉద్దేశ్యము ఎప్పటికపుడు స్పష్టంగా వుంది. కౌలుదారులకు రక్షణ కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యముతో దీనిని పొడిగిస్తే బాగుంటుందని ఈ సవరణ తీసుకొనిరావడం జరిగింది. అప్పారావుగారు వివరాలు చెప్పారు తొందరపడి తీసుకొనిరావాలంటే వీలులేదు. ఇక్కడ కూర్చొన్నాము. ఇదివరకు మనము చర్చించుకొన్న బిల్లే ఇక్కడ కూర్చొని చర్చించుకొని, మంచి చెడ్డలు ఆలోచన చేసుకోవాలి అంటే లేదు, లేక మనము అన్ని జిల్లాలు తిరిగి వద్దాము అనే విధంగా అన్నారు 4 జిల్లాలు పెట్టుకొంటాము అంటే లేదు. అంతా తిరిగితే బాగుంటుంది. సాక్ష్యము హెచ్చుగా సేకరించాలి. ఆలస్యమైనా ఫరవాలేదు ఆ విధముగా చెప్పిన గౌరవసభ్యులే ఆలస్యము జరిగింది అని ఇక్కడ చెప్పడము ఎంతవరకు సమంజసమో నాకర్థము కావడము లేదు. గోపాల కృష్ణయ్యగారు చెప్పకపోతే చెప్పకపోవచ్చు. ఇప్పుడు మనకు కావలసినది కౌలు దారులకు ఏ విధముగా రక్షణ కల్పించాలనేది. ఈ gap ఏదయితే వుందో దానిని cover చేయడానికి extension చేస్తే బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యముతో తీసుకొనిరావడము జరిగింది. తేది నిర్ణయము చేయలేదు కనుక వచ్చే సమావేశములో integrated bill వస్తుందో రాదో అనే అనుమానము వెలిబుచ్చారు. ఒకవేళ ప్రభుత్వము అటువంటి నిర్ణయము తీసుకొన్నదనుకోండి ఈ బిల్లు తీసుకొని రాకూడదని చెప్పి నిర్ణయము తీసుకొంటే ఈ బిల్లు withdraw చేస్తున్నామని చెప్పుకోడానికి ఆ మాత్రము ధైర్యము ప్రభుత్వానికి లేదని ఏమీ అనుమాన పడవలసిన అవసరం లేదు. ఏదో మభ్యపెట్టి, కళ్లుకట్టివేసి బిల్లుతెచ్చి pass చేసుకోవాలని ఉద్దేశ్యము కాదు అటువంటిదేమీ జరగదు ఏ బిల్లు తీసుకొని వచ్చినప్పటికి సభముందు ఉంచడము జరుగుతుంది. దాని మంచిచెడ్డలు, న్యాయాన్యాయాలు, అవన్నీ చూసుకొనడం జరుగుతుంది. అయితే గోపాల కృష్ణయ్య గారు ఈ సభలో చెప్పడము కాదుకాని ఒకసారి ఎప్పుడో మాట్లాడినపుడు "మీరు చెప్పిన సమస్య కొంత ఆలోచన చేయవలసి వుంది" అని అన్నారు. అది ఏమి అంటే తెలంగాణా ప్రాంతములో ఇదివరకు వున్న set up అనుసరించి భూస్వాములు హెచ్చుగా గ్రామాలలో వుండడమువల్ల concentration of land ఇక్కడ వుంది ఆంధ్ర ప్రాంతములో ఆ విధముగా లేదని అందరికి తెలుసు ఆంధ్ర ప్రాంతములో గోదావరి జిల్లాలో ఒక ఎకరము వుండి కౌలుకు ఇస్తున్నారనుకోండి, లేకపోతే ఒక ఎకరము వున్న ఆతను ఇక్కడ ఏదో L. D. C. చేసుకొంటూ, ఆతనికి వున్న ఎకరము భూమి కౌలుకు ఇచ్చుకొంటున్నాడనుకోండి. Proprietary right కౌలుదారుకు చెందాలా ? భూస్వామికి చెందాలా అంటే గోపాల కృష్ణయ్యగారు, తొందరలో, social justice ఎక్కడయితే నిర్ధారణ చేస్తే బాగుంటుంది ? వారికి వున్నది ఎకరమాయె ! ఎకరం కూడా కాదు, అర్ధ ఎకరం వున్నవాడే లీజౌట్ చేస్తున్నాడు. అయితే దాని ప్రాపర్టి రైట్ ఎవరికి ఇవ్వాలి అనేసమస్య వచ్చినప్పుడు సోషల్ జస్టిస్‌ను ఎక్కడ నిర్ధారణ చేస్తే బాగుంటుందనేది ఆ విధంగా చూడవలసి వుంటుందనే సమస్య వుంటుందని వారు ఒకసారి చెప్పారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— మీరు ఆ అవకాశం తీసుకొని చెప్పదలచుకొన్నారు. నాకు అభ్యంతరం లేదు. నేను అఫిషియల్‌గా మాట్లాడ లేదు అయినా అఫిషియల్‌గా మాట్లాడినా; అనఫిషియల్‌గా మాట్లాడినా అభిప్రాయం ఎప్పుడూ ఒక్కటే. సోషల్ జస్టిస్ వుండాలనుకొంటే త్వరగా చేయండి సోషల్ జస్టిస్ ఏదో వుందనుకోడానికి చేయకుండా వుంటారేమిటి? టెనెంట్ ఎవడైతే వుంటాడో వాడే వుండాలంటారా చేయండి. అదికాకుండా ఆ వంకపెట్టి ఎక్స్‌టెండ్ చేయటానికి వంక తీసుకొని దాని క్రింద షెల్టర్ కావటానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— అది ఎట్లా వస్తుందనేది ఇంటిగ్రేటెడ్ బిల్లులో—దాని మంచిచెడ్డలు చర్చించ వచ్చు, మెరిట్స్, డిమెరిట్స్‌లోకి మనం వెళ్లటం లేదు మీరు చెబుతున్నారు కనుక నేను మనవిచేస్తున్నాను ఇవన్నీ వేరే యాస్పెక్ట్స్ వున్నాయి. వారు తప్పు ఒప్పు అని నేను అనటంలేదు. అభిప్రాయాలు వేరువేరుగా వున్నాయి వాటినన్నిటిని క్రోడీకరించి, సమీక రించి రెండు ప్రాంతాలలో ఆచరణలో మనకు ఏది అనువుగా వుంటుంది, ఏవిధంగా అయితే బాగుంటుంది అని చూసి చేయాలి ఇప్పుడు మనం ఎక్స్‌టెన్షన్ వరకే రిస్ట్రిక్ట్ అవుతున్నాము మెరిట్స్, డిమెరిట్స్ ఏ ధోరణిలో తీసుకువస్తుందనే అనుమానం ఇప్పుడు ఎందుకు? మీకు ఇష్టమైనట్లు రాకపోతే అప్పుడే క్రిటిసైజ్ చేసే అధికారం వుంది. అప్పుడు మంచి చెడ్డలు ఆలోచించు కోవచ్చు. దానిననుసరించి ఇప్పుడు పొడిగించాలని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసు కొంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker.— The question is:

"That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy(Amendment) Bill 1965 be read a first time"

The motion was adopted

Sri N. Ramachandra Reddy.— Sir, I move.

"That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill 1965 be read a second time.

Mr. Deputy Speaker:—Motion moved.

(Pause)

Mr. Deputy Speaker — The question is:

"That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill 1965 be read a second time"

The motion was adopted.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—There are three clauses Which clause is he moving?

Mr. Deputy Speaker -Clauses 2 and 1. Generally when the bill is moved with the clauses he must formally say that he is moving the clauses.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —There are two clauses. The Second reading is discussion on these clauses

Mr. Deputy Speaker -A bill includes all the clauses

Sri V Visweswara Rao -He moved the bill a second time That was passed. What is the stage.

Mr. Deputy Speaker -Unless he moves the clauses, there will be nothing He must move the clause and then there will be discussion.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :-When we take second reading, there are certain preliminaries Is it the discussion on the whole bill or the clauses.

Sri Madhava Reddy -(Boath) :- It is the Speaker who puts the clauses before the House. It is not for the Minister to move the clauses It is the Speaker that puts the clauses to the vote of the House.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —When they delete certain clauses Speaker is not the man The procedure is like that On Clause 2 I, want to speak.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఇదివరకు మూజువాణి కౌలు ప్రూవ్ అయితే ఒప్పుకొంటామని అన్నారు నేను పొరబాటు పడ్డానో లేదో తెలియదు. దీనిలో every such lease shall be in writing and specify the holding అని వుంది. ఎందువల్ల ఈ మార్పు వచ్చింది? ఇదివరకు మూజువాణి కౌళ్లమీద డెసిషన్ తీసుకొన్నా అది ఇప్పుడు పోతుందే? మూజువాణి కౌళ్లు కాగితాలమీద లేకపోయినా అతను తీసుకొన్నాడు, ఇతను ఇస్తున్నాడు అంటే ఒప్పుకొంటున్నారు కాని ఇక్కడ రిటెన్‌గా వుంటేనే ఒప్పుకొంటాము, లేకపోతే లేదు అనే క్లాజు వుంది. అది నల్లిఫై అయినదా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి :— రిటెన్‌గా వుంటేనే ఒకవేళ క్వశ్చన్ చేస్తారనుకొంటే There is nothing special. It will have to be proved whether there is an agreement or not.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అది ఎక్కడా లేదు. మూజువాణి కౌలు అంతటితో సరిపోదు. He will claim for it. An enquiry takes place and when it is proved to the satisfaction of the court, then he says that it is not in writing. ఆ పొజిషన్ ఇప్పుడు యాక్టులో లేదు. ఇదివరకు వున్న ఆ ప్రొవిజన్స్ మేము చదివాము. ఇది ఎలా వచ్చిందో తెలియదు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :— రిటెన్‌గా వుంటేనే హక్కు దొరుకుతుంది లేకపోతే how can his right be recognised. యాక్టు వచ్చిన

తరువాత స్పెసిఫిక్‌గా రిటెన్‌గా వుండాలని మనం ఏర్పాటు చేసుకొన్నాము. మూజువాణి కౌలు ఎక్కడ వుంది? It will have no effect.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah — I want to bring it to the notice of the Government

ఇదివరకు మూజువాణి కౌళ్లు యాక్సెప్ట్ చేసినవి వున్నాయి, నాకు తెలుసును.

Clause 2.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

"That clause 2, do stand part of the bill.

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Clause 1.

Mr. Deputy Speaker:—The question is.

That clause 1 do stand part of the bill.

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the bill.

Preamble.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

"That the preamble do stand part of the bill"

The motion was adopted.

Preamble was added to the bill.

Sri N. Ramachandra Reddy:—Sir, I move

"That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill 1965 be read a third time."

Mr. Deputy Speaker:—Motion moved.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వర రావు:—ఈ బిల్లు ఎలా అమలు జరుగుతుంది, ఎంతమంది కౌలుదార్లకు రక్షణ కల్గింది, దీని పర్యవసానం ఎలా వుంటుంది అని చెప్పి సాట్యుటరి బుక్ లో వ్రాసుకొన్నాము కాబట్టి సంతృప్తి చెందుదామా, లేక అలా ఉంచినందువల్ల వచ్చిన ఫలితాలు ఏమిటని పరిశీలించటానికి ప్రభుత్వం ఏదైనా ప్రయత్నం చేస్తుందా? 10 సంవత్సరాలుగా సాట్యుటరిగా వుంచినందుకు కౌలుదార్లకు రక్షణ కలుగజేస్తామనే చెప్పిన మాటకు విలువ వుంటుందేమో ప్రభుత్వం దీనికి ప్రయత్నిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— నేను మనవిచేసేదేమిటంటే దానికి [illegible] క్లెయిమ్ చేసి పిటిషన్ పెట్టుకొంటే 3, 4, 5 సంవత్సరాలు పడుతున్నది. [illegible] ను అడిగితే టైమ్ పట్టి అంటాడు, రిలీఫ్ కొరకు ఏదైనా వేరే [illegible] ఆలోచించి త్వరగా చేసేదానికి ఎగ్జిక్యూషన్ ఆర్డర్ ఇవ్వవచ్చు. [illegible] ఏదైనా ఇచ్చి ఈ నెలలోగా భూమి ఉన్నంతవరకు ఫైనలైజ్ [illegible] ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తే కొంత ప్రొటెక్షన్ వస్తుంది, లేకపోతే [illegible] గురించి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నదో చెప్పలేదు.

శ్రీ వి వి కృష్ణంరాజు —ఇదివరకు ఆంధ్రకు ప్రత్యేకంగా బిల్లుఏర్పాటు చేసుకొన్నాము ఆఫ్ అండ్ ఆఫ్ తీసుకొంటున్నారు, అమలు జరుగుతూవుంది తెలంగాణాకు, ఆంధ్రకు కలిసి బిల్లుపెట్టే విషయంలో బిల్లు చర్చలోవుంది. రిజినల్ కమిటీలో వుందికాబట్టి ఆంధ్రలో, తెలంగాణాలో బిల్లు కంటిన్యూ కావాలనేది సమస్య. కనుక దీనిని మళ్ళీ చర్చించటం అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి :—గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినదానికి నాకు అభ్యంతరంలేదు. We shall issue instructions to expedite the disposal of the cases.

Mr Deputy Speaker — The question is :

"That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill, 1965 be read a third time."

The motion was adopted

THE ANDHRA PRADESH (TELANGANA AREA) TENANCY AND AGRICULTURAL LANDS (AMENDMENT) BILL, 1965.

Sri N Ramachandra Reddy — Sir, I move :

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1965 be read a first time."

Mr. Deputy Speaker — Motion moved.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రా రెడ్డి -అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ టెనెన్సీ అండ్ అగ్రికల్చరల్ లాండ్ అమెండుమెంటు ఆక్టు ఏదైతే ఉందో అది మనముందుకు వచ్చింది. దానిని యింకొక సంవత్సరం పొడిగించవలసినదని ఇందులో కోరుతూ మంత్రిగారు మనముందు ఉంచారు. ఈ ఎమెండుమెంటు చట్టం తెచ్చినప్పుడు ఒక సంవత్సరం దానికి గడువు నియమించబడింది. ఆ సంవత్సరం గడువు సరిపోలేదు. దానికి రూల్సుచేసి ఆ రూల్సు కిందకు పంపేవరకు కొంత టైమ్ తీసుకుంటున్నది. అందుకు 6, 7 మాసాలు వ్యవధిలో యివి అంతా రిగ్యులరైజ్ చేయటానికి వ్యవధి చాలలేదని మంత్రిగారు స్టేట్ మెంట్ ఆఫ్ ఆబ్జక్ట్సు అండ్ రీజన్సులో చెప్పారు. అది వాస్తవమే. అయితే ఇంకొక సంవత్సరం గడువు పొడిగిస్తున్నాము. దీనికి 2 సంవత్సరములు అంటే ఒక సంవత్సరం అప్పుడే అయిపోయింది. ఇంకో సంవత్సరం ఉంది. ఈ సంవత్సరంలో అయినప్పటికి పూర్తి అవుతుందా అనే అనుమానం ఉంది. ఈనాడు ఉన్న మెషినరీ పూర్తిగా పనిచేయడం లేదని నేను చెప్పనవసరం లేదు. కొన్ని చోట్ల ... కొన్ని ... ఇలాంటి భూములు కొన్నవాళ్లున్నారు. ఇంతవరకు ఒక్కొక్క తాలూకాలో ఒక వేయి, 2 వేలు ఈ విధంగా దరఖాస్తులు పెట్టుకుంటూ వస్తున్నాయి. ఈ [illegible]

కలెక్టరుకు, తహశీలుదార్లకు ప్రత్యేకంగా సూచనలుకూడా ఇచ్చారు, ప్రధానంగా ఎక్కడైనా కాంపులు వేసినప్పుడుగాని, దౌరామీద వెళ్ళినప్పుడుకాని ఇటువంటి వాటిని రెగ్యులరైజ్ చేయించుకోవాలని రైతులకు చెప్పాలని ఉన్నప్పటికిని ఇంతవరకు పెద్ద ఎత్తున దరఖాస్తులు పెట్టబడలేదు. ఈ భూములు పట్టా చేయించుకొనే విషయంలో వాటిని కొన్నవాళ్ళకు చాలా ఆతురత ఉందికనుక ఒక్కొక్క పట్టేదారు దరఖాస్తులు పెట్టేటప్పుడు నకలు తీసుకొని తరువాత ఎప్లికేషన్ పెట్టేటప్పుడు ఒక్కొక్క తహశీలులో రు. 40, 50 లు పోతూఉన్నాయి మాలాంటివాళ్ళు తహశీలుదారులతో, నాయబ్ తహశీలుదారులతో ఈ విధంగా ప్రభుత్వం చేస్తున్నది, ఒక సంవత్సరంలో పట్టేదారులుగా చేయవలసి ఉంటుంది, అన్నివిధాలా సహకరిస్తాము, ఈ ముడుపులు చెల్లించే విషయంలో మీరు ప్రత్యేకంగా జాగ్రత్త తీసుకోవాలని చెబితే కొందరు తహశీలుదార్లు మాత్రం చాలా స్ట్రిక్టుగానే ఉన్నారు. కాని ప్రతి తహశీలుదారును కలుసుకోవడం చాల కష్టంగా ఉందికనుక ప్రభుత్వంవారుకూడా దీనివిషంలో ప్రత్యేకంగా జి ఒ ద్వారా ఈ విధంగా లంచాలు తీసుకుంటున్నారు, ఈ విధంగా తీసుకోకుండా చేయాలని ప్రత్యేకంగా ఆర్డర్సు యివ్వాలని కోరుతున్నాను రైతులు రిజిస్ట్రేషన్ ఫీస్, స్టాంపుడ్యూటి చెల్లించవలసి ఉంటుంది. వారు పట్టేదారుగా గుర్తింపబడిన తరువాత యింకా బోలెడంత డబ్బు ప్రభుత్వానికి చెల్లించవలసి ఉంటుంది కనుక ఈ పట్టేదారులుగా నమోదు చేయించుకొనే విషయంలో చాలడబ్బు ఖర్చు పెట్టవలసి వస్తున్నది ఆది అంతా ఉందికనుక ఈ విషయంలో చాల జాగ్రత్త తీసుకోవలసిందని ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వం ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు యిచ్చి యీ యొక్క వ్యవధిలో ఆయినప్పటికి యిది పూర్తిచేసే విధంగా ప్రభుత్వం ప్రధానంగా ప్రతినెల రిపోర్ట్సు తెప్పించుకుంటేనేతప్ప ప్రభుత్వ యంత్రాంగం కదలదు అట్లాకాకుండా మనం యిప్పుడు ఒక సంవత్సరం పెట్టుకున్నప్పటికిని మరల ఒక సంవత్సరం తరువాత పూర్తిగా రెగ్యులరైజ్ చేయలేదు అని మరల టైమ్ కావాలని అంటే అప్పుడు మనం పొడిగించవలసిన దుస్థితి ఏర్పడుతుంది. అందుచేత ప్రభుత్వం ప్రతి మాసానికి ప్రతి తాలూకానుంచి రెవిన్యూబోర్డుగాని, కలెక్టరుగాని ప్రతి మాసానికి ఒక రిపోర్టు తెప్పించుకొని ఒక సంవత్సరం వ్యవధిలో ఇవన్నీ రెగ్యులరైజ్ కావింపవలెనని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని కోరుతూ దీనిని బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ భూముల అమ్మకం చట్టం విషయమై అమెండుమెంటుబిల్లు శాసనంవిషయమై ఎమెండుమెంటు తిరిగి తీసుకొని రావడం చాలమంచిపని అనుకోండి. కాని మా అనుభవంబట్టిచూస్తే ఈ రూల్సులో [illegible] 1960-61, 1963-64 ఖాస్రాపహాణీలు, ఖాస్తు దరఖాస్తులలో వారుచేస్తున్నట్లు [illegible] పేర్కొంచారు. ఎన్నినంబర్లు ఏ రైతుకాని సేద్యంచేస్తూ ఉంటాడో అన్ని [illegible] దరఖాస్తులు తక్తాలు తీసుకోవాలనేవరకు తహశీలులో స్టాఫ్ సరి [illegible] అవుతున్నది. అందుకొరకు ఆ నకళ్లన్నీ తీసుకొని దావా [illegible] దారుకు యివ్వాలి. ఆ నకళ్ళన్నీ దరఖాస్తులతో

పొందుపరచాలి. ఈ పనులన్నిటికి టైమ్ సరిగా సరిపోకపోవడంవలన తిరిగి మనం ఒకసంవత్సరం పొడిగిస్తున్నాము. అందుకొరకు స్టాఫ్‌ను తహశీలులో ఎక్కువచేయాలి. లేనట్లయితే ఆ పని నిర్వహించడానికి ఒక సంవత్సరం సరిపోదు. రీజినల్ కమిటీ మొన్ననే ఏకగ్రీవంగా తప్పకుండా 2 సంవత్సరాలు పొడిగించాలని రికమండేషన్ గవర్నమెంటుకు పంపించింది. మరి ఈ 2 సంవత్సరాలలో ఒక సంవత్సరం తగ్గించినది గవర్నమెంటు. అంతా తగ్గించడం మంచిదికాదేమో. అందుకొరకు రీజినల్ కమిటీ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించిన ఈ 2 సంవత్సరాలను ఇందులో పొందుపరచడం అవసరమని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. తహశీలులో ఉన్న వ్యవహారాలు అందరకు తెలుసు. రైతులుపోయి దరఖాస్తు కొని, నకలుకొరకుగాని దరఖాస్తు పెట్టుకోవాలంటే చాలవరకు అక్కడ డబ్బు చెల్లించనిది తొందరగా నకలు దొరకడంగాని ఈ ఖాస్రాపహాణీ నకలు దొరకడంగాని జరగదు. ఈ విధంగా డబ్బు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. అంతటా జరుగుతున్నదని నేను మనవిచేయడం లేదు- కాని ఎక్కువ తహశీలులలో, ఉదాహరణకు మా రామన్నపేట తహశీలులో ఆ విధంగా తీసుకోవడం బాగానే జరుగుతున్నది ఇతర తహశీలులలోకూడా జరుగుతున్నది. అందుకొరకు ప్రభుత్వంవారు తప్పకుండా తహశీలుదార్లకు ఒక సరుక్యులర్ ఇష్యూచేసి యిలాంటి కేసెస్ వెంటనే తీసుకొని ఏమి జాగుచేయకుండా నకలు యిచ్చేటట్లు, తరువాత రైతుదగ్గర ఏమి పైసలు తీసుకోకుండా పరిష్కారం చేయాలని తెలుపగోరుతాను ఈ విధంగా భూములు రిజిష్టర్ చేసుకోవలసిన వారు ఒక్కొక్క గ్రామములో 40 మంది, 50 మంది, 100 మంది యిట్లా ఉంటున్నారు. వారు తహశీలు ఆఫీసుకు 40, 50 మైళ్ళనుంచి నడిచిరావాలంటే చాల యిబ్బంది అవుతున్నది వచ్చేటప్పటికి తహశీలుదారు హాజరై ఉండడు. ఎక్కడకో యితర కార్యక్రమానికి పోతూవుంటాడు. తిరిగి ఆ రైతులు పోవలసి ఉంటుంది అలాంటి గ్రామాలకు, ఎక్కువ రైతులుండే గ్రామాలకు తహశీలుదారు స్వయంగా టూర్ వేసుకొని ఆ గ్రామాలకుపోయి విచారణచేసుకోవడంవల్ల రైతాంగానికి చాల తోడ్పడినవారవుతారు. అవిధంగా చేయడం మంచిది అధ్యక్షా. ఆ విధంగా సూచనలు పంపించాలని మీద్వారా కోరుతూ ఒక సంవత్సరానికి బదులు 2 సంవత్సరాలు ఉంచాలని మనవిచేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. రామగోపాలరెడ్డి :—అధ్యక్షా, రైతులకుసంబంధించి ఇంతకన్న మంచిచట్టం లేదు. కాని ఒక సంవత్సరం లోపట జరిగిన పని చాలతక్కువ. ఏదో తహశీలుతో లంచాలు తీసుకోవడంవల్ల పని ఆగిపోతున్నదని అంటే అది న్యాయమైన మాటకాదు. నేనుకూడా 2, 3 వందల ఎప్లికేషన్‌లు పెట్టించాను. కాని వాటివిషయంలో జాప్యం కలుగటానికి కారణం ఏమిటంటే గ్రామాలలో ప్రజలకు ఈ చట్టం సంగతి తెలుస్తూలేదు. ప్రతిచోట శాసనసభ్యుడు వెళ్ళి చెప్పాలంటే యిబ్బందిగా ఉందికనుక స్పెషల్‌గా ఒక సర్క్యులర్ ఇష్యూచేసి తెలుగులోపట ప్రతి గ్రామంలో ప్రకటించేటట్లు ఏర్పాటుచేయాలి. ఏ గ్రామంలో ఏ భూమి ఎవరెవరు కొన్నారో, దేనికి రిజిష్టర్ కాలేదు అనే విధంగా ఒక [illegible]

తయారుచేయించుకొని వాళ్ళనుపిలిపించి కొంత శ్రద్ధచేసిటట్లుంటే ఈ భూములను రిజిస్టర్ చేయడానికి ఎక్కువ వీలుకలుగుతుంది. ఇప్పుడు పెట్టినటువంటి 1 సంవత్సర టైమ్ చాల మంచిటైమ్ అంతకన్న ఎక్కువ చేయకూడదు. ఎందుకంటే ఇప్పటివరకు భూములు ఏ రైతులదగ్గర ఉన్నాయో వారిదగ్గర చిన్నచిన్న రశీదులున్నాయి, చిన్నచిన్న కాగితాలమీద అయితే యిదివరకే ఎన్నోరశీదులు పోయినాయి. అందువల్ల ఇంకా టైమ్ ఎక్కువపెడితే జాప్యంవల్ల ఇంకాకూడా వాళ్ళదగ్గర ఉన్నరశీదులుపోయే ప్రమాదం ఉందికనుక ఒక సంవత్సరం ఏదైతే ఉందో అదిసరిగా ఉంటుంది. ఒక్కొక్క డిస్ట్రిక్టుకు ఒక్కొక్క మినిష్టర్ ఇన్‌ఛార్జ్‌గా ఉన్నారు. వాళ్ళు ఎప్పుడైతే టూర్ పోతారో ప్రత్యేకంగా అన్నిటికన్నా ముందర ఈ విషయం విచారణచేసి ఎన్నిభూములు రిజిస్ట్రేషన్ కావలసి ఉన్నాయి, ఎన్ని అయినాయి, ఏమి యిబ్బందులున్నాయి అని చూసినట్లయితే ఈ పని కొంత సులువుగా జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం ఏ ఉద్దేశంతో ఈ చట్టం ప్రవేశపెట్టినదో దానికి సార్థకం చేకూరుతుంది. అందుకోసం మంత్రిగారు ప్రతి తహశీలుదారుమీద ఇన్‌సిస్టుచేయాలి. ఏ తహశీలులో అయితే ఈ పనిజరగదో వారికి పడ్వర్సు రిమార్కు అనిరాసి పంపినట్లయితే బాగుంటుంది. లేకుంటే చాల జాప్యం జరుగుతుంది. ఇతర విషయాలలో చాల తొందర చేస్తున్నారుకాని ఇది తొందరచేయడంలేదు. రశీదులుకనుక రైతులదగ్గరనుంచి పోయినట్లయితే వారు భూములను కోల్పోవలసి వస్తుంది. అందుకోసం పెద్ద ప్రమాదం ఏర్పడే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది కనుక తగు శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు (హుజూర్‌నగర్) — అధ్యక్షా, ఇది చాల ముఖ్యమైన కార్యక్రమం దీనిని ఖచ్చితంగా అమలుపరచాలంటే ఈవాళ తహశీలులో ఉండే వర్కులోడ్‌నుబట్టి పాపం ఆ తహశీలులో వాళ్లు సరైనటువంటి చర్య తీసుకొనే స్థితిలో లేరు. నార్మల్‌గా వాళ్ళ డ్యూటీస్ ఉండగా వాటిపని చాలజాస్తిగా ఉంది. ఈ సంవత్సరంలో యివి అమలులోకి రావాలంటే గవర్నమెంటు ఒక స్పెషల్ స్టాఫ్‌నువేసే అవకాశం ఏమన్నావుంటే పరిశీలించమని కోరుతున్నాను. ఆటువంటి అవకాశం లేనప్పుడు యిప్పుడు మీరు సంవత్సరం వరకు ఏదైతే పొడిగించాలని అంటున్నారో, రీజినల్ కమిటీకూడా తీర్మానం 2 ఈయర్సు అని ఏదైతే చేశారో ఈ సంవత్సరం తరువాత ఫర్‌దర్ 2 ఈయర్సు అని దాని స్పిరిట్ అని మేము అనుకుంటున్నాము. రివిన్యూ మినిష్టరుగారు దయచేసి ఇంకొక 2 సంవత్సరాలవరకు దీనిని పొడిగించే అవకాశం ఉండేటట్లు చూడాలని తమద్వారా మనవిచేసుకొంటున్నాను. రైతులు ఆ [illegible] సాదా కాగితాలలో వ్రాసుకొంటూ ఉండినారు, అంటే [illegible] papers మీద. అవి విచారణకు వచ్చినప్పుడు, దానిమీద దహిచంద్ [illegible]. అంటె stamp value కు పదిరెట్లు అన్నమాట. రామగోపాల [illegible] వచ్చునుగాని, మాదగ్గర ఆవిధంగా తీసుకోవడం జరుగు [illegible] కాగితాలమీద వ్రాసుకొన్నప్పుడు, ఆ విధంగా పదిరెట్లు

దహిచంద్ అని తీసుకొంటున్నారు. అది తీసుకోకుండా ఉండేటట్లు చూడాలని తమద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కనీసం further two years అంటె మొత్తము మూడుసంవత్సరాలలో ఈ చట్టము అములులోకివస్తే బాగుంటుంది. అందువల్ల ఇప్పుడు ఏదైతే 2 సంవత్సరాలు ఉండినదో, దానికి బదులు 3 సంవత్సరాలు అని ఉంటె బాగుంటుందని సూచనచేస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి—అధ్యక్షా, ఈ సవరణ బిల్లుయొక్క ఉద్దేశాలను గురించి ఎవరికి భేదాభిప్రాయాలులేవు. మాట్లాడిన సభ్యులందరుకూడా దీనిని హర్షించారు. అయితే, implementation లో అక్కడక్కడ చిక్కులు ఉన్నాయని చెప్పారు. సభ్యులు సూచించినట్లు executive instructions ఇవ్వడం జరుగుతుంది కేవలం executive instructions ఇవ్వడమే కాదు. సభ్యులందరు సహకరించవలసిన అవసరం ఉంటుందని చెప్పి నేను మనవిచేస్తున్నాను. సభ్యులు అనుకోండి, political parties అనుకోండి, దానికి విరివిగా ప్రచారము చేసినట్లయితే, ఈ బిల్లురాకముందు కావలసిన దరఖాస్తులు వాటికవే వచ్చిపడతాయని ఆశించినాము. తప్పకుండా రావాలని చెప్పి, 5, 6 ఏళ్లు కృషిచేసిన తరువాత Planning Commission వారు దీనికి ఒప్పుకొన్నారు. అయితే, మరి ఏకారణం చేతనో మనము అనుకొన్నట్లు రాలేదు. మరల వస్తాయని ఆశిస్తున్నాము. రావడానికి మనమందరం ఎక్కువగా ప్రయత్నంచేస్తేనే, రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మంత్రిగారు tours వెళ్ళినప్పుడు ఆవిధంగా చెప్పాలన్నారు. ఆ విధంగా ఇదివరకు చెప్పడం జరిగింది. Tours కు వెళ్ళినప్పుడు ప్రత్యేకంగా ఆ తాశీల్దార్లు applications ఏ విధంగా రుజువుచేస్తున్నారు అని ఆ విధంగా చూస్తూనే ఉన్నాము. Work load హెచ్చుగా ఉన్నది గనుక staff కావాలంటున్నారు మొదట్లో applications అక్కడ పెట్టుకోడానికి applications నమోదు చేసినట్లయితే వాటిని మనము dispose of చేయడానికి work load అంత ఉన్నదా లేదా. ఎక్కువ staff అవసరం ఉంటుందా అని ఆలోచన చేయవచ్చు, కాని applications తాశీల్దారుకే రాకముందు staff హెచ్చుగా staff కావాలనడంలో న్యాయం లేదని మనవిచేస్తున్నాను దానిని అనుసరించే హెచ్చుగా applications ఏవైతే ఉన్నాయో వాటన్నింటిని తొందరగా నమోదు చేయించుకోవడానికి ఆ విధంగా విరివిగా ప్రచారం చేయవలసిందని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే దీనికి village officers కు కూడా మేము వ్రాసిపంపిస్తాము, గ్రామాలలో tom tom చేయించడానికి కూడా అభ్యంతరంలేదు. తరువాత లంచాలు విషయం చెప్పినారు. కేవలం ఈ ఒక్క Act విషయంలోనే లంచాలు ఉన్నాయా? అన్నిటిలోను ఉన్నాయనుకోండి. ఇప్పుడు ఒకరు చెప్పారు, ఒక తాలూకాలో లేదు మంచిగా జరుగుతుందని. ఇంకొక తాలూకాలో ఉన్నదని చెప్పినారు, అది అక్కడ వ్యక్తిమీద ఆధారపడి ఉంటుందిగాని కేవలం ఈ బిల్లువల్లనే లంచాలు వస్తాయని అర్థంకాదు. ఎక్కడైనా ఫలానా తాశీలులో తప్పుజరుగుతున్నదని మాదృష్టికి తెస్తే, అక్కడ తప్పకుండా, ఆ తహాశీలుమీద, ఆ staff మీద చర్యతీసుకోవడం జరుగుతుంది. దానికేమీ అభ్యంతరంలేదు.

అటువంటి అనర్థకాలుగనుక జరిగితే, వాటిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నంచేస్తుంది. కాని ముఖ్యంగా మనకు కావలసింది ఈ applications అన్నీ నమోదుచేయించడానికి ఆ విధంగా తప్పకుండా ప్రయత్నం చేయాలి. ప్రభుత్వము కూడా ప్రయత్నంచేస్తుంది. వాసుదేవరావుగారు చెప్పినటువంటిది, ఏదో ten times, దహించండ్, వసూలుచేస్తున్నారాలేదా అనే విషయం నేను పరిశీలన చేయిస్తాను ఆ rules కూడా study చేసినతరువాత instructions ఏ విధంగా ఇవ్వడానికి వీలవుతుంతో చూచి చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker.—Extension of period గురించి చెప్పలేదుకదా.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి —Extension of period గురించి Regional Committee వారు unanimous గా పంపించినారు. గనుక I have no objection if it is extended by one more year, i. e., 'three years from such date as may be prescribed" అని దాంట్లో పెట్టుకొంటే నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు.

Mr. Deputy Speaker —The question is

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1965, be read a first time".

The motion was adopted.

Mr Deputy Speaker.—Now, the hon Minister will move the second reading of the Bill.

Sri N. Ramachandra Reddy —Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1965, be read a second time".

Mr. Deputy Speaker:—Motion moved.

(Pause)

Mr. Deputy Speaker —The question is:

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1965, be read a second time".

The motion was adopted

Clause 2.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya.—Sir, I beg to move:

"In clause 2 for the words 'two years' substitute the words 'five years'."

Mr. Deputy Speaker:—Amendment moved.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —నేను నా amendment ను move చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, అసలు విషయం ఏమిటంటె, మనము ఇందాకా ఒక Act చేశాము. అది ఎప్పుడు వస్తుందో అనేటటువంటి అభిప్రాయముతో దానికి life పోశాము. ఇది అట్లాంటిది కాకపోయినప్పటికీ, ఇది కొంత సంబంధం ఉన్నటువంటిదే. కనుక ఒక సంవత్సరంయిస్తే చాలదు అనేదిమాత్రం అందరు అంగీకరిస్తున్నారు. నేను అనేది 5 సంవత్సరాలకుయిస్తే సరిపోతుంది ఇందాకా రామగోపాలరెడ్డిగారు చెప్పింది నాకు అర్థం కావడంలేదండి. వాళ్ళదగ్గర కాగితాలు ఉంటాయి. ఆ కాగితం తీసుకుపోయి ఇచ్చేది, ఈ వేళ దానికి అభ్యంతరం చెప్పరు ఎవరుకూడా. అయిదు సంవత్సరాలు అయిన తరువాత, అప్పుడుపోయి ఇవ్వాలని ఎక్కడా ఏమీలేదు. ఎవరైనా ఇవ్వనివాళ్ళు ఉండి కాగితాలు దొరకకపోతే, వెదుక్కొని సమర్పించుకొని జాగ్రత్త చేసుకోడానికి ఆ రోజు ఆ అధికారం యిచ్చారు. కాని అయిదు సంవత్సరాలలోపల మీరు ఇవ్వవద్దు, లేకపోతే 2 సంవత్సరాలలోగా మీరు ఇవ్వవద్దు అనే అర్థం ఎట్లా అవుతుందో! మరి నాకు అక్కడ ఎవరితోటి సంబంధంలేదు, అక్కడ ప్రజల తోటి సంబంధంలేదు. కాని భాషతోటి సంబంధంవుంది దీనిలో ఆ సంవత్సరం లోగా తీసుకోవాలని ఉన్నది. అందువల్ల ఇంకా కొన్ని సంవత్సరాలువుంటె బాగుంటుందేమోనని నేను amendment అయిదు సంవత్సరాలకు ఇచ్చాను. ప్రభుత్వము ఏమైనా కొంత దగ్గరలోకి వచ్చింది. వారు మూడు సంవత్సరాలకు ఒప్పుకొంటున్నారు. నేను అయిదు అని అంటున్నాను, వారు ఒకటి నేను ఒకటి రాజీపడితె, నాలుగు సంవత్సరాలని పెడదాము, లేక అయిదు సంవత్సరాలు పెట్టండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —ఏమండి, రాజీపడతారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి .—లేదండి.

శ్రీ ఎం. రామగోపాలరెడ్డి :—వారు అర్థం చేసుకోలేదు. మూడు సంవత్సరాలు ఉన్నదంటె, ఇంకా time మస్తూ ఉన్నదికదా అని ఆలస్యంచేసి, ఇంటి దగ్గర ఆ కాగితాలు పెట్టుకొంటె, ఆ కాగితాలు ఎలకలు కొరికేస్తాయని......

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"In clause 2 for the words two years substitute the words 'Five years'."

The amendment was negatived.

Sri N. Ramachandra Reddy :—"In clause 2 for the words "two years" substitute the words "three years.""

Mr Deputy Speaker :—Amendment moved. Now, I shall put the Government amendment to vote.

The question is :

"In clause 2 for the words "two years' substitute the words "three years".

The amendment was adopted.

Mr. Deputy Speaker —The question is :

"That Clause 2, as amended, do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2, as amended, was added to the Bill.

Clause 1.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"That Clause 1 do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 1 was added to the Bill.

Preamble.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"That Preamble do stand part of the Bill"

The motion was adopted.

Preamble was added to the Bill.

Sri N. Ramachandra Reddy.—Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1965, be read a third time".

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved

శ్రీ ఎ. రామచంద్రా రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు వాసుదేవరావుగారు ఒక విషయం మంత్రిగారి దృష్టికితెస్తే వారు ఆలోచిస్తామని అన్నారు; stamp duty గురించి, అనాడు భూమి క్రయవిక్రయాలు జరిగినప్పుడు, కొన్ని వేల రూపాయలు విలువగల భూములు అప్పుడు సాదా కాగితాలమీద వ్రాసుకొన్నారు. కాని Central Stamps Act ప్రకారంగా సాదా కాగితాలమీద వ్రాసుకొనిఉంటె, ఇప్పుడు మరపేర పట్టా చేయించుకోవాలంటె, ఆ stamp duty చెల్లించుకోవాలి. ఆ stamp duty చెల్లించాలంటె, అప్పుడు సాదా కాగితాలమీద వ్రాసుకొన్నారుగనుక దానికి ten times చెల్లిస్తేనే అది చట్టసమ్మతంగా గుర్తించబడుతుంది. అది Central Stamps Act ప్రకారంగా ఉన్నది. అది మన చేతిలో వుంటే, మనమిప్పుడు amendment తెచ్చుకొని చేసుకోడానికి వీలువుండేది. కాని ఇది Central Act అయివుంది. దాంట్లో మార్పు చేయాలంటే, Central

Government చేయాలి. అందువల్ల భూమి క్రయవిక్రయాలకు సంబంధించిన సమస్య గత 3, 4 సంవత్సరాలు ముందునుంచి ఉంటున్నది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వము ప్రత్యేకంగా కృషిచేసి Central Government తో మాట్లాడి వారికి నచ్చచెప్పి ఆ విధంగా దీనికి exemption చేయించుకొనివస్తేనే ఈనాడు రైతు లాభపడతాడు 5 వేల రూపాయల విలువగల భూములు కొంటే, రు. 50 లు stamp duty చెల్లించవలసియుంటే ఆనాడు చెల్లించలేదు. ఇప్పుడు 50 × 10 times చెల్లిస్తేనే అతను పట్టాదారునిగా గుర్తించబడతాడు. ఇది ప్రభుత్వ చేతుల్లో వ్యవహారం కాదుగనుక లీగల్ డిపార్టుమెంటును సలహాచేసి రైతాంగానికి మేలు చేకూరుస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం గత నాలుగయిదు సంవత్సరాలనుంచి ఈ రెవిన్యూ మంత్రిగారు, పూర్వం వుండిన రెవిన్యూ మంత్రిగారు సర్వ ప్రయత్నాలుచేసి సెంట్రల్ గవర్నమెంటును అంగీకరింపజేశారుగనుక ఈ విషయంలోకూడ అదేవిధంగా ప్రయత్నం చేస్తే రైతులకు మేలు కలిగించినవారవుతారని ఆమాత్రం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. దీనికి మినిస్టరుగారు ఏమైనా సమాధానం చెప్పాలి.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—చూస్తారు, మీరు ఆశిస్తున్నారుకదా!

(Pause)

Mr. Deputy Speaker.—The question is:

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1965, be read a third time".

The motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH (TELANGANA AREA) LAND REVENUE (AMENDMENT) BILL, 1965.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1965, be read a first time."

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1965, be read a first time".

The motion was adopted.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1965, be referred to the Regional Committee for consideration and report to the Assembly."

Mr. Deputy Speaker:—Motion moved.

(Pause)

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

"That the Andhra Pradesh (Telangana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1965, be referred to the Regional Committee for consideration and report to the Assembly".

The motion was adopted.

Mr. Deputy Speaker:—The House stands adjourned till 8-30 A.M tomorrow.

The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Thursday, the 11th March, 1965.